

MANTIKU'L-GAYB

METİN – DİZİN

DOÇ. DR. FATİH CAN

MANTIKU'L-GAYB

METİN – DİZİN

DOÇ. DR. FATİH CAN

Kitabın Adı : MANTIKU'L-GAYB
(Metin – Dizin)
Yazar : Doç. Dr. Fatih CAN
Kapak : Ceyda ŞEREFLİOĞLU
1. Baskı : Aralık 2024 ANKARA

Yayın Koordinatörü : Ceyda ŞEREFLİOĞLU
Yayın Yönetmeni : Selva ALİM
e-ISBN : 978-625-6173-84-2
Yayın No : 2694

© Doç. Dr. Fatih CAN

Tüm hakları yazarına aittir. Yazarın izni alınmadan kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması yapılamaz. Yalnızca kaynak gösterilerek kullanılabilir.

SONÇAĞ AKADEMİ

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı No.: 48/49 İskitler 06070 ANKARA

T / (312) 341 36 67 - GSM / (533) 093 78 64

www.soncag yayincilik.com.tr - soncag yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 47865

BASKI VE CİLT MERKEZİ

UZUN DİJİTAL MATBAA, SONÇAĞ YAYINCILIK MATBAACILIK TESCİLLİ MARKASIDIR.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı No.: 48/48 İskitler 06070 ANKARA

T / (312) 341 36 67

www.uzundijital.com

uzun@uzundijital.com

ÖN SÖZ

Türkçe, gerek kendisiyle konuşan insan sayısı ve gerek yayıldığı alan genişliği ile yeryüzünde konuşulan birkaç büyük dilden biridir. Eski Türklerin biraz da göçebe yaşam tarzı dolayısıyla Türkçe oldukça geniş bir alana yayılmış ve çeşitli toplumları etkisi altında bırakmıştır.

Türkiye Türkçesinin tarihî şekli olan Eski Anadolu Türkçesinin dil anlayışını ve özelliklerini bilmek, Türkçenin tarih boyunca yapmış olduğu yolculuğa tanıklık etmede oldukça önemli bir rol oynayacaktır.

Üniversitelerin Türk Dili ile ilgili bölümlerinde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde Eski Anadolu Türkçesi dersleri verilmekte ve bu döneme ait pek çok eser, lisansüstü tezleriyle bilime kazandırılmaktadır. Bu alanda hazırlanan çalışmalardan biri de bu eserdir. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanmış olan bu eser, “Mantıku’l-Gayb (İnceleme – Metin – Dizin)” adıyla yayımlandı.

Doç. Dr. Fatih CAN

İÇİNDEKİLER

Mantıku'l Gayb.....	1
Metin	2
Dizin	95
Kaynaklar	277

MANTIKU'L GAYB

Eski Anadolu Türkçesi dönemine giren eserlerden biri olan *Mantıku'l-Gayb* Musa bin Şeyh Tahir Tokadi'nin eseridir. Eser Süleymaniye Kütüphanesinde, Hacı Mahmud Efendi koleksiyonunda, 3046 arşiv numarası ile kayıtlıdır. Eserin yazarı hakkında yeterli bilgi bulunamamıştır. Eserin yazarıyla ilgili sadece, Halvetilerin ünlülerinden olan Karamanlı Şeyh Alaattin'den feyz aldığı ve Tokatlı olduğu bilinmektedir. Hayatı hakkında sınırlı kaynaklardan ve kendi eserlerinden edinilen bilgiler, kendini tasavvufa adanmış ve bu yönde eserler kaleme almış bir zat olduğuna işaret etmektedir.

Mantıku'l-Gayb, tasavvufia ilgili Türkçe bir eserdir ve dönemin gramer kurallarını barındırmaktadır. Eser, didaktik bir anlayış çerçevesinde yazılmış olup 13 babdan oluşmaktadır. Eserde düz yazı ve nazım bir arada kullanılmıştır. Eserin konusunu; Allaha ulaşmanın yolları, dinî ve tasavvufî değerler, ahlaki sorumluluklar ve nefis terbiyesi oluşturmaktadır. Sık sık dinî ve ahlaki değerlere vurgu yapan yazar, öğütlerini ve tecrübelerini daha sonraki nesillere iletme görevi üstlenmiştir. Ayrıca eserde konunun desteklenmesi amacıyla, Arapça ve Farsça ifadeler, hadisler ve ayetler de yer almaktadır. Bu kısımlarla ilgili açıklama ve tercümeleler dipnotlarda bulunmaktadır.

METİN

1a

Estağfiru'l-lah tübtü ilâ'l-lahu ve reca' tü ileyye ve 'an cemî' i mâ kereha'l-lahi¹

Allahümme şalli 'alâ seyyidinâ Muḥammedin ve 'alâ âlihi 'adede kemâli'l-lahi ve kemâ yelikü bi kemâlihi²

1b

Hazâ Kitābu Mantıku'l-Ġayb

Bu kitāb-ı şerîf nâṭık lisân-ı 'âlem-i ġaybîdür ve kâşif-i envâr-ı melekût ve fâtih-i etvâr-ı esrâr-ı seyr-i ceberûtdur

1. Bismi'l-lahi'r-raḥmâni'r-raḥîm³

2. şümûs-ı ḥamd-i nâ-ma' dūd ve aḳmâr-ı şenâ-yi nâ-maḥdūd

3. ol ḥazret-i zât bî-hem-tâ-yı ma' būd ve ḥâlik

4. ve râzık bî-fenâ-yı mevcûd Allahu Ta'âlâ ḥazretine

5. Celle Celâlûhu ve Ta'âlâ Şānuhu şâhiddür-ki zât-ı

6. ferdâniyyetine ve şîfât-ı ulûhiyyetine lisân-ı

7. ḳudret birle şâhiddür-ki nitekim resûline

8. irsâl ḳılub lisân-ı Cebrâ'îl ile i' lām

---

¹ Allah'a istiğfar ettim, ona döndüm, ona rücu ettim ve onun kötü gördüğü her şeyden uzak durdum.

² Ey Allah'ım; Efendimiz Muhammed (s.a.v.) ve onun ailesi üzerine senin (Allah'ın) kemal sıfatın adedince kemal sıfatınla karşılandığı gibi, sen de ona salat ve selam et.

³ Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

9. eyledi Kelām-ı Kādīmīnde ve Qur'ān-ı Kerīmīnde
10. buyurdu **şehide'l-lahu ennehu lā ilahe illāhū**⁴
11. müşābihe-yi eşyādan ve mümāşile-yi ekvāndan tenzīh
12. idüb buyurdu **leyse ke mişlihi şey'ün vehüve's-**

2a

1. **semī**⁵ el-⁶ ilīm el-başı⁵ [*muḳaddimāt*]
2. ḳuds-i melekūt ve muḳarrebān-ı ḳurb-ı ceberūt
3. ve müfevvezān-ı baḥr-i lāhūt mu⁶ tekifāt-ı
4. şavāmi⁶ ḥaṭīre-yi ḳuds taḥallüfāt-ı ḥal⁶ ḥazret-i
5. ins anuñ zāt-ı bī-ḥūn ve şıfāt-ı muḳaddes
6. vaşfinuñ bī-ḥadd muşāḳat meydānında ve ḥamd-i
7. bī-kerānınuñ bī-⁶ aded müzākeret şahrāsında
8. hezārān hüner irsāl fī'l-ḡuddu ve'l-īşāl
9. çābük-süvār olub seyr iderler-ise bī-ḥod
10. evşāfindan ḳatre beyān ve şümüs-ı meḥāmidinden
11. zerre ⁶ ayān idmeyeler ve hergiz ḳaṭ⁶ -ı menzil
12. ḳılmayub ḳaṣa'-i taḥayyürde müteḥayyir ḳalub **mā-**
13. ⁶ **arefnāke Ḥaḳḳa ma⁶ rifetike yā ma⁶ rūf**⁶ vürūdına
14. olalar ḥazret-i ḳuṭbü'l-⁶ ārifin ma⁶ denü'l-⁶ irfān

⁴ Allah ondan başka ilah olmadığına şahitlik etti (Ali İmran Suresi – Ayet 18).

⁵ Onun benzeri hiçbir şey yoktur. O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir ve hakkıyla görendir (Şura Suresi – Ayet 11).

⁶ Ben benliğimle Hakk marifetiyle seni bilemem; seni yine sen bilirsin (Hadis-i Şerif).

15. ve'l-yakīn mazhar-ı ʿilm-i Rabbü'l-ʿālemīn mecmaʿ -ı ʿulūmü'l-

2b

1. evvelīn ve'l-āhīrīn Hātemü'l-enbiyā ve'l-mürselīn
2. aʿnī Muḥammed Resūlu'l-lahu Taʿālā Şallā'l-lahu Taʿālā
3. ʿaleyhi ve sellem buyurdi **sübḥāneke mā ʿarefnāke**
4. **Hakḳa maʿrifetike Taʿālā Şānuhu ʿammen yakūlūne tūnezzihu**
5. **zātūhu mimmāteşterūne⁷ [beyt]** *yoḳdurur künhinde*
6. *anuñ ʿaḳla mecāl / fıkı idemez anı vehm-ile*
7. *ḥayāl / yine oldur yine zātını bilen / anuñ*
8. *evşāfidur ancaḳ bilinen / mişli yoḳ mānendi*
9. *yoḳ ḥayy (u) ʿalīm / zātı gibidür şıfatları ḳadīm /*
10. *ol ne cevherdür (ne) ḥaḳīḳat ne ʿaraz / hem degil*
11. *fıʿl-i muʿallel biʿl-ḡaraz / ḥalkuñ ol vaşfiyla*
12. *mevşūf olmadı / ḳudreti maḳdūra mevḳūf*
13. *olmadı / bī-zemāndur devr (ü) zemān / mā-mekāndur*
14. *şāniʿ-ı kevn ü mekān / ḳatre ḳatre baḥrdur aña gevāh / kim*
15. *yoḳ andan ḡayrı bir daḥı ilah / yoḳ ḥalk-ı ʿālem*

3a

1. *ger keşir (ü) ger ḳalil / birliginedür anuñ cümle delil /*

---

⁷ Seni her türlü noksan sıfatlardan münezzehsin. Senin bilgilerinin gerçekliği ile seni tanıdık. Şanın pek yücedir. Senin zatın maddi şeylerden arınmıştır (Hadis).

2. ulūf şalavāt zākiyyāt-ı kāmīl ve şunūf-ı
3. teslīmāt (u) vāfiyāt kâbil imdi ol süvārīde
4. celāl-i İslām ve beyāz ber-güzīde cemāl-i ĩmān
5. Ka' be-yi ehl-i taḥkīk kıble-yi erbāb-ı ĩḳān mazḥar-ı
6. envār-ı ḥafī mazḥar-ı esrār-ı celī reh-nümā-yı sâḥāt-ı
7. hüdā fāris-i meydān-ı Kābe Kavseyi Ev Ednā dürr-i
8. tāk-ı enbiyā nūr-ı çeşm-i evliyā cem' -i aşfiyā Muḥammed Mustafā
9. 'aleyhi efdālū'ş-şalavāt ve ekmelü't-taḥiyyāt ve selām
10. ve dūrūd nā-maḥşūr āl ve aşḥāb üzerine
11. olsun-ki her biri burc-ı sa' ādetde necm-i hüdā
12. ve semā'-i hidāyetde bedr-i duḥān nitekim Resūlu'l-lah
13. Şallā'l-lahu 'aleyhi ve sellem buyurdu **aşḥābi**
14. **ke'n-nücūmi bā bihim iḳtedeytüm ihtedeytüm⁸ rıdvā-**
15. **nu'l-lahi Ta'ālā 'aleyhim ecma' ĩn ve şalli 'alā**

3b

1. **cemī' ü'l-enbiyā-yi ve'l-mürselīn⁹** ammā ba' de bu faḳīr
2. ve bu esīr kişi ez' af 'ibādu'l-lahü'l-kādir Mūsā
3. Bin Şeyḫ Ṭāhir ḡafera'l-lahu lehümā menn ez-zünübü'l-bāṭın
4. ve'z-zāhir aydur şükr-i bī-pāyān ve minnet-i bī-kerān
5. ol ḥayy ve hādī-yi ḡufrān ve ol Kayyūm ve ḳadīm vāhib-

⁸ Ashabım yıldızlar gibidir, hangisine uyarsanız hidayete eresiniz (Hadis-i Şerif).

⁹ Allah onların tamamından razı olsun. Selam ve dua tüm enbiya ve resullere olsun.

6. ü'l-ihsāna-kim elṭāf-ı bī-ğāye ve ʿināyet-i bī-ʿilleti
7. birle bu deryā-yı ʿiṣyānda ġariḳ ve nār-ı ḥirmānda
8. ḥariḳ miḥnet-i esrār-ı ġafletde mestūr ve vādī-yi
9. hicretde mehcūr kılını ḥāb-ı ġafletden bīdār
10. kılub aḥvāl-i sülūkdan ve ʿilm-i ledünden behrmend
11. kıldı günlerde bir gün ḥāṭıra bu vechle
12. ḥaṭve kıldı-ki küṣūfāt-ı ilahī ve vāridāt-ı
13. Rabbāniden ve aḥvāl-i ʿālem-i ġaybdan ḥazret-i
14. feyyāzdan feyz olduĝı uslūb
15. üzre ʿaliyy-i ḳadrü't-ṭāḳa beyān idüb ṣaḥn-ı

4a

1. ṣaḥīfde taḥrīr kılub ʿayān itdüm zīrā
2. bu meydān(ın) çābük-süvār(ı) olan kāmiller
3. ve Kaʿbe-yi ḥaḳīḳat(de) ṭavāf kılan ʿārifler kendü
4. zevḳlerinde ve küṣūfātlarında ve seyrlerinüñ
5. sırrından meṣreblerinüñ meṣrebine göre beyān
6. itmişler aḥvāllerin ṭālib ve ṣādıḳ ve rāĝıb
7. ʿāşıḳlara remz-ile iʿlām itmişlerdür dār-ı
8. dünyāda yād-ġār ḳalub lisān-ı ʿavām ve ḥāṣṣ(da)
9. nām-ı ṣerīfleri ḥayr-ile yād olınurlar ve nicelere
10. ṭariḳ-i Ḥaḳḳda delīl ve reh-nümā olur ve bu zaʿīf

11. faķır daķı bu hevāyla heves idüb bu beyti
12. gönölde muķkem tıutub müteveccih oldu ol
13. vehhāb ḥazretine-kim üd' üñi estecib leküm¹⁰
14. buyurdu va' de pes ḥilāf degüldür nitekim
15. buyurdu inne'l-lahe lā yuḥlifü'l-mi' ād¹¹ buyurdu

4b

1. dest-i tazarru' ı der-gāh-ı bī-niyāza ḳaldurub münācāt
2. ḳıldum ve destür-ı recā ve niyāz idüb 'arz-ı
3. ḥacāt ḳıldum ve ḥazret-i feyyāz lā-yezālün
4. feyzine muntazır oldum hātif-i ğaybdan
5. nidā ve bī-cihet şadā irdi-ki ey 'aşık-ı
6. bī-çār-ı mehcūr ve ey şadık-ı āvār-ı ğam-ḥār
7. bu 'izzet ḳapusına gelen ve eşigine baş uran
8. esīr maḥrūm gönderilmez ve bu der-gāha
9. gelüb 'arz-ı ḥacet ḳılan redd olunmaz cümle
10. derde devā bunda olur cümle ḥacāt
11. bu ḥazretde revā olur senün daķı
12. murāduñ edā ve du' āñ ḳabül oldu
13. bu tū'-i ilhāmdan feyz oldu ve bu ḥaķır
14. daķı rüyı türāb-ı mezelletine ḳoyub secde-yi

---

¹⁰ Dua edin, duanızı cevap vereyim (Mümin Suresi – Ayet 60).

¹¹ Şüphesiz Allah vaadinden dönmez (Ali İmran Suresi – Ayet 9).

15. şükri edā kılub ve maqşūda şürū[‘] eyledüm

5a

1. cenāb-ı feyyāz ḥazret-i lā-yezālden feyz istid[‘] ā'
2. kıldum ve ervāḥ-ı enbiyādan [‘]aleyhi's-selāmdan
3. şefā[‘] at ve isti[‘] ānet recā itdüm ve dīvān-ı
4. evliyā'u'l-lahdan himmet ve istimdād temennā eyledüm
5. Bayezidü'd-devrān Cüneydü'z-zemān el-mürşid-i
6. ilā'l-lah el-melikü'l-mennān şemsü'l-kerem ve'l-iḥsān
7. el-mü'eyyed be-te'yidātü'l-melikü'l-mennān ma[‘] denü'l-yaḫīn
8. ve'l [‘]irfān Şeyḫ Muḫyi'd-dīnü'l-[‘]arabī ebedu'l-lah
9. irşād-ı ilahī āḫirü'z-zemān ḥazretlerinüñ sırrından
10. himmet ārzü kılub şürū[‘] olındı ğavvāş-ı
11. fikret göñül bahırına müstağrıḳ olub şadef-i
12. ḳalbdan dürer-i ḥaḳīḳat-i esrārına ve ḥazīne-yi
13. cāndan cevāhir-i dürer iḥrāc idüb
14. rişte-yi beyāna tıbbḳ-ı [‘]ayāna ḳoyub cilve-yi ḳulūba
15. [‘]arz olındı ol şarrāf-ı kāmiller-kim bāzār-ı [‘]aşḳda

5b

1. çār-sū-yı inḳıyādda dekākīn-i istiḳāmetde
2. mu[‘]tekiflerdür ve ol [‘]ārifler māhirler-ki esrār-ı

3. Rabbānī cevherlerinüñ ḥazīne-dârlarıdur ve ol
4. muḥaqqıḳ müntehâlar-ki ḥarīm-i ğayret ḥaremine yol
5. bulub şeh-nişīn-i ḳurbda ve bisât-ı ḳurbda
6. üns-i ḥazretde emīr-i cihān olmışlar taht-ı
7. envār-ı ḳıbābda maḥfūz olub ğayru'l-lah
8. vaḥşet tutub yār-i bī-gāne olmışlardur
9. mevlāyla me'nūs olub dü-cihāndan
10. fāriğ olmışlardur zāhir-i ‘avāmü'n-nās ile
11. maḥlūt bāṭinen dü-cihāndan iğmāz-ı ‘ayn
12. ḳılub melā'ike-yi müheyyem gibi mā-sivā'-i
13. ḥazret-i ulūhiyyetden ğāfil olmışlardur
14. el'ān ḥazırlardur **küllü men ‘aleyhā fānin**¹² sırrınıñ
15. nūrı burc-ı celālden tecellī ḳılub nā-rüşen-i

6a

1. kā'inātı iḥrāk idince münḳatı‘ olmazlar velakin
2. ḥazret-i Ḥaqq ḥalkuñ çeşmine kehl-i hicāb çeküb
3. ğayūrluğından vücūd-ı şerīflerin ve ‘unşur-ı
4. luṭfların ḥal‘-ı velāyetle mestūr ḳılmışdur
5. şüretā bī-gāne gösterüb ma‘lūm ḳılmamışdur
6. eger anlardan birin Ḥaqq ‘ayān idüb saña beyān

---

¹² Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacaktır (Rahman Suresi – Ayet 26).

7. ideydi hezārān kerre ziyān ʿaʿn açub kelām-ı
8. (nā)-şāyeste söyleyeydi ümidim oldur-ki bu kitāb-ı
9. şerīfe nāṭık lisān-ı ʿālem-i ğaybdur ve kāşif-i
10. envār-ı melekūt ve fātiḥ-i envār-ı esrārın be-ceberūtdur
11. ve ʿayn-ı tecellī-yi lâhutdur-ki bu devr-i bî-
12. karar devr itdükçe ve bu çarḥ-ı sitem-kār ʿubūr
13. kıldukça esʿad-ı sâʿate muvâfık ve eşref-i
14. evkâta muṭâbık gelüb vakt-i meymûnede anlardan
15. birinüñ kimyâ-yı nazarlarına ve yed-i mübâreklerine

6b

1. irişüb nazar-ı himmet birle nâzır olalar himem-i ʿāliye-
2. lerinden kemāl-i luṭf birle ḥayr duʿâ'dan ve duʿâ'larından
3. ferāmûş kılmayalar himem-i ʿāliyelerinden bu kalb-i
4. maḥzûna uçan ḥazîne-yi kalb-i pür-ḥuzūr-
5. larından himmet ʿatâ' ideler ümmizdür-ki Hakk
6. Taʿālâ ḥazret-i Celle Şānuhu defâtir-i ʿişyānumı
7. maḥv idüb divān-ı maġfûrunda taḥrîr
8. kıla ammâ ʿālem-i ğaybdan keşf olan
9. esrāruñ taḥrîrine şaḥîfe-yi zemîn ve āsmān
10. müteḥammil olmaz ʿuḳûl-ı ʿuḳālānuñ fehmine
11. şıgırmaz erbâb-ı ferâset ve aşḥâb-ı kiyâset

12. anuñ seyrini bilmez zîrâ erbâb-ı ‘aql ve aşhâb-ı
13. nakl muḳayyeddür ma‘ ḳulâtıyla ‘uḳalânuñ
14. me‘ âdına nihayet bidâyet-i velâyetdür eṭvâr-ı
15. beşeriyyetden ḥâric olan aḥvâl-i ‘uḳûl-ı

7a

1. ‘uḳalâya mümteni‘ görünen ef‘âl ‘âlem-i rûḥâniyyede
2. mümkindür anda mümteni‘ ma‘ dümdür anlar **küntü lehu**
3. **sem‘ an ve baṣaran ve yeden ve lisânen felî yesma‘ u velî**
4. **yübşiru velî yebṭiṣu velî yanṭıḳu**¹³ ḥadîṣ-i şerîfinüñ
5. sırrıyla müteḥakkıḳ olmışlardır ve ba‘z maḳâmât
6. vardır-ki ‘ıyâdete gelmez ve daḥı nihâyet-i velâyet
7. nübüvvetdür bu faḳîr kimdür ‘ilm-i ledünden kelâm idüb
8. ‘âlem-i esrârdan beyân ide-ki enbiyâ ve evliyâ bu
9. meydânuñ çâbük-süvârlarıdur cümlesi ‘aczlerine
10. maḳarrlardır ‘avâlim-i bî-nihâye ve nesne-yi ḡayr-i mütenâhî
11. şâni‘-i bî-âletüñ deryâ-yı şan‘atından bir ḳaṭre
12. dükeli ulû'l-elbâb ol ḳaṭrenüñ sırrında
13. ser-gerdân ve seyrinden ḥayrân ve nâ-dândur
14. cümlesi bir zerrede ‘âcizlerdür eger ‘ulûm
15. cüz'î ve küllî ma‘lûm olub müṣkilât-ı

---

¹³ İşıtmesi, görmesi, eli, dili ben olurum; benimle ışıtır, benimle görür, benimle tutar, benimle söyler (Hadis-i Şerif).

7b

1. mümkünât hâll olursa cemî' 'uḡûl
2. 'Anḡā'-i şıfat olub ḡale-yi ḡāfa yine pervāz
3. urursa anuñ şaḡīfe-yi ḡudretinden bir ḡarf
4. āḡāz olunmaz bu meydānda 'aḡl māt olur
5. tefekküre mecāl ḡalmaz Cebrā'īl 'aleyhi's-selām
6. **lev denevtü'n-nemlihi li'ihṡeraḡtū**¹⁴ diyü feryād ider
7. pes sırr-ı kâ'inātda 'acz bu mertebede olıcak
8. ve aḡvāl-i şehādet ma' lūm olmayıcak 'ālem-i ḡayb
9. tecelliyāt ehli ve envār-ı Rabbānī ne vechle ma' lūm
10. olur olacak olsun ve ne resme 'ibārete
11. gelsün-ki külliyyen zevḡıyyātdur ehl-i zevḡe
12. müfevvezdür 'ālem-i şehādetde ve şuver-i mevcūdātda
13. mişāl yokdur mişāli ḡatre vaşf idüb
14. deryāyı bildürmek gibidür imdi bu faḡīr
15. daḡı deryā-yı bī-pāyāndan ḡatre vaşf idüb

8a

1. 'ummāna remz ider ve zerreyi şerḡ idüb
2. ḡurşīd işāret ider verā'-i perdeden
3. ṡarīḡ-i remz-ile **kellimū'n-nāse** 'alā ḡaderi 'uḡūlihīm¹⁵

---

¹⁴ Bir adım daha atarsam yanarım.

4. muḳtezāsınca cehlinüñ ‘adāvetinden iḥtirāz
5. olınub **tefhīm zevī'l-‘uḳūla**¹⁶ münāsib
6. ve aḥkām-ı şerāyi‘-i nebeviyyeye muṭābık idelüm aḥvāl-i
7. sülūk-ı sālīkden derece-yi ‘irfāna irince
8. lāmi‘ olan envārdan fātih olan esrārdan
9. ṭālī‘ olan tecelliyātdan ‘ayān idelüm erbāb-ı
10. maḳāmāt ve aşḥāb-ı ṭabaḳātı beyān idelüm maḳām-ı
11. velāyetüñ ma‘ rifetüñ keşf idelüm fenāfī'l-lah
12. ve beḳābi'l-lah sırrın āşkāre ḳılalum ammā Türki lisān
13. üzre taḥrīr olınuḡın şāḥib-i kemāl ve ehl-i
14. naẓār olanlar ta‘yīb ḳılmayalar-ki murād ma‘nīdür
15. ḥüsn-i elfāz degül ‘ākıl oldur-ki her dilden

8b

1. ma‘nā aḥz ide ḥüsn-i elfāz ve tezyīn-i faşāḥāt
2. müfīd olmaya **[beyt]** *ḳamu dilde ma‘nī vardur bilene /*
3. *ḳamu yolda Ḥaḳḳ bulunur bulana* pes her kim
4. bu kitāba nāzır ola kemāl-i kereminden cān (u) dil
5. birle bu faḳīr ve ḥaḳīr ve esīr ve keşīr-i ḥayr-ı du‘ā
6. ile yād ideler Ḥaḳḳ Celle ve ‘Alā firdevs-i a‘lāda
7. civār-ı faḥrū'l-enbiyāda mesken virüb

---

¹⁵ İnsanlara akıllarının derecesine göre konuşunuz (Hadis).

¹⁶ Akıl sahibi kimselere anlatmak, bildirmek.

8. cemāl-i muḳaddesine nāzırından kıla āmin
9. yā mu‘īn imdi ma‘lūm ol-ki bu kitāb
10. on üç bāb üzerine tertīb olındı
11. ve her bāb daḡı birer faẓl-ıla faşldur nāṭık
12. lisān-ı ḡayb olduḡı ecilden ismine
13. Mantıḡu'l-Ġayb dinildi [*bābü evvel*¹⁷]
14. taḡlīḡ-ı mübtedā-yı mevcūdāt beyānındadır
15. [*bābü sānı*¹⁸] rūḡ-ı insānı ‘ālem-i ervāḡdan

9a

1. ecsāma geldüḡi beyānındadır [*bābü sāliṡ*¹⁹]
2. ervāḡ girü ecsāmdan maḡām-ı aşlına rücū‘
3. itmesinüñ beyānındadır [*bābü rābi*²⁰] aḡvāl-i
4. sülūk beyānındadır [*bābü ḡāmis*²¹]
5. ḡalvet-i zıḡru'l-laha müdāvemet itmek beyānındadır
6. [*bābü sādis*²²] zıḡru'l-lahdan zuḡūr iden nūruñ
7. beyānındadır [*bābü sābi*²³] ‘alā'im-i nūr-ı Ḥaḡḡ beyānında-
8. dur [*bābü sāmin*²⁴] tecellı-yı nūr-ı şıfāt ve celāl

---

¹⁷ 1. Bölüm.

¹⁸ 2. Bölüm.

¹⁹ 3. Bölüm.

²⁰ 4. Bölüm.

²¹ 5. Bölüm.

²² 6. Bölüm.

²³ 7. Bölüm.

9. beyânındadır *[bābü tāsī²⁵]* tecellî-yi nūr-ı şıfât-ı
10. cemāl beyânındadır *[bābü ‘āşir²⁶]* tecellî-yi nūr-ı
11. zāt-ı Hakkıñ beyânındadır *[bābü hādī ‘aşere²⁷]*
12. tecellî-yi zāt-ı Hakkıñ hâşşiyeti beyânındadır *[bābü*
13. *şānī ‘aşere²⁸]* kûtb-ı ‘âlem beyânındadır *[bābü şālīş*
14. *‘aşere²⁹]* ricālü'l-ğayb beyânındadır imdi bu on
15. üç bāb olmasına sebep ve ser-ḥikmet budur-ki

9b

1. Hâzret-i Yūsufü'l-Şiddīk ‘aleyhi's-selām rü'yāsında
2. gördi-ki on bir yıldız ve āf-tāb ve māh kendüye
3. secde kılar nitekim Hakk Ta‘ālā Kelām-ı Qadīmde
4. buyurdi **innī rā'eytü aḥade ‘aşera kevkeben ve's-şemse**
5. **ve'l-kamera rā'eytühüm lī sācidīn³⁰** ve kimüñ-kim çeşm-i
6. başiretine bu ebvāb-ı şavābuñ sırrı
7. cılve-ger ola Yūsuf gibi cāh-ı cismāniden
8. ḥalāş bolub taḥt-ı Mısrda şu‘ūd
9. kılub ‘azīz-i dü-cihān ola ve nücüm-ı mümkünāt

---

²⁴ 8. Bölüm.

²⁵ 9. Bölüm.

²⁶ 10. Bölüm.

²⁷ 11. Bölüm.

²⁸ 12. Bölüm.

²⁹ 13. Bölüm.

³⁰ Gerçekten ben (rüyada) 11 yıldızı, güneşi ve ayı gördüm. Onlar bana boyun eğiyorlardı (Yusuf Suresi - Ayet 4).

10. bende-vār tahtınuñ alayında kıla **ve'l-ḥamdüli'l-lahi rabbi'l-**
11. 'ālemīn ve 'alā ālihi ve şahbihi ve ecma'ın³¹ [*bābü evvel*³²]
12. (*müteḥallik-i mübtedā-yı mevcūdāt beyānındadır*) imdi
13. Ḥazret-i Resūlü Ekrem ve nebī-yi muḥterem Şallā'l-lahu
14. Ta'ālā 'aleyhi ve sellem buyurdi **evvelü mā ḥalaḳ Allah**
15. rūḥī ve evvelü mā ḥalaḳ Allahu 'aklī³³ bilgil-kim ḥalīḳ-i

10a

1. 'ālem ḥalkı ḥalk itmezden evvel zāt-ı pāk zātına
2. tecellī kıldı zātını zātından ğayrı kimse bilmezdi
3. vaşf-ı imkāndan ve nuḳūş-ı ekvāndan eşi
4. yoğidi ammā mevcūdāt 'ilm-i ḳadīminde mevcūd
5. idi ve ammā deryā-yı vaḥdetde bī-reng idi
6. [*beyt-i meşnevi-yi şerif*] zātını zātından ğayrı
7. kimse bilmezdi vaşf-ı imkāndan ezelden evvel
8. ḳadīm pāk yezdān celāl-ile cemālinde idi
9. pinhān ne ismi zāhir idi ne şıfātı ne
10. 'ilmi bilinürdi ne ḥayātı muḥiṭ olmışdı
11. deryā-yı vaḥdet(de) temāmet ğarḳ idi anda bu keşret
12. tecellī eyledi zātına zātı bilinsün diyü esmā

---

³¹ Alemlerin Rabbi olan Allah'a, ailesine ve arkadaşlarına (çevresine) hamd olsun.

³² 1. Bölüm

³³ Allah ilk önce ruhumu ve aklımı yarattı.

13. ve şîfâtı imdi zâtı hüviyyeti bir gizlû gencdi
14. diledi-kim genc-i pinhânı ‘ ayân idüb zât
15. zât³⁴-ı eḥadiyyeti âyîne-yi keşretde tecellî kıla

10b

1. ve ulûhiyyetini izhâr idüb ḳudretini maḥlûḳâtına
2. bildüre nitekim buyurdı **küntü kenzen maḥfiyyen fa'eradettü**
3. **en u‘ rife faḥalaktü'l-ḥalka³⁵** ya‘ nî zât-ı pākî-ki
4. muḳaddesine tecellî ḳıldı-ki aña tecellî-yi irâdet
5. ve şürü‘ -ı izhâr-ı ḳudret dirler nûr-ı muḳaddesinden
6. rûḥ-ı pāk-i Muḥammedi vücûda getürdi nitekim Resûlu'l-lah
7. Şallâ'l-lahu Ta‘ âlâ ‘ aleyhi ve sellem buyurdı **ene min**
8. **nûri'l-lahi ve'l-mu'minûne minnî³⁶** ya‘ nî mü'minler nûr-ı
9. Muḥammedindür ve nûr-ı Muḥammed nûr-ı Ḥudâdandur pes
10. rûḥ-ı pāk-i Muḥammedî mebd'e'-i vücûd oldı ve âyîne-yi
11. zât-ı eḥadiyyet oldı Ḥaḳḳ Ta‘ âlânuñ zât-ı bî-ḥûnına
12. ve esmâ ve şîfâtına maẓhar oldı diledi-kim
13. ḥabîbinüñ ululuḡını ve şerefini zâhir kıla rûḥ-ı
14. pāk-i Muḥammed Şallâ'l-lahu ‘ aleyhi ve sellem nazar-ı muḥabbetle
15. tecellî ḳıldı ervâḥ-ı ulû'l-‘ azm ve'l mürselîn

---

³⁴ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

³⁵ Ben bir gizli hazineydim, bilinmeyi isteyip mahlukatı yarattım (Hadis-i Kutsi).

³⁶ Ben Allah’ın nurundanım, müminler de bendendir (Hadis-i Şerif).

11a

1. vücūd(a) geldi ervāḥ-ı enbiyādan ervāḥ-ı evliyā'u'l-
2. lah zuhūra geldi ve ervāḥ-ı evliyādan ervāḥ-ı
3. mü'minīn ve 'arş ve mā-fihā (ve) melā'ike vücūda
4. geldi ve daḥı sâ'ir maḥlūkāt bi-ḥasebü'l-isti' dād
5. tenezzül kıldı pes rūḥ-ı Aḥmed nūr-ı aḥaddan vücūda
6. geldi rūḥ-ı Aḥmedden kevn ü mekân müretteb
7. üzre ta' yīn bulub zuhūra geldi mevcūdātuñ
8. menşe'i anuñ rūḥ-ı şerīfi oldu eger rūḥ-ı
9. pāk vücūda gelmeseydi mümkināt 'ademde
10. ḳalub ta' yīn bulmazdı nitekim serā'ir-i
11. sırda ve şuffe-yi şafāda ve bezm lī-ma' allahdan
12. Ḥaḳḳ Ta' ālā Celle ve 'Alā resūline ḥiṭāb
13. ḳılub buyurdı ve resūli daḥı lisān-ı
14. ḥālikden ḥalkına ḥikāyet kıldı **levlāke**
15. **levlāk lemā ḥalaktü'l-eḫlāk**³⁷ on sekiz biñ

11b

1. 'ālem anuñ muḥabbetine vücūda geldi çünki
2. ervāḥ-ı 'ālem rūḥ-ı pāk-i Muḥammed Şallā'l-lahu
3. 'aleyhi ve sellem nūrınuñ pertevinden vücūda

---

³⁷ Sen olmasaydın alemleri yaratmazdım (Hadis-i Kutsi).

4. zāhir oldu maḳāmlu maḳāmunda ḳarār ḳıldı
5. Ḥaḳḳ Ta‘ālā Celle Şānuhu ulūhiyyetini izhār
6. ḳılmaḳ içün cemālını ‘arz idüb lisān-ı
7. ḳudret ile **elestü bi Rabbiküm**³⁸ buyurdu ervāḥ
8. şevḳ-i cemāl-i zū'l-celāliden ve zevḳ-i kelām-ı
9. lā-yezāliden vücūda gelüb cūş ḳılub
10. **belā ve Rabbünā**³⁹ cevābın virdiler egerçi ol nidā-yı
11. **elestü bi Rabbiküm**⁴⁰ nev‘-i insāniyye idi ammā
12. vāsiṭa-yı insān ile cemī‘ mevcūdāta
13. irişdi her biri şarāb-ı ‘aşḳ-ı ilahīden
14. nūş ḳılub mest oldılar cümlesi **belā**
15. **ve Rabbünā**⁴¹ cevābın virdiler mevcūdātuñ olması

12a

1. ve her biri bir nev‘ e ḥareketde ve bir nev‘ e cünbüşde
2. olması ol nidā-yı ḥazret-i zāt-ı eḥadiyyetüñ
3. istimā‘ şevḳinden ḥāşıl olmışdur anuñ-çün
4. her şey' kendü nefsinüñ ma‘rifetinde ‘ācizdür
5. ol mestlük her ānda izdiyād olur velakin
6. cümlesi bî-ḥaberlerdür **[beyt]**

³⁸ Ben sizin Rabbiniz değil miyim! (Araf Suresi – Ayet 172).

³⁹ Evet Rabbimizsin.

⁴⁰ Ben sizin Rabbiniz değil miyim? (Araf Suresi – Ayet 172).

⁴¹ Evet Rabbimizsin.

7. **ez seḳāhum Rabbuhum**⁴² *beyn-i cümle erbāb-ı mest /*
8. *ve ez-cemāl-i lā-yezāl heft penc çār mest / çün füzūn*
9. *eger der-tecellī-yi ez-cemāl-i Haḳḳ-bīn / zerre zerre her dü-‘ālem*
10. *keşf-i mūsā-vār mest / imdi cümle t̄alib-i*
11. cemāl-i eḫadiyyet ve ‘āşık-ı zāt-ı şamediyetdür
12. velakin ol ḫazret her şey'e kendüden aḳrebdür
13. ḫicāb olan hemān vehm-i ḡayriyyetdür bu maḳāmdan
14. ilerü kelāma destür yokdur vehm-i ta‘bīre
15. gelmek muḫaldür tefhīm için bu maḫallde

12b

1. bir temşīl idelüm ey t̄alib-i esrār-ı mütenāhī ve ey
2. rāḡīb-ı rumūz-ı pinhānı añlaḡıl ve bu temşīl-i mecāzīden
3. fehm eylegil ḫaḳīḳatde rūḫ-ı Muḫammed Şallā'l-lahu
4. ‘aleyhi ve sellem ḳamer mişālindedür zīrā fī zāta bu mücellā
5. ve bir muşayḳal āyīnedür zīyā'-i şemse nūr
6. olmaḡa ḳābildür vaḳtā kim şemse muḳābil
7. olsa şu‘ā‘-ı āf-tābdur nūr iḳtibās idüb
8. münevver olur nūr-ı ḳamer nūr-ı āf-tābuñ ‘aksidür
9. muḳābelesiyle nūr kesb idüb münevver
10. fī nefse münevverü'l-ḡayre olmışdur nitekim ḳamer

---

⁴² Rableri onlara (tertemiz içecekler) içirecektir (İnsan Suresi – Ayet 21).

11. ʔulūʕ itdügi vaʔt ʔulümāt ve daʔı ʔamer nūrı
12. pertevinden nūr kesb idüb nūrāniyyete
13. münʔalib olur ʔulümāt ʕ ayn-ı nūr olur
14. ʔün bu temşil maʕ lüm oldıysa bilgil-kim ʔün
15. şems-i eḫadiyyet burc-ı eḫadiyyetden ʔulūʕ

13a

1. idüb tecellī ʔıldı āsmān lā-mekāndan
2. ol ʔamer-i şubḫ-ı ebed ʔulūʕ eyledi şems-i eḫadiyyete
3. muḫābil oldı nūr ulūhiyyetden münevver
4. oldı ve nücüm-ı mümkināt maḡrib-i ʕ ademde
5. mektüm idi ol ʔameride(n) münir bir nūr urdı
6. cümlesi taʕ ayyün rengiyle boyanub ol ʔamer-i
7. bī-noḫşāna muḫābil oldılar bi-ḫasebü'l-istiʕ dād
8. o nūrı kesb itdiler eger insān-ı kāmıl
9. oldınsa **men ra'anī faḫad rāye'l-Ḥaḫḫa**⁴³ remzinde
10. ḫaberü'l-faşl imdi bilgilkim eger ʔeşm-i ḫaḫīḫatle
11. ʕ āleme nāzır olursañ ḫaḫāyık künhüyle
12. keşf ʕ ālem(i) şābit görürsin fī zāta
13. ʕ ademiyyet üzre bī-reng görürsin
14. deryā-yı der-vaḫdetde *[beyt] var odur belki*

---

⁴³ Beni gören, muhakkak gerçeği gördü (Hadis).

15. *nefs-i emr hemān / daḥı mülk-i ‘ademdedür bu cihān*

13b

1. nitekim Resūlu'l-lah Şallā'l-lahu Ta‘ālā ‘aleyhi ve sellem
2. buyurdı **kāna'l-lahu velemyekün ma‘ahu şey'in**⁴⁴ imdi kişi
3. dünyāda kimünle olursa āḥiretde daḥı anuñla
4. koyar Hakk Ta‘ālā buyurur-ki **men kāna'l-lahu kā'l-lahi**⁴⁵
5. her kim Allah ile olsa Allahu Ta‘ālā da
6. anuñla olur **ḳāle'l-‘ārifüne el'āne kemākān**⁴⁶
7. Hakk Ta‘ālā ḥazretleri ‘ālemden ḡanīdūr
8. istiḡnā'-i tāmmī vardur vüçüd ve ‘adem
9. ‘aliyyü's-seviyyedür ‘ālem daḥı ‘ademdedür
10. dimek ol kimseye mufevvezdür-kim mecāzī
11. vüçüdün yere pervāne-vārī şem‘-i celāl-i
12. çadiyyetde iḥrāk idüb ḥaḳīḳat-i eşyāya
13. muṭṭali‘ ola ve ḳalbi iki cihāndan vāsi‘ ola
14. yoḥsa her ‘āmiyy nā-dān olur ve bu sırda
15. ser-gerdān olur **ve şallā'l-lahu ‘alā seyyidinā Muḥammedin ve ‘alā ālihi ve şahbihi**

⁴⁴ Allah var idi ve onunla birlikte hiçbir şey yok idi (Hadis-i Şerif).

⁴⁵ Kim Allah’ın yanında ise, O Allah’ın yanında gibidir.

⁴⁶ Arifler dedi: ”Şimdi de yine aynen öyle”.

14a

1. **ecma⁴⁷ in⁴⁷ [bābū şānī⁴⁸] (rūḥ-ı insānī ʿālem-i**
2. *ervāḥdan ecsāma geldügi beyān ider)*
3. imdi Hakk Taʿālā ʿ**azze ve celle⁴⁹** ḥazretleri Qurʿān-ı
4. Keriminde buyurur-ki **lakad ḥalākñāʿl-insāne**
5. **fī aḥseni taḫvīm şümme radednāhu efsele sāfilīn⁵⁰**
6. ey ʿaziz bilgil-kim çün ervāḥ pertev-i rūḥ-ı
7. pāk Muhammed Şallāʿl-lahu Taʿālā ʿaleyhi ve sellemden
8. vücūda geldi her biri ʿālem-i ervāḥda ve ol
9. bezm-i ezelde kişver-i leṭāfetde ve civār-ı kurb-ı
10. ḥazret-i ʿizzetde muʿayyen maḳāmlarında qarār kıldılar
11. aḥvālleri bu minvāl üzre güzer kılurdu cihet-i
12. keşāfetden nesne yoğidi-ki müşāhede-yi
13. cemāl-i ulūhiyyete māniʿ oldu ve hiç ḥavāṭıra
14. ḥuṭūr itmezdi her kār-i düşvār āsān ve her
15. maḥfī-yi nihān ve ʿayān idi ve her menzile irmedin

14b

1. bilür ve her nesne şunmadın alurdu ve her

---

⁴⁷ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

⁴⁸ 2. Bölüm.

⁴⁹ Aziz ve celil olan.

⁵⁰ Biz gerçekten insanı en güzel biçimde yarattık, sonra onu aşağıların aşağısına indirdik (Tin Suresi – Ayet 5).

2. su'âl şormadın bilürdi ve her 'aṭāyı
3. ṭaleb itmedin irişürdi ve her şevābı işlemedin
4. yazılurdu ve her murādı temennî itmedin revā olurdu
5. cemāl-i Ḥaḳḳ ḥiç mestūr olmazdı ba'z 'ārifler
6. vardır-ki 'ālem-i şehādetde girü ol 'ālemi bulur
7. ve lezā'iz-i ezeliyye ile mütelezziz olur belki
8. daḥı merātib-i 'ālīye irişürler-ki 'ālem-i ervāḥda
9. rūḥı o maḳāmuñ ḥayāline irmişdür zīrā
10. 'ālem-i ecsāmda cem' iyyet vardır 'ālem-i ervāḥda
11. rūḥ gāyet leṭāfetde idi tecellī-yi nūr-ı Ḥaḳḳuñ
12. müşāhedesine ṭāḳat getürmezler idi fānī
13. olurdu vaḳtā kim rūḥ 'ālem-i ervāḥdan ve civār-ı
14. ḳurb-ı Rabbü'l-ālemīnden riḥlet idüb 'ālem-i ecsāma
15. gelmek dileye ve ol 'ālem-i beḳādan bu dār-ı fenāya ve beyt-i

15a

1. 'ināyete 'ubūr itmek isteye ve ol maḳām-ı ünsden
2. bu serāy-ı vaḥşete ve āşiyān-ı ḥaḳīḳat-i vaḥdetden
3. bu hevā-yı keşrete pervāz urmaḡa emr olına ve ol
4. vaṭan-ı aşliyyeden sefer ḳılub bu ḡarīb aklıma ne
5. 'azm itmege kūsü'l-vecel ḳalına çünki rūḥa
6. emr-i ilahī ve ḥükm-i sübhānī irişe rūḥ bunca

7. zemān kırb-ı Hakkda mütemekkin olub cemāl-i lâ-yezāl
8. birle üns hâşıl kılmışdı gör-ki maḥbûb-ı ezeliden
9. devr olub cemāl-i lem-yezeliden maḥcûb olur hem-ân-dem
10. nâr-ı fırkat olub müstevlî olub müte'ellim bî-iḥtiyâr
11. Hakk Ta'âlâ ḥazretlerinün firâkinden feryâd ve figân
12. idüb zârî vire ricz-i şiddet nâlân ider-ki
13. ehl-i 'âlem-i melekût anuñ-içün ḥasret yaşı revân
14. iderler der-gâh-ı ulûhiyyete tazarru' idüb anuñ vuşlat-ı
15. ebedîsin temennî kılurlar Ḥazret-i Hakk Celle ve 'Alâ

15b

1. zât-ı bî-çünına ḳasem kılub aydur-ki yâ rûḥ
2. ben seni ol 'âleme gönderdüm-ki cemāl-i
3. muḳaddesümden maḥcûb olub var firâkımda
4. muḥarraḳ olmağ-içün degüldür seni ol 'âleme
5. kesb-i kemâl ve taḥşîl-i merâtib-i a'lâm-içün
6. irsâl iderem-ki ol 'âlem-i ecsâmda ve vücûd-ı
7. beşeriyetde hâşıl olur ol 'âleme varub
8. irsâl eyledüm-ki resûlümün şerî'ati mûcibine
9. a'mâle mültezim olasın ve saña hevâ-yı
10. nefsün musallaḳ kılsam gerek anuñ üzerine
11. ğâlib ol(a)sın nefsün ârzûlarına mâ'il

12. olub benüm civārumda cemāl-i muḳaddesümle me'yūs
13. olduĝuñ zevḳleri ferāmūş kılmayasın
14. cān (u) gönülde baña müştāk olub her kārūnda
15. rızāmı ihtiyār idesin ve virdigüm belālaruma

16a

1. şābir olub ‘aṭā'-i ni‘ metüme şākir olasın
2. gönül evinde benden ğayrı iḥrāc idüb
3. her ānda nāmumı şākir olasın tā kim senüñ
4. şıdḳuñ ve kemāl-i muḥabbetüñ beynü'l-ḥalā'ik
5. zāhir ola ve ben daḥı senüñle melā'iklerime
6. ser-zeniş kılub diyem-ki yā meleklerim
7. nazār idiñ benüm ḳuluma bunca şuĝul
8. ve mevāni‘ birle hevā-yı nefsine ve iĝvā-yı
9. şeyṭāna aldanmayub baña muḥabbet idüb
10. benüm fermānumda olur siz aña ṭa‘ n iderdiñüz
11. fesād ider ve ḳan döker didiñüz diyü
12. teşnī‘ idem seni melā'ikeye medḥ idem
13. Cebrā'ile emr idem semavātda nidā kılub
14. çağıra ehl-i semavāta i‘ lām idem-ki Ḥaḳḳ
15. Ta‘ ālā fülān bin fülānı zāt-ı pākine dost kıldı

16b

1. siz daḥı aña muḥabbet idüñ diye ve rū-yı ‘arza
2. daḥı nidā kılub diye-ki ey benî-Âdem ve ey ehl-i
3. ârz Rabb ‘azze⁵¹ fülân bin fülânı dost idindi
4. siz daḥı aña dost oluñ ve muḥabbet idüñ diye
5. ehl-i semavât ve ehl-i ârz muḥibbün ve meddâḥuñ ola
6. nâmuñı yed-i kudretümle levḥ-i ğaybîde ‘âşıklarum
7. ve şâdıklarum divânında taḥrîr idem başîretünden
8. yetmiş biñ nûrânî ve zulmânî hicâbı def idüb
9. cemâlümi ‘ayân idem ve bî-vâsıta sırruñda nidâ kılub
10. diyem ey ‘âşık ve şâdık ve ey ‘ahdine olan
11. muvâfık nice bir beyâbân-ı fırkatde ser-gerdân seyr
12. idersin ve nice bir âşinâ iken bî-gâne olub
13. ırâda gezüb dostuñı ğayrılardan istifsâr
14. idersin istedigün senünledür senden
15. ayru degüldür cemâlümde hicâb-ı ‘izzeti ref eyledüm

17a

1. maḥşud (u) maḥlûbuñ benüm cânla müştâk olub
2. sevdüğün benüm rûz (u) şeb ârâm ve qarâr kılmayub
3. istedigün benüm temennî kılub cemâlin gö(r)sem didüğün

---

⁵¹ Aziz olsun!

4. benüm ketm-i ‘ademden şahrâ-yı vücûda getüren hâlik-i
5. bî-niyâzuñ benüm şimden girüsin benüm olğıl ve ben senüñüm-kim
6. kevn ü mekân saña hâ'il olmaya cümle zât
7. ve mümkünât mir'ât olub cümle eşyâda bî-nişân
8. cemâlümi ‘ayân eyledüm ve her nefesde âyine-yi cândan
9. ‘arz-ı cemâl itdüm göñlüñ evin zevk (ve) şevküm ile
10. memlû itdüm ‘âlem-i ecsâmda merâtib-i ‘âlîye
11. ‘atâ' itdüm-ki ‘âlem-i ervâhda hezârân biñ yıl
12. rûh mücerred olub bî-hicâb olmağunda hâşıl
13. olmaya ve girü benüm der-gâhuma rücû‘ eyledüğün
14. vakt mübeşşir irsâl idem i‘ zâz-ı ikrâmla huzûrıma
15. da‘vet kılam ve civâr-ı cemâlüme idhâl idem ve hürân-ı

17b

1. cinânı saña hizmet-kâr kılam ve dahı ol nesneleri
2. aydam-ki gözler anı görmedi ve kulaqlar
3. işitmedi ve hâtır-ı beşere huşûr itmedi ebedü'l-âbâd
4. bu nev‘e ‘işret ve zevkle mesned-i sermedi
5. dâr-ı ‘izzetde qarâr idesin fenâsı olmaya ve senden
6. râzî olam hışm itmeyem eger ol ‘âleme varub
7. ve emrûme imtisâl iden enbiyânuñ şeri‘atine ittibâ‘
8. kılmayasın ve men‘ eyledigüm nevâhiden ictinâb

9. itmeyesin nefsüñ ârzûların ihtiyâr ide-
10. sin benüm civârumda bulduğñ ünsi
11. ferâmûş idesin ve gönül evin benüm ğayrum
12. ile memlû kılub zıkrümden ve şevķümden
13. hâlî olasın ben-dahı iki cihânda saña
14. haşm olam nitekim Resûlu'l-lah Şallâ'l-lahu Ta'âlâ
15. 'aleyhi ve sellem buyurđı **men kâne fı kalbihi ğayru'l-lahi**

18a

1. **fehaşmihu fı'd-dâreyni**⁵² hadîş-i şerîfinüñ
2. mazmûn-ı şerîfi aña işâretdür
3. ve saña ğaflet havâle kılam dünyâyı vâsi' idem
4. zâkir olmayub aña muhabbet idesin ve faķr
5. havâle kılam şâkir olmayub aña meşğûl
6. olasın cemâlüm ünsini ferâmûş idesin
7. zevķ ve şevķümden devr idüb nazâr-ı
8. 'inâyetüm senden hıfz idem ve girü benüm ğazretüme
9. rücû' itdüğñ vakt dâr-ı celâlüme idĥâl
10. idem fırķatüm nârını üzerine musallať kılam
11. ve bir vechle seni iĥrâķ idem-ki mu'azzibini
12. senüñ iĥrâķından 'ibret alub baña isti'âze

---

⁵² Kalbinde Allah'tan başka bir şey olan kimseye, Allah her iki dünyada o kimseye düşmandır (Hadis-i Şerif).

13. ideler çün rūḥ ḥīn-i muḡāyeretden mūte'ellim
14. ola ve ḡurb-ı izzetde rıḥlet kıлмаḡ-ile
15. muḡtarib ola ve Ḥaḡḡ Ta' ālā bu resme va' deler

18b

1. ve va'idler kıla rūḥ girü ḡaber-i vuşlat işidicek
2. nār-ı ḡasreti bir miḡdār teskīn bula va' de-yi ilahīyle
3. şād ve mesrūr ve va'idinden ḡavf idüb
4. maḡzūn ola ba' de-zā melekü'l-ervāḡa emr
5. olına rūḡı a' lā-yı illiyyinden esfeline
6. endüre-ki beden-i insāndan firād ez-firād ervāḡa
7. müfāreḡatda ḡurb-ı izzetde bu vechle va' deler
8. ve va'idler olub andan ālem-i ecsāma gele ḡālībuñ
9. izdivācından bir miḡdār ḡicāb ḡāşıl olur
10. ve vaşf-ı ta' ayyūn ḡālib olub şems-i ḡaḡīḡat-i
11. cemāline seḡāb-ı beşeriyyet ḡā'il olur üns-i ezeli-yi
12. lem-yezel bir miḡdār kesilüb tedricle raḡmde
13. aña münāsib nesneler baḡlanub cihet-i leḡāfet maḡlūb
14. ve ḡaraf-ı keşāfet ḡālib olur zirā ālem-i ervāḡ
15. laḡīfdür ve ālem-i ecsām keşīfdür ammā raḡmde

19a

1. hicāb az olur çün rahmden zuhūr idüb
2. şehādete gele hicāb dahı ziyāde olur
3. tedricle ‘ālem-i şehādet ile me'nūs
4. me'nūs⁵³ olur ol zevkden bi-ḥaber olub
5. hiç nesne ḥātırına ḥuṭūr kılmaz ve ol
6. aḥvāl-i ezelden bir ḥālet idrāk itmez lā-cerem
7. muḥtāc olur enbiyā ‘aleyhi's-selām hicāb
8. hicāb⁵⁴-ı ḡaflet sebkat kılmamışdur ve anlar
9. keşf üzre gelmişlerdür ol vaḳt-ki da‘ vete
10. emr olına hem-ān-dem da‘ vet kılmışlardur eger
11. su'āl olınsa İbrāhīm Ḥalīlu'l-lah
12. ‘aleyhi's-selām maḡāradan taşra çıkub
13. mübārek nazarları nücūma ve ḳamere ve şemse
14. revş olduḡı vaḳtin **hazā Rabbi**⁵⁵ buyurdılar
15. nev‘ an bu kelāmdan ol vaḳte dek tecellī-yi nūr-ı

19b

1. ‘irfān zāhir olmamak fehm olunur cevāb-ı ‘aliyy-i ṭarīkū'l-
2. ḳabūl budur-ki ol görinen kevākib ḳamer ve şems
3. nūrı şıfat-ı nūr-ı ulūhiyyet idi-ki İbrāhīm

---

⁵³ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

⁵⁴ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

⁵⁵ İşte Rabbim (Enam Suresi – Ayet 77).

4. ‘aleyhi's-selam(m)uñ göñül kevkebinde tülû‘
5. kılmışdı anuñ gibi-kim Hâzret-i Mūsâ ‘aleyhi's-selam
6. cebel-i Tûrda şecereden mânend-i nûr tecellî kılub
7. **innenî enâ'l-lahu Rabbü'l-‘âlemîn**⁵⁶ didi ma‘ a-hazâ Hâkķ
8. Ta‘ âlānuñ zât-ı pâki bu nev‘ e müşâbeheden münezzehdür
9. ve bu müşâhede-yi mezkûrâta ehl-i keşf tecellî-yi şîfât
10. dirler zât-ı Hâkķ şîfâtından ayru degüldür Halîlü'r-raḥmân
11. ‘aleyhi's-şalātu ve's-selâm ḥazretlerinüñ kalbleri gözine
12. nûr-ı Hâkķ ta‘ lîm içün kevkebe dükeli tecellî kıldı
13. zevķ-i **hazâ Rabbi**⁵⁷ zâhir oldı bâķisi bu vechle kıyâs
14. olına ve **hazâ Rabbi**⁵⁸ kelâminuñ sırrında bî-ḥadd-i esrâr
15. vardur şöyle-kim beyân olınsa nice kitâblar müteḥammil

20a

1. olmaya imdi girü maķşûda şürû‘ idelüm *[faş!]*
2. bilgil-kim eger ‘inâyet-i ezeli reh-nümâ olub rûḥuñ
3. sırrına **irci‘î ilâ Rabbiki**⁵⁹ ḥitâbı irecek olursa
4. derḥâl derûn-ı cāndan ‘aşķ-ı nâr-ı şîfat yanub
5. şu‘ lelenüb anuñ meyli ‘ulvîdür ‘âlem-i a‘ lâya
6. meyl ider ve bu dâr-ı süfliden nefret kılub yüzini

⁵⁶ Şüphesiz ben Alemlerin Rabbi olan Allah’ım (Taha Suresi – Ayet 14).

⁵⁷ İşte Rabbim (Enam Suresi – Ayet 77).

⁵⁸ İşte Rabbim (Enam Suresi – Ayet 77).

⁵⁹ Rabbine geri dön! (Fecr Suresi – Ayet 28).

7. kevn ü mekândan dönderür bi'l-külliyye ‘alâ'îki ve ‘avâ'îki
8. kaç‘ ider mahbûb-ı haķîķîye müteveccih olur bî-
9. tevaķķuf ârâm ve karar kılmayub vaţan-ı aşliyyesine
10. irişür ve himmet-i şehîrin açub pervâz urur
11. eşyâ-yı haķîķate konar eger cevâhir-i mülk ve melekût
12. bu yolda ‘arz olınsa aĝmâz-ı ‘ayn kıılır nitekim
13. seyyid-i ‘âlem eyle kılmış ve daĥı anuñ rûĥ-ı
14. pâkinuñ nûr-ı pertevinden vücûda gelmişdür ve
15. bu hâşşiiyyet-i ‘aşķuñdur ‘aşķdan ĝayrı nesne ile

20b

1. menzil alınmaz rûĥuñ şıfat-ı kadîmidür bile
2. koşılmışdur ve Haķķ Ta‘âlâ ĥazretleri daĥı
3. ezelde şıfat-ı muĥabbet ile tecellî kıldı-ki sevdüĝine
4. kendüyi âşkâr ide nitekim ĥadîs-i kıudsisinde
5. buyurđı **fe'ahbebtü en ‘arefe**⁶⁰ çünkü
6. ervâĥ rûĥ-ı pâk-i Muĥammed Şallâ'l-lahu ‘aleyhi ve sellem
7. nûrınıñ pertevinden vücûda geldi
8. nûr-ı ‘aşķ(a) ervâĥ üzerine ‘aksi urđı cemâl-i
9. Haķķ tecellî kılub kıulaķlarına nidâ-yı **elestü**
10. **bi rabbiküm**⁶¹ irdi ervâĥ kıav mişâlinde olub

---

⁶⁰ Bilinmeyi sevdim (Hadis-i Kutsi).

11. nār-ı ‘aşk muntazır olmuşlardır çünkü esrār-ı
12. ‘aşk zāhir oldu hem-ān-dem vücūdların muḳābele
13. kılub ḳabūl ḳıldılar derḥāl derūnlarında
14. ‘aşk cūş eyledi ḥurūş kılub şevḳle
15. **belā ve Rabbünā**⁶² cevābıñ virdiler ol ‘aşk-ı ezeli

21a

1. ervāḥda pinhān oldu ḳarār kılub
2. siñüb ḳaldı şol ḥadīd ile ḥacerde
3. āteş-i pinhān olduḡı gibi ḳaçan-kim ḥadīd
4. ile ḥaceri biri birine ḍarb itseñ nārī
5. zāhir olur ‘eynuhu ‘aşk cān ve
6. cismde mestūr olmuşdur her ḳaçan
7. ḥadīd-i kelime-yi tevḥīd ḥaceri ḳalbe ṭoḳunsa
8. nār gibi nūr-ı ‘aşk zāhir olur ḥāne-yi dilden
9. ḥār ve ḥāşākı yaḳub ḥālī kılr levḥ-i
10. dilden şuver-i nuḳūş-ı mā-sivā'u'l-lah(ı) silüb
11. mücellā ve muşaffā kılr nūr-ı ulūhiyyet tecellī-
12. sinūñ ‘aksini ḳabūl itmege hemān isti‘dād
13. virür ḳanḳı göñülde-ki ‘aşk-ı Ḥaḳḳ ola
14. ḡaflet aña yol bulmaz iḡvā-yı şeyṭānī

---

⁶¹ Ben sizin Rabbiniz deḡil miyim! (Araf Suresi – Ayet 172).

⁶² Evet Rabbimizsin (Araf Suresi – Ayet 172).

15. ve dağdağa-yı nefsanî irişmez eger ‘arş

21b

1. ve māl-fihā ve her ne-ki var-ise māl-sivā'
2. ol gönüle girse tākāt getürmeyüb
3. yanub kül olur ‘aşk bir emānet (ü) vedī‘a-
4. dur-ki zāt-ı pākine ve cemāl-i bī-çünına şarf
5. olmağ-içün konılmışdur ve ‘ariflerden
6. ba‘z buyurmışdur-ki innā ‘araḍnā'l-emānete
7. ‘alā's-semavāti ve'l-arḍi ve'l-cibālī
8. fe'ebeyne ey-yaḥmilnehā ve eşfaḵnā'l-arḍi
9. minhā veḥamalahā'l-insānū innehu kāne zalūmen
10. **cehūlen**⁶³ emānetden murād ‘aşk-ı ilahīdür
11. dirler cehd it-ki emānete emīn olasın
12. ḥā'in olub zulūm ve cehūl adın edinmeyesin
13. **ḥüsrü'd-dünyā ve'l-āhiret**⁶⁴ ḥüsrānın bulmayasın
14. tavr-ı ilhāmdan ve Vādī-yi Eymen cāndan beri
15. olmayasın bu maḥallde ḳalb-i Mūsāya

22a

---

⁶³ Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler ve ondan çekindiler. Onu insan yüklendi. Çünkü o çok zalimdir, çok cahildir (Ahzab Suresi – Ayet 72).

⁶⁴ Dünya ve ahirette zararlı olmak, hiç bir şey elde edememek hali.

1. bir ma' nā-yı ğaybī vārid olub ve baħrlerinde
2. bir dane dürr şıdķ-ı ķalbde zāhir oldı
3. ħuşūş-ı ' arz-ı emānetdeki semavāt ve ārz
4. ķabūl itmedi insān dūkelinden müşfik
5. olub ķabūl kıldı sırr-ı ħikmet budur-ki
6. insāndan ğayrıdan ol emānetūñ sırrın
7. görmege göz yoĝidi ve hem kuvvet-i rūḫāniyyet
8. yoĝidi-ki cümle emānete iķdām idelerdi
9. yek cihetler idi cem' iyyet yoĝidi ol
10. ecilden aba kıldılar ol kim-ki ol emā-
11. netūñ cemāline cür'et itdi zūlm itdi
12. nefsine-ki bir emānetti-ki ehl-i semavāt
13. ve ehl-i ārz ķabūl kılmaya ' azīm şānından
14. ḫavf ideler bu dūkelinden mümtāz ola
15. insān ķabūl idüb ḫiç ḫavf itmeye

22b

1. lā-cerem zūlm itdi nefse cehūl oldı ya' nī
2. ' āķıbet-i ser-encāmı nolsa gerek emīn mi
3. veyā ḫā'in-mi olsa gerek bilmedi çünki nefsine
4. zūlm itdi ḫamline cür'et itdi bī-tevaķķuf ķabūl
5. kıldı ya' nī emānete emīn oldı

6. ve Allahuñ ğayrıdan cāhil oldı mā-sivā'u'l-laha
7. iltifāt kılmadı ve Hakkdan ğayrı bilmedi zīrā
8. cehl ‘adem-i ‘ilmden ‘ibāretdür ve ol emānet
9. ma‘rifet-i ilahī ve ‘aşk-ı rabbānīdür kim-ki ol
10. emāneti şaklamayub hā'in olsa Hakkā
11. şarf itmeyüb ve halkā şarf itse ol
12. vakt ma‘nā ‘aksince olur nefse zulm
13. olur zīrā zulm ‘ibāretdür şey'i maḥallinden
14. gidermekdür ve maşrifine şarf kılmamakdur
15. cāhil olur ma‘rifet-i ḥaḳīkatden ümmīzümüz

23a

1. ve ol ḥazret-i ḥālīk der-gāhına recāmuz
2. budur-ki ol emānet-i ilahīyyeye emīn
3. olanlar sālikinde münselik kıluvire
4. **innehu semī‘u'd-du‘ā⁶⁵ ve şallā'l-lahu ‘alā**
5. **seyyidinā Muhammedin ve ‘alā ālihi ve şaḥbihi ecma‘in⁶⁶**
6. *[bābü şālīs⁶⁷] (ervāḥ girü ecsāmdan*
7. *maḳām-ı aşlına rücū‘ itmesinüñ beyānındadır)*
8. imdi Ḥazret-i Resūlü Ekrem Şallā'l-lahu

---

⁶⁵ Şüphesiz, O duaları işitendir (İbrahim Suresi – Ayet 39).

⁶⁶ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

⁶⁷ 3. Bölüm.

9. ‘aleyhi ve sellem buyurdu **küllü şey’in yerci’u**
10. **ilā ašlihi**⁶⁸ bilgil-kim rücū’-i ervāh üzredür
11. biri ihtiyārī ve biri ıztırārīdür
12. ihtiyārī oldur-ki ‘ubūdiyyet nefsinden
13. āzād olub ta‘alluk-ı mā-sivā’ kaydından
14. ḥalāş ola **mūtū ḳable en temūtū**⁶⁹ aḥkemiyle
15. olub iḥyā-yı ebediyye ile bāḳī olur

23b

1. ve fenā-kim nidā-yı **irci’ī ilā Rabbiki**⁷⁰ zāhir ola
2. bī-tevaḳḳuf ‘azm ide ta‘alluk ḳaṭ’ olmışdur
3. ḥīn-i nez’ de-ki rūḥ şiddetle ḳabz
4. olunur ve sekerāt-ı mevt ġālib olur ol
5. ta‘alluk-ı mā-sivā’dur-ki her biri levḥ-i dilde
6. münakḳaş olmışdur enbiyā ‘aleyhi’s-selām
7. külliyyen mevtleri ihtiyārīdür ve evliyānuñ
8. ba‘zısının fānisi ve istiḡrāḳi ġālib olmayanlar-ki
9. mevt-i ıztırārīdür ve ıztırārī oldur-ki
10. ‘ubūdiyyet nefsinden ḥalāş bolmamışdur
11. ḳanḳı zāt mā-sivā’ ile muḳayyed olmışdur

---

⁶⁸ Her şey aslına geri döner (Hadis).

⁶⁹ Ölmeden önce ölünüz (Hadis-i Şerif).

⁷⁰ Rabbine geri dön! (Fecr Suresi – Ayet 28).

12. ħīn-i nez' de her biri bir şıfatla gelüb gö(r)inür
13. ben senüñ fülān 'amelüñ veyāḥūd fülān fikrūñdürüm
14. rūḥ daḥı anuñ şekl-i ḳabīḥinden istikrāḥ idüb
15. muḫtarib olur yüzin bir ṭarafa dönderür

24a

1. yine ol ṭarafda daḥı gö(r)inür ol vaḳt bir nedāmet
2. ve ḥasret gelür-ki ta' bīri mümkin degüldür
3. bir ṭarafda zaḥmet-i melekü'l-mevt 'Azrā'il
4. 'aleyhi's-selām ve bir ṭarafda emvāl ve evlād
5. ve ezvāc ve bir ṭarafdan ḥavf-ı ĩmān ez-dest
6. vesvese-yi şeyṭān ve bir ṭarafdan eşkāl-i
7. a' māl-i ḳabīḥ hücum idüb rūḥ-ı miskīn
8. bunlaruñ mā-beyninde bī-çāre ve dermān-de
9. ḳalur ve Ḥaḳḳ Ta' ālā ḥazretlerinüñ ḳahrı
10. ve 'azāmeti müstevlī olur pes ol vaḳtın
11. Ḥaḳḳ Ta' ālā ḥazretlerinden ğayrı feryād idecek
12. bulunmaz fikr eyle ol vaḳtā ki ḥāl(i) ne vechle
13. ola ne-ḳadar-ki ta' alluḳı var ise ol-ḳadar
14. ḥālet-i nez' de 'azāb çekerler ve emānetler-ki
15. taşfiye-yi ḳalb ḳılub gönülleri gözünden

24b

1. hicāb ve niķāb götürmişlerdür müşāhede-yi
2. cemāl-i eḫadiyyet ḫāşıl olub ḫaķīķat-i nūr-ı
3. ĩmān tecellī kılmış ola ḫīn-i nez‘ de
4. gözlerine nūr-ı cemāl-i ulūhiyyetden ğayrı
5. nesne görünmez ve gönüllerine zıķru'l-lahdan
6. ğayrı nesne yol bulmaz müstaĝrıķ olub
7. iki cihāndan bī-ḫaber olurlar zevķ ve şevķ
8. ile intikāl kıılurlar vaķt olur-ki ziyāde-yi
9. şevķlerinden ‘Azrā'il ‘aleyhi's-selāmı daḫı
10. görmezler hemān vaţan-ı aşliyyede bulınurlar
11. bu ‘āleme gelmekden murād ma‘ rifetu'l-lah ve ‘ibādetu'l-
12. lahdur bundan ğayrı nedāmet ve ḫasretdür
13. her kim-ki ‘ömrin ‘ibādet-i Ḥaķķa ḫarc idüb
14. ma‘ rifetu'l-lah ḫāşıl kılmadı iki cihānda
15. ḫüsrān içre mübtelādur **ne‘ ūzū-bi'l-lah**⁷¹

25a

1. *[faşl]* imdi rūḫ senüñ vücūdınıñ
2. taḫtında sulţān iken ve sulţān olmış
3. iken ma‘ zül olub ḫasretle vedā‘ kılub

---

⁷¹ Allah korusun.

4. revān olmazdan evvel cehd eyle ‘ömr-i ‘azîzün
5. kâdrin bilüb Hakk Ta‘ālānuñ ‘ibâdetine
6. hârc eyleyüb dâ'imā ri'yâzet idüb
7. ve mücâhede çeküb ma‘rifetu'l-lah hâsıl eyle
8. nedâmet-i âhîr bî-fâ'idedür bundan gidicek
9. bir dahı gelmezün bu dünyâ mezra‘adur ekin
10. eken biçer ekmeyen biçmez tut-ki ‘izzet-i dünyâ saña minnet
11. hâsıl oldu hiç zevk ve ‘işret kalmadı-
12. ki görmiş gibi olasın gördüğün âhîr
13. vâkıdde hasretine tûrur mı ve her biri bir şekl-i
14. kabîh ile görinüb iş müşkil olub
15. ‘azâb kılmasını deger mi cennet-i muhabbet

25b

1. senün olsa Hakk cemâlinde dūr olduğun
2. yerine tûrur mı Allahümme'r-zuknâ müşâhede-yi
3. cemâlün ma‘-cemî‘ ehlül-îmân vâhfız
4. îmānenā min şerri şeytân⁷² ve şallâ'l-lahu ‘alâ
5. seyyidînâ Muhammedin ve ‘alâ ve âlihi ve şahbihi
6. ecma‘în⁷³ [*bâbü râbi‘⁷⁴*] (*aḥvâl-i sülûk*)

---

⁷² Allahım cemalinin müşahadesiyle bizi rızıklandır, bütün iman sahipleriyle, imanımızı şeytanın kötülüğünden koru.

⁷³ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

7. *beyānındadır*) imdi Allahu Ta‘ālā buyurur-ki
8. **ve'l-lezīne cāhedū finā lenehdiyennehum**
9. **sübülenā⁷⁵** ve yine Hakk Ta‘ālā buyurur-ki **ve'n-**
10. **neyse li'l-insāne illā māse‘ ā⁷⁶** ve hāzret-i
11. Resūlü Ekrem ve nebī-yi muhterem Şallā'l-lahu Ta‘ālā
12. ‘aleyhi ve sellem buyurur-ki **men aḥabe likā' Allahi**
13. **aḥab Allahu Ta‘ālā likā'tehu⁷⁷** bilgil-kim kaçan t̄alib ‘an-
14. şamīmü'l-kalb Cenāb-ı Bārī-yi Ta‘ālā hāzretleri
15. cānibine müteveccih olsa Hakk Ta‘ālānuñ

26a

1. feyz (ü) elṭāfı istikbāl ider ve cemī‘ ervāḥ-ı
2. enbiyā ‘aleyhi's-selāmdan feyz irişür
3. ve evliyā'u'l-lahuñ ervāḥından meded irişür
4. cümlesi mu‘āvenet iderler ve bilgil-kim sülūk
5. oldur-ki k̄anūn-ı şerī‘at ve uslūb-ı t̄ariḳat
6. üzre müstaḳīm olup yüzini bi'l-külliyeye
7. mā-sivādan dönderüb cenāb-ı ulūhiyyete
8. müteveccih olup pervāne ola **ḥubbü'l-vaṭani**

---

⁷⁴ 4. Bölüm.

⁷⁵ Bizim uğrumuzda cihad edenler var ya; biz onları mutlaka yollarımıza iletceğiz (Ankebut Suresi – Ayet 69).

⁷⁶ İnsan için ancak çalıştığı vardır (Necm Suresi – Ayet 39).

⁷⁷ Kim Allaha kavuşmaktan hoşlanırsa, Allah da onun kavuşmasından hoşlanır (Hadis).

9. **mine'l-îmāni**⁷⁸ mûcibince 'avâ'ik 'alâ'ik
10. **kaṭ** idûb vaṭan-ı aşliyyesine rûcû
11. ide bezm-i ezelden 'âlemine ve maḳâm-ı mu' ayyenesine
12. mebd'e' (ve) ma' âdına her şaḥṣuñ seyr-i sülûk(ı)
13. meşrebine göre olur ve her biri bir dürlü
14. **ṭarîḳ**den vâsıl olur meşreb muhtelifdür
15. maḳṣûd vâḥiddür ihtilâf **ṭarîḳ**-ile

26b

1. vāşilīndendür Cüneyd-i Bağdādī ẖuddise sırrahü'l-
2. ‘azīz aydur **eṭ-ṭuruḳu ilā'l-lahi bi‘ adedi enfāsü'l-**
3. **ḥalā'iki**⁷⁹ pes tarīḳ ve meşreb bi-ḥadd-dür
4. ‘adede gelmek güçdür ammā bu maḥallde dört
5. dürlü ṭā'ifenüñ sülūkından ve meşrebinden
6. beyān idelüm cümle meşārib bunda cemī‘
7. olsun biri bir ṭā'ife-yi meczūbīndendür-ki
8. anlara meczūb-ı muṭlak dirler cezbe-yi ilahī
9. irişü(r) hem-ān-dem bī-tevaḳḳuf maḳşūd ḥāşıl
10. olur maḥbūb-ı ḥaḳīḳī vişālinüñ baḥrinde
11. müstağırık olur vücūd-ı mecāzını deryā-yı
12. bī-kerān ve ‘ummān-ı bī-nişānda mahv ider şol

⁷⁸ Vatan sevgisi imandandır (Hadis-i Şerif).

⁷⁹ Allah'a giden yollar, yaratılmışların nefesleri sayısındadır (Hadis).

13. deryāda kaçre mahv olduğı gibi fenāfī'l-lahda
14. fānī olur ve nūr-ı ʿaql anda selb olur
15. tekālif-i şerʿiyye sākıt olur maḥbūb-ı

27a

1. ḥazret olur ekābir-i meşāyih anlaruñ şānında
2. buyurmışlardur-ki **lā yuktedā bihim velā**
3. **yūnkaru ʿaleyhim**⁸⁰ anuñ-içün iktidā' cā'iz degüldür
4. menāzilüñ ʿaḳabātından ve mehālikinden bī-ḥaberlerdür
5. zīrā bu yolda ʿaḳabāt ve mehlikāt ve kaçʿ-ı
6. ṭarīḳ bī-ḥadd-dür anuñ-çün inkār kılmayalar-ki
7. maḳbūl-ı ḥazret olmışdur ḳabūl-i Ḥaḳḳı redd
8. itmek lāzım gelür ve bu daḫı iki nevʿ üzredür
9. biri tā'ife-yi mezkūrdur bunlar kıyāmetde kimseye
10. şefīʿ olmazlar zīrā şefīʿ olmak ve dār-ı dünyāda
11. fā'idesi irmek şerīʿ ate riʿāyet kılub
12. riyāzet ve mücāhede meydānında cān virdükden soñra
13. ḥāşıl olur şerīʿ ate ne miḳdār-ki riʿāyet
14. kılursa ol miḳdār ḳuvvet ziyāde olur
15. nevʿ-ı şānī oldur-ki anlar cezbesüz meslūbū'l-

⁸⁰ Onlara ne uyulur ne de onların varlığı inkar olunur.

27b

1. ‘aqlıdurlar anlara cünün ve sefih dirler anlardan
2. bi-hüde kelimāt şadır olur nekebāt isti‘ māl
3. kılmakdan ‘ağıllarına halel irmişdür şeytānī
4. hayālāt anlara keşf olmuşdur meczüb
5. bunlar gibi degüldür tã'ife-yi şaniye meczüb-ı
6. sâlikdür meczüb-ı sâlik oldur-ki aña cezbe-yi
7. ilahī irişür sırrına hitāb-i müstetāb
8. nidā-yı irci‘ī ilā Rabbiki⁸¹ irişür çünkü nidā-yı
9. ulūhiyyet sem‘-i rūha irişse derhāl
10. mürğ-i rūh pervāz urmağa başlar āşiyān-ı haqīkī-
11. sin taleb eyler şerī‘at (ve) tarīkat cāddesinde
12. nazar-ı mürşid-i kāmilden sülūk ider ve menāhiden
13. ictināb ider cezbe-yi Hakk öñünce delīl olur
14. ‘ālem-i ğayb nazarına keşf olur āf-tāb-ı zāt-ı
15. eḥadiyyet ‘ālem-i lāhūtdan tülū‘ ider şu‘ā‘

28a

1. ‘ālem-i ceberūta lāmi‘ olur ceberūtdan ‘ālem-i
2. melekūta sātī‘ olur melekūtdan zemīn-i
3. vücūda tālī‘ olur ‘ālem-i ḳalb eşi‘a-yı envār-ı

---

⁸¹ Rabbine geri dön! (Fecr Suresi – Ayet 28).

4. hüviyyet birle münevver olur ğaflet götürilüb
5. maḳṣūda vāṣıl olur nihāyet kemāle iriṣüb
6. maḳām-ı velāyete ḳadem urur nāmı defter-i evliyāda
7. ve levḥ-i aṣfiyāda ve dīvān-ı ‘irfānda taḥrīr
8. olunur nihāyetden girü bidāyete tekmīl-i kemāl
9. iḥūn ve ṭālibleri rāh-ı Hāḳḳa irṣād iḥūn
10. gelür pes bu ṭā’ifenüñ seyri seri‘ va‘ d(i)
11. ḳavī olur şöyle-kim melek müyessir olur
12. daḥı anlaruñ seyrine iriṣemez ve ṭā’ife-yi
13. ṣāliṣe sālik-i meczūbdur sālik-i meczūb
14. oldur-ki ḳānūn-ı şeri‘ at ve uslūb-ı ṭarīḳat
15. üzre naẓar-ı mürşid-i kāmilde mücāhede ider

28b

1. ba‘ de cezbe iriṣüb derece-yi kemāl iriṣür
2. *[nazm] kemāle iricek ṭā‘at gedādan*
3. *hem-ān-dem cezbe iriṣür Hudādan*
4. imdi riyāzet ve mücāhede mūcib-i cezbedür
5. ve bunuñ seyri ziyāde olmaz baṭī üzre-
6. dūr ṭā’ife-yi rābi‘ a sālik-i ğayr-i meczūbdur
7. sālik-i ğayr-i meczūb oldur-ki mürşid-i
8. kāmil naẓarında ṭul-i zemān riyāzet ve mücāhede

9. kıılır mŭcāhede kıuvvetiyle keſfe dŭſer
10. andan ſoñra cezbe iſtikbāl ider bu daħı
11. mŭtāba‘ at-ı ſerī‘ at kıuvvetiyle menzile irŭb
12. maķſŭd vāſıl olur ma‘ lŭm oldu-ki meſreb
13. muħtelif imiſ nitekim Ĥaķķ Ta‘ ālā Kelām-ı Ĥadīmide
14. buyurur-ki **ķad ‘ alime kŭllŭ unāsım meſrabeħum**⁸² ve ĩariķ-i
15. vāſılān daħı dŭrt nev‘ ŭzredŭr

29a

1. evvelki ĩariķ ehl-i mu‘ āmeledŭr anlar a‘ māl-i
2. zāhiriyyeye mŭlāzemet ider ſavm ve ſalāt
3. ve ĥacc (ve) zekev(ā)t (ve) cihād ve tilāvet-i Ĥur‘ān-ı Kerīm
4. ve mŭlāzemet-i nevāfil ve mŭdāvem-et-i evrād-ı
5. ſerīf ve vazā‘if-i da‘ vāt ve fuķarāya
6. taſadduķāt gibi ve daħı keſb iderler ma‘ iſet
7. iķŭn ve evlādlar(ı) iķŭn bu ĩariķ ‘ āmme-yi
8. Mŭslımānuñdur İslām ĩariķidŭr ve tātife-yi
9. ſāniye ĩariķ oldur-ki anlar ĩariķ-i seyāħat
10. ŭzre eķālım seyr iderler ķahr-ı nefſ iķŭn
11. ‘ ulemā-i kibār ve erbāb-ı ebrār ve ſuleħā ve zuhhād
12. nazarına ırmek iķŭn bu tātife daħı

---

⁸² Her boy kendi su alacağı pınarı bilmiſtir (Bakara Suresi – Ayet 60).

13. vāşıl̄indendür ve ʔā'ife-yi şāl̄ise-yi ʔarīḡ oldur-ki
14. anlar ʔarīḡ-i mücāhedede ve riyāzet ve ʕacz (ve) inkisār
15. birle saʕ y iderler tebdīl-i ahlāk ve tezkiye-yi

29b

1. nefsine ve taşfiye-yi ḡalbe ve taḡliye-yi rūḡa
2. meşḡul olurlar ve ʕimāret-i bāṡına ʔurışurlar
3. bu ʔarīḡ rāh-ı ebrā(r) ve nīkān-ı ümmīzdür ve bu gürūhda
4. vāşıl̄ın az bulunur zīrā bunlar her biri
5. varlık yolında seyr iderler ṡul-i zemān
6. gerekdür-ki maḡşūda ireler ve ʕazīzlerden
7. biri birine su'al ḡıldılar-ki ne maḡāmdasın
8. cevāb virdi-ki otuz yıldır nefse
9. muḡālefet iderin tebdīl-i ahlāḡa saʕ y
10. iderin didi sā'il ʕazīz daḡı buyurdı-ki
11. ʕömrini žāyiʕ ḡılmışsın heyhāt fenā-
12. fī'l-lah ve beḡābi'l-lah maḡāmına ne vaḡt irişırsin
13. didüḡi ve gürūh-ı mezkūrdan bu gürūh
14. aşıldur ve ʔā'ife-yi rābiʕ a-yi ʔarīḡ oldur-ki
15. fenā yolunda giderler ve herḡiz kevneyne nazar

30a

1. kılmazlar ve hıçbir maķāmda muķīm olmazlar
2. kendülerin bahhār ve perr (ü) bālin dīvāne pervāne-
3. ler gibi şem‘-i celāl-i eķadiyyete fedā' kılub
4. perr ü bāli hevā-yı hüviyyete pervāz ururlar
5. cezbe-yi hāzret-i eķadiyyet(e) irişüb
6. fī'l-hāl ‘ālem-i cismāniden ve rūhāniden
7. çıkub fezā-yı lāhūta irişürler
8. **mūtū kable en temūtū**⁸³ aķkemiyle ölüb hayāt-ı
9. bāķī birle dirilür sā'irleri mürīd bu tā'ife-yi
10. murāddur tā'ife-yi şālişenüñ ahvāli-ki tūl-i
11. zemānda hāşıl olur bulara nāzar-ı evvelde el
12. virür anlara çok zemānda hāşıl olan bulara
13. az zemānda hāşıl olur riyāzet muhtelifdür
14. riyāzet nefsi me'nūs olduķı gibi
15. ef' āli terk idüb anuñ hilāfını ‘āmil

30b

1. olmakdur dā'imā nefisle muhārebe ve ķahr itmeden
2. hārāmdan ve şhevātdan i' rāz itmekden ‘ibāretdür
3. bu maķāmda riyāzetden rükn-i a' zammın
4. zıkr idelüm muṭavvel kitāblardan taṭvīl-i

---

⁸³ Ölmeden önce ölünüz (Hadis-i Şerif).

5. kelāmla beyān olanı cāmi‘ olsun
6. ve dükeli meşāribe muvāfık olsun ol
7. budur-ki Mevlānā şāhibü'l-‘ irfān Celālū'd-
8. dīn-i Rūmī bu beytinde icmāle iş‘ār
9. kılmışdur **[nazm]** şamt u cū‘ u seher
10. ü ‘uzlet ü zıkr ü devām / nā-tamāmān cihān-ra
11. bekoned kār tamām imdi evveli kıllet-i kelāmdur
12. ikinci terk-i maḳāmdur üçünci şamt
13. ve ‘uzletdür dördünci zıkr ve devāmdur
14. bu dört dürlü a‘ māle mülāzemet kılmak
15. sālīke dört dürlü ḫālet bağışlar

31a

1. cismāniyyetin rūḫāniyyete ve beşeriyyetin melekiyyete
2. ve ‘ubūdiyyetin rıḳḳıyyete tebdīl ider ve hem
3. cism-i insān ‘anāşır-ı erba‘adan mürekkebdür
4. rūḫa ḫicāb olan bunlardur bu dört
5. dürlü a‘ māle mülāzemet kılmak keşāfet-i
6. ‘anāşırı bâtil ider leṭāfete mütelaḳḳıb
7. olur her kim-ki kıllet-i ṭa‘āma mülāzemet
8. kılsa ma‘lūm olur aña şeyṭān ne vechle
9. gelür ve ne resme vesvese idüb

10. azdura nice hevāsına tābi‘ eyler
11. şeytān andan maḥfī olmaz imdi bilgil-kim
12. yememeklik Ḥaḳḳ Ta‘ ālānuñ şıfat-ı şameddiyyetidür
13. çünkü kul muttaşır ola şıfat-ı Allah ile
14. müteḥallik ola aḥlāk-ı Allah birle nitekim Resūlu'l-lah
15. Şallā'l-lahu Ta‘ ālā ‘ aleyhi ve sellem buyurdı

31b

1. taḥallaḳū bāḥalāḳi'l-lahi Ta‘ ālā⁸⁴ lā-cerem
2. nūr-ı şameddiyyete anuñ ḳalbi maẓhar olur
3. Ḥaḳḳ Ta‘ ālā nūr-ı şameddiyyetle tecellī ḳılır
4. ḳalb nūr ile memlū ve münevver olur Allah
5. nūrı ile zaḥmet-i cū‘ dan beri olur
6. nūr-ı Ḥaḳḳ ğıdā' olur firiştelere tesbīḥleri
7. ğıdā' olduğı gibi *[beyt] Mısr ḥalkı*
8. nice yıllar bī-ġıdā' / Yūsufuñ ḥüsnünden
9. aldılar ğıdā' / ḥüsn-i maḥlūḳ olıcaḳ derde
10. devā / ḥāliḳüñ ḥüsn-i ğıdā' olmaḳ revā
11. keşret-i ta‘ ām ḳasāvet-i ḳalbi ziyāde eyler
12. ḥicābın daḥı arturur Ḥaḳḳ Ta‘ ālā Celle Şānuhu
13. Ḥazret-i ‘ İsa ‘ aleyhi's-selāma ḥiṭāb

---

⁸⁴ Allah'ın ahlakı ile ahlaklanınız (Hadis-i Şerif).

14. kılub buyurdı **tecevva‘ terānī tecerrad taşıl**⁸⁵

15. rüyeti cū‘ a havāle kıldı vuşlatı

32a

1. mütecerride Hāzret-i Resūlü Ekrem Şallā'l-lahu Ta‘ ālā

2. ‘aleyhi ve sellem buyurdı ‘ibādet açlıkdur ve

3. kim-ki uykusuzlığa mülāzemet kılsa ma‘ rifet-i

4. nefsi-ki ma‘ rifet-i a‘ lādur mevķūfdur ma‘ rifetu'l-

5. lah nitekim Resūlu'l-lah Şallā'l-lahu Ta‘ ālā

6. ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur **men ‘arefe nefsehu faķad**

7. **‘arefe Rabbehu**⁸⁶ pes ma‘ rifet-i nefsi hāşıl olur

8. ma‘ ārif-i a‘ lā ve merātib-i eclā-kim Hāķķ Ta‘ ālā mestūr

9. kılub anı hāķķa bildürmemişdür aña ma‘ lūm ider

10. bu dahı şıfat-ı Allahdandır nitekim zāt-ı pākī

11. hāķķında Hāķķ Ta‘ ālā Kelām-ı Qadīmde buyurur

12. beyān ider-ki **lā te'ħuzuhu sinetün velā nevmün**⁸⁷

13. mūdām-ı bedr-i ay muttaşıf olur ulūhiyyet ile

14. müteħalliķ olur ahlāķ-ı Rabbāniyye ile ve ķalbi

15. mażhar-ı nevmden zaħmet çekmez ol ķalb-kim nūr

---

⁸⁵ Aç kal beni gör, yalnız kal bana kavuş.

⁸⁶ Kim ki nefsi bilir, Rabbini bilir.

⁸⁷ Onu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku (Bakara Suresi – Ayet 255).

32b

1. nūr⁸⁸-ı Hakkı tecellî kıla zılmât ve vesvās
2. ve efkâr-ı bâtıle olmaz âf-tâb-ı maḥlûk ḥâdiş iken
3. maşrıḳdan ṭulû‘ itdükde beynü'l-maşrıḳ ve'l-mağrib
4. beynü'l-arz ve's-semâ' zılmât eşeri kalmaz Hakkı
5. Ta‘ âlānuñ nūr-ı ḳadîmi tecellî ḳıldıḳda fıkır
6. eyle-ki ne resme resm olur terk-i nevm
7. iki nev‘ üzredür biri terk-i nevm-i ‘aynî
8. ve biri terk-i nevm-i ḳalbîdür terk-i nevm-i ‘aynî
9. oldur-ki çeşmine ḥâb-ı ğaflet yol virmeye
10. ve dahı eşyâdan birine nazar-ı ḥaḳâret-ile nâzır olmaya
11. ḥikmet ve ḳudret (ve) ‘ibret göziyle nazar ide
12. ve terk-i nevm-i ḳalbîdür-ki ḥiç zıkr-i Hakkıdan ğâfil olmaya
13. sırren ve cehren ve ḥalâ ve melâ nazarında ‘aliyyü's-seviyye
14. ola ve her kim-ki ḳillet-i kelâma mülâzemet idüb
15. zıkrü'l-laha müdâvemet kılsa maḥfî aña ‘ayân olur

33a

1. ma‘rifet-i ilahî aña keşf olur âyine-yi
2. ḳalbi mücellâ ve muşaffâ olur nūr-ı Hakkıñ
3. ‘aksini ḳabûle isti‘dâd ḥâşıl kıılır

---

⁸⁸ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

4. nūr-ı zāt-ı eḥadiyyet cān-ı gözine tecellī
5. kıılır efkār-ı ğayru'l-lah⁸⁹ ḥātırdan ref^ç olur cemī^ç
6. eşyā lisān-ı ḥāl kelimāt eyler *[beyt]*
7. *ger saña söylemek olursa ḥū*
8. *idemez zerre senüñle güft (ü) gū* imdi
9. şamt iki nev^ç üzre biri şamt-ı lisān
10. ve biri şamt-ı cāndur şamt-ı lisān budur-ki
11. zebānında kelām-ı mā-lā-ya^ç nī cārī olmaya ve şamt-ı
12. ḳalb oldur-ki ḥavāṭıra ḥuṭūr-ı ğayru'l-lah ḳalbe yol
13. bulmaya ḥavāṭıra ḥuṭūr ḳılmamaḳ muḥāldür velakin
14. def^ç (ü) ref^ç itmege ḳādir ola zıkr daḥı iki
15. nev^ç üzredür biri zıkr-i lisānī (ve) cehrīdür-ki

33b

1. seyyid-i kā'ināt^ç aleyhi's-şalātu ve's-selām
2. emīrū'l-mü'minīn^ç Alī Bin Ebū-Tālibe ta^ç līm kıldı
3. ḳapusını yapub evde murebbe^ç oturub
4. gözlerin yumub üç nevbet ta^ç līm kıldı
5. ve ikinci zıkr ḥafī (ve) ḳalbīdür-ki ḥazret-i emīrū'l-
6. mü'minīn Ebū-Bekr Şiddīḳa ḳurb-ı ğārda
7. Mekke de ğāmız-ı^ç ayn olmağla emr idüb

⁸⁹ İlgili yerde ”ğayr” kelimesi geçmemektedir. Ancak, metnin geneli ve cümle göz önüne alındığında; anlam bakımından, ilgili yerde ”ğayr” kelimesinin bulunduğu varsayılarak okunmuştur.

8. üç kerre ta' līm kıldılar zıkr-i lisān mūşil-i
9. zıkr-i qalbdür mürtefi' -i estār ve keşf-i envār-ı
10. cebbār ve mūşil-i müşāhede-yi ğaffārdur imdi
11. her kim-ki ' uzlet ihtiyār idüb ve hıdmete
12. mülāzemet kılsa kā'ināt sırrı aña keşf ola
13. Hakk Ta' ālā bī-vāşıta kendünün esrārından
14. ilhām idüb feyz ider-ki aña Melek-i
15. muḳarreb daḫı muṭṭalı' olmaz ve Hakk Ta' ālā Celle Şānuhu

34a

1. nūr-ı ferdāniyyetiyle anuñ qalbine tecellī kıılır
2. nūr-ı zāt-ı pāk hüviyyetle me'yūs olur
3. ğayru'l-lahdan nefret kıılır bī-ġāne qalır
4. vaḳtā kim nūr-ı zāt-ı eḫadiyyet tecellī kııla ḫalvet
5. ve keşret nazārında ' aliyyü's-seviyye olur her zemān
6. ḫalkdan ğāfil olub Hakkda ḫāzır olur
7. ve ' uzlet daḫı iki nev' üzredür biri ' uzlet-i
8. bedenī ve biri ' uzlet-i qalbīdür ' uzlet-i bedenī
9. nāsdan ' uzlet idüb ihtiyār-ile ḫalvet
10. ihtiyār kıılmaḳdur ve ' uzlet-i qalbī oldur-ki ' aşḳ-ı
11. ilahīden ve şevḳ-i cemāl-i zü'l-celālīden ve derd-i
12. lā-yezālīden ğayrıdan ' uzlet ide cemī' ma' ārif-i

13. ilahî bu mezkûrât-ı erba' adan nâşî olur
14. ve bu mezkûrâta mülâzemet kılan zemân-ı
15. karîbde menâzil-i ba'ide kaç idüb

34b

1. derece-yi bûdalâya kâdem ura bûdalâ cem'-i bedeldür
2. ya'nî cismâniyyet rûhâniyyete ve beşeriyyet
3. melekiyyete ve işneyniyyet vahdete tebdîl olanlardan
4. olur ve bu mezkûrâta mülâzemet kılmak
5. dahî meşrû' dur nazar-ı mürşid-i kâmilde olmağla
6. mürşid sırrı bî-fâ'ide degüldür ba'zî ârifler
7. buyurmuşdur mürşid-i kâmil huzûrında
8. olmak maḥzâ riyâzetdedür rûkn-i a'zam
9. mürşid-i kâmindür *[faş!]* Hazret-i Resûlul-lah
10. Şallâ'l-lahu Ta'âlâ aleyhi ve sellem buyurdu eş-şeyḥu
11. **fî kavmihi ke'n-nebiyyi fî ümmetihi**⁹⁰ mürşid oldur-ki
12. bir nefste hemân müridini vâsıl-ı cânân ide
13. ve mürşid-i kâmil ol kimsedür-ki cezbe-yi ilahî
14. irişüb kânûn-ı şerî'at ve uslûb-ı
15. tarîkat üzre mürşid-i kâmilün huzûrında

---

⁹⁰ Kavminin şeyhi, ümmetinin peygamberi gibidir (Hadis).

35a

1. sülûk ide ‘âlem-i ğaybuñ bidāyetinden nihāyetine
2. deġin göre faħr-i ‘âlemüñ rûġ-ı pākine mazhar
3. düşüb vāriş-i ma‘nevî ola fenāfî'l-lahda
4. bi'l-küllîyye vücûdını fānî kılub deryâ-yı
5. vāhıdden bî-reng ola ve beķâ-yı ħaķîķî
6. ħil‘ atin giyüb girü nihāyetinden rücü‘
7. ide ve bidāyete tekmi‘l-i kemāl içün ve t̡alibleri
8. rāh-ı Ĥaķķa irşād içün bu vechle sülûka
9. sülûk-ı Muĥammedî dirler nitekim ol deryâ-yı raĥmet
10. ve ol gül-istān-ı vaĥdet leyle-yi Mi‘rācda vāşıl-ı
11. Ĥazret-i Ĥaķķ olduġı vaķt diledi-kim ol
12. ‘âlem-i a‘lāda ķala ‘âlem-i şehādete nüzûl
13. kılmaya Ĥaķķ Ta‘ālā Celle Şānuhu buyurdı-ki yā
14. Muĥammed girü dünyāya var benüm ķullarıma baña da‘vet it
15. diyü irsāl eyledi velî daĥı her ne maķāma

35b

1. varsa tâbi‘ olur ma‘nâ yüzünden nitekim şûret
2. yüzünden tâbi‘ olur şerî‘ata ef‘āline
3. muĥālîf olsa merdûddur zāhirde daĥı
4. mürşid-i kāmîl oldur-ki t̡arîķüñ şalāĥına

5. ve fesādına ‘ālim ola ẓānı maḳāmda ḥaṭar
6. vardur ve ne ḥālde mekr iriṣūr ve şeyṭān
7. ne vechle daḥl ider ve daḥı ẓabz (ve) aḥvāl-i
8. başt ma‘ lūm ola vaḳt oldur-ki sālikūn
9. sūlūkın ẓabz itmek lāzım gelür ve daḥı
10. ta‘ bīrāt-ı vāḳı‘ ada kāmīl envār-ı muḥtelifeden
11. her biri ẓānı maḳāma işāretdür ve meşreb
12. ne ṭarīḳ üzere seyr itmek diler bile ve daḥı
13. ẓānı maḳāmda rūḥ tecellī kıılır ve Ḥaḳḳ Ta‘ālā-
14. nuñ şıfātı ve zāt nūrı ne maḳāmda
15. ‘ayān olub tecellī kıılır ma‘ lūmı ola

36a

1. ‘ayne'l-yaḳīn ve Ḥaḳḳe'l-yaḳīn ne resme ḥāşıl
2. olur anı bile ve daḥı seyr-i fenāfī'l-lahdan
3. (ve) beḳābī'l-lahdan ḥaber-dār ola ve ne maḳāmda
4. kelām-ı ene'l-Ḥaḳḳ zāhir olur sālikden ihtiyār
5. selb olur ẓānı maḳāmda ‘ārif olub
6. mūntehā olur ve bu mezkūrātı ‘ayne'l-yaḳīn
7. sūlūkunda görüb bilmiş ola ve nice kerre
8. tecribeler kıılmış ola dükeli maḥall-i varṭalar
9. ve menāzil-i ‘aḳabāt ma‘ lūmı ola ve daḥı

10. mezhebine h̄alel ne vechle irişür
11. vuķũfı ve şu' ũrı ola zır̄a mezāhib-i
12. muhtelife cemī' sülũkdan nāřı
13. olmişdur her biri muhātar(a) maķāmda ve maḥall-i
14. 'aķabede ķalub maķřad-ı ḥaķıķat
15. taşavvur idũb i' tiķadlarına h̄alel

36b

1. irmişdür ol 'aķabātdan geķemeyũb
2. şübheye dũřũb meftũn ve maġrũr
3. ve āfetlere mübtelā olmişlardur **ne' ũzũ-bi'l-lah**⁹¹
4. ĩmānları daḥı meydān-ı ġurũrda yıġmaya virmişlerdür
5. ve daḥı mürşid-i kāmīl řabīb-i ḥāzıķ gerek
6. vaķtā kim mizāc-ı mürĩdde aḥlāť-ı fāsīde
7. ḥarekete gelse ve emrāź-ı muhtelife peydā
8. olsa ķalbinde taġyĩr 'arĩź olub
9. sülũkdan ķalur zır̄a cism mürekkeb-i cāndur
10. mürekkeb ma' lũl olsa rũḥ ķať' -ı mesāfet
11. ķılmaz pes řabīb-i ḥāzıķ gerekdür-ki añā
12. edviye-yi řāliḥa birle mu' ālece ķıla aḥlāť-ı
13. fāsīde tesķĩn ide teřḥĩř-i mizācda

---

⁹¹ Allah korusun.

14. mähir ola mizācına münāsib ve ṭabī' atına

15. mülāyim şerbet ve ne yoldan riyāzet

37a

1. kılmak münāsibdür bile ve bu mevşūf
2. şıfatlar ile muttaşif ola tā kim mürīd
3. maḳām-ı mezkūrātdan birine uğrayacak
4. olursa nūr-ı velāyetle ve taşarruf kuvvetiyle
5. mencāt ve ḥalāş idüb sāhil-i selāmete
6. īşāl kıla ammā ḥazret-i şeyḥ selleme Allahu
7. Ta' ālā bu maḥallde bir cevāb-ı kelām buyurmuşlar
8. şöyle-ki şüyūḥ-ı cihān cānları levḥine
9. taḥrīr kılmalıdırlar aydurlar mürşide lāzımdur-ki
10. Ḥaḳḳ varlığında varlığın maḥv ide maḳām-ı
11. cem' ü'l-cem' de mürīdüñ göñline nazar ide
12. ve Ḥaḳḳ Ta' ālānuñ fenā verici nūrlarından
13. üzerine ḥavāle kıla rāh-ı şubehāt ve ' aḳabāt(1)
14. müsetter kılub maḥall-i varıdan ve ṭarīḳ-i
15. ğurūrdan ' ubūr kıldura ve ṭarīḳ-i fenādan

37b

1. irşād kıla bu ḳānūn üzre olıcaḳ dükeli

2. dükeli⁹² maḥall-i muḥāṭara fānī olur bī-zaḥmet
3. maḫşūda vāşıl olur zīrā ‘aḫabāt varlıḫdan
4. olur bu ḥōd varlıḫın terk idüb rāh-ı
5. ‘ademde seyr ider ve şeyḫüñ fenāsı
6. ne-ḫadar kuvvetde olursa taşarruf ol-kadar
7. kuvvetde olur mevt iḫtiyārına irişemeyen
8. şeyḫ kāmīl olmaz *[beyt]* kāmīl oldur-ki
9. *mevte ḫādir ola / ancılayın kimesne nādir ola*
10. imdi mürīd ṭarīḫ-i fenādan seyr itse müddet-i
11. ḫarībde ḫazret ḫurbına yol bulur rāh-ı fenādan
12. geçmeyen vāşıl-ı ḫazret olub maḫşūda irişmez (ve)
13. varlıḫ ‘āleminden geçmez ve şeyḫ öyle gerekdür-ki
14. mürīdüñ ḫalbine nūr-ı velāyetle nazar ḫılub
15. envār-ı ma‘nādan ve muḫarriḫden üzerine musallaṭ

38a

1. ḫıla varlıḫ yolların bağlaya ol vaḫt evşāf-ı
2. beşeriyyet mużmaḫill olur cezbe-yi Ḥaḫḫ delīl olur
3. maḫşūda irgürür rāh-ı Ḥaḫḫa sülūk idüb
4. ‘ālem-i yaḫīne irişmek merātīb-i a‘lāya
5. ve maḫşūd-ı aḫşāya lāyık olmaḫ ḫazā’in-i esrāra

---

⁹² Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

6. ve ma'ārif-i envāra vāşıl olmak ve nazar-gāh-ı Hakk
7. olub maḥbūb-ı ḥazret olmak mümkün degüldür
8. ālā-yı mürşid-i kāmīl ve 'ārif-i vāşıl vāsiṭasıyla
9. olur bu ṭarīḳde kāmīl ve reh-ber ve şāhib-i
10. velāyet ve ehl-i taşarruf ola ve her müdde'ī
11. ehl-i irşād degüldür mürşid-i kāmīlūn
12. evşāfı bu mezkūrātdan ma' lūm olur
13. ve şallā'l-lahu 'alā seyyidinā Muḥammedin ve 'alā
14. ālihi ve şaḥbihi ecma' in⁹³ [*bābü ḥāmis*⁹⁴]
15. (*ḥalvet ve zikru'l-laha müdāvemmet itmek*)

38b

1. *beyānındadır*) imdi bilgil-kim ḥalvet 'ibādetdür
2. meşāyiḥ-i muḥakkıḳın katında ḥalkdan 'uzlet
3. idüb 'aliyyü'd-devām zikr-i Hakk'a mülāzemet
4. ve müdāvemmet kılmadan murād rūḥ 'ālem-i şehādetle
5. me'nūs olmışdur 'ālem-i ḡaybdan maḥcūb
6. olmışdur ve ḥaḳīḳat yolları bağlanmışdur
7. ḳalbde nuḳūş-ı maḥsūsāt münakḳaş
8. olmışdur vaḳtā kim sālīk ḥalkdan 'uzlet
9. ide muzlimde mu' tekif olub mülāzım-ı

⁹³ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

⁹⁴ 5. Bölüm.

10. zıkr-i Hakk ola havass-ı zahir yolları
11. bağlanur-kim rûhuñ hicâbına selb olur
12. çeşm maḥsûsât görmez olur
13. kelâm-ı mâ-lâ-ya' niden sâkit olur hemân
14. kalbinde efkâr kalur ol daḥı müdâvemet-i
15. zıkr ile maḥv olur rûḥ tenezzülâtdan

39a

1. 'ubûr itdügi vaḳt 'âlemler keşf
2. olur ve aradan hicâb ref' olur nuḳûş
3. 'âlem-i ḡaybdan 'ayân olur ve irâdet-i
4. ḡaybla ünsiyyet kesb ider gönül âyînesi
5. küdürerde(n) şâfî olur ve irâdet-i Hakk
6. kabûl itmege isti' dâd ḥâşıl olur
7. ol vaḳt târîk ruşenâlık nazârında berâber
8. olur ol mübtedî idi şevâḡil maḥsûsâtı
9. ref' idemezdi ruşenâlık hicâb olurdı
10. şimdi vâsıtasuz feyz-i Hakk müyesser
11. olmak ḥâşıl oldu elbetde bidâyetde
12. sâlike ḥalvet ve 'uzlet ihtiyâr itmek
13. lâzımdur ibtidâ' hâlinde cümle enbiyâ ve
14. evliyâdur *[fâşl]* (mülâzemet-i zıkrul-lah beyânındadır)

15. imdi Allahu Ta'âlâ Kelâm-ı Qadîminde buyurur-ki

39b

1. fe'z_{kurû}'l-lahi z_{ikrân} keşîrân ve sebbihûhu bukraten
2. ve aşîlân⁹⁵ ve resûlu'l-lahu Ta'âlâ 'aleyhi ve sellem
3. buyurur-ki ef_{dalü}'z-z_{ikri} lâ ilâhe illâ'l-lah
4. ef_{dadü}'d-du'â-i el-_{hamdü}'l-lah⁹⁶ ve meşâyih-i a'zam
5. ra_{hîmu}'l-lah⁹⁷ buyururlar-ki lâ yaşşilu a_{hedün}
6. ilâ'l-lahi illâ bidevâmi'z-z_{ikri}⁹⁸ [*nazm*]
7. her zemân ister-ise cismüñ tâze cân /
8. z_{ikr-i} Ha_{qq}da(n) gâfil olma her zemân
9. imdi nüzûl-i kütüb-i semâviyye ta'zîz-i
10. ma'nâ-yı kelime-yi tev_{hîd} içündür dükeli
11. enbiyâ 'aleyhi's-salâtu ve's-selâm da'vâ-yı
12. nübüvvetlerinde ümmetlerine kelime-yi tev_{hîd} üzre
13. ba's olunub irsâl olmışdur şerâ'it-i
14. mülâzemet-i z_{ikru}'l-lah oldur-ki bir beyt-i
15. muzlim ol-ki anda rûşen olmaya şavm

40a

⁹⁵ Allah'ı çokça zikredin, onu akşam sabah tesbih edin (Ahzab Suresi – Ayet 41/42).

⁹⁶ Zikrin en faziletlisi, La İlahe İllallah; duanın en faziletlisi ise, Elhamdülillah sözüdür (Hadis).

⁹⁷ Allah onlara rahmet eylesin.

⁹⁸ Allah'a, ancak devamlı zikir yaparak ulaşmak mümkündür.

1. üzre olub vuzûyla murebbe‘ mu‘tekif
2. olub iki gözlerin yuma kıbleye müteveccih
3. ola işbât-la darb ile şol tarafında
4. hatm ide kula ve fu‘alâ ve hâlâ ve ‘amelen
5. müdâvemet kıla telkîn-i mürşid-i kâmil birle
6. ve dâ'im-i nefsiyle ve işbât bile diye ol-kadar
7. müdâvemet kıla-ki nûr-ı zıkr ve verâ'-i hicâbdan
8. zâhir ola şehâb-ı beşeriyyet ref‘ idüb
9. şems-vâr tulu‘ ide beşeriyyet
10. sıfatların ifnâ kıla zıkr-i dilden kalbe
11. ve kalbden sırra ve sırrdan rûha ve rûhdan
12. eczâ'-i vücûda sirâyet kıla ol vaqt
13. vücûdâtndan bir lezzet (ve) zevk birle hâlet peydâ ola
14. eger lezâ'iz-i cihân külliyyen keffe-yi mîzâna konılsa
15. bu lezzete muqâbil olmaya cihân-ı fânî ol lezâ'iz-i

40b

1. dünyâyla devrân süren bizüm lezzetümüz katında
2. bir hayâldür çünki insân lafz-ı zikre mülâzemet
3. kıla vücûd-ı erkân muzmañill ola ma‘nâ-yı
4. haqîkî ‘ayân ola şekk-i vehm ve gümân tulu‘
5. ide şems-i îkân bî-cihet ve bî-keyf nûr-ı Haqq

6. ‘ayān olub cümle zerrāt-ı cihān tercemān olub
7. **lā ilāhe illā'l-lah**⁹⁹ diye nitekim lisān-ı insān gibi
8. işidesin bu kelāmı dil ve cān ile diñle
9. cihān nā-bedīd olub ğarkā vara bu söze
10. **küllü men ‘aleyhā fānin**¹⁰⁰ dirler müdāvemmet-i zıkrde
11. rüsūh bolub qalbe irişicek nār-ı muḥabbet
12. peydā olur şehāb-ı mevāni‘ i iḥrāk
13. idüb bār-gāh-ı qalb ḥālī qalur-ki iṣrāk
14. pertevi nūr-ı cemāl-i Ḥaḳḳa maḥall olmaḳ içündür
15. zīrā qalb küdürāt-ı mā-sivādan pāk olmayınca

41a

1. nūr-ı Ḥaḳḳ pertev şalmaz imdi bilgil-kim müdāvemmet
2. üç mertebe üzredür evvel mertebe-yi mübtedī ṣānī
3. mertebe-yi mutavassıṭ ṣālīs mertebe-yi müntehīdūr
4. evvel mertebe-yi mübtedī oldur-ki **lā ilāhe illā'l-lah**¹⁰¹
5. didügi vaḳtın **lā ma‘būde bi'l-Ḥaḳḳi illā'l-lah**¹⁰² diye
6. bu niyyeti qalbinde muḥkem ide tā kim rüsūh
7. bola zīrā mübtedī nefy-i ḥavāṭır-ı mā-sivā'u'l-lah
8. itmege ḳādir olmaz idmānla el virür nūr-ı cemāl-i

⁹⁹ Allah’tan başka ilah yoktur.

¹⁰⁰ Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacaktır (Rahman Suresi – Ayet 26).

¹⁰¹ Allah’tan başka ilah yoktur.

¹⁰² Allah’tan başka ibadet edilecek yoktur. Ancak Allah vardır.

9. eḥadiyyet tecellī kılmayınca ḥāşıl olmaz ammā sa‘y
10. ide ḳādir olduğça şānī mertebe-yi mutavassıt
11. oldur-ki **lā ilahe illā'l-lah**¹⁰³ didügi zemān
12. **lā maḳşūde bi'l-Ḥaḳḳi illā'l-lah**¹⁰⁴ diye
13. zīrā nūr-ı Ḥaḳḳ ḳalbine tecellī kılmışdur Ḥaḳḳdan
14. ğayrı ḥāṭırdan nehy itmek ḥāşıl olmuşdur
15. şāliş mertebe-yi müntehī oldur-ki **lā ilahe illā'l-lah**¹⁰⁵

41b

1. didügi vaḳtın **lā mevcūde bi'l-Ḥaḳḳi illā'l-lah**¹⁰⁶ diye
2. bu maḳāma iren Ḥaḳḳ vücūdundan ğayrıya vücūd
3. itmez anuñ naẓarında ‘ālem ḳaṭredür ve baḥr-i hüviyyetde
4. muẓmaḥill olur mübtelā olmuşdur zīrā nūr-ı ḳadīm
5. zuhūr bulduğı vaḳt ḥavādiş maḥv olur
6. **ve şallā'l-lahu ‘alā seyyidinā Muḥammedin ve ‘alā ālihi**
7. **ve şaḥbihi ecma‘ in**¹⁰⁷ [*bābü sādīs*¹⁰⁸] (*ẓikru'l-*
8. *lahdan zuhūr iden nūruñ beyānındadır*)
9. imdi Resūlü Ekrem ve nebī-yi muḥterem Şallā'l-lahu
10. Ta‘ālā ‘aleyhi ve sellem buyurur-ki **inne likuli şey'ün**

---

¹⁰³ Allah'tan başka ilah yoktur.

¹⁰⁴ Allah'tan başka maksat yoktur. Ancak Allah vardır.

¹⁰⁵ Allah'tan başka ilah yoktur.

¹⁰⁶ Allah'tan başka mevcut yoktur. Ancak Allah vardır.

¹⁰⁷ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹⁰⁸ 6. Bölüm.

11. şakḳāletün ve şakḳāletü'l-ḳulūbi zikru'l-lah¹⁰⁹ çünkü

12. kelime-yi tevḥīd ile muşayḳal olur lā ilahe

13. illā'l-lah¹¹⁰ demekle küdür-et-i zengār-i ḳalb

14. şāfī olur envār-ı ğayb ‘aksi

15. urur ol nesneler ‘ayān olur-ki bundan

42a

1. evvel görmezdi ve hīç ḥayāline gelmezdi

2. nitekim insān şu‘ūr-ı umūr-ı dünyeviyyeden

3. ğā’ib olsa ḥālet-i nez‘e düşdü-ki

4. vakt-i ḥayātında görmediklerini görür

5. ve hicāb gözünden ref‘ olur ammā ol

6. keşf bi-fā’idedür eger anda fā’ide olsaydı

7. enbiyā ve evliyā zahmet çeküb Ḥaḳḳe'l-yaḳīn

8. taleb itmezdi imdi sa‘y it-kim bunda

9. iken meḳşūfiyyetden olasın ‘alāmet-i

10. zuhūr-ı zikr oldur-ki zākir ğāyetde muḳtarib

11. olur Ḥaḳḳ Ta‘ālānuñ heybeti ve ḳahrı

12. müstevlī olur endāmına lerze düşer

13. ve ‘araḳ-riz olur nitekim Ḥazret-i Resūlu'l-lah Şallā'l-lahu

14. Ta‘ālā ‘aleyhi ve sellem buyurur-ki ḳaçan ḳuluñ vücūdı

---

¹⁰⁹ Her şeyin bir parlaticısı vardır; kalplerin parlaticısı ise Allah zikridir (Hadis).

¹¹⁰ Allah’tan başka ilah yoktur.

15. Allah korkusundan üprese Hakk Ta'ālā anuñ

42b

1. gövdesin cehennem âtesine harām ider
2. ve ziyāde-yi harāret galebe ider bī-ihtiyār nūr
3. musallaḥ olur anuñ-çün-kim nūr-ı zikru'l-lah çeşm-i
4. kalbe ve verā'-i hicābdan ḥayāl görünür
5. ve nefis üzerine hücūm ider nār-ı nefsi
6. münkaṭı' kıllur nār-ı nefis nūr-ı ḡayba muḳābil
7. olmaz söyünür nūr nitekim nitekim¹¹¹ mü'minler
8. şırāt üzre kadem urub 'ubūr itmek
9. diledigi vakt nār-ı cehennem feryād idüb
10. dir-ki yā mü'minler üzerümden tīz geçün
11. nūrınız nārımı söyindürmesün diye
12. şıfāt-ı nefis iḥrāk olmadın gönül
13. gözine envār müşāhede olmaz imdi
14. nūr-ı şems-i ulūhiyyet tūlū' itdügi vakt
15. zulmāt-ı nefis nūrāniyyete tebdīl olur

43a

1. hüküm gālibün olur ve hem Hakk gelicek bātıl

---

¹¹¹ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

2. zā'il olur nitekim Hakk Ta'ālā Kelām-ı Qadīmde
3. buyurur-ki **ve kul ca'el-Hakkı vezehkāl-bātile**
4. **inne'l-bātilu kāne zehūkā**¹¹² şol mäh-ı seyyāre
5. maṭla'ından ṭulū' idüb nūr neşr idüb
6. seyr itdügi vaqt reng pertevinden zulmāt-ı
7. beşeriyet mahv olur *[faş!]* imdi bilgil-kim nūr-ı
8. zıkr hicāb ve hayālden ta'alluḳ-ı beşeriyet için
9. idrāk itdügi şekl-le müşkil olub
10. bi-ḥasebü'l-isti'dād zāhir olur müşāhede
11. zevḳin bildürmek-içün 'alāmet-i bidāyetde ekşer
12. budur-ki berḳ-ı ḥāṭıf gibi berḳ urub
13. sür'atle zā'il olur hicāba girer bir ziyā'
14. ve bir leme'ān peydā olur şu'ā'-ı āf-tāb ve ziyā'-i
15. kamer gibi zāhir olur sür'atle görünmez olur

43b

1. zīrā nefis ile nūruñ ünsiyyeti yoḳdur
2. sālīk idrāk idemez hayāl şanur gözine
3. derḥāl vicdānında sür'atle zā'il olduḡından
4. hemān-ki berḳ mişālinde nūr görünür derḥāl
5. derḥāl¹¹³ vicdānında zevḳ ve şevḳ peydā olur

---

¹¹² De ki: Hakk geldi batıl yok oldu. Şüphesiz batıl yok olmaya mahkumdur (İsra Suresi – Ayet 81).

6. ve nice-ki şafâ-yı kalb ziyâde olur ma‘ânî-yi
7. envâr dahı ziyâde olur şu‘â‘ ve ziyâsı dahı
8. kuvvetde olur şem‘-i nâr efrûhte görünür
9. ğalebe itdükçe bir miqdâr tevaḳḳuf ider
10. fark idicek dükeli iner girü hicâba
11. girer ba‘de ‘azametinden zâhir olur
12. ḥayâl hicâbın ref‘ idüb taşra gelüb
13. beyâz şehâb mişâlinde tuman ve nücûm
14. ve aḳmâr ve şümûs mişâlinde görünür ve ‘âlem-i
15. semavât feth olur ve ‘âlem-i melekût keşf

44a

1. olur ve ‘âlem-i cennet ‘ayân olur elvânla nûrdan
2. sedîr ve kıbâb (ve) ḥūrân ve ğilmân ve eşcâr
3. ve enhâr dahı bunlara her ne-ki beñzer varsa
4. feth olur ve dahı kabır ‘azâbı âşkâre olur
5. ve ‘alâmet-i cehennem peydâ olur zûlmânî vâdîler
6. ve kaṭrândan deryâlar ve ‘aḳârib ile mütecessim
7. olur ve dahı ‘âlem-i ervâḥ enbiyâ ‘aleyhi's-selâm
8. görünür ve ervâḥ-ı evliyâ âşkâr olur
9. ve nûr-ı ‘arş tecellî kıılır ve fenâ (ve) delîl-i ‘arş

---

¹¹³ Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

10. keşf olur ve dahı bî-vâkı‘ ât vâkı‘
11. olur-ki ta‘ bîre gelmez ve vâkı‘ a şâhibi
12. dahı fark idemez olur andan elvāndan envār
13. zāhir olub berrāk ve şeffāf nūr beyāz görünür
14. ve lāceverdi ve gāyet yeş(i)l ve şarı ve kırmızı
15. ve her rengde lāmi‘ olur-ki her biri bir maḳāma

44b

1. işāretdür ve dahı âteş mişālinde görünür ve deryālar
2. görünür ve bî-ḥadd-i münevver ‘ âlemler ve fezālar
3. ‘ ayān olur bu mezkūrātuñ her birinüñ bir dürlü
4. ma‘ nāsı vardur ve her biri maṭla‘ indan ṭulū‘
5. ider meşelā nūr-ı zıkr ve nūr-ı ĩmān ve nūr-ı
6. iḥsān ve nūr-ı ĩḳān ve nūr-ı ‘ irfān ve nūr-ı
7. ḳalb ve nūr-ı rūḥ ve nūr-ı evrād ve nūr-ı ṭā‘ ât
8. ve envār-ı envā‘ -i tesbīḥāt gibi ve dahı envār-ı
9. enbiyā ve evliyā gibi ve nūr-ı cezbe-yi Ḥaḳḳ nūr-ı
10. velāyet-i şeyḫ gibi sālīkūñ gönül deryāsında
11. mevc urub belki mevcler kenāra urmağa
12. başlar envār-ı muḥtelife müşāhede olunur
13. bunlaruñ tafşīli muṭavveldür ammā bir miḳdār
14. beyān idelüm ol nūr-kim berḳ-ı ḥāṭıf

15. gibi zāhir olur ol nūr leme' ān mişālinde

45a

1. görünür ol 'ibādet nūrıdur ve ol nūr-kim
2. kevkeb mişālinde görünür kalb nūrıdur ve ol
3. nūr-kim şems mişālinde görünür ol nūr-ı vahdetdür
4. ve ol nūr-kim yeş(i)l görünür nūr nübüvvetden
5. zāhir olur ve ol nūr-kim kırmızı görünür
6. nūr-ı şevkdür ve bunların her birinün özge
7. ma' naları vardır bākīsi bu minvāl üzre
8. kıyās olına ve şallā'l-lahu 'alā seyyidinā Muḥammedin ve 'alā
9. ālihi ve şaḥbihi ecma' in¹¹⁴ [bābü sābi'¹¹⁵]
10. ('alā'im-i nūr-ı Ḥaḳḳ beyānındadır) imdi
11. Ḥaḳḳ Ta'ālā Celle ve 'Alā buyurur-kim **Allahu**
12. nūrü's-semavāti ve'l-arḍi¹¹⁶ ey 'azīz
13. bilgil-kim 'alā'im-i nūr-ı zuhūr-ı tecellī-yi Ḥaḳḳ oldur-ki
14. ğalebāt-ı envār-ı elvān görilmez olur ğāyetde
15. leṭāfetde olub görünür ve Ḥaḳḳ Ta'ālānuñ

45b

---

¹¹⁴ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹¹⁵ 7. Bölüm.

¹¹⁶ Allah göklerin ve yerlerin nurudur (Nur Suresi – Ayet 35).

1. nūrī kadīmī ezeli ve ebedī sermedīdür
2. ve mer'ī degüldür ve mücerreddür elvāndan ve nuķūşdan
3. münezzehdür tūldan ve 'arzdan ve 'umķdan
4. ve ķattdan müberrādur ve tūlū' dan ve ğurūbdan
5. gelmekden gitmekden mu' arrādur tefhīmden
6. ve idrākdan ve evşāf-ı mümkinātdan ittişāfdan
7. ve cihetden ve muķābilden ol emrden-kim tecellī
8. ķılur ya şıfāt-ı celāl-i nūr zāhir olur
9. veyāhūd şıfāt-ı cemāl-i nūr zāhir olur
10. **[faşl]** imdi bilgil-kim nūr-ı Hāķķ tecellī ķılmasınuñ
11. hāşşıyyeti oldur-ki vücūd-ı beşeriyyet (ve) nefis
12. fānī ķılur taleb-i hāzret-i 'izzet vicdānında
13. peydā olur ol şevķ sebebi ile nefis
14. me'nūs olduĝı nesneleri bi'l-küllıyye
15. himmetin taleb-i 'ālemine şarf ider ve gönünden

46a

1. meyl-i mā-sivāyı giderür **Allahümme'r zuķnā**
2. **likā'ike ve'l-cennete birahmetike yā erhame'r-rāhimine**¹¹⁷
3. **ve şallā'l-lahu 'alā seyyidinā Muħammedin ve 'alā ālihi**
4. **ve şahbihi ecma'ın**¹¹⁸ **[bābü sāmin**¹¹⁹ **]** (tecellī-yi

¹¹⁷ Ey merhametlilerin merhametlisi Allah'ım; bizi sana kavuşmakla ve cennetinle bizi rızıklandır (Hadis).

5. *nūr-ı şîfât-ı celāl beyânındadır)*
6. imdi Allahu Ta‘ālā Kelām-ı Qadīmde buyurur-ki
7. **küllü men ‘aleyhâ fânin ve yebkâ vechü Rabbike zü'l-celâli**
8. **ve'l-ikrâmi**¹²⁰ [*beyt*] *celāl anuñdur-kim cümle*
9. *‘âlem hużūr-ı ‘izzetinde zerreden kem* imdi
10. bilgil-kim celāl şîfatı Hakk Ta‘ālānuñ
11. şîfatı kahr-ı ‘âleminden nûrı zulmānî
12. müfnî ve muhrikdür ol emrden-kim
13. Hakk Ta‘ālānuñ kahr-ı ‘âleminden zâhir olub
14. tecellî kılur ref‘-i vücūd ve kesr-i rüsûm
15. iktizâ' kılur **lâ tubkî velâ tezarû**¹²¹ hâşşiyyeti

46b

1. âşkâre olur eger fenâ ‘âlem(i) burcundan tulû‘
2. eyleyüb tecellî kılsa ‘arş ve kürsî
3. ve levh ve kalem on sekiz biñ ‘âlem maḥv
4. olurdı ne nūr-ı âf-tâb kalur ne ziyâ' ve ne
5. mäh-tâb ve ne ziyâ'-i kevâkib ve ne şu‘â‘
6. görilürdi cümlesi nūr-ı siyâhuñ

---

¹¹⁸ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹¹⁹ 8. Bölüm.

¹²⁰ Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacaktır. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabbinin zatı baki kalacaktır (Rahman Suresi – Ayet 26/27).

¹²¹ Geride bir şey koymaz, bırakmaz (Müddessir Suresi – Ayet 28).

7. pertevinden maḥv olurdu muṣarraʿ siyāhı
8. görindi nūr-ı zātiyyet *[beyt]*
9. *çün tecellî eyleye nūr-ı celāl /*
10. *maḥv olub ḳalmaya sende perr ü bāl /*
11. *cezbe-yi Ḥaḳḳ ire ol demde saña /*
12. *daʿ vet ide seni kendüden yaña /*
13. *kendüden varlık vire varlık saña /*
14. *saña iren sen senliksüz saña*
15. imdi bu aḥvālün şerhinde beyān

47a

1. ʿācizdür ve ʿuḳūl bu remzüñ idrākinde
2. ḳāşırdur maʿ nāyı ʿaḳl (u) fehmi taʿ bîr
3. idüb idrāk idemez bu mezkūrāt(1)
4. görmelüdür ʿilmîdür ve zevḳîdür ve rivāyetde
5. gelmişdür-ki cehennemi nice biñ yıl
6. yaḳub ḳızdurdılar ḳızıl oldı ve nice biñ
7. yaḳub aḳ oldı ve nice biñ yıl yaḳub
8. ḳara oldı şimdi ḥālā ḳaradur ruşenālik
9. eşeri yoḳdur ebedü'l-ābād o siyāhlık üzerine
10. ḳalsa gerek bu nūruñ mazharı olduḡı
11. içün pes ne-kim mevcūdātda zulmetinden

12. ve nûrdan eşerdür luṭfı ve ḳahrı nûrunuñ
13. pertevindendür ve hiçbir şey'üñ vüçüd-ı
14. müstaḳıllesi yokdur-kim ḳā'im ola fî zāta
15. vüçüd-ı muṭlaḳ hemān Ḥaḳḳ Ta'ālā ḥaḳretlerinüñdür

47b

1. andan ğayrı ne-kim vardur varlığı anuñladur
2. *[faşl]* imdi şıfât-ı celāl Ḥaḳḳ Ta'ālānuñ
3. mümîtidür ve muḥyîdür ya' nî oldur muḥibbîdür
4. ve hem dirler muḥibbîdür ibtidâ' görünmesinüñ
5. 'alâmeti oldur-ki aḳ bulut mişâlinde
6. veyâḥûd tuman mişâlinde görünür öyle
7. bir berrâḳdur-ki eger berḳı yir üzerine pertevin
8. şalub görindi dükeli gözler ḥayrân
9. olub görmez olurdu nûr-ı şems ve
10. ḳamer nâ-bedîd olurdu mümkünât taḥammül itmeyüb
11. eriyüb şu olurdu şol mâ'-i münce mid
12. ḥarâret-i şemsden eriyüb şu olduğı
13. gibi münce mid âyîne-yi ḳalbde ḳalbi öyle şâfî
14. ḳılur-ki 'arşuñ levḥ üzre olan ḥaṭṭ-ı
15. ğubârî hemān naẓarında gibi okur ve bu nûrdan

48a

1. eşer ve ‘alāmet zāhir olduğunlayın sā-
2. likūñ endāmına lerze düşer kendüni
3. unudub idrāk idemez tavr-ı
4. ‘aqlıdan güzer kılub ihtiyārı kendüden
5. selb olur ve her maḳām-kim evvel emrde
6. zāhir olur (ve) sālīkūñ idrāk itdügi
7. şıfatdan görünür ta‘līm için ve
8. müşāhede zevḳını bildürmek için ve bu
9. nūruñ siyāhlığı sen fikr itdüğüñ
10. gibi degüldür bir siyāhdur-ki fikr idicilerüñ
11. fikri anuñ fikrinde daḥı fehm idicilerüñ
12. fehmi anuñ fehminde ‘āciz
13. ve küllī idrāk idicilerüñ idrāki anuñ
14. idrākinde ḳāşırdur ve bu maḳām sālīklerüñ
15. maḥḳisidür tenezzüli ve teraḳḳisi bunda ma‘lūm olur

48b

1. zīrā şimden girü ifnādur ve ‘ademdür *[beyt]*
2. *nihāyet-i menzil-i sālīk ‘ademdür /*
3. *menzil-hā-yı Rabbānī ḳadem şud*
4. imdi bundan şoñra cānından el yumaḳ gerek

5. ve bu āstāndan baş aldurmayub varlıdan
6. gemek gerek t kim ceml-i ulhiyyet tecell ılub
7. maşda vşıl ola ve bu maam  almetindendr
8.  lem-i aybda u-ı mutelif  ayn olmak
9. ve daı  azb-ı abr bu maamda şar  ayn olur
10. ve daı ilhm-ı alb-i ilah vridt-ı Rabbn lm
11. olur ilhm bir zvl  ilmdr ve ma ny
12. u-ider-ki zhir-i vicdnında-ki bundan
13. evvel bilmezdi nid bir şad-y şevdr irişr
14. amm slik bidyetde andan geldgin fark idemezdi
15. ve ta lm ider şol olmadğı nihyetden  arife

49a

1.  arife¹²² ilhm ider ve nid ve ib-i msteb-i
2. azret irişr ve b-vsa zt-ı Hdan
3. az idb derk ider ve daı  arifden vat
4. olur-ki vsa-y ib ve nid refr olub
5. bir  alemde daı zhir olur anu dkeli ehl-i
6. vicdna mfevvezdr ve daı bu maamda nefy-i
7. avır keml-i dereceden aşıl olur tlib
8. kendden fn olmayınca vşıl olmaz

---

¹²² Kelime ard arda iki kez yazılmıştır.

9. kendülügiyle varana fetḥ-i bāb olmaz Bezm-i
10. Sulṭānīye ve Üns-i Sübhānīye ve Meclis-i Rabbānīye
11. yol virmezler ve degme nā-kese bu yolda kapu
12. açılmaz ve her kişiye ḥazīne-yi esrārī keşf
13. olmaz itmezler meger-ki vücūdundan fānī olub
14. nām ve nişānı kalmaya bilgil-kim fenā ‘ibāretdür
15. izmiḥlāl-i vücūd-ı beşeriyetden tecellī-yi nūr-ı

49b

1. Ḥaḳḳdan ‘alāmet oldur-ki Ḥaḳḳ Ta‘ālānuñ
2. şıfāt-ı müfniyyetinüñ nūr-ı-kim sebep-i fenā-yı
3. ḥaḳīḳatdür kaçan sālīke tecellī kıla sâ-
4. lik ol ecilden küllī fānī olur ‘âlem-i ğayb ve
5. ‘âlem-i şehâdet rûḥānī ve cismānī eşi‘a-yı
6. envâr şıfāt-ı müfnīnün pertevinden maḥv
7. olub nâ-bedīd olur sâlikden bu maḳāmda
8. ihtiyâr selb olur öyle fānī olur-kim
9. şu‘ūr fenâdan daḥı fānī olur bundan şoñra
10. âlât-ı beşeriyet münselih olub maḥv olur
11. küntü lehu sem‘an ve başaran ve yeden ve lisānen felī yesma‘u

12. **velī yūbşiru velī yebţişu velī yanţiku**¹²³ hadîş-i
13. şerîfinüñ sırrı ile muhakkık olur fenâda kâmil
14. olmak oldur-ki kendi ihtiyâriyle fenâ olmağa
15. kâdir ola **ve şallâ'l-lahu 'alâ seyyidinâ Muhammedin ve 'alâ âlihi ve şahbihi ecma' in**¹²⁴

50a

1. **[bâbü tâsi' 125]** (*tecellî-yi nûr-ı cemâl beyânındadır*) imdi
2. Hakk Ta'âlâ Kur'an-ı 'Azîminde ve Furkân-ı Kerîminde şöyle
3. buyurur-ki **fe'eynemâ tüvellû feşemme vechu'l-lahi**¹²⁶ ve yine
4. buyurur-ki **küllü şey'in hâliküñ illâ vechehu**¹²⁷ imdi
5. sâlik-i şâdık ve ey nûr-ı cemâl-i ilahî
6. ve râh-ı Hakkâ muvâfık bilgil-kim cemâl-i Hakk Ta'âlânuñ
7. şîfât-ı lutfunuñ nûrıdur-ki tecellî kıılır
8. 'âlem-i lutfundan nûr muzî ve maşrıķ ve muhyîdür
9. 'alâ'im-i evvel tecellî-yi nûr-ı şîfât-ı cemâl oldur-ki
10. şems-vâr münevver laţîf bir 'âlem olur ve
11. fezâ-yı bî-nihâyet zâhir olur ve dağı hürşîd
12. mişâlinde cebel-i 'azîm görünür vaķt olur-ki

¹²³ İşitmesi, görmesi, eli, dili ben olurum; benimle işitir, benimle görür, benimle tutar, benimle söyler (Hadis-i Şerif).

¹²⁴ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹²⁵ 9. Bölüm.

¹²⁶ Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü işte oradadır (Bakara Suresi – Ayet 115).

¹²⁷ Onun zatından başka her şey yok olacaktır (Kasas Suresi – Ayet 88).

13. şāfī ve berrāk ve muẓī ve şeffāf ve seḥāb mişālinde
14. zāhir olur kevn ü mekân nā-bedīd olur
15. *[beyt] cemāl-i Ḥaḳḳ çün-ki ola ‘ayān /*

50b

1. *nā-bedīd ola bu kevn ile mekân /*
2. *maşrıḳ cānibinde toḡa ol āf-tāb /*
3. *cān gözine görine bī-ḥicāb*
4. imdi bu nūr öyle laṭīf ve muẓīdür-ki
5. ta‘ bīri muḥāldür ve daḥı mā'-i şāfī mişālinde
6. bī-reng ‘aẓametinden bir nūr zāhir olur
7. ve āsmān zıll mişālinde nūrdan bī-nihāyet
8. ‘ālem görinür ve daḥı leṭāfetinde āyīne
9. mişāl(i) bir nūr ṭulū‘ ider ve bu envār-ı ‘alā'im
10. tecellī-yi nūr-ı şıfāt-ı cemāldür bu mezkūrāt-ı
11. envār ve bu mekşūfāt-ı esrārī ve ol ‘ālem
12. nişānı bundan özge kelām ile taḳrīr
13. olunmaz ‘alāmet-i tecellī-yi nūr-ı cemāl oldur-ki
14. şems-i şubḥ-ı sa‘ ādet iḳbāl ider hezārān
15. ‘izz (ü) nāz ile cilve iderken ufḳ-ı a‘lādan

51a

1. ve maḳṣad-ı aḳṣādan-ki sa‘ ādet-i ebedī ve
2. ve hidāyet-i sermedī burcından ṭulū‘ idüb
3. ‘ arz-ı cemāl kıla ṣeb-i hicrānuñ ḡulmātını zā'il
4. ide perde-yi ḡaybü'l-ḡayb ref‘ olub cilveler
5. ve ḡıdālar ola ḡāyet heybetde ve ḡāyet ‘ aḡametde
6. bī-nihāyet ve bī-ḡāyet ve bī-cihet ve bī-zemān ve bī-
7. mekān ve bī-reng ve bī-nişān ve bī-keyf ve bī-kerān
8. ve bī-ṭul ve bī-‘ arz ve bī-‘ umḳ tecellī kıla **küllü şey'in**
9. **hālīkūñ illā vechehu**¹²⁸ sırrı ‘ ayān olub ‘ arṣ
10. ve kürsī ve levḥ ve ḳalem ve on sekiz biñ ‘ ālem
11. müstaḡraḳ (ve) müstehlek olur maḥsūsāt-ı
12. zāhiri ve bāṭını ref‘ olub Ḥaḳḳ cemālinden
13. ḡayrı bir ḡayrı nesne ḳalmaz *[faṣl]* imdi
14. bilgil-kim ‘ avn-i ilahī ve feyz-i sübhānī birle bu
15. maḥallde bir remz-i münir ve işāret-i dilpezīr idem-ki

51b

1. cāmī‘ -i cemī‘ -i rumūz olsun dükeli ‘ ārifler
2. ve kāmiller ve muḥaḳḳıḳlar ve müdeḳḳıḳler nazarında maḳbūl
3. olsun nice da‘ vā-yı ‘ irfān idüb ‘ āḳıl
4. ve kāmīl derkinde ḡayrān olsun ol remz-i

¹²⁸ Onun zatından başka her şey yok olacaktır (Kasas Suresi – Ayet 88).

5. ḥafī ve işāret-i celī-yi ‘ālī budur-ki ḥaḳīḳat-i
6. vaḥdetde celāl ve cemāl ‘ayn-ı zātdur ve nūr-ı
7. vāḥidūn tecellisi-kim zāhir olmuştur
8. şuver-i ta‘yīnāt ile ve reng (ve) imkāniyyet ile
9. fī'l-ḥaḳīḳa vücūdı ma‘dūmdur ve ḥiç ğayrı
10. vücūd yokdur hemān bī-ḥicāb ve bī-nikāb
11. cemāl-i Ḥaḳḳdur leyse fī'd-dāreyni ğayru'l-lahi
12. mā nazartü min şey'in illā ve ra'eytü'l-lahe fīhi¹²⁹
13. kaçan-kim nūr-ı
14. eḥadiyyet ḳahr yüzinden
15. tecellī ḳılıb küllü men ‘aleyhā fānin ve yebḳā

52a

1. vechü Rabbike zü'l-celāli ve'l-ikrāmi¹³⁰ sırrı
2. zāhir ola celāl dirler ve eger nūr-ı muṭlaḳ
3. ya‘nī küllü şey'in hālikūn illā vechehu¹³¹ luṭf-ı
4. nūrından ‘arz-ı cemāl idüb fe'eynemā tüvellū
5. feşemme vechu'l-lahi¹³² sırrı tecellī ḳılsa cemāl
6. dirler ve eger cemī‘ izāfāt sākıt

¹²⁹ Her iki cihanda Allah’tan başkası yoktur. Baktığın ve gördüğün her şey Allah’tan başka bir şey değildir.

¹³⁰ Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacaktır. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabbinin zatı baki kalacaktır (Rahman Suresi – Ayet 26/27).

¹³¹ Onun zatından başka her şey yok olacaktır (Kasas Suresi – Ayet 88).

¹³² Nereye dönerseniz Allah’ın yüzü işte oradadır (Bakara Suresi – Ayet 115).

7. olub **mā yufhemu ve yuḳalu ve mūnezzehun ve mūcerredun**¹³³
8. tecellī kılub **leyse kemışlihi şey'in**¹³⁴ SİRRİ
9. ‘ayān olursa zāt dinür ey t̄alib-i
10. şādık ve ey nūr-ı zāt-ı eḫadiyyete pāk
11. ‘āşık bu remzi semā‘-i cānla diñleyüb
12. fehm eyle dükeli esrār bu remzde
13. mūndericdür imdi bilgil-kim bundan şoñra
14. Ḥazret-i Resūlu'l-lah Şallā'l-lahu ‘aleyhi ve sellemün
15. rûḫ-ı pāki tecellī kılur mir'āt-ı zāt-ı eḫadiyyetdür

52b

1. tecellī-yi zāt anuñ rûḫ-ı şerīfinden irişür
2. **ve şallā'l-lahu ‘alā seyyidinā Muḥammedin ve ‘alā ālihi ve şaḫbihi**
3. **ecma‘ in**¹³⁵ [*bābü ‘āşir*¹³⁶] (*tecellī-yi nūr-ı zāt-ı*
4. *bī-ḫūn beyānındadır*) imdi Ḥaḳḳ Ta‘ālā
5. Ḳur‘ān-ı Keriminde buyurur-ki **felemmā tecellā Rabbuhu**
6. **lilcebeli ca‘allahu dekken ve ḥarra Mūsā şa‘iḳān**¹³⁷ ey ‘azīz
7. bilgil-kim ‘ibāretdür andan-ki Ḥaḳḳ Ta‘ālānuñ
8. zāt-ı pāki ve şıfāt-ı muḳaddesi ‘ayān ola

¹³³ Anlaşılmaz ve akıl ermez ve mūnezzeh ve mūcerret (olarak tecelli kılıp).

¹³⁴ Onun benzeri gibi hiçbir şey yoktur (Şura Suresi – Ayet 11).

¹³⁵ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹³⁶ 10. Bölüm.

¹³⁷ Rabbi dağa tecelli ettiğinde dağ paramparça oluverdi ve Musa da baygın düştü (Araf Suresi – Ayet 143).

9. anuñ beyān(1) olmaya ve Haqq Ta‘ālānuñ ulūhiyyetinden
10. ve vaḥdāniyyetinden mişālī ve mānendi yokdur
11. taḥtānī ve fevkānī degüldür nūrānī ve zūlmānī
12. degüldür gelmek ve gitmek yokdur sağ ve şol
13. yokdur ve reng ve nişānı yokdur zemān
14. ve mekān ve cihet ve muḳābele ve ḥudūd (ve) kenār
15. yokdur cism ve cevher ve ‘araz degüldür ne (de)

53a

1. ‘ālemden taşradur mümkünāta munfaşıl ve muttaşıldur
2. ma‘rūfdur ḡāyetsüzlikle mevşūfdur nihā-
3. yetsüzlikle oldur ibtidāsuz āḥirdür
4. intihāsuz zāhirdür ‘ayānsuz bātındur
5. nihāyetsüzdür nitekim Kur‘ān-ı Kerīminde buyurur-kim
6. **hüve'l-evvelü ve'l-āḥiru ve'z-zāhiru ve'l-bāṭinu**¹³⁸
7. cümle eşyāya muḥiṭdür ittişālsüz nitekim
8. buyurdi ve **va'l-lahu min verā'ihim muḥiṭun**¹³⁹
9. ‘alāmet-i tecellī-yi zāt oldur-ki dükeli
10. elvān-ı nuḳūş götürilür zemān ve mekān
11. ref‘ olub sālīke Mi‘rāc ḥāşıl olur

---

¹³⁸ O ilk ve sondur; o zahir ve batındır (Hadid Suresi – Ayet 3).

¹³⁹ Oysa Allah onları arkalarından kuşatmıştır (Buruc Suresi – Ayet 20).

12. yedi eflākı pāy-ı tahtda görür Mi^ʿ rācuñ
13. ma^ʿ nāsı ^ʿurūc-ı mā-sivā'u'l-lahdan ^ʿibāretdür
14. sālīk bir ^ʿāleme irer-ki kevn ü mekāndan
15. eşer (ve) nişān qalmaz ^ʿālem bī-nişān görünür

53b

1. bundan şoñra elsine sākitdür beyāna gelmek
2. yokdur bu birkaç beytden fehmi olına
3. *[beyt-i şîʿr] nūr-ı zāt ide tecellî*
4. *nā-gehān / bī-zemān bī-nişān ve bī-mekān /*
5. *ğāʾib ola ol dem gözinden kāʾināt /*
6. *ğarğa vara hep nu^ʿūt-ile sıfāt /*
7. *bir maqāma varasın anda ey cān /*
8. *cümle varlık sen olasın bī-gümān /*
9. *bunda olur müntehā seyr-i insān /*
10. *bunda kāmīl olur cümle kāmīlān /*
11. *ref^ʿ olur bunda külliyyen hicāb /*
12. *zāt-ı pāki zāhir olur bī-hicāb /*
13. *yir ü gök ^ʿarş u kürsī cism ü cān /*
14. *maḥv oluban qalmaya nām (u) nişān /*
15. *bī-cihet görine nūr-ı lā-yezāl /*

54a

1. *maḥv oluban qalmaya ḥiss ü ḥayāl /*
2. *kendü zātın kendü zātıyla ‘ayān /*
3. *ol görür ḥaqq söz budur ey ‘arīfān*
4. *[faşl] imdi bunda ne yir qalur ne gök*
5. *ne ‘arş ne kürsī bunda ne levḥ qalur*
6. *ne qalem bunda ne cennet qalur ve ne cehennem*
7. *bunda ne dünyā qalur ve ne āḥiret bunda*
8. *ne ferd qalur ne ‘iṣyān bunda ne küfr qalur*
9. *ne īmān bunda ne zemān qalur ve ne mekān*
10. *bunda ne reng qalur ne nişān dükeli-*
11. *sin ol nūr-ı muḥīṭ bī-niṣān kıılır*
12. *evṣāf-ı mümkinātdan münezzeh zāt-ı ḥaẓret-i*
13. *ulūhiyyet cān gözine görünür*
14. *şimden girü gelmek ve gitmek ve toğmaq*
15. *ve toлінmaq götürilür külliyyen menāzil kaç‘ olur*

54b

1. *ve şimden girü seyr-i ma‘ allah ve seyr-i fī’l-*
2. *lahuñ nihāyeti yoқdur [nazm] ma‘rifet*
3. *yolında ol ol-dem şananlar müntehī görelüm*
4. *ol menzildedür gitdükde altında feres*

5. ve şallâ'l-lahu 'alâ seyyidinâ Muḥammedin ve 'alâ
6. âlihi ve şaḥbihi ecma'în¹⁴⁰ [*bābū ādī 'aşere*¹⁴¹]
7. (*ḥāşşiyet-i tecellî-yi zât-ı Hakk beyânındadır*) imdi
8. bilgil-kim zât-ı pāk ulūhiyyet tecellî kılmasınũ
9. ḥāşşiyeti oldur-ki ebedül-âbād ḥicāb gelmez
10. ve gönlinde ḥubb-i ḡayru'l-lah qarār kılmaz dükeli
11. mevcūdâtıdan sırr keşf olur küfr ve îmandan
12. imtiyāz götürilür bunda ḥavf ve recā olmaz
13. bu maḳāmuñ ehli nârdan ḥavf idüb
14. cinān recā kılmazlar olaruñ ḥavfı bir 'âlemden
15. daḥı olur ehl-i ḥicāb ve ehl-i ḡaflet

55a

1. gibi degüldür recā ve ḥavf bez mülkinde olur
2. maḳāmātuñ bular olanda olur gönül 'âleminde
3. bol ilden ferāḡat bolur ve recādan recā
4. ve ḥavf idi ḥaḳîḳat gönül 'âleminde olur
5. üns-i hüviyyet ve daḥı gönül Hakk Ta'âlānuñ şevḳ
6. ve muḥabbeti deryāsında müstaḡrıḳ ve me'nūs
7. olur-ki 'arş ve mâ-fihā ve her ne-ki var-ise
8. mâ-sivā' ol gönüle gelse ve hezārān biñ yıl

---

¹⁴⁰ (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed'e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹⁴¹ 11. Bölüm.

9. tursa ‘ārifūñ haberi olmaya ma‘ rûfunuñ
10. şevķinden ve ünsinüñ lezzetinden ve teveccühinden
11. her gece aña kıadr ve her gün aña ‘ıyd ve her mekân
12. aña cebel-i Tûr olur bu maķāmda kelām
13. düşvârdur [*faşl*] imdi bilgil-kim tecellî-yi
14. zâtda ‘ilme'l-yaķın ve ‘ayne'l-yaķın ve Hakkê'l-
15. yaķın olur pes ma‘ rifet üç nev‘ üzredür

55b

1. biri ‘ilme'l-yaķın ve biri ‘ayne'l-yaķın ve biri
2. Hakkê'l-yaķındur imdi ma‘ rifet bir hâletdür-ki
3. nâşî olur müşâhede-yi cemâl-i ulûhiyyetinden
4. ‘aşķ elin cāndan silmekdür
5. ma‘ rifet gördüğün bilmekdür ‘ilme'l-yaķın ma‘ rifet-i
6. ‘avāmdur ‘ayne'l-yaķın bulan evliyâ'u'l-lahdan
7. olur kıuṭb-ı ‘âlem olur ve şallâ'l-lahu ‘alâ seyyidinâ
8. **Muḥammedin ve ‘alâ âlihi ve şaḥbihi ecma‘ ĩn¹⁴² [*bâbü şânî***
9. **‘aşere¹⁴³]** (*ķuṭb-ı ‘âlem beyânındadır*) imdi ‘âlem-i
10. kıuṭbdan ‘ibâretdür ol kāmilden-ki zemânında
11. bir olur ve anuñ kıalbi mevzi‘ (i) nazar-gâh-ı ilahîdür
12. anuñ menzili evliyâ'u'l-lah ortasında İsrâfîl

¹⁴² (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹⁴³ 12. Bölüm.

13. menzili gibidür ve melâ'ike arasında nokta
14. gibidür dâ'ire arasındaki şalâh-ı 'âlem
15. anuñ merkezinden vâkı' olur taht-ı salţanat-ı

56a

1. velâyetde emirdür vesâ'ir maķâmât
2. erenleri anuñ hükmindedür iki vezîri
3. vardur kûtb-ı 'âlemden riħlet kılduğı
4. vaķt şol tarafındaki kûtb-ı 'âlem olur
5. ve sağ tarafındaki anuñ yerine gelür ve içlerinden
6. biri anuñ sağ yanına gelür Kûtbü'l-'ârifîn
7. Zübdetü'l-kâmilîn şeyħ ħazretleri buyurdı-ki
8. mürşid-i kâmil ola ve anuñ dervîşleri ehl-i
9. maķâmât ola öyle olıcaķ ol maķâmdan
10. teraķķî kırlurlar cemî' maķâmâtı 'ubür kıldururlar
11. ve her maķâmuñ kânûnı bilürler ve eger nür
12. andan tâc-ı kûtb başına urıgörüb
13. ħil'at-i taşarruf egnine götürilüb
14. serîr-i velâyet şu'ûd kıldururlar *[faşl]*
15. imdi bilgil-kim bir tã'ife vardur-ki

56b

1. anlar nazar-ı ıuıbdan ħāricdür ıuıb anlara
2. ħükm itmez anlar efrād-ı vāşılın ve kümmel-i muıarrebın
3. ümenā'-i Rabbü'l-‘ Ālemın ve nüdemā'-i ħazret-
4. dürler ġāyet muıarreblerdür Ĥaıı Ta‘ ālanuñ
5. cemāl-i muılaıınuñ müşāhedesinde der-
6. yāsında müstaıırık olub mā-sivā'-i ħazret-i
7. Ĥaııdan ġāfil olmuşlardır gözlerine Ĥaıı
8. cemālinden ġayrı cümle ġā'ib olmuşdur
9. mest-i ħazret-i dīvāne-yi ezel olmuşlardır
10. Ĥaııdan ġayrıya muııtalı‘ olmazlar **ve'l-ıamdüli'l-lahi**
11. **Rabbü'l-‘ ālemın ve şallā'l-lahu ‘ alā seyyidinā Muıammedin ve ‘ alā ālihi**
12. **ve şaııbihi ecma‘ in¹⁴⁴ [bābü şāliş ‘aşere¹⁴⁵]**
13. (*ricālü'l-ıayb beyānındadır*) imdi bilgil-kim
14. cihānda üç yüz kimse vardır bunlara
15. Nücebā dirler anlar ħiı eksik olmazlar

57a

1. ıalub ħaııa muııtalı‘ olurlar ‘ ālemde
2. bunlaruñ taşarrufı ħaııa manşıb üleşdür-
3. mekdür kimin ‘ azl ve kimin naşb eylemekdür

¹⁴⁴ Alemlerin Rabbi olan Allah’a hamd ederim. (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

¹⁴⁵ 13. Bölüm.

4. kırk kimesne dağı vardır Nuḳabā dirler anlarıñ
5. taşarrufı ‘ālemde oldur-ki vaqt-i müzāyākada
6. irişürler ıslāh-ı ḥalka dürişürler
7. ve ḥalkuñ uğrayugelenlerin götürürler velāyete
8. münāsib olan kimesneleri ‘ālemde bulurlar
9. ṭabaḳāt erenlerine ḳatarlar ve yedi kimesne
10. dağı vardır-ki Mülāzımān-ı ḳuṭb-ı ‘ālemdür
11. ve beş kimesne dağı vardır-ki ‘Urefā dirler
12. ve dört kimesne dağı vardır-ki Evtād
13. dirler ‘ālemüñ dört köşesinde
14. sākinlerdür cihān-ı erba‘a bunlarıñ
15. vücūdıyla ma‘mūr olur ve üç kimse dağı

57b

1. vardır-ki anlara Muḥtārūn dirler üç yüz
2. altmış kimesne inḳırāz-ı ‘āleme degin münḳarız
3. olmazlar ḥalkuñ nizāmı bunlarıñ vücūd-ı
4. berekātındadır va'l-lahu a‘lem *[fāsl]* imdi
5. bilgil-kim eger dilerseñ velāyet mertebesin
6. bulub emīn-i Ḥaḳḳ olasın **alā inne evliyā'u'l-lah**
7. **lā ḥavfun ‘aleyhim velā hum yahzenūn**¹⁴⁶

---

¹⁴⁶ Bilesiniz ki; Allah’ın dostlarına hiçbir korku ve üzüntü yoktur (Yunus Suresi – Ayet 62).

8. sa‘ âdetiyle mes‘ûd olasin ruḥṣat
9. yolların üzerine münsedd kılub taḳvā
10. ile ‘āmil olasin ferā’iz edā kılub
11. nevāfili ol-ḳadar mülāzemet kılasın-ki
12. cezbe-yi lâ-yezāl **setaḳarrabü'l-‘abîdü ileyye**
13. **bi'n-nevāfili**¹⁴⁷ muḳtezāsınca istiḳbāl idesin
14. tā kim senden senligüñ alub kendü varlığın
15. ‘aṭā' kıla seḫāvetüñ mānend-i deryā

58a

1. ve şefḳatüñ mişāl-i āf-tāb olsun tā kim
2. Ḥaḳḳ Ta‘ālā velī ismiyle tecellī kılub
3. ḥazā'in-i esrārı keşf idüb dā'imā
4. vücūdından istiḡfār idüb za‘îf-
5. ligüñ ve ‘ācizligüñ ve ‘ibādetinde ḳāsırlıḡüñ
6. yād eyle ve hergiz kendüyi üstād kıлма
7. ve eşyādan kendüden ḥaḳîr görme tā kim
8. ḳurb-ı ‘izzetde ‘izzet bulasın **ve'l-ḥamdüli'l-lahi**
9. **Rabbü'l-‘ālemîn ve şallā'l-lahu ‘alā seyyidinā Muḥammedin ve ‘alā ālihi**
10. **ve şaḥbihi ecma‘în**¹⁴⁸

---

¹⁴⁷ Kulum bana nafilelerle yaklaşmak ister (Hadis-i Kutsi).

¹⁴⁸ Alemlerin Rabbi olan Allah’a hamd ederim. (Selam ve dua) Efendimiz Muhammed’e (s.a.v.), ailesine ve tüm ashabına olsun.

DİZİN

Çalışmanın dizin bölümünde metinde geçen sözcükler transkribe edilmiş şekilde alfabetik sıraya göre dizilmiştir. Kelimelerin anlamları verilirken, sözlük anlamından çok eserdeki anlamına ağırlık verilmiştir. Anlamları verilen bu sözcüklerin milliyetleri de verilmiştir ve de sözcüğün metinde geçtiği yerin varak ve satır numaraları da verilmiştir. Varak ve satır numaraları verilirken varak – satır numaraları arasında herhangi bir işaret ve ya sembol kullanılmamıştır (*5b07 örneği gibi*).

Ayrıca, aynı kelimeler arasında fonetik olarak farklılıklar olsa dahi madde başı sözcük olarak ele alınmıştır. Bu kelimeler arasında *bkz* ve *krş.* gibi kısaltmalar kullanılarak yönlendirmelerde bulunulmuştur.

Dizinde yer alan sözcükler alfabetik sıraya göre, her harf için ayrı başlıklarda verilmiştir.

A

aba : Korkma, çekinme.

a. kıl- 22a10

‘**âciz** : (Ar.) Kabiliyetsiz, zayıf.

‘a. 48a12

‘a.+dür 12a04, 47a01

‘a.+lerdür 7a14

‘**âcizliĝ** : (Ar.) Kabiliyetsizlik, zayıflık.

‘a.+ün 58a05

‘**acız** : (Ar.) Beceriksizlik, anlaşılması güç olan, karmaşık.

‘a. 7b07, 29a14

‘a.+lerine 7a09

aç- : Açmak.

a.-ub 6a07, 20a10

açıl- : Açılmak.

a.-maz 49a12

açlık : Açlık, tok olmama.

a.+dur 32a02

ad : Ad, isim.

a.+ın 21b12

‘**adâvet** : (Ar.) Düşmanlık.

‘a.+inden 8a04

‘**aded** : (Ar.) Sayı, sayma.

‘a.+e 26b04

‘**adem** : (Ar.) Yokluk, bulunmama.

‘a. 13b08

‘a.+de 11a09, 13a04, 37b05

‘a.+dedür 13a15, 13b09

‘a.+den 17a04

‘a.+dür 48b01, 48b02

‘a.+i ‘ilmden 22b08

‘**ademiyyet** : (Ar.) Ademle, yoklukla ilgisi olan.

‘a. 13a13

âfet : (Ar.) Büyük felaket, bela.

a.+lere 36b03

âf-tâb : (Far.) Güneş.

â. 9b02, 43a14, 46b04,

50b02, 58a01

âĝâz : (Far.) Başlama.

ā. 7b04

aġmāz : (Ar.) Göz yummalar.

a.+ı ‘ ayn 20a12

aḥad : (Ar.) Bir, tek.

a.+dan 11a05

‘ **ahd** : (Ar.) Söz verme, and.

‘ a.+ine 16b10

āḥir : (Ar.) Nihayet, son.

ā. 25a08, 25a12

ā.+dür 53a03

āḥiret : (Ar.) Öteki dünya.

ā. 54a07

ā.+de 13b03

āḥirü'z-zemān : (Ar.) İçinde bulunulan zaman, son zaman.

ā. 5a09

aḥkām : (Ar.) Emirler, hükümler.

a.+ı şerāyi‘ -i nebeviyyeye 8a06

aḥkem : (Ar.) Hüküm, çok hükmeden.

a.+iyle 23a14, 30a08

aḥlāk : (Ar.) İnsanda bulunan ruhi ve zihni haller.

a. 29a15

a.+a 29b09

a.+ı Allah 31a14

a.+ı Rabbāniyye 32a14

aḥlāt : (Ar.) İnsan vücudunda farz olunan dört unsur veya usare: kan, salya, safra, dalak.

a.+ı fāsīde 36b06, 36b12

Aḥmed : (Ar.) Hz. Muhammed.

a. 11a05

a.+den 11a06

aḥvāl : (Ar.) Oluşlar, bulunuşlar, durumlar.

a.+i ālem-i ġaybdan 3b13

a.+i başt 35b07

a.+i ezelden 19a06

a.+i sülūk 9a03, 25b06

a.+i sülūkdan 3b10

a.+i sülūk-ı sālīkden 8a06

a.+i şehādet 7b08

a.+i ‘ uḡl-ı ‘ uḡalāya 6b15

a.+i-ki 30a10	‘ā. 8a15, 51b03
a.+leri 14a11	akl : Bkz. ‘akl
a.+lerin 4a06	a.+ıma 15a04
a.+ün 46b15	‘ akl : (Ar.) Akıl, us.
ahz : (Ar.) Alma, kabul etme.	‘a. 6b12, 7b04, 26b14, 47a02
a. 8b01, 49a03	‘a.+a 2b06
ak : Beyaz.	‘a.+dan 48a04
a. 47a07, 47b05	‘a.+durlar 27b01
‘ akabāt : (Ar.) Korkunç olaylar, tehlikeli anlar.	‘a.+larına 27b03
‘a. 27a05, 36a09, 37b03	akmār : (Ar.) Aylar, yıldızlar.
‘a.+ı 37a13	a. 43b14
‘a.+dan 36b01	a.+ı şenā-yi nā-maḥdūd 1b02
‘a.+ından 27a04	akreb : (Ar.) Daha, pek yakın.
‘ akabe : (Ar.) Zorlu, tehlikeli.	a.+dür 12a12
‘a.+de 36a14	‘ aks : (Ar.) Çarpma, çarpıp geri dönme.
‘ akārib : (Ar.) Zehirli ve tehlikeli hayvanlar.	‘a.+i 20b08, 41b14
‘a. 44a06	‘a.+idür 12b08
‘ ākıbet : (Ar.) Nihayet, son.	‘a.+ince 22b12
‘ā.+i ser-encāmı 22b02	‘a.+ini 21a12, 33a03
‘ ākıl : (Ar.) Akıllı kimse.	akṣā : (Ar.) Son, en son.
	a.+dan-ki 51a01

a.+ya 38a05	‘alā’ik : (Ar.) İlgiler, ilişkiler.
āl : (Ar.) Aile, sülale.	‘a. 26a09
a. 3a10	‘a.+i 20a07
al- : Almak.	‘alā’im : (Ar.) Nişanlar, belgeler.
a.-dılar 31b09	‘a. 50b09
a.-ub 18a12, 57b14	‘a.+i evvel 50a09
a.-urdı 14b01	‘a.+i nūr-ı Hakk 9a07, 45a10
‘alā : (Ar.) Büyüklük, yükseklik, şan.	‘a.+i nūr-ı zühūr-ı tecellî-yi Hakk 45a13
‘a. 8b06, 11a12, 15a15, 45a11	a‘lām : (Ar.) Bayraklar, sancaklar.
ālā : (Ar.) Yüksek, yüce.	a.+içün 15b05
āl.+y1 mürşid-i kâmil 38a08	‘alāmet : (Ar.) İşaret, iz, nişan, belge.
alay : (Yun.) Topluluk, kalabalık önü.	‘a. 48a01, 49b01
a.+yında 9b10	‘a.+i 47b05
a‘lā : (Ar.) Daha, en, pek yüksek.	‘a.+i bidāyetde 43a11
a. 32a08	‘a.+i cehennem 44a05
a.+da 8b06, 35a12	‘a.+i tecellî-yi nūr-ı cemāl 50b13
a.+dan 50b15	‘a.+i tecellî-yi zāt 53a09
a.+dur 32a04	‘a.+i zühūr-ı zıkr 42a09
a.+ya 20a05, 38a04	‘a.+indendür 48b07
a.+y1 ‘illiyînden 18b05	ālāt : (Ar.) Vasıtalar, aygıtlar.

ā.+ı beşeriyet 49b10	‘ā.+i cismāniden 30a06
aldan- : Aldanmak.	‘ā.+i ecsām 18b15
a.-mayub 16a09	‘ā.+i ecsāma 18b08, 14b14
a‘lem : (Ar.) Çok bilen, bilgin.	‘ā.+i ecsāmda 14b10, 15b06,
a. 57b04	17a10
‘ālem : (Ar.) Dünya, cihan.	‘ā.+i ervāḥ 18b14, 44a07
‘ā. 2b15, 9a13, 10a01, 11b01,	‘ā.+i ervāḥda 14a08, 14b08,
11b02, 13b09, 20a13, 41b03, 46a09,	14b10, 17a11
46b03, 50a10, 50b08, 50b11, 51a10,	‘ā.+i ervāḥdan 8b15, 14a01,
53a15, 55b07, 55b09, 55b14, 56a04	14b13
‘ā.+de 57a01, 57a05, 57a08	‘ā.+i esrārdan 7a08
‘ā.+den 13b07, 49a05, 53a01,	‘ā.+i ġayb 7b08, 27b14,
54b14, 56a03	49b04
‘ā.+dür 57a10	‘ā.+i ġaybda 48b08
‘ā.+e 13a11, 15b02, 15b04,	‘ā.+i ġaybdan 3b13, 6b08,
15b07, 17b06, 24b11, 53a14, 57b02	38b05, 39a03
‘ā.+i 13a12, 46b01	‘ā.+i ġaybdur 6a09
‘ā.+i 13a12, 14b06	‘ā.+i ġaybuñ 35a01
‘ā.+i a‘lāda 35a12, a‘lāya	‘ā.+i ḳalb 28a03
20a05	‘ā.+i ḳuṭbdan 55b09
‘ā.+i beḳādan 14b15	‘ā.+i lāhūtdan 27b15
‘ā.+i ceberūta 28a01	‘ā.+i luṭfundan 50a08
‘ā.+i cennet 44a01	‘ā.+i melekūt 15a13, 43b15

‘ā.+i melekūta 28a01

‘ā.+i rūḥāniyyede 7a01

‘ā.+i semavāt 43b14

‘ā.+i şehādet 19a03, 49b05

‘ā.+i şehādetde 7b12, 14b06

‘ā.+i şehādete 35a12

‘ā.+i şehādetle 38b04

‘ā.+i yakīne 38a04

‘ā.+inde 55a02, 55a04

‘ā.+inden 37b13, 46a11, 46a13

‘ā.+ine 26a11, 45b15

‘ā.+ler 39a01, 44b02

‘ā.+ün 35a02, 57a13

‘aleyhi : (Ar.) Onun üzerine.

‘a. 2b03, 3a09, 3a13, 9b14, 10b07, 10b14, 11b03, 12b04, 13b01, 14a07, 17b15, 20b06, 23a09, 25b12, 31a15, 32a02, 32a06, 34b10, 39b02, 41b10, 42a14, 52a14

‘aleyhi’s-şalātu ve’s-selām : (Ar.)

’’Ona selam ve dualar olsun!’’

anlamında, peygamberin adı

anılırken kullanılan bir söz.

‘a.19b11, 33b01, 39b11

‘aleyhi’s-selām : (Ar.) ’’Ona selam olsun!’’ anlamında, peygamberin adı anılırken kullanılan bir söz.

‘a. 7b05, 9b01, 19a07, 19a12, 19b05, 23b06, 24a04, 44a07

‘a.+a 31b13

‘a.+dan 26a02

‘a.+ı 24b09

‘a.+muñ 19b04

alın- : Alınmak.

a.-maz 20b01

‘ālī : (Ar.) Yüce, ulu.

‘ā. 51b05

‘ā.+ye 14b08, 17a10

‘ālim : (Ar.) Çok okumuş, bilgin.

‘ā. 35b05

‘ālīm : (Ar.) Bilgisi ezeli ve ebedi olan (Allah’ın sıfatlarındandır).

‘a. 2b09

‘āliye : (Ar.) En yüksek, yukarı.

‘ā.lerinden 6b01, 6b03

‘aliyy : (Ar.) Yüksek, büyük.

‘a.+i ƙadrü't-ťāķa 3b15
‘a.+i ťarīķü'l-ķabül 19b01

‘**aliyyü'd-devām** : (Ar.) Sürekli,
durmaksızın.

‘a. 38b03

‘**aliyyü's-seviyye** : (Ar.) Yüksek,
büyük mertebe.

‘a. 32b13, 34a05

‘a.+dür 13b09

Allah : (Ar.) Allah.

a. 1b04, 13b05, 25b07,
31a13, 31a14, 31b04, 37a06, 39a15,
42a15, 46a06

a.+dandur 32a10

a.+uñ 22b06

alt : Alt, alt taraf.

a.+ında 54b04

a‘māl : (Ar.) İşler.

a.+e 15b09, 30b14, 31a05

a.+i ķabīḥ 24a07

a.+i zāhiriyyeye 29a01

‘**amel** : (Ar.) İş, niyet.

‘a.+uñ 23b13

‘**amelen** : (Ar.) Fiilen, işleyerek,
çalışarak.

‘a. 40a04

‘**āmil** : (Ar.) İşleyen, sebep.

‘a. 30a15, 57b10

āmīn : (Ar.) Öyle olsun, ya Rab
duamızı kabul eyle!

ā. 8b08

‘**āmiyy** : (Ar.) Avama mahsus,
avamca.

‘ā. 13b14

ammā : (Ar.) Ama, fakat, ancak,
öyle ki.

a. 3b01, 6b08, 8a12, 10a04,
10a05, 11b11, 18b15, 26b04, 37a06,
41a09, 42a05, 44b13, 48b14

‘**āmme** : (Ar.) Umuma mahsus olan.

‘ā.+yi Müslimānuñdur 29a07

‘an-şamīmü'l-ķalb : (Ar.) İçten,
gerçekçi, samimi bir niyetle.

‘a. 25b13

ān : (Ar.) Lahza, pek az bir
zaman.

a.+da 12a05, 16a03

an : O zamiri, krş. o.

a.+da 7a02, 10a11, 26b14,
39b15, 42a06, 53b07

a.+dan 2b15, 18b08, 28b10,
31a11, 44a12, 47b01, 56a12

a.+dan-ki 52b07

a.+ı 2b06, 17b02, 32a09, 36a02

a.+uñ 2a05, 2b06, 2b07,
3a01, 6b12, 7b03, 11a08, 11b01,
15a14, 15b10, 19b05, 20a05, 20a13,
23b14, 30a15, 31b02, 34a01, 41b03,
42a15, 48a11, 48a12, 48a13, 49a05,
52b01, 52b09, 55b11, 55b12, 55b15,
56a02, 56a05, 56a06, 56a08

a.+uñ-çün 12a03, 27a06

a.+uñ-çün-kim 42b03

a.+uñ-içün 15a13, 27a03

a.+uñdur-kim 46a08

a.+uñla 13b03, 13b06

a.+uñladur 47b01

añ a.+a 2b14, 10b04,
16a10, 16b01, 16b04, 18a02, 18a04,
18a05, 18b13, 21a14, 27b06, 31a08,

32a09, 32b15, 33a01, 33b12, 33b14,
36b11, 55a11, 55a11, 55a12

‘anāşır-ı erba‘a : (Ar.) Dört unsur;
ateş, hava, su, toprak.

‘a.+dan 31a03

ancak : Ancak, anca.

a. 2b08

ancılayın : Onun gibi, öyle.

a. 37b09

a‘nī : (Ar.) Yani.

a. 2b02

‘anķā’ : (Ar.) İsmi olup, cismi
olmayan bir kuş, zümrüdianka kuşu.

‘a.+i şıfat 7b02

añla- : Anlamak.

a.-ğıl 12b02

anlar : 3. çoğul şahıs zamiri.

a. 7a02, 19a08, 27a15, 29a01,
29a09, 29a14, 56b01, 56b02, 56b15

a.+a 26b08, 27b01, 27b04,
30a12, 56b01, 57b01

a.+dan 6a06, 6a14, 27b01

a.+uñ 27a01, 28a12, 57a04

ara : (Ar.) İç, Orta, yer, ara.	‘ā.+lerden 21b05
a.+dan 39a02	‘ā.+üñ 55a09
a.+sında 55b13	‘ ārifān : (Ar.) Bilgiler, bilgi sahibi olanlar.
a.+sındaki 55b14	‘ā. 54a03
‘ arabī : (Ar.) Arap kavmine mensup.	‘ arş : (Ar.) Dokuzuncu gök.
‘a. 5a08	‘a. 11a03, 21a15, 44a09, 44a09, 46b02, 51a09, 53b13, 54a05, 55a07
‘ araḡ-rīz : (Ar.-Far.) Ter döken, terleyen.	‘a.+uñ 47b14
‘a. 42a13	artur- : Artırmak, fazlalaştırmak.
ārām : (Far.) Durma, karar kılma.	a.-ur 31b12
a. 17a02, 20a09	‘ arż : (Ar.) Gösterme, bildirme, sunma.
‘ araz : (Ar.) İşaret, alamet.	‘a. 5a15, 11b06, 20a12
‘a. 2b10, 52b15	‘a.+a 16b01
‘ ārız : (Ar.) Gelen, tesadüfi vaka.	‘a.+dan 45b03
‘ā. 36b08	‘a.+ı cemāl 17a09, 51a03, 52a04
‘ ārif : (Ar.) Bilen, bilgi sahibi.	‘a.+ı emānetdeki 22a03
‘ā. 36a05	‘a.+ı ḡacāt 4b02
‘ā.+den 49a03	‘a.+ı ḡacet 4b09
‘ā.+e 48b15, 49a01	ārż : (Ar.) Dünya, yeryüzü.
‘ā.+i vāşıl 38a08	
‘ā.+ler 4a03, 5b02, 14b05, 34b06, 51b01	

a. 16b03, 16b05, 22a03,
22a13, 32b04

ārzū : (Far.) İstek, heves.

ā. 5a10

ā.+ların 17b09

ā.+larına 15b11

āsān : (Far.) Kolay.

ā. 14a14

aşfiyā : (Ar.) Samimi, saf, içi temiz.

a. 3a08

a.+da 28a07

aşhāb : (Ar.) Sahipler, malikler,
mutasarrıf olanlar.

a. 3a10

a.+1 kiyāset 6b11

a.+1 naql 6b12

a.+1 ṭabaḳātı 8a10

aşl : (Ar.) Asıl, temel, esas.

a.+dur 29b14

a.+ına 9a02, 23a07

aşliyye : (Ar.) Asıl, asli.

a.+de 24b10

a.+den 15a04

a.+sine 20a09, 26a10

āsmān : (Far.) Gök, sema.

ā. 6b09, 13a01, 50b07

āstān : (Far.) Dergah, tekye.

ā.+dan 48b05

‘**āşık** : (Ar.) Birine, bir şeye
tutkun.

‘ā. 16b10, 52a11

‘ā.+1 bī-ḥār-ı mehcūr 4b05

‘ā.+1 zāt-ı şamediyetdür

12a11

‘ā.+lara 4a07

‘ā.+larum 16b06

āşinā : (Far.) Bildik, tanıdık.

ā. 16b12

āşiyān : (Far.) Yuva, mesken.

ā.+1 ḥaḳīḳat-i vaḥdetden

15a02

ā.+1 ḥaḳīḳīsin 27b10

‘**aşk** : (Ar.) Sevgi.

‘a. 20b11, 20b12, 20b14,

21a05, 21a08, 21b03, 55b04

‘a.+a 20b08	ā.+ine 42b01
‘a.+da 5a15	‘avā’ik : (Ar.) Engeller, müşküller, zor işler.
‘a.+dan 20a15	
‘a.+ı ezeli 20b15	‘a. 26a09
‘a.+ı Hakk 21a13	a.+i 20a07
‘a.+ı ilahiden 11b13, 34a10	‘avālim : (Ar.) Dünyalar.
‘a.+ı ilahidür 21b10	‘a.+i bī-nihāye 7a10
‘a.+ı nār-ı şıfat 20a04	‘avām : (Ar.) Herkes, cahil halk.
‘a.+ı rabbānīdür 22b09	‘a. 4a08
‘a.+uñdur 20a15	‘a.+dur 55b06
āškār : (Far.) Belli, açık, meydanda.	āvār : (Far.) Perişan, dağınık, boş gezen.
ā. 20b04, 44a08	ā.+ı ğam-hār 4b06
āškāre : (Far.) Bkz. aşkar.	‘avn : (Ar.) Yardım.
ā. 8a12, 44a04, 46b01	‘a.+ı ilahī 51a14
‘atā’ : (Ar.) Bağışlama, bahşiş.	ay : Ay gezegeni.
‘a. 6b05, 17a11, 57b15	a. 32a13
‘a.+ı ni‘ metüme 16a01	‘ayān : (Ar.) Belli, açık, meydanda.
‘a.+yı 14b02	‘a. 2a11, 4a01, 6a06, 8a09, 10a14, 14a15, 16b09, 17a08, 32b15, 35b15, 39a03, 40b04, 40b06, 41b15, 44a01, 44b03, 48b08, 48b09, 50a15, 51a09, 52a09, 52b08, 54a02
āteş : (Far.) Od, hararet, kızgınlık.	
ā. 44b01	
ā.+i pinhān 21a03	

‘a.+a 5a14

‘a.+suz 53a04

ayd- : Söylemek, demek,
anlatmak.

a.-ur 3b04, 26b02

a.-urlar 37a09

āyīne : (Far.) Ayna.

ā. 50b08

ā.+dür 12b05

ā.+si 39a04

ā.+yi cāndan 17a08

ā.+yi qalbde 47b13

ā.+yi qalbi 33a01

ā.+yi keşretde 10a15

ā.+yi zāt-ı eḥadiyyet 10b10

‘ayn : (Ar.) Göz, bir şeyin eşi,
tıpkısı.

‘a. 5b11, 20a12, 33b07

‘a.+ı nūr 12b13

‘a.+ı tecellī-yi lāhutdur-ki

6a11

‘a.+ı zātdur 51b06

‘ayne'l-yakīn : (Ar.) Tevhit
mertebelerinden biri, göz görmesiyle
elde edilen kesin bilgi.

‘a. 36a01, 36a06, 55a14,
55b01, 55b06

‘aynī : (Ar.) Göz, göze mensup.

‘a. 32b07, 32b08

ayru : Başka, öteki, diğer, ayrı.

a. 16b15, 19b10

az : Öok olmayan.

a. 19a01, 29b04, 30a13

‘azāb : (Ar.) İşkence, keder.

‘a. 24a14, 25a15

‘a.+ı 44a04

‘a.+ı qabr 48b09

āzād : (Far.) Kurtulmuş, serbest
olan.

ā. 23a13

a‘zam : (Ar.) Çok büyük.

a. 34b08, 39b04

a.+ın 30b03

‘azamet : (Ar.) Büyüklük, ululuk.

‘a.+de 51a05

‘a.+i 24a10

‘a.+inden 43b11, 50b06

azdur- : Azdırmak, kızdırmak.

a.-a 31a10

‘**azīm** : (Ar.) Büyük, ulu.

‘a. 22a13, 50a12

‘a.+inde 50a02

‘**azīz** : (Ar.) Muhterem, sevgili.

‘a. 14a06, 26b02, 29b10,
45a12, 52b06

‘a.+i dü-cihān 9b09

‘a.+lerden 29b06

‘a.+ün 25a04

‘**azl** : (Ar.) Yol verme.

‘a. 57a03

‘**azm** : (Ar.) Kasıt, niyet, karar.

‘a. 15a05, 23b02

‘**Azrā'il** : (Ar.) Ölüm meleği.

‘a. 24a03, 24b09

B

bāb : (Ar.) Bölüm.

b. 8b10, 8b11, 9a15, 49a09

ba‘de : (Ar.) Sonra.

b. 3b01, 28b01, 43b11

ba‘deẓā : (Ar.) Ondan sonra.

b. 18b04

Bağdādī : (Ar.) Bağdatlı.

b. 26b01

bağışla- : Bağışlamak.

b.-r 30b15

bağla- : Bağlamak.

b.-ya 38a01

bağlan- : Bağlanmak.

b.-mışdur 38b06

b.-ub 18b13

baḥḥār : (Ar.) Denizci.

b. 30a02

baḥr : (Ar.) Deniz, büyük göl veya nehir.

b.+dur 2b14

b.+ına 5a11

b.+i hüviyyetde 41b03

b.+i lāhūt 2a03

b.+inde 26b10

b.+lerinde 22a01

baʿīde : (Ar.) Uzak, ırak.

b. 34a15

bāḳī : (Ar.) Daimi, kalıcı, geri kalan.

b. 23a15, 30a09

b.+si 19b13, 45a07

bāl : (Far.) Kanat.

b. 46b10

b.+i 30a04

b.+in 30a02

Bārī Taʿālā : (Ar.) Yaratıcı, Allah.

b. 25b14

baʿṣ : (Ar.) Gönderme, gönderilme.

b. 39b13

baṣīret : (Ar.) Önden görüş, sezgi.

b.+ine 9b06

b.+ünden 16b07

baṣṭ : (Ar.) Yayma, açma.

b. 35b08

baṣ : Baş, kafa.

b. 4b07, 48b05

b.+ına 56a12

b. ur- 4b07

baṣla- : Başlamak.

b.-r 27b10, 44b12

bāṭıl : (Ar.) Boş, beyhude.

b. 31a06, 43a01

bāṭile : (Ar.) Bkz. batıl.

b. 32b02

bāṭın : (Ar.) İç yüz, içteki, görünmeyen.

b.+a 29b02

b.+dur 53a04

bāṭınen : (Ar.) Dahilen, iç yüzünden.

b. 5b11

bāṭinī : (Ar.) Dahili, sır ve hakikatle ilgili.

b. 51a12

baṭī : (Ar.) Yavaş, ağır hareketli.

b. 28b05

bayezidü'd-devrān : (Ar.) Dönemin Beyezit'i.

b. 5a05

ba'z : (Ar.) Bir şeyin bir kısmı, parçası.

b. 7a05, 14b05, 21b06, 34b06

bāzār : (Far.) Pazar, çarşı.

b.+1 'aşkda 5a15

ba'zī : (Ar.) Bir kısmı, kimi.

b.+sınuñ 23b08

bedel : (Ar.) Karşılık, karşı.

b.+dür 34b01

beden : (Ar.) Gövde, vücut.

b.+i insāndan 18b06

bedenī : (Ar.) Bedene mensup, vücutla ilgili.

b. 34a08, 34a08

bedr : (Ar.) Ayın on dördüncü gecesi, dolunay.

b.+i ay 32a13

b.+i duḥān 3a12

behrmend : (Far.) Hisseli.

b. 3b10

beḳā : (Ar.) Devam, bakilik.

b.+dan 14b15

b.+y1 ḥaḳīḳī 35a05

beḳābi'l-lah : (Ar.) Allah'a ulaşma yollarından biri, sürekli Allah'ı anma ve hatırlama hali.

b. 8a12, 29b12

b.+dan 36a03

bekoned : (Far.) Eylemek, etmek.

b. 30b11

belā : (Ar.) Musibet, ceza.

b.+laruma 15b15

belki : (Ar.-Far.) İhtimal, umulur, hatta.

b. 13a14, 14b07, 44b11

ben : 1. tekil şahıs zamiri, ben.

b. 15b02, 16a05, 17a05,
23b13

b.+dağı 17b13

b.+den 16a02

b.+üm 15b12, 16a07, 16a10,
17a01, 17a02, 17a03, 17a04, 17a05,
17a05, 17a13, 17b10, 17b11, 18a08,
35a14

baña 15b14, 16a09,
18a12, 35a14

bende-vār : (Far.) Köle gibi.

b. 9b10

benī-Ādem : (Ar.) Adem oğulları.

b. 16b02

beñze- : Benzemek.

b.-r 44a03

berāber : (Far.) Bir arada, birlikte.

b. 39a07

berekāt : (Ar.) Bolluklar, hayırlar.

b.+ındadır 57b04

ber-güzīde : (Far.) Seçkin.

b. 3a04

beri : Bu yana, beri.

b. 21b14, 31b05

berķ : (Ar.) Şimşek.

b. 43a12, 43b04

b.+ı 47b07

b.+ı hāţif 43a12, 44b14

berrāk : (Ar.) Nurlu, pek parlak.

b. 44a13, 50a13

b.+dur.ki 47b07

beş : Beş sayısı (5).

b. 57a11

beşer : (Ar.) İnsan.

b.+e 17b03

beşerriyyet : (Ar.) İnsanlık.

b. 18b11, 34b02, 38a02,
40a08, 40a09, 43a07, 43a08, 45b11,

49b10

b.+de 15b07

b.+den 6b15, 49a15

b.+in 31a01

beyābān : (Far.) Çöl, kırs.

b.+ı fırķatde 16b11

beyān : (Ar.) Anlatma, bildirme.

b. 2a10, 3b15, 4a05, 6a06,
7a08, 8a10, 14a02, 19b15, 26b06,
30b05, 32a12, 44b14, 46b15

b.+a 5a14, 53b01

b.+ı 52b09

b.+ındadır 8b14, 9a01, 9a03,
9a04, 9a05, 9a07, 9a07, 9a09, 9a10,
9a11, 9a12, 9a13, 9a14, 9b12, 23a07,
25b07, 38b01, 39a14, 41b08, 45a10,
46a05, 50a01, 52b04, 54b07, 55b09,
56b13

beyāz : (Ar.) Aklık, aydınlık.

b. 3a04, 43b13, 44a13

beyn : (Ar.) Arasında.

b.+i cümle 12a07

beyn : (Ar.) Eklendiği kelimelere
arasında anlamı katar.

b.+ül'-ārż 32b04

b.+ü'l-ḥalā'ik 16a04

b.+ü'l-maşrıḳ 32b03

beyt : (Ar.) Mesken, ev, kapı.

b.+den 53b02

b.+i 4a11

b.+i 'ināyete 14b15

b.+i muzlim 39b14

b.+inde 30b08

bez : (Far.) Zirve, doruk.

b. 55a01

bezm : (Far.) İçkili, eğlenceli
meclis.

b. 11a11

b.+i ezelde 14a09

b.+i ezeldeki 26a11

b.+i Sultāniyye 49a09

bī- : (Far. E.) -sız, -maz,
eklendiği kelimelere olumsuzluk,
yokluk anlamı verir.

b.-cihet 4b05, 40b05, 51a06,
53b15

b.-çāre 24a08

b.-çūn 2a05, 52b04

b.-fā'ide 34b06

b.-ğāye 3b06

b.-ğāyet 51a06

b.-ğıdā' 31b08

b.-gāne 5b08, 6a05, 16b12,
34a03

b.-gümān 53b08	b.-tevaḳḳuf 20a08, 22b04,
b.-ḥadd 2a06	23b02, 26b09
b.-ḥicāb 17a12, 50b03,	b.-vāḳı'āt 44a10
51b10, 53b12	b.-vāşıta 33b13
b.-ḥaber 19a04, 24b07	b.-vāşıta 16b09, 49a02
b.-ḥod 2a09	b.-'aded 2a07
b.-hūde 27b02	b.-'arz 51a08
b.-iḥtiyār 15a10, 42b02	b.-'umḳ 51a08
b.-ḳarār 6a11	b.-zaḥmet 37b02
b.-kerān 3b04, 26b12, 51a07	b.-zemān 51a06, 53b04
b.-keyf 40b05, 51a07	bi-ḥasebü'l-isti' dād : (Ar.) İstidad,
b.-mekān 51a06, 53b04	kabiliyet, anlayışlılık bakımından.
b.-nihāye 7a10	b. 11a04, 13a07, 43a10
b.-nihāyet 50a11, 50b07,	biç- : Biçmek.
51a06	b.-er 25a10
b.-niḳāb 51b10	b.-mez 25a10
b.-nişān 17a07, 51a07, 53a15,	bīdār : (Far.) Uyanık, uykusuz.
53b04, 54a11	b. 3b09
b.-pāyān 3b04	bidāyet : (Ar.) Başlama, başlangıç.
b.-reng 10a05, 13a13, 35a05,	b.+de 39a11, 43a11, 48b14
50b06, 51a07	b.+e 28a08, 35a07
b.-ṭūl 51a08	b.+i velāyetdür 6b14

b.+inden 35a01	b. 2b07
bil- : Bilmek.	b.+e 8b02
b.-e 35b12, 36a02, 37a01	bilin- : Bilinmek.
b.-gil-kim 9b15	b.-en 2b08
b.-medi 22b03, 22b07	b.-sün 10a12
b.-mekdür 55b05	b.-ürdi 10a10
b.-mez 6b12	bin : (Ar.) Oğul.
b.-mezdi 10a02, 10a07, 48b13	b. 3b03, 16a15, 16b03, 33b02
b.-miş 36a07	biñ : Bin (1000 sayısı).
b.-üb 25a05	b. 16b08, 17a11, 47a05, 47a06, 47a07, 55a08
b.-ür 14b01	bir : Bir.
b.-ürdi 14b02	b. 2b15, 3b11, 7a11, 7a14, 7b03, 10a13, 12a01, 12a01, 12b01, 12b05, 13a05, 16b11, 16b12, 18a11, 18b02, 18b09, 18b12, 19a06, 21b03, 22a01, 22a02, 22a12, 23b12, 23b15, 24a01, 24a03, 24a04, 24a05, 24a06, 25a09, 25a13, 26a13, 26b07, 34b12, 37a07, 39b14, 40a13, 40b02, 43a13, 43a14, 43b09, 44a15, 44b03, 44b13, 47b07, 48a10, 48b11, 48b13, 49a05, 50a10, 50b06, 50b09, 51a13, 51a15, 53a14, 53b07, 54b14, 55b02, 55b11, 56a15
b.-ürler 56a11	
bildür- : Bildirmek.	
b.-e 10b02	
b.-mek 7b14, 48a08	
b.-mekiçün 43a11	
b.-memişdür 32a09	
bile : Böyle, ile.	
b. 20b01, 40a06	
bilen : Bilen.	

birer : Birer, birer tane.

b. 8b11

biri : Biri zamiri.

b. 3a11, 11b13, 12a01,

14a08, 21a04, 23a11, 23a11, 23b05,

23b12, 25a13, 26a13, 26b07, 27a09,

29b04, 29b07, 32b07, 32b08, 33a09,

33a10, 33a15, 34a07, 34a08, 35b11,

36a13, 44a15, 44b04, 55b01, 55b01,

55b01, 56a06

b.+n 6a06

b.+ne 21a04, 29b07, 32b10,

37a03

b.+nün 6a15, 44b03, 45a06

birkaç : Birkaç.

b. 53b02

birle : İle.

b. 1b07, 3b07, 6b01, 6b02,

8b05, 15a08, 16a08, 28a04, 29a15,

30a09, 31a14, 36b12, 40a05, 40a13,

51a14

birlik : Birlik.

b.+inedür 3a01

bisât : (Ar.) Döşeme, yaygı.

b.+ı kırbda 5b05

bi'l-ğaraž : (Ar.) Maksat, amaç.

b. 2b11

bi'l-küllıyye : (Ar.) Büsbütün. Bütün.

b. 20a07, 26a06, 35a04,

45b14

biz : 1. çoğul şahıs zamiri, biz.

b.+üm 40b01

bol- : Olmak.

b.-a 41a07

b.-mamışdur 23b10

b.-ub 9b08, 40b11

b.-ur 55a03

boyan- : Boyanmak.

b.-ub 13a06

bu : Bu sıfatı.

b. 3b01, 3b02, 3b07, 3b11,

4a02, 4a10, 4a11, 4a11, 4b07, 4b08,

4b11, 4b13, 6a08, 6a11, 6a12, 6b03,

7a07, 7a08, 7b04, 7b07, 7b14, 8b04,

8b05, 8b09, 9b06, 10a11, 12a13,

12a15, 12b02, 12b14, 13a15, 13b14,

14a11, 14b15, 15a02, 15a03, 15a04,

17b04, 18b07, 19a15, 19b08, 19b09,

19b13, 20a06, 20a12, 21b15, 24b11,
25a09, 26b04, 27a05, 28a10, 29a07,
29a12, 29b03, 29b03, 29b13, 30b03,
30b08, 30b14, 31a04, 34a13, 34a14,
34b04, 35a08, 36a06, 37a01, 37a07,
37b01, 37b04, 38a09, 38a12, 40a15,
40b08, 40b09, 41a06, 41b02, 44b03,
45a07, 46b15, 47a01, 47a03, 47a10,
47b15, 48a08, 48a14, 48b05, 48b07,
48b09, 49a06, 49a11, 49b07, 50b01,
50b04, 50b09, 50b10, 50b11, 51a14,
52a11, 52a12, 53b02, 54b13, 55a12

bu : Bu zamiri.

b. 4b13, 9a14, 12b04, 20a15,
22a14, 27a08, 28b10, 30a09, 32a10,

b.+dur 54a03

b.+dur-ki 9a15, 19b02,
22a05, 23a02, 30b07, 33a10, 43a12,
51b05

b.+lar 55a02

b.+lara 30a11, 30a12

b.+nda 4b10, 26b06, 42a08,
48a15,

b.+ndan 24b12, 25a08,
41b15, 48b04, 48b12, 49b09, 50b12,

52a13, 53b01, 53b09, 53b10, 53b11,
54a04, 54a05, 54a06, 54a07, 54a07,
54a08, 54a09, 54a10, 54b12

b.+nlar 27a09, 27b05, 29b04

b.+nlara 44a03, 56b14

b.+lardur 31a04

b.+nlaruñ 24a08, 44b13,
45a06, 57a02, 57a14, 57b03

b.+nuñ 28b05

bul : Bu.

b. 55a03

bul- : Bulmak.

b.-a 18b02

b.-an 55b06

b.-asın 58a08

b.-duğı 41b05

b.-duğıñ 17b10

b.-maya 33a13

b.-mayasın 21b13

b.-maz 21a14, 24b06

b.-mazdı 11a10

b.-ub 5b05, 11a07, 57b06

b.-ur 14b06, 37b11

b.-urlar 57a08	10b02, 10b07, 11a13, 11b07, 13b02,
bulın- : Bulunmak.	17b15, 20b05, 23a09, 31a15, 31b14,
b.-maz 24a12	32a02, 34b10, 53a08
b.-ur 29b04	b.-dılar 19a14
b.-urlar 24b10	b.-mışdur 32a06, 34b07
bulun- : Bulunmak.	b.-mışlar 37a07
b.-ur 8b03	b.-ur 32a11
buluṭ : Bulut.	büdalā : (Ar.) Budala, akılsız
b. 47b05	kimseler.
bunca : Bunca.	b. 34b01
b. 15a06, 16a07	b.+ya 34b01
burc : (Ar.) Kale, kule.	
b.+1 celâlden 5b15	
b.+1 eḥadiyyetden 12b15	
b.+1 sa‘ âdetde 3a11	
b.+ından 51a02	
b.+undan 46b01	
bu resme : (T. Ar.) Bu şekilde, böyle.	
b. 18a15	
buyur- : Buyurmak, emretmek.	
b.-dı 1b10, 1b12, 2b03, 3a13,	
4a14, 4a15, 4a15, 9b04, 9b14,	

C

cādde : (Ar.) Geniş, işlek, büyük yol.

c.+sinde 27b11

cāh : (Ar.) Makam, mevki.

c.+ı cismāniden 9b07

cāhil : (Ar.) Bilgisiz, tecrübesiz.

c. 22b06, 22b15

cāmi' : (Ar.) Toplayan, içine alan.

c. 30b05

c.+i cemī'-i rumūz 51b01

cān : (Far.) Can, ruh, hayat, gönül.

c. 8b04, 15b14, 21a05, 27a12, 39b07, 40b08, 50b03, 53b07, 53b13, 54a13

c.+dan 5a13, 17a08, 20a04, 21b14, 55b04

c.+dur 33a10, 36b09

c.+ı gözine 33a04

c.+ından 48b04

c.+la 17a01, 52a11

c.+ları 37a08

cānān : (Far.) Sevgili, gönül verilen.

c. 34b12

cānib : (Ar.) Taraf, yön.

c.+inde 50b02

c.+ine 25b15

cārī : (Ar.) Cereyan eden, yürüyen.

c. 33a11

cāl'iz : (Ar.) Olabilir, olur.

c. 27a03

cebbār : (Ar.) Kuvvet ve kudret sahibi.

c. 33b10

cebel : (Ar.) Dağ.

c.+i 'aẓīm 50a12

c.+i Ṭūr 55a12

c.+i Ṭūrda 19b06

ceberūt : (Ar.) Aşırı büyüklük, Allah'ın büyüklüğü.

c. 2a02

c.+a 28a01	c. 21b12, 22b01
c.+dan 28a01	celāl : (Ar.) Büyüklük, ululuk.
Cebrā'īl : Peygamberlere emir ve vahiye, vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.	c. 9a08, 46a05, 46a08, 46a10, 46b09, 47b02, 51b06, 52a02
c. 1b08, 7b05	c.+den 5b15
c.+e 16a13	c.+i eḥadiyyetde 13b11
cehd : (Ar.) Çalışma, çabalama.	c.+i eḥadiyyete 30a03
c. 21b11, 25a04	c.+i islām 3a04
cehennem : (Ar.) Ahriette günahkar kulların gideceği azap yeri, tamu.	c.+ile 10a08
c. 42b01, 42b09, 44a05, 54a06	c.+i nūr 45b08
c.+i 47a05	c.+üme 18a09
cehl : (Ar.) Bilmeklik.	celī : (Ar.) Aşık, meydanda.
c. 22b08	c. 3a06
c.+inüñ 8a04	c.+yi 51b05
cehren : (Ar.) Açıktan, alanen.	Celle Celālūhu : (Ar.) "Onun şanı, yüksekliği, büyüklüğü artsın"
c. 32b13	Anlamına gelen Allah için kullanılan saygı sözü.
cehrī : (Ar.) Yüksek sesle veya açıktan yapılan.	c. 1b05
c.+dür.ki 33a15	Celle Şānuhu : (Ar.) "Onun şanı, yüksekliği, büyüklüğü artsın"
cehūl : (Ar.) Pek cahil.	Anlamına gelen Allah için kullanılan saygı sözü.

c. 6b06, 11b05, 31b12,
33b15, 35a13,
Celle ve ‘Alā : (Ar.) "Onun şanı,
yüksekliği, büyüklüğü artsın"
Anlamına gelen Allah için kullanılan
saygı sözü.

c. 8b06, 11a12, 15a15, 45a11
cemāl : (Ar.) Güzellik, yüz
güzelliği.

c. 9a10, 17a09, 50a01, 50a09,
50b13, 51a03, 51b06, 52a04, 52a05

c.+dür 50b10
c.+i bī-çūnına 21b04
c.+i eḥadiyyet 12a11, 24b02,
41a08, 41a08
c.+i Ḥaḫḫ 12a09, 14b05,
20b09, 50a15

c.+i Ḥaḫḫa 40b14

c.+i Ḥaḫḫdur 51b11

c.+i Ḥaḫḫ Ta‘ālānuñ 50a06

c.+i ilahī 50a05

c.+i īmān 3a04

c.+i lā-yezāl 12a08, 15a07

c.+i lem-yezēliden 15a09

c.+i muḫaddesine 8b08

c.+i muḫaddesümden 15b02

c.+i muḫaddesümle 15b12

c.+i muṭlaḫınuñ 56b05

c.+i nūr 45b09

c.+i ulūhiyyet 48b06

c.+i ulūhiyyetden 24b04

c.+i ulūhiyyete 14a13

c.+i ulūhiyyetinden 55b03

c.+i zū'l-celāliden 11b08,

34a11

c.+in 17a03

c.+inde 10a08

c.+inden 25b01, 51a12,

56b08

c.+ine 18b11, 22a11

c.+ini 11b06

c.+üm 18a06

c.+ümden 16b15

c.+üme 17a15

c.+ümi 16b09, 17a08

cem‘ : (Ar.) Toplama, bir araya
getirme.

c.+i aşfiyā 3a08	c. 29b08
c.+i bedeldür 34b01	c.+ı ‘aliyy-i ʔariḫū’l-ḫabūl
cemīʿ : (Ar.) Cümle, hep, bütün.	19b01
c. 7b01, 11b12, 26a01,	c.+ı kelām 37a07
26b06, 33a05, 34a12, 36a12, 51b01,	c.+ın 11b10, 11b15
52a06, 56a10	c.+ın 20b15
cemʿiyyet : (Ar.) Topluluk.	cevāhir : (Ar.) Cevherler, kıymetli
c. 14b10, 22a09	taşlar, özler, mayalar.
cemʿül-cemʿ : (Ar.) Tevhit	c.+i dürer 5a13
mertebelerinde biri, Allah’ın güç ve	c.+i mülk 20a11
kudretinden başka her türlü güç ve	cevher : (Ar.) Cevher, öz, kıymetli
kudretten uzak hali.	taş.
c.+de 37a11	c. 52b15
cenāb : (Ar.) Şeref, onur ve	c.+dür 2b10
büyüklik terimi olarak kullanılır,	c.+lerinüñ 5b03
hazret.	cezbe : (Ar.) Ruhun hayret ve
c.+ı Bārī Taʿālā 25b14	sevince kapılarak sanki cesetten
c.+ı feyyāz 5a01	hariḫ bulunuyormuş gibi olması,
c.+ı ulūhiyyete 26a07	heyecana gelmesi.
cennet : (Ar.) Cennet, uçmak.	c. 28b01, 28b10, 28b03
c. 44a01, 54a06	c.+dür 28b04
c.+i muḫabbet 25a15	c.+süz 27a15
cevāb : (Ar.) Sorulan şeye verilen	
karşılık.	

c.+yi Hakk 27b13, 38a02,
44b09, 46b11

c.+yi hazret-i ehadıyyete
30a05

c.+yi ilahî 26b08, 27b06,
34b13

c.+yi lâ-yezâl 57b12

cihād : (Ar.) Din uğruna savaşma.

c. 29a03

cihān : (Ar.) Dünya, alem.

c. 5b06, 13a15, 37a08, 40a14,
40b06, 40b09

c.+da 17b13, 24b14, 56b14

c.+dan 13b13, 24b07

c.+ı erba'a 57a14

c.+ı fānî 40a15

c.+ra 30b10

cihet : (Ar.) Yön, taraf, sebep.

c. 52b14

c.+den 45b07

c.+i keşâfetden 14a11

c.+i leâfet 18b13

c.+ler 22a09

cilve : (Ar.) Tecelli, görünme, naz.

c. 50b15

c.+ler 51a04

c.+yi kulûba 5a14

cilve-ger : (Ar.) Cilve yapan, cilveli.

c. 9b07

cinān : (Ar.) Cennetler, uçmaklar.

c. 54b14

c.+ı 17b01

cism : (Ar.) Beden, gövde, madde.

c. 36b09, 52b15, 53b13

c.+de 21a06

c.+i insân 31a03

c.+üñ 39b07

cismānî : (Ar.) Ruhani, bedenle ilgili.

c. 49b05

c.+den 9b07, 30a06

cismāniyyet : (Ar.) Cisim, vücut.

c. 34b02

c.+in 31a01

civār : (Ar.) Çevre, yakın yer.

c.+ı cemâlûme 17a15

c.+ı faḥrū'l-enbiyāda 8b07	c. 27b01
c.+ı ḳurb-ı ḥaẓret-i izzetde 14a09	cūr'et : (Ar.) Cesaret, atılganlık. c. 22a11, 22b04
c.+ı ḳurb-ı Rabbū'l- ālemīnden 14b13	cüz'ī : (Ar.) Az, çok az miktarda. c. 7a15
c.+umda 15b12, 17b10	
cū' : (Ar.) Açlık, aç kalma. c. 30b09 c.+a 31b15 c.+dan 31b05	
cūş : (Far.) Coşma, kaynama. c. 11b09, 20b14	
cümle : (Ar.) Bütün, hep. c. 3a01, 4b09, 4b10, 12a07, 12a10, 17a06, 17a07, 22a08, 26b06, 39a13, 40b06, 46a08, 53a07, 53b08, 53b10, 56b08 c.+si 7a09, 7a14, 11b14, 12a06, 13a06, 26a04, 46b06	
cünbüş : (Far.) Eğlenti, zevk, hareket. c.+de 12a01	
cünūn : (Ar.) Delirme, çıldırma.	

Ç

çābūk-sūvār : (Far.) İyi at süren, ata iyi binen.

ç. 2a09

ç.+ı 4a02

çağır- : Çağırnak.

ç.+a 16a14

çalın- : Çalınmak.

ç.-a 15a05

çār : (Far.) Dört sayısı.

ç. 12a08

çarḥ : (Far.) Felek, çark.

ç.+ı sitem-kār 6a12

çek- : Çekmek.

ç.-erler 24a14

ç.-mez 32a15

ç.-üb 6a02, 25a07, 42a07

çeşm : (Far.) Göz.

ç. 38b12

ç.+i başiretine 9b05

ç.+i evliya 3a08

ç.+i ḥaḳīkatle 13a10

ç.+i ḳalbe 42b03

ç.+ine 6a02, 32b09

çık- : Çıkmak.

ç.-ub 19a12, 30a07

çok : Çok.

ç. 30a12

çün : (Far.) Çünkü.

ç. 12a08, 12b14, 12b14,

14a06, 18a13, 19a01, 46b09

ç.+ki 50a15

çünki : (Far.) Çünkü.

ç. 11b01, 15a05, 20b05,

20b11, 22b03, 27b08, 31a13, 40b02,

41b11

D

dağdağa : (Ar.) Gürültü, patırtı, telaş.

d.+y1 nefsanî 21a15

dahı : Dahi, bile.

d. 2b15, 4a11, 4b11, 4b14,
7a06, 7b15, 8b11, 11a04, 11a13,
12b11, 13a15, 13b03, 13b09, 14b08,
16a05, 16b01, 16b02, 16b04, 17b01,
19a02, 20a13, 20b02, 23b14, 24a01,
24b09, 25a09, 27a08, 28a12, 28b10,
28b15, 29a06, 29a12, 29b10, 31b12,
32a10, 32b10, 33a14, 33b15, 34a07,
34b05, 35a15, 35b03, 35b07, 35b09,
35b12, 36a02, 36a09, 36b04, 36b05,
38b14, 43b07, 43b07, 44a03, 44a04,
44a07, 44a10, 44a12, 44b01, 44b08,
48a11, 48b09, 48b10, 49a03, 49a05,
49a06, 49b09, 50a11, 50b05, 50b08,
54b15, 55a05, 57a04, 57a10, 57a11,
57a12, 57a15

dahl : (Ar.) Girme, karışma,
nüfuz, tesir.

d. 35b07

dā'im : (Ar.) Devamlı, sürekli.

d.+i nefsiyle 40a06

dā'imā : (Ar.) Her vakit, bir düziye.

d. 25a06, 30b01, 58a03

dā'ire : (Ar.) Çember, sınır içi.

d. 55b14

dāne : (Far.) Tane, tek.

d. 22a02

dār : (Ar.) Ev, yer, yurt.

d.+ı celālūme 18a09

d.+ı dünyāda 4a07, 27a10

d.+ı fenāya 14b15

d.+ı izzetde 17b05

d.+ı süfliden 20a06

darb : (Ar.) Dövme, vurma.

đ. 40a03

đ. it- 21a04

da'vā : (Ar.) Dava.

d.+y1 nübüvvetlerinde 39b11

d.+y1 ırfān 51b03

da'vāt : (Ar.) Davetler, çağırımlar.

d. 29a05

da‘vet : (Ar.) Çağırma, çağrı.

d. 17a15, 19a10, 35a14,
46b12

d.+e 19a09

de : De bağlacı.

d. 52b15

def‘ : (Ar.) Öteye itme, ortadan kaldırma.

d. 16b08, 33a14

defātir : (Ar.) Defterler.

d.+i ‘ işyānumı 6b06

defter : (Ar.) Dikilmiş kağıt mecmuası.

d.+i evliyāda 28a06

deg- : Değmek.

d.-er 25a15

degil : Bkz. degül.

d. 2b10

degin : Dek.

d. 35a02, 57b02

degme : Her, her bir, herhangi bir.

d. 49a11

degül : Değil.

d. 8a15

d.+dür 4a14, 15b04, 16b15,
19b10, 24a02, 27a03, 27b05, 34b06,
38a07, 38a11, 45b02, 48a10, 52b11,
52b12, 52b15, 55a01

dek : Dek.

d. 19a15

dekākīn : (Ar.) Dükkanlar.

d.+i istiķāmetde 5b01

delīl : (Ar.) Belge, tanık, kılavuz.

d. 3a01, 4a10, 27b13, 38a02

d.+i ‘ arş 44a09

dem : (Far.) An, vakit, saat.

d. 53b05

d.+de 46b11

der : (Far.) Kelimelere içinde, bulunma anlamı katar.

d.-tecellī-yi ez-cemāl-i Hakk-
bīn 12a09

derd : (Far.) Dert, keder, tasa, kaygı.

d.+e 4b10, 31b09

d.+i lâ-yezāliden 34a11	d.+leri 56a08
derece : (Ar.) Basamak. rütbe, miktar.	deryā : (Far.) Deniz.
d.+den 49a07	d. 57b15
d.+yi būdalāya 34b01	d.+da 26b13
d.+yi ʿirfāna 8a07	d.+lar 44a06, 44b01
d.+yi kemāl 28b01	d.+sında 44b10, 55a06, 56b05
dergāh : (Ar.) Tekke.	d.+y1 7b14
d.+ına 23a01	d.+y1 bī-kerān 26b11
derḥāl : (Far.) Hemen, o anda, şimdi.	d.+y1 bī-pāyāndan 7b15
d. 20a04, 20b13, 27b09, 43b03, 43b04, 43b05	d.+y1 der-vaḥdetde 13a14
derk : (Ar.) Anlama, kavrama.	d.+y1 ʿiṣyānda 3b07
d. 49a03	d.+y1 raḥmet 35a09
d.+inde 51b04	d.+y1 ṣanʿatından 7a11
dermān-de : (Far.) Çaresiz, aciz, zavallı.	d.+y1 vaḥdetde 10a05, 10a11
d. 24a08	d.+y1 vāḥidden 35a04
derūn : (Far.) İç, içeri, gönül, kalb.	dest : (Far.) El.
d.+ı cāndan 20a04	d.+i tazarruʿı 4b01
d.+larında 20b13	destūr : (Far.) İzin, müsaade, ruhsat.
dervīṣ : (Far.) Derviş.	d. 12a14
	d.+ı recā 4b02
	devā : (Ar.) İlaç, çare.
	d. 4b10, 31b10

devām : (Ar.) Daim olma, sürme.

d. 30b10

d.+dur 30b13

devr : (Ar.) Dönme, dönüp
dolaşma, nakil.

d. 2b13, 6a12, 15a09, 18a07

d.+i bī-ḳarār 6a11

devrān : (Ar.) Dünya, talih, kader.

d. 40b01

di- : Demek.

d.-di 19b07, 29b10

d.-diñüz 16a11

d.-dügi 29b13, 41a05, 41a11,

41b01

d.-dügün 17a03

d.-nür 52a09

d.-rler 10b05, 19b10, 21b11,

26b08, 27b01, 35a09, 40b10, 47b04,

52a02, 52a06, 56b15, 57a04, 57a11,

57a13, 57b01

d.-ü 7b06

d.-ye 40a06, 40b07, 41a12

d.-yem 16b10

dil : (Far.) Dil, gönül, kalb.

d. 8b04, 40b08

d.+de 8b02, 23b05

d.+den 8a15, 21a08, 21a10,

40a10

dile- : Dilemek.

d.-digi 42b09

d.-r 35b12

d.-rseñ 57b05

d.-ye 14b15

dilpezīr : (Far.) Beğenilen, makbul,
güzel.

d. 51a15

dimek : Demek.

d. 13b10

d.+le 41b13

dinil- : Denilmek.

d.-di 8b13

diñle- : Dinlemek.

d. 40b08

d.-yüb 52a11

diril- : Dirilmek.

d.-ür 30a09	d.-ür 20a07, 23b15
divān : (Ar.) Büyük meclis.	dördünci : Dördüncü.
d.+ı evliyā'u'l-lahdan 5a03	d. 30b13
d.+ı ʿirfānda 28a07	dört : Dört sayısı.
d.+ı mağfūrunda 6b07	d. 26b04, 28b15, 30b14,
d.+ında 16b07	30b15, 31a04, 57a12, 57a13
divāne : (Far.) Deli, budala, alık.	dūr : (Far.) Uzak.
d. 30a02	d. 25b01
d.+yi ezel 56b09	duḥān : (Ar.) Duman.
diye : Diye.	d. 3a12
d., 16b01, 16b04, 41a05,	duʿāʾ : (Ar.) Allah’a yalvarma,
41b01, 42b11	Allah’tan af, istek dileme.
diyü : Diye.	d. 8b05
d. 10a12, 16a11, 35a15	d.+āñ 4b12
dost : (Far.) Sevilen kimse, hakiki	d.+dan 6b02
sevgili .	d.+larından 6b02
d. 16a15, 16b03, 16b04	dü-‘ālem : (Far. Ar.) İki alem.
d.+uñı 16b13	d. 12a09
dök- : Dökmek.	dü-cihān : (Far.) İki cihan.
d.-er 16a11	d. 9b09
dönder- : Döndermek.	dükeli : Hep, hepsi, bütün.
d.-üb 26a07	d. 7a12, 19b12, 30b06,
	36a08, 37b01, 37b02, 39b10, 43b10,

47b08, 49a05, 51b01, 52a12, 53a09,
54b10

d.+nden 22a04, 22a14

d.+sin 54a10

dünyā : (Ar.) İçinde yaşadığımız
alem, yer yuvarlağı.

d. 25a09, 25a10, 54a07

d.+da 4a08, 13b03, 27a10

d.+ya 35a14

d.+y1 18a03

d.+yla 40b01

dünyeviyye : (Ar.) Dünyaya ait,
dünya ile ilgili.

d.+den 42a02

dürer : (Ar.) Büyük inci taneleri.

d. 5a13

d.+i ḥaḳīḳat-ı esrārına 5a12

dürîş- : Çalışmak, çabalamak.

d.-ürler 57a06

dürlü : Türlü, çeşitli.

d. 26a13, 26b05, 30b14,
30b15, 31a05, 44b03

dürr : (Ar.) İnci.

d. 22a02

d.+i tāk-ı enbiyā 3a07

dürūd : (Far.) Dua, selam.

d. 3a10

düş- : Düşmek.

d.-er 28b09, 42a12, 48a02

d.-üb 35a03, 36b02

düşvār : (Far.) Zor, güç.

d. 14a14

d.+dur 55a13

E

ebed : (Ar.) Sonu olmayan gelecek zaman.

e. 13a02

ebedī : (Ar.) Ebede mensup, sonu olmayan.

e. 45b01, 51a01

e.+sin 15a15

ebediyye : (Ar.) Bkz. ebedi.

e. 23a15

ebedu'l-lah : (Ar.) ''Allah ebedi eylesin!'' anlamında bir söz.

e. 5a08

ebedü'l-âbâd : (Ar.) Hiçbir zaman, asla.

e. 17b03, 47a09, 54b09

ebrâr : (Ar.) İyiler, dindarlar.

e. 29a11, 29b03

ebvâb : (Ar.) Kapılar.

e.+1 şavābuñ 9b06

ecil : (Ar.) Sebep.

e.+den 8b12, 22a10, 49b04

eclā : (Ar.) Pek belli, aşikar.

e.+kim 32a08

ecsām : (Ar.) Gövdeler, bedenler.

e. 18b15

e.+a 9a01, 14a02, 14b14,

18b08

e.+da 14b10, 15b06, 17a10

e.+dan 9a02, 23a06

eczā' : (Ar.) Parçalar, kısımlar.

e.+i vücūda 40a12

edā : (Ar.) Ödeme, yerine getirme.

e. 4b12, 4b15, 57b10

edin- : Edinmek.

e.-meyesin 21b12

edviye : (Ar.) İlaçlar.

e.+yi şāliha 36b12

ef'āl : (Ar.) İşler, ameller.

e. 7a01

e.+i 30a15

e.+ine 35b02	eḫadiyyet : (Ar.) Allah'ın birliği.
efḏalü's-şalavāt : (Ar.) Fazla fazla selamlar.	e. 10b11, 12a11, 12b15, 24b02, 27b15, 33a04, 34a04, 41a09, 51b14
e. 3a09	e.+de 13b12
efkār : (Ar.) Düşünceler.	e.+den 12b15
e. 38b14	e.+dür 52a15
e.+ı bātīle 32b02	e.+e 13a02, 30a03, 30a05, 52a10
e.+ı ġayru'l-lah 33a05	e.+i 10a15
eflāk : (Ar.) Gökler.	e.+ün 12a02
e.+ı 53a12	ehl : (Ar.) Sahip, malik.
efrād : (Ar.) Ferdler.	e.+i 7b09, 54b13
e.+ı vāşılīn 56b02	e.+i 'ālem-i melekūt 15a13
efrūhte : (Far.) Yanmış, parlamış.	e.+i ārz 16b02, 16b05, 22a13
e. 43b08	e.+i ġaflet 54b15
eger : (Far.) Eğer, madem, şayet.	e.+i ḫicāb 54b15
e. 6a06, 7a14, 11a08, 12a09, 13a08, 13a10, 17b06, 19a10, 20a02, 20a11, 21a15, 40a14, 42a06, 46b01, 47b07, 52a02, 52a06, 56a11, 57b05	e.+i irşād 38a11
egerçi : (Far.) Her ne kadar gerçi.	e.+i keşf 19b09
e. 11b10	e.+i māḫāmāt 56a08
egin : Sırt, arka.	e.+i mu'āmeledür 29a01
e.+ine 56a13	e.+i naẓār 8a13

e.+i semavāt 16b05, semavāt 22a12	e. 9b13, 23a08, 25b11, 32a01, 41b09
e.+i semavāta 16a14	ekşer : (Ar.) En çok, daha ziyade.
e.+i taḥḫīḫ 3a05	e. 43a11
e.+i taşarruf 38a10	eksik : Eksik, bulunmama.
e.+i vicdāna 49a05	e. 56b15
e.+i zevḳe 7b11	ekvān : (Ar.) Varlıklar, alemler.
ek- : Ekme, ekmek.	e.+dan 1b11, 10a03
e.-en 25a10	el : El organı.
e.-meyen 25a10	e. 30a11, 41a08, 48b04
ekābir : (Ar.) Rütbece, görgü ve faziletçe büyük olanlar.	e.+in 55b04
e.+i meşāyih 27a01	e. vir- 41a08
ekālim : (Ar.) Memleketler, diyarlar.	el-melikū'l-mennān : (Ar.) İhsanı bol padişah, Allah.
e. 29a10	e. 5a06, 5a07
ekin : Ekin.	el-mürşid : (Ar.) Doğru yolu gösteren, kılavuz.
e. 25a09	e. 5a05
ekmelū't-taḥiyyāt : (Ar.) Çok çok, noksansız selamlar.	el-mü'eyyed : (Ar.) Sağlam, kuvvetlendirilmiş.
e. 3a09	m. 5a07
ekrem : (Ar.) Kerim, cömert, Çok şeref sahibi.	el'ān : (Ar.) Şimdi, şu anda.
	e. 5b14

elbetde : (Ar.) Mutlaka, kesinlikle.

e. 39a11

elfāz : (Ar.) Kelimeler, sözler.

e. 8a15, 8b01

elsine : (Ar.) Diller.

e. 53b01

eltāf : (Ar.) İyilikler, nezaketler.

e.+1 26a01

e.+1 bī-ğāye 3b06

elvān : (Ar.) Renkler, çeşitler.

e. 45a14

e.+dan 44a12, 45b02

e.+1 nuḳūṣ 53a10

e.+la 44a01

emānet : (Ar.) Emniyet edilen
kimseye bırakılan şey, eşya veya
kimse.

e. 21b03, 22b08

e.+den 21b10

e.+e 21b11, 22a08, 22b05

e.+i 22b10

e.+i ilahīyyeye 23a02

e.+ler-ki 24a14

e.+ti-ki 22a12

e.+ün 22a06, 22a10

emīn : (Ar.) Emniyet sahibi,
güvenen, güvenilen.

e. 21b11, 22b02, 22b05,
23a02

e.+i Ḥaḳḳ 57b06

emīr : (Ar.) Bir kavmin, bir şehrin
başı, beyi.

e.+dür 56a01

e.+i cihān 5b06

emīrū'l-mū'minīn : (Ar.) Hz.
Muhammed.

e. 33b02, 33b05

emr : (Ar.) Buyruk, iş.

e. 13a15, 15a03, 16a13,
18b04, 19a10, 33b07

e.+de 48a05

e.+den.kim 45b07, 46a12

e.+i ilahī 15a06

e.+üme 17b07

emrāz : (Ar.) İletler, hastalıklar.

e.+ı muhtelif 36b07	e. 42b13, 43b07, 44a12,
emvāl : (Ar.) Mülkler, para ile	49b06, 50b11
alınan şeyler.	e.+a 38a06
e. 24a04	e.+dan 8a08
enbiyā : (Ar.) Müstakil, şeriat sahibi	e.+ı ‘alā’im 50b09
olmayan peygamberler, yalvaçlar.	e.+ı cebbār 33b09
e. 3a08, 7a08, 19a07, 23b06,	e.+ı elvān 45a14
26a02, 39a13, 39b11, 42a07, 44a07,	e.+ı enbiyā 44b08
44b09	e.+ı envā‘-i tesbīhāt 44b08
e.+dan 5a02, 11a01	e.+ı esrārın 6a10
e.+nuñ 17b07	e.+ı ğayb 41b14
endām : (Far.) Vücut, beden.	e.+ı hafī 3a06
e.+ına 42a12, 48a02	e.+ı hüviyyet 28a03
ene'l-ḥakk : (Ar.) Hallac-ı Mansur’un	e.+ı kıbābda 5b07
söylediği: "Ben Hakkım" manasında	e.+ı ma‘nādan 37b15
meşhur bir söz.	e.+ı melekūt 6a10
e. 36a04	e.+ı muhtelif 44b12
enhār : (Ar.) Nehirler, ırmaklar.	e.+ı muhtelifeden 35b10
e. 44a03	e.+ı Rabbānī 7b09
envā‘ : (Ar.) Çeşitler, türler.	erbāb : (Ar.) Sahipler, becerikliler.
e.+ı tesbīhāt 44b08	e.+ı ‘aql 6b12
envār : (Ar.) Aydınlıklar,	e.+ı ebrār 29a11
parlaklıklar.	

e.+1 ferāset 6b11	e.+1 enbiyā 26a01
e.+1 īkān 3a05	e.+1 enbiyādan 5a02, 11a01
e.+1 maḳāmāt 8a09	e.+1 evliyā 44a08
e.+1 mest 12a07	e.+1 evliyādan 11a02
erba‘a : (Ar.) Dört (4 sayısı).	e.+1 evliyā'u'l-lah 11a01
e. 57a14	e.+1 mü'minīn 11a02
e.+dan 31a03, 34a13	e.+1 ulū'l-‘azm 10b15
eren : Eren, ermiş.	e.+ından 26a03
e.+leri 56a02	es‘ad : (Ar.) Hayırlı.
e.+lerine 57a09	e.+1 sā‘ate 6a13
eri- : Erimek.	eşer : (Ar.) Nişan, iz, alamet.
e.-yüb 47b11, 47b12	e. 48a01, 53a15
erkān : (Ar.) Esaslar.	e.+dür 47a12
e. 40b03	e.+i 10a03, 32b04, 47a09
ervāḥ : (Ar.) Ruhlar, canlar.	esfel : (Ar.) Ağağı, pek aşağı.
e. 9a02, 11b07, 14a06,	e.+ine 18b05
18b14, 20b06, 20b08, 20b10, 23a06,	esīr : (Ar.) Kul, köle, düşkün.
23a10, 44a07	e. 3b02, 4b08, 8b05
e.+a 18b04, 18b06	esmā : (Ar.) İsimler.
e.+da 14a08, 14b08, 14b10,	e. 10a12, 10b12
17a11, 21a01	esrār : (Ar.) Sırlar.
e.+dan 8b15, 14a02, 14b13	e. 19b14, 52a12
e.+1 ‘ālem 11b02	

e.+a 38a05	e.+y1 envār 49b05
e.+dan 7a08, 8a08	e.+y1 envār-ı hüviyyet 28a03
e.+ı 58a03	eşkāl : (Ar.) Biçimler, suretler.
e.+ı ‘aşk 20b11	e.+i i‘ māl-i kabīḥ 24a06
e.+ı celī 3a06	eşref : (Ar.) Pek şerefli, onurlu.
e.+ı ğafletde 3b08	e.+i evkātā 6a13
e.+ı mütenāhī 12b01	eşyā : (Ar.) Nesneler, mevcut olan şeyler, levazım.
e.+ı Rabbānī 5b02	e. 33a06
e.+ın 6a10	e.+da 17a07
e.+ına 5a12	e.+dan 1b11, 32b10, 58a07
e.+ından 33b13	e.+ya 13b12, 53a07
e.+uñ 6b09	e.+y1 ḥaḳīḳate 20a11
esrārī : (Ar.) Sırra mensup, sırlı, gizli şeyler.	eṭvār : (Ar.) Hal ve hareketler, işler, tarzlar.
e. 49a12, 50b11	e.+ı beşeriyyetden 6b14
estār : (Ar.) Örtüler, perdeler.	ev : Ev.
e. 33b09	e.+de 33b03
eşcār : (Ar.) Ağaçlar.	e.+in 17a09, 17b11
e. 44a02	e.+inde 16a02
eşig : Eşik.	evkāt : (Ar.) Zamanlar.
e.+ine 4b07	e.+a 6a14
eşi‘a : (Ar.) Aydınlıklar, ışıklar.	

evlād : (Ar.) Çocuklar, nesil.

e.+ı 38a12

e. 24a04

e.+ı beşeriyet 38a01

e.+ları 29a07

e.+ı mümkünātdan 45b06,

evliyā : (Ar.) Keramet sahibi

54a12

olanlar, erenler, Allah’a daha yakın
bulunanlar.

e.+ıdur 2b08

e.+ından 2a10

e. 3a08, 7a08, 42a07, 44a08,
44b09

evtād : (Ar.) Başta gelenler,
büyükler.

e.+da 28a06

e. 57a12

e.+dan 11a02

evvel : (Ar.) Önce, ilk, geçmiş
zamanda.

e.+dur 39a14

e.+nuñ 23b07

e. 10a01, 10a07, 25a04,
41a02, 41a04, 42a01, 48a05, 48b13,
50a09

evliyā’u’l-lah : Allah’a dost olanlar,
veliler, ermişler.

e. 11a01, 55b12

e.+de 30a11

e.+dan 55b06

e.+i 30b11

e.+lahuñ 26a03

e.+ki 29a01

evrād : (Ar.) Okunması adet olunan
dini dualar.

evvelīn : (Ar.) Evvelkiler, geçmişler.

e. 2b01

e. 44b07

ey : Ey! Hey!

e.+ı şerīf 29a04

e. 4b05, 4b06, 12b01, 12b01,

evşāf : (Ar.) Vasıflar, sıfatlar,
kaliteler.

14a06, 16b02, 16b02, 16b10, 16b10,
45a12, 50a05, 52a09, 52a10, 52b06,
53b07, 54a03

eyle : Öyle, bu şekilde.

e. 20a13, 24a12, 25a04,
25a07, 52a12, 58a06

e.+ki 32b06

eyle- : Eylemek, etmek.

e.-di 1b09, 10a12, 13a02,
20b14, 35a15

e.-digüm 17b08

e.-dügüñ 17a13

e.-düm 4b15, 5a04, 16b15,
17a08

e.-gil 12b03

e.-r 27b11, 31a10, 31b11,
33a06

e.-ye 46b09

e.-yüb 25a06, 46b02

eylemek : Eyleme, etme.

e.+dür 57a03

eymen : (Ar.) Hayırlı, talihli, kutlu.

e. 21b14

eynuhu : (Ar.) Aynen, aynı.

e. 21a05

ez- : (Far.) Eklendiği kelimelere
ayrılma anlamı katar.

e.-cemāl-i Hakk 12a09

e.-cemāl-i lā-yezāl 12a08

e.-dest 24a05

e.-firād 18b06

ez'af : (Ar.) Pek zayıf, dermansız.

e. 3b02

ezel : (Ar.) Başlangıcı olmayan
geçmiş zaman, öncesizlik.

e. 56b09

e.+de 14a09, 20b03

e.+deki 26a11

e.+den 10a07, 19a06

ezelī : (Ar.) Ezele mensup,
başlangıçsız.

e. 20a02, 20b15, 45b01

e.+den 15a08

e.+yi lem-yezel 18b11

ezeliyye : (Ar.) Bkz. ezeli.

e. 14b07

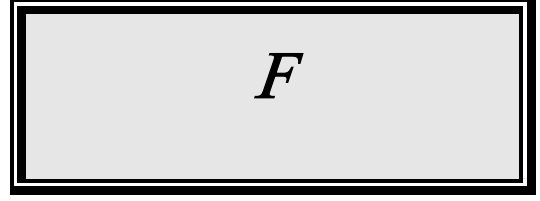
ezvāc : (Ar.) Eşler, çiftler, kadının
veya kocanın eşleri.

e. 24a05

ez-zünübü'l-bâṭın : (Ar.) Gizli
günahlar, günahların iç yüzü.

e. 3b03

fahṛ : (Ar.) Övünme, övünç, şeref,
onur.

f.+i 'âlemüñ 35a02

fā'ide : (Ar.) Fayda, menfaat.

f. 42a06

f.+si 27a11

fakīr : (Ar.) Çaresiz, zavallı.

f. 3b01, 4a11, 7a07, 7b14,
8b05

fakr : (Ar.) Yoksulluk, muhtaçlık.

f. 18a04

fānī : (Ar.) Ölümlü, geçici.

f. 14b12, 26b14, 35a04,
37b02, 40a15, 45b12, 49a08, 49a13,
49b04, 49b08, 49b09

f.+si 23b08

fāriğ : (Ar.) Vazgeçmiş, çekilmiş.

f. 5b10

fāris : (Ar.) Atlı, ata binmekte maharetli kişi.	f. 12b03, 19b01, 47a02, 48a11, 52a12, 53b02
f.+i meydān-ı Kābe Kavseyi Ev Ednā 3a07	f.+i 48a12 f.+inde 48a12
farḳ : (Ar.) Fark.	f.+ine 6b10
f. id- 43b10, 44a12, 48b14	fenā : (Ar.) Yok olma, yokluk, geçip gitme.
fāsīde : (Ar.) Fesat çıkaran, bozan, bozuk.	f. 29b15, 37a12, 44a09, 46b01, 49a14, 49b14
f. 36b06, 36b13	f.+da 49b13
faṣāḥāt : (Ar.) Güzel ve iyi konuşma yeteneği.	f.+dan 37a15, 37b10, 37b11, 49b09
f. 8b01	f.+kim 23b01
faṣl : (Ar.) Fasıl, bölüm.	f.+sı 17b05, 37b05
f.+dur 8b11	f.+ya 14b15
fātih : (Ar.) Fetheden, açan.	f.+yı 49b02
f. 8a08	fenāfī'l-lah : (Ar.) Allah'ta yok olmak, dünya ilgilerini tam anlamıyla ortadan kaldırarak Allah'a yönelmektir.
f.+i envār-ı esrārın 6a10	f. 8a11, 29b11
faẓl : (Ar.) Fazla, ziyade.	f.+da 26b13, 35a03
f.+ıla 8b11	f.+dan 36a02
fedā' : (Ar.) Gözden çıkarma, uğruna verme.	
f. 30a03	
fehm : (Ar.) Anlama, anlayış	

ferāġat : (Ar.) Vazgeçme, el çekme.

f. 55a03

ferā'iz : (Ar.) Farz, Farz olan şeyler.

f. 57b10

ferāmūş : (Far.) Unutma, hatırdan çıkarma.

f. 6b03, 15b13, 17b11, 18a06

ferāset : (Ar.) Anlayışlılık, çabuk sezme.

f. 6b11

ferd : (Ar.) Tek, yalnız olan.

f. 54a08

ferdāniyyet : (Ar.) Birlik, teklik, eşsizlik.

f.+ine 1b06

f.+iyle 34a01

fermān : (Far.) Emir, buyruk.

f.+umda 16a10

feres : (Ar.) At.

f. 54b04

feryād : (Far.) yardım istemek için yüksek ses çıkarma, bağırma.

f. 7b06, 15a11, 24a11, 42b09

fesād : (Ar.) Bozukluk.

f. 16a11

f.+ına 35b05

feth : (Ar.) Açma, açılma.

f. 43b15, 44a04

f.+i bāb 49a09

fevķānī : (Ar.) Üstte. Yukarıda bulunan.

f. 52b11

feyyāz : (Ar.) Allah, bolluk bereket veren.

f. 4b03, 5a01

f.+dan 3b14

feyz : (Ar.) Bolluk. Bereket, ilerleme, irfan.

f. 3b14, 4b13, 5a01, 26a01, 26a02, 33b14

f.+i Hakk 39a10

f.+i sübhānī 51a14

f.+ine 4b04

fezā : (Ar.) Sonu olmayan boşluk, dünyanın sonsuz genişliği.

f.+lar 44b02

f.+i lāhūta 30a07	firād : (Ar.) Fertler.
f.+yı bī-nihāyet 50a11	f. 18b06
fī : (Ar.) Evvelce, içinde, -de.	firāk : (Ar.) Ayrılık, ayrılma.
f. 12b04, 12b10, 13a12,	f.+inden 15a11
47a14	f.+umda 15b03
fī'l-hāl : (Ar.) Hemen, şimdi.	firdevs : (Ar.) Cennet, uçmak.
f. 30a06	f.+i 8b06
fī'l-hakīka : (Ar.) Hakikaten,	firište : (Far.) Melek.
gerçekte.	f.+lere 31b06
f. 51b09	fırkat : (Ar.) Ayrılık, ayrılma.
figān : (Far.) İztırap ile bağırma,	f. 15a10
çağırma.	f.+de 16b11
f. 15a11	f.+üm 18a10
fikr : (Ar.) Fikir, düşünce.	fu' alā : (Ar.) Failler, yapmış
f. 2b06, 24a12, 32b05, 48a09,	olanlar.
48a10	f. 40a04
f.+i 48a11	fuḫarā : (Ar.) Fakirler, yoksullar.
f.+inde 48a11	f.+ya 29a05
f.+üñdürüm 23b13	furkân : (Ar.) İyi ile kötüyü
fikret : (Ar) Bkz. fikr.	gösteren, Kur'an-ı Kerim
f. 5a11	f.+ı Keriminde 50a02
fī'l : (Ar.) Talil edilmiş iş.	fülân : (Ar.) Herhangi bir kişi,
f.+i mu' allel 2b11	belirsiz bir kimse.

f. 16a15, 16b03, 23b13,
23b13

f.+1 16a15, 16b03

füzūn : (Far.) Çok, fazla.

f. 12a08

ġafera'l-lahu : (Ar.) ''Allah
bağışlasın'' anlamında bir söz.

ġ. 3b03

ġaffār : (Ar.) Kullarının günahlarını
affeden, Allah.

ġ.+dur 33b10

ġāfil : (Ar.) Gaflette bulunan.

ġ. 5b13, 32b12, 34a06,
39b08, 56b07

ġaflet : (Ar.) Gafillik, boş bulunma.

ġ. 18a03, 19a08, 21a14,
28a04, 32b09, 54b15

ġ.+de 3b08

ġ.+den 3b09

ġā'ib : (Ar.) Görünmeyen, kayıp.

ġ. 42a03, 53b05, 56b08

ġalebāt : (Ar.) Üstünlükler.

ġ.+1 envār-ı elvān 45a14

ġalebe : (Ar.) Galip gelme, üstünlük.

ğ. 42b02, 43b09	ğayb : (Ar.) Görünmeyen, kayıp.
ğālib : (Ar.) Üstün gelen.	ğ. 7b08, 8b12, 27b14, 41b14,
ğ. 15b11, 18b10, 18b14,	49b04
23b04, 23b08	ğ.+a 42b06
ğ.+uñ 43a01	ğ.+da 48b08
ğam-ḥār : (Ar.-Far.) Üzgün.	ğ.+dan 3b13, 4b04, 6b08,
ğ. 4b06	38b05, 39a03
ğāmız : (Ar.) Kapalı.	ğ.+dur 6a09
ğ.+ı ‘ayn 33b07	ğ.+la 39a04
ğanī : (Ar.) Zengin, bol.	ğ.+uñ 35a01
ğ.+dür 13b07	ğaybī : (Ar.) Görünmezlik
ğār : (Ar.) Mağara.	dünyasına mensup.
ğ.+da 33b06	ğ. 22a01
ğarīb : (Ar.) Kimsesiz, zavallı.	ğ.+de 16b06
ğ. 15a04	ğaybü'l-ğayb : (Ar.) Ortada hiç eseri,
ğarīḳ : (Ar.) Gark olmuş, batmış.	izi, nişanı olmayan, gaybın gaybı
ğ. 3b07	olan.
ğarḳ : (Ar.) Batma.	g. 51a04
ğ. 10a11	ğāyet : (Ar.) Çok, fazla.
ğ.+a 40b09, 53b06	ğ. 14b11, 44a14, 51a05,
ğavvāş : (Ar.) Dalgıç.	56b04
ğ.+ı fikret 5a10	ğ.+de 42a10, 45a14
	ğāyetsüzlik : (Ar.) Sonsuzluk.

ğ.+le 53a02	ğayūrluğ : (Ar.) Kıskançlık, kıskanç olma.
ğayr : (Ar.) Ayrı, başka.	ğ.+ından 6a03
ğ.+i meczūb 28b07	gece : Gece.
ğ.+i meczūbdur 28b06	g. 55a11
ğ.+i mütenāhī 7a10	geç- : Geçmek.
ğ.+um 17b11	g. 48b06
ğayret : (Ar.) Çalışma, çabalama.	g.-emeyüb 36b01
ğ. 5b04	g.-meyen 37b12
ğayrı : (Ar.) Bkz. gayr.	g.-mez 37b13
ğ. 2b15, 10a02, 10a06,	g.-ün 42b10
16a02, 20a15, 22b07, 24a11, 24b04,	gedā : (Far.) Dileyen.
24b06, 24b12, 41a14, 47b01, 51a13,	g.+dan 28b02
51a13, 51b09, 56b08	gel- : Gelmek.
ğ.+dan 22a06, 22b06, 34a12	g. 12a15, 14b15, 26b04,
ğ.+lardan 16b13	52b12, 53b01, 54a14
ğ.+ya 41b02, 56b10	g.-di 11a01, 11a02, 11a04,
ğayriyyet : (Ar.) Gayrılık, ayrılık.	11a06, 11a07, 11b01, 14a08, 20b07
ğ.+dür 12a13	g.-dügi 9a01, 14a02
ğayru'l-lah : (Ar.) Allah'tan başka	g.-dügin 48b14
her şey.	g.-e 18b08, 19a02
ğ. 5b07, 33a05, 33a12, 54b10	g.-en 4b07
ğ.+dan 34a03	g.-enlerin 57a07

g.-icek 43a01	getür- : Getirmek.
g.-mekden 24b11, 45b05	g.-di 10b06
g.-meseydi 11a09	g.-en 17a04
g.-mez 7a06, 44a11, 54b09	g.-meyüb 21b02
g.-mezdi 42a01	g.-mezler 14b12
g.-mezsün 25a09	gevâh : (Far.) Şahit, tanık.
g.-mişdür 20a14	g. 2b14
g.-mişlerdür 19a09	gez- : Gezmek.
g.-se 36b07, 55a08	g.-üb 16b13
g.-üb 4b09, 6a14, 11b09, 23b12, 43b12	ğidâ' : (Ar.) Zihni ve ahlaki olgunlaştıran, besleyen şeyler.
g.-ür 27a08, 28a10, 31a09, 35b09, 56a05, 56a06	ğ. 31b06, 31b07, 31b09, 31b10
genc : (Far.) Hazine.	ğ.+lar 51a05
g.+di 10a13	ğilmân : (Ar.) Hizmetçi, köle.
g.+i pinhânı 10a14	ğ. 44a02
ger : (Far.) Eğer.	gibi : Gibi, benzer.
g. 3a01, 3a01, 33a07	g. 5b12, 9b07, 21a03, 21a08, 25a12, 26b13, 27b05, 29a06, 30a03, 30a14, 31b07, 40b07, 43a12, 43a15, 44b08, 44b09, 44b10, 44b15, 47b13, 47b15, 48a10, 55a01
gerek : Lazım, mutlaka.	
g. 15b10, 22b02, 22b03, 36b05, 47a10, 48b04, 48b06	
g.+dür.ki 29b06, 36b11, 37b13	

g.+dür 2b09, 7b14, 55b13,
55b14

g.+kim 19b05

gid- : Gitmek.

g.-erler 29b15

g.-icek 25a08

gider- : Gidermek.

g.-ür 46a01

gidermek : Gidermek.

g.+dür 22b14

gir- : Girmek.

g.-er 43a13, 43b11

g.-se 21b02

girü : Tekrar, yeniden, geri.

g. 9a02, 14b06, 17a13,

18a08, 18b01, 20a01, 23a06, 28a08,

35a06, 35a14, 43b10, 48b01, 54a14,

54b01

g.+sin 17a05

git- : Gitmek.

g.-dükde 54b04

gitmek : Gitmek.

g. 52b12, 54a14

g.+den 45b05

giy- : Giymek.

g.-üb 35a06

gizlü : Gizli.

g. 10a13

gör- : Görmek.

g.-sem 17a03

görin- : Görünmek.

g.-ür 23b12, 24a01

gök : Gök, Gökyüzü.

g. 53b13, 54a04

gönderil- : Gönderilmek.

g.-mez 4b08

göñl : Bkz. gönül.

g.+inden 45b15

g.+ine 37a11

g.+ünde 54b10

g.+üñ 17a09

göñül : Gönül, Kalp.

g. 5a11, 16a02, 17b11,

19b04, 39a04, 42b12, 44b10, 55a02,

55a04, 55a05

g.+de 4a12	g.-ür 42a04, 53a12, 54a03
g.+de.ki 21a13	g.-ürsin 13a12, 13a13
g.+den 15b14	göre : Göre, uygun.
g.+e 21b02, 55a08	g. 4a05, 26a13, 35a02
g.+leri 24a15	göril- : Görülmek.
g.+lerine 24b05	g.-mez 45a14
gör- : Görmek.	g.-ürdi 46b06
g.-di-ki 9b02	görin- : Görünmek.
g.-dügün 55b05	g.-di 46b08, 47b08
g.-dügün 25a12	g.-e 50b03, 53b15
g.-elüm 54b03	g.-en 7a01, 19b02
g.-ki 15a08	g.-mesinün 47b04
g.-me 58a07	g.-mez 24b05, 43a15
g.-medi 17b02	g.-üb 25a14
g.-mediklerini 42a04	g.-ür 42b04, 43b04, 43b08,
g. -mege 22a07	43b14, 44a08, 44a13, 44b01, 44b02,
g.-melüdür 47a04	45a01, 45a02, 45a03, 45a04, 45a05,
g.-mez 38b12, 47b09	45a15, 47b06, 48a07, 50a12, 50b08,
g.-mezdi 42a01	53a15, 54a13
g.-mezler 24b10	göster- : Göstermek.
g.-miş 25a12	g.-üb 6a05
g.-üb 36a07, 56a12	götür- : Götürmek.
	g.-mişlerdür 24b01

g.-ürler 57a07	ğ. 3b05
götüril- : Götürülmek.	ğurūb : (Ar.) Bir gök cisminin batıda görünmez olması, batması.
g.-üb 28a04, 56a13	ğ.+dan 45b04
g.-ür 53a10, 54a15, 54b12	ğurūr : (Ar.) Kibir, kurulma.
gövde : Gövde, vücut.	ğ.+da 36b04
g.+sin 42b01	ğ.+dan 37a15
göz : Göz.	güç : Zor.
g. 22a07	g.+dür 26b04
g.+inden 53b05	güft : (Far.) Söz, lakırdı.
g.+ine 19b11, 33a04, 42b13, 43b02, 50b03, 54a13	g. 33a08
g.+iyle 32b11	gümān : (Far.) Zan, sanma.
g.+ler 17b02, 47b08	g. 40b04
g.+lerin 33b04, 40a02	gün : Gün.
g.+lerine 24b04, 56b07	g. 3b11, 55a11
g.+ünden 24a15, 42a05	g.+lerde 3b11
gū : (Far.) Söyleyen, diyen.	gūrūh : (Far.) Cemaat, bölük, takım.
g. 33a08	g. 29b13
ğubārī : (Ar.) Eski yazımızda bir yazı çeşiti.	g.+da 29b03
ğ. 47b15	g.+ı mezkūrdan 29b13
ğufrān : (Ar.) Affetme.	gūzer : (Far.) Geçme, geçiş.
	g. 14a11, 48a04

H

ḥāb : (Far.) Uykü.

ḥ.+1 ḡaflet 32b09

ḥ.+1 ḡafletden 3b09

ḥaber : (Ar.) Bilgi, havadis.

ḥ.+i 55a09

ḥ.+i vuşlat 18b01

ḥaber-dār : (Ar.-Far.) Haberli.

ḥ. 36a03

ḥaber : (Ar.) Son ve yeni havadis, bilgi.

ḥ.+ü'l-faşl 13a10

ḥabīb : (Ar.) Sevgili, seven, dost.

ḥ.+inüñ 10b13

ḥacāt : (Ar.) İstekler, dilekler.

ḥ. 4b03, 4b10

ḥacc : (Ar.) İslam'ın beş şartından biri olan ve belli zamanda Mekke'deki "Kabe-yi Şerife" yi

ziyaret etmek üzere yola çıkma farızası.

ḥ. 29a03

ḥacer : (Ar.) Taş.

ḥ.+de 21a02

ḥ.+i 21a04, 21a07

ḥacet : (Ar.) İhtiyaç, gereklilik, muhtaçlık.

ḥ. 4b09

ḥādī : (Ar.) Hidayet eden, doğru yolu gösteren.

h.+yi ḡufrān 3b05

ḥadīd : (Ar.) Öfkeli, şiddetli.

ḥ. 21a02, 21a03

ḥ.+i kelime-yi tevḥīd 21a07

ḥadīş : (Ar.) Peygamberimizin kutsal sözü.

ḥ.+i ḡudsīsinde 20b04

ḥ.-i şerīfinüñ 7a04, 18a01,

49b12

ḥādīş : (Ar.) Çıkan, meydana gelen.

ḥ. 32b02

ḥafī : (Ar.) Gizli, saklı.

ḥ. 3a06, 33b05, 51b05

ḥā'il : (Ar.) Mani olan, engel.

ḥ. 17a06, 18b11

ḥā'in : (Ar.) Nankörlük eden.

ḥ. 21b12, 22b10

ḥ.-mi 22b03

ḥakāret : (Ar.) İncitme, küçük düşürme.

ḥ.-ile 32b10

ḥakāyık : (Ar.) Doğru olan, gerçeklikler.

ḥ. 13a11

ḥakīkat : (Ar.) Gerçek, doğru.

ḥ. 2b10, , 36a14, 38b06, 55a04

ḥ.+de 4a03, 12b03

ḥ.+den 22b15

ḥ.+dür 49b03

ḥ.+e 20a11

ḥ.+i cemāline 18b10

ḥ.+i esrārına 5a12

ḥ.+i eşyāya 13b12

ḥ.+i nūr-ı imān 24b02

ḥ.+i vaḥdetde 51b05

ḥ.+i vaḥdetden 15a02

ḥ.+le 13a10

ḥakīkī : (Ar.) Gerçek, doğru.

ḥ. 26b10, 35a05, 40b04

ḥ.+sin 27b10

ḥ.+ye 20a08

ḥakīr : (Ar.) İtibarsız, değersiz.

ḥ. 4b13, 8b05, 58a07

ḥ. gör- 58a07

Ḥakḳ : (Ar.) Allah, doğruluk, gerçeklik.

ḥ. 6a02, 6a06, 6b05, 8b03,

8b06, 9a07, 9b03, 10b11, 11a12,

11b05, 12a09, 13b04, 13b07, 14a03,

14b05, 15a11, 15a15, 16a14, 18a15,

19b07, 19b10, 19b12, 20b02, 20b09,

21a13, 24a09, 24a11, 25a05, 25b01,

25b09, 25b15, 27b13, 28b13, 31a12,

31b03, 31b06, 31b12, 32a08, 32a11,

32b01, 32b04, 33b13, 33b15, 35a11,

35a13, 35b13, 37a10, 37a12, 38a02,

38a06, 38b10, 39a05, 39a10, 40b05,

41a01, 41a13, 41b02, 42a11, 42a15,
43a01, 43a02, 44b09, 45a10, 45a11,
45a13, 45a15, 45b10, 46a10, 46a13,
46b11, 47a15, 47b02, 49b01, 50a02,
50a06, 50a15, 51a12, 52b04, 52b07,
52b09, 54a03, 54b07, 55a05, 56b04,
56b07, 57b06, 58a02

h.+a 22b10, 24b13, 28a09,
35a08, 38a03, 38b03, 40b14, 50a06

h.+da 4a10, 15a07, 34a06

h.+da(n) 39b08

h.+dan 22b07, 32b12, 41a13,
49a02, 49b01, 56b07, 56b10

h.+dur 51b11

h.+ı 27a07

h.+ında 32a11

h.+uñ 9a11, 9a12, 14b11,
33a02

ḥaḳḳ-bīn : (Ar. Far.) Hakkı, Allah'ı
gören.

h. 12a09

Ḥaḳḳe'l-yaḳīn : (Ar.) Kalp gözünün
açılması ve manevi perdelerin
kalkması sonucunda elde edilen
kesin bilgi.

h. 36a01, 42a07, 55a14

h.+dür 55b02

ḥāl : (Ar.) Bulunuş, suret,
durum.

h. 33a06

h.+de 35b06

h.+i 24a12

h.+inde 39a13

ḥāl' : (Ar.) Boşanma, bırakma,
atma.

h. 2a04

h.+ı velāyetle 6a04

ḥālā : (Ar.) Şimdi, henüz.

h. 40a04, 47a08

ḥalā : (Ar.) Boş.

h. 32b13

ḥalāş : (Ar.) Kurtulma, kurtuluş.

h. 9b08, 23a14, 23b10, 37a05

ḥalel : (Ar.) Bozukluk, eksiklik.

h. 27b03, 36a10, 36a15

ḥālet : (Ar.) Durum, nitelik.

h. 19a06, 30b15, 40a13

h.+dür.ki 55b02	h.+dan 34a06, 38b02, 38b08
h.+i nez' de 24a14	h.+ı 10a01, 31b07
h.+i nez' e 42a03	h.+ı ' âlem 2b15
hālī : (Ar.) Boş.	h.+ına 11a14
h. 17b13, 21a09, 40b13	h.+uñ 2b11, 6a02, 57a07,
hālīk : (Ar.) Yaratıcı, yoktan var	57b03
eden, yaratıcı, Allah.	hall : (Ar.) Meselenin içinden
h. 1b03, 23a01	çıkma, çözme.
h.+den 11a14	h. 7b01
h.+i ' âlem 9b15	halvet : (Ar.) Yalnız kalma,
h.+i bī-niyāzuñ 17a04	yalnızlığa çekilme.
h.+uñ 31b10	h. 34a04, 34a09, 38a15,
Ḥalīlu'l-lah : (Ar.) İbrahim	38b01, 39a12
aleyhisselam.	h.+i zikru'l-laha 9a05
h. 19a11	hamd : (Ar.) Allah'a olan şükran
Ḥalīlū'r-raḥmān : (Ar.) İbrahim	duygularını dile getirme.
aleyhisselam.	h.+i bī-kerānınuñ 2a06
h. 19b10	h.+i nā-ma' dūd 1b02
halk : (Ar.) İnsanlar, insan	haml : (Ar.) Yük, yüklenme.
topluluğu.	h.+ine 22b04
h. 10a01	hāne : (Far.) Ev.
h.+a 22b11, 32a09, 57a01,	h.+yi dilden 21a08
57a02, 57a06	hār : (Far.) Diken.

h. 21a09

ḥarām : (Ar.) Dince yasak edilmiş şey.

h. 42b01

h.+dan 30b02

ḥarāret : (Ar.) Sıcaklık.

h. 42b02

h.+i şemsden 47b12

ḥarc : (Ar.) Bir iş için kullanılan madde, sarf, gider.

h. 24b13, 25a06

ḥareket : (Ar.) Hareket.

h.+de 12a01

h.+e 36b07

ḥarem : (Ar.) Saygı değer, kutsal yer.

h.+ine 5b04

ḥarf : (Ar.) Söz, lakırdı.

h. 7b03

ḥāric : (Ar.) Dış, dışta, Hiç ilgisi olmayan.

h. 6b15

h.+dür 56b01

ḥarīk : (Ar.) Yangın, yanma, ateş.

h. 3b08

ḥarīm : (Ar.) Kutsal olan şeyler.

h.+i ğayret 5b04

ḥāşıl : (Ar.) Olan, çıkan, türeyen.

h. 12a03, 15a08, 15b07, 17a12, 18b09, 24b02, 24b14, 25a07, 25a11, 26b09, 27a13, 30a11, 30a12, 30a13, 32a07, 33a03, 36a01, 39a06, 39a11, 41a09, 41a14, 49a07, 53a11

ḥaşm : (Ar.) Düşman, muhalif.

h. 17b14

ḥasret : (Ar.) Özleyiş, üzüntü.

h. 15a13, 24a02

h.+dür 24b12

h.+i 18b02

h.+ine 25a13

h.+le 25a03

ḥāşş : (Ar.) Muhterem, saygın olanlar, seçkinler.

h.+da 4a08

ḥāşşiyet : (Ar.) Kuvvet, etki.

h.+i 9a12, 45b11, 46a15,
54b09

h.+i ‘aşkuñdur 20a15

h.+i tecellî-yi zât-ı Hakk

54b07

hâşâk : (Far.) Çöp, süprüntü.

h.+ı 21a09

haţar : (Ar.) Tehlike.

h. 35b05

Hâtemü'l-enbiyâ : (Ar.) Hz.

Muhammed.

h. 2b01

hâţıf : (Ar.) Göz kamaştıran.

h. 43a12, 44b14

hâţır : (Ar.) Zihin, fikir, gönül.

h.+a 3b11

h.+dan 33a05, 41a14

h.+ı beşere 17b03

h.+ına 19a05

hâţif-i ğayb : (Ar.) Görünmeyen

çağırıcı, seslenici.

h.+dan 4b04

haţîre-yi kıuds : (Ar.) Cennet.

h. 2a04

hatm : (Ar.) Erdirme, bitirme,
Kuran-ı Kerim’i başından sonuna
kadar okuma.

h. 40a04

haţî-ı ğubârî : (Ar.) Bir yazı sitili.

h. 47b14

haţve : (Ar.) Adım.

h. 3b12

havâdiş : (Ar.) Haber, yeni söz.

h. 41b05

havâle : (Ar.) Birine bırakma,
ısmarlama.

h. 18a03, 18a05, 31b15,

37a13

havâss : (Ar.) Hasseler, duygular.

h.+ı zâhir 38b10

havâţır : (Ar.) Hatıralar, fikirler,
düşünceler.

h. 49a07

h.+a 14a13, 33a12, 33a13

h.+ı mâ-sivâ'u'l-lah 41a07

havf : (Ar.) Korku, korkma.

h. 18b03, 22a14, 22a15,
54b12, 54b13, 55a01, 55a04

h.+ı 54b14

h.+ı imān 24a05

ḥayāl : (Ar.) İnsanın kafasında
tasarlayıp, canlandırdığı şey.

h. 2b07, 42b04, 43b02,
43b12, 54a01

h.+den 43a08

h.+dür 40b02

h.+ine 14b09, 42a01

ḥayālāt : (Ar.) Hayaller, hülyalar.

h. 27b04

ḥayāt : (Ar.) Canlılık, hayat.

h.+ı 10a10

h.+ı bākī 30a08

h.+ında 42a04

ḥayr : (Ar.) Yararlı, hayırlı.

h. 6b02

h.+ı du'ā' 8b05

h.+ile 4a09

ḥayrān : (Ar.) Şaşmış, şaşırmış,
hayran.

h. 7a13, 47b08, 51b04

ḥayy : (Ar.) Diri, canlı, Allah'ın
adlarındandır.

h. 2b09, 3b05

ḥazā'in : (Ar.) Hazine, cevherler.

h.+i esrāra 38a05

h.+i esrārı 58a03

ḥazık : (Ar.) İşinin ehli, usta.

h. 36b05, 36b11

ḥazır : (Ar.) Bizzat bulunan,
meydanda, hazır.

h. 34a06

h.+lardur 5b14

ḥazīne : (Ar.) Hazine, cevher.

h.+yi cāndan 5a12

h.+yi esrārī 49a12

h.+yi kalb-i pür-

ḥuzūrlarından 6b04

Ḥazret : (Ar.) Saygı saymak üzere
büyüklerle verilen unvan.

h. 12a12, 27a01, 27a07,
37b11, 37b12, 38a07, 49a02

h.+de 4b11, 5b06

h.+dürler 56b03	h.+i şeyh 37a06
h.+i Celle Şānuhu 6b06	h.+i ulūhiyyet 54a12
h.+i dīvāne-yi ezel 56b09	h.+i ulūhiyyetden 5b13
h.+i eḥadiyyete 30a05	h.+i Yūsufü'l-Şıddīk 9b01
h.+i eḥadiyyetün 12a02	h.+i zāt 1b03
h.+i emīrū'l-mü'minīn 33b05	h.+ine 1b04
h.+i feyyāz 4b03	h.+ine-kim 4a13
h.+i feyyāzdan 3b13	h.+leri 13b07, 14a03, 20b02,
h.+i Hakk 6a02, 15a15,	25b14, 56a07
35a11	h.+lerinden 24a11
h.+i Hakkdan 56b06	h.+lerinün 5a09, 15a11,
h.+i ḥālīk 23a01	19b11, 24a09
h.+i ins 2a04	h.+lerinündür 47a15
h.+i 'İsā 31b13	h.+üme 18a08
h.+i 'izzet 45b12	heft : (Ar.) 7 sayısı.
h.+i 'izzetde 14a10	h. 12a08
h.+i kuṭbü'l-'ārifīn 2a14	hem : (Far.) Hem, hem de.
h.+i lā-yezālden 5a01	h. 2b10, 22a07, 31a02,
h.+i Mūsā 19b05	43a01, 47b04
h.+i Resūlu'l-lah 34b09,	hemān : (Far.) Hemen, çarçabuk, o
42a13, 52a14	anda.
h.+i Resūlü Ekrem 9b13,	
23a08, 25b10, 32a01	

h. 12a13, 13a15, 21a12,
24b10, 34b12, 38b13, 47a15, 47b15,
51b10

h.+ki 43b04

hem-ān-dem : (Far.) Hemen, çabucak
o anda.

h. 15a09, 19a10, 20b12,
26b09, 28b03

hep : Hep, her zaman.

h. 53b06

her : (Far.) Hep, bütün.

h. 3a11, 8a15, 8b03, 8b11,
11b13, 12a01, 12a04, 12a05, 12a09,
12a12, 13b05, 13b14, 14a08, 14a14,
14a14, 14a15, 14b01, 14b01, 14b02,
14b03, 14b04, 15b14, 16a03, 17a08,
21a06, 21b01, 23b05, 23b12, 24b13,
25a13, 26a12, 26a13, 29b04, 31a07,
32b14, 33b11, 34a05, 35a15, 35b11,
36a13, 38a10, 39b07, 39b08, 44a03,
44a15, 44a15, 44b03, 44b04, 45a06,
48a05, 49a12, 55a07, 55a11, 55a11,
55a11, 56a11

hergiz : (Far.) Asla, kesinlikle,
hiçbir zaman.

h. 2a11, 29b15, 58a06

hevā : (Ar.) Heves, istek,
hoşlanma, sevgi.

h.+sına 31a10

h.+yı hüviyyete 30a04

h.+yı keşrete 15a03

h.+yı nefesine 16a08

h.+yı nefsün 15b09

h.+yla 4a11

heves : (Ar.) İstek, gelip geçici
istek.

h. 4a11

heybet : (Ar.) Saygı uyandıran hal.

h.+de 51a05

h.+i 42a11

heyhāt : (Ar.) Yazık, ne yazık.

h. 29b11

hezārān : (Far.) Binler.

h. 2a08, 6a07, 17a11, 50b14,
55a08

hıfz : (Ar.) Saklama.

h. 18a08

hısm : (Far.) Kızgınlık, öfke.

h. 17b06	hiçbir : (Far.-T.) Hiçbir, herhangi bir.
hicāb : (Ar.) Utanma, sıkılma, perde.	h. 30a01, 47a13
h. 6a02, 12a13, 18b09, 19a01, 19a02, 19a07, 24b01, 31a04, 39a02, 39a09, 42a05, 43a08, 53b11, 54b09, 54b15	hidāyet : (Ar.) Hak yoluna, doğru yola kılavuzlanma.
h.+a 43a13, 43b10	h.+de 3a12
h.+dan 40a07, 42b04	h.+i sermedī 51a02
h.+ı 16b08	hidmet : (Ar.) İş, hizmet, görev.
h.+ı gāflet 19a08	h.+e 33b11
h.+ı izzeti 16b15	hikāyet : (Ar.) Anlatma.
h.+ın 31b12, 43b12	h. 11a14
h.+ına 38b11	hikmet : (Ar.) Sebep.
hicrān : (Ar.) İç acısı, keder, ayrılık.	h. 22a05, 32b11
h.+uñ 51a03	hilāf : (Ar.) Yalan, zıt, tersine.
hicret : (Ar.) Memleketten memlekete göç.	h. 4a14
h.+de 3b09	h.+ını 30a15
hiç : (Far.) Yok denecek kadar az, az olan,	hil'at : (Ar.) Eskiden padişah veya vezir tarafından takdir edilen, beğenilen kimseye giydirilen süslü elbise, kaftan.
h. 14a13, 14b05, 19a05, 22a15, 25a11, 32b12, 42a01, 51b09, 56b15	h.+i taşarruf 56a13
	h.+in 35a06
	himem : (Ar.) Gayretler, çabalar.

h.+i 'āliyelerinden 6b01,
6b03

himmet : (Ar.) Gayret, emek,
çalışma.

h. 5a04, 5a10, 6b01, 6b05

h.+i şehīrin 20a10

h.+in 45b15

hīn : (Ar.) An, zaman, sıra.

h.+i muğāyeretden 18a13

h.+i nez' de 23b12, 24b03

h.+i nez' de-ki 23b03

hirmān : (Ar.) Mahrumluk,
nasipsizlik.

h.+da 3b07

hiss : (Ar.) Duyma kuvveti,
duygu.

h. 54a01

hiṭāb : (Ar.) Bir veya birden çok
kimseye, ağızdan veya yazı ile
sözyleme.

h. 11a12, 31b13, 49a04

h.+ı 20a03

h.+i müsteṭāb 27b07

h.+i müsteṭāb-i ḥazret 49a01

hiżmet-kār : (Ar.-Far.) Hizmet eden
kimse, hizmetçi.

h. 17b01

hōd : (Far.) Kendi.

h. 37b04

hū : (Ar.) Allah.

h. 33a07

hubb : (Ar.) Sevgi.

h.+i ḡayru'l-lah 54b10

Hudā : (Far.) Allah.

h.+dan 28b03

h.+dandur 10b09

hudūd : (Ar.) Sınırlar, uçlar.

h. 52b14

hūrān : (Far.) İri gözlü cennet
kızları.

h. 44a02

h.+ı 17a15

hūrīd : (Far.) Güneş.

h. 8a02, 50a11

hurūş : (Far.) Coşma, şamata.

h. 20b14	hüner : (Far.) Marifet, ustalık.
huşûş : (Ar.) Yol, konu.	h. 2a08
h.+ı 'arz-ı emānetdeki 22a03	hüsñ : (Ar.) Güzellik, iyilik.
huṭūr : (Ar.) Hatıra gelme, akla gelme.	h.+i 31b10
h. 14a14, 17b03, 19a05, 33a13	h.+i elfāz 8a15, 8b01
h.+ı ġayru'l-lah 33a12	h.+i maḥlūk 31b09
huṭūt : (Ar.) Çizgiler, şekiller.	h.+ünden 31b08
h.+ı muḥtelif 48b08	hüsrān : (Ar.) Zarar, ziyan, duyulan acı.
huzūr : (Ar.) Huzur, bulunma.	h. 24b15
h.+ı 'izzetinde 46a09	h.+ın 21b13
h.+ıma 17a14	hüviyyet : (Ar.) Hakikat, asıl.
h.+ında 34b07, 34b15	h. 28a04, 55a05
hücūm : (Ar.) Saldırış, saldırma.	h.+de 41b03
h. 24a07, 42b05	h.+e 30a04
hüdā : (Ar.) Doğru yol gösterme.	h.+i 10a13
h. 3a07, 3a11	h.+le 34a02
hükñ : (Ar.) Hüküm, emir.	
h. 43a01, 56b02	
h.+i sübhānī 15a06	
h.+indedür 56a02	

I

İ

ırak : Uzak.

1.+da 16b13

ışlāh : (Ar.) İyileştirme, düzeltme

1.+ı halka 57a06

‘**iyādet** : (Ar.) Hatır sorma, ziyaret etme.

‘1.+e 7a06

‘**ıyd** : (Ar.) Bayram.

‘1. 55a11

ıztırārī : (Ar.) Mecburi.

1. 23b09

1.+dür 23a11, 23b09

‘**ibādet** : (Ar.) Allah’ın emirlerini yerine getirme.

‘i. 32a02, 45a01

‘i.+dür 38b01

‘i.+i Hakkā

‘i.+inde 58a05

‘i.+ine 25a05

‘**ibādetu'l-lah** : (Ar.) Allah’a kulluk etmek, itaat etmek.

‘i. 24b11

‘**ibādu'l-lah** : (Ar.) Allah kulları, insanlar.

‘i.+ü'l-kādir 3b02

‘**ibāret** : (Ar.) Bir şeyden meydana gelmiş, başkası.

‘i.+dür 22b08, 22b13, 30b02, 49a14, 52b07, 53a13, 55b10

‘i.+e 7b10

İbrāhīm : (Ar.) Hz. İbrahim.

b. 19a11, 19b03	i.-e 8b01, 20b04, 23b02,
‘ ibret : (Ar.) Kötü bir hadiseden alınan ders.	26a11, 32b11, 34a12, 34b12, 35a01, 35a07, 36b13, 37a10, 37a11, 38b09, 40a04, 40a09, 40b05, 41a06, 41a10, 46b12, 51a04, 53b03
‘i. 18a12, 32b11	
ibtidā : (Ar.) Başlangıç.	i.-ecek 24a11
i. 39a13, 47b04	i.-eler 6b05, 8b06, 18a13, 22a14
ibtidāsuz : (Ar.) Başlangıcı olmayan.	i.-elerdi 22a08
i. 53a03	i.-elüm 8a06, 8a09, 8a10, 8a11, 12b01, 20a01, 26b06, 30b04, 44b14
icmāl : (Ar.) Kısaltma, özet.	i.-em 16a12, 16a12, 16a13, 16b07, 16b09, 17a14, 17a15, 18a03, 18a08, 18a10
i.+e 30b08	i.-emez 2b06, 33a08, 43b02, 44a12, 47a03, 48a03
ictināb : (Ar.) Sakınma, çekinme.	i.-emezdi 39a09, 48b14
i. 17b08, 27b13	i.-en 9a06, 17b07, 41b08
iç : İç.	i.-er 7b06, 8a01, 8a02, 16a11, 20a06, 20a08, 26a01, 26b12, 27b12, 27b13, 27b15, 28a15, 28b10, 29a02, 31a02, 31a06, 32a09, 35b07, 37b05, 39a04, 42b01, 42b02, 42b05, 43b09,
i.+lerinden 56a05	
i.+re 24b15	
içün : İçin.	
i. 11b06, 12a15, 19b12, 28a09, 28a09, 29a07, 29a07, 29a10, 29a12, 35a07, 35a08, 43a08, 47a11, 48a07, 48a08	
i.+dür 39b10, 40b14	
id- : Etmek.	

44b05, 45b15, 48b15, 49a01, 49a03,
50b09, 50b14

i.-er) 14a02

i.-erdiñüz 16a10

i.-erin 29b09, 29b10

i.-erken 50b15

i.-erler 15a14, 26a04, 29a06,
29a10, 29a15, 29b05

i.-ersin 16b12, 16b14

i.-esin 15b15, 17b05, 17b09,
17b11, 18a04, 18a06, 57b13

i.-eydi 6a07

i.-icek 43b10

i.-ince 6a01

i.-iñ 16a07

i.-meyeler 2a11

i.-üb 1b12, 3b15, 4a11, 4b02,
5a13, 6a06, 6b07, 7a07, 7b13, 7b15,
8a01, 10a14, 10b01, 11b06, 12b07,
12b09, 12b12, 13a01, 13b12, 14b14,
15a12, 15a14, 16a02, 16a09, 16b08,
18a07, 18b03, 19a01, 22a15, 23b14,
24a07, 24b13, 25a06, 26a10, 30a15,
31a09, 32b14, 33b07, 33b11, 33b14,

34a09, 34a15, 36a15, 37a05, 37b04,
38a03, 38b03, 40a08, 40b13, 42b09,
43a05, 43a05, 43b12, 47a03, 49a03,
51a02, 51b03, 52a04, 54b13, 58a03,
58a04

i.-üñ 16b01, 16b04

idhāl : (Ar.) Dahil etme.

i. 17a15, 18a09

idi : Ek fiil.

i. 10a05, 10a05, 10a08,
10a09, 10a11, 11b11, 13a05, 14a15,
14b11, 14b12, 22a09, 39a08, 55a04

i.+ki 19b03

idici : Edici.

i.+lerüñ 48a10, 48a11, 48a13

idin- : Edinmek.

i.-di 16b03

idmān : (Ar.) Alışkanlık.

i.+la 41a08

idrāk : (Ar.) Anlama, anlayış.

i. 19a06, 43a09, 43b02,
47a03, 48a03, 48a06, 48a13

i.+dan 45b06

i.+i 48a13	i. 8a04
i.+inde 47a01, 48a14	iẖtiyār : (Ar.) Seçme, seçilme.
ifnā : (Ar.) Yok, yok etme.	i. 15b15, 17b09, 33b11,
i. 40a10	34a10, 36a04, 39a12, 49b08
i.+dur 48b01	i.+ı 48a04
ig̱māz : (Ar.) Göz yumma.	i.+ına 37b07
i.+ı ‘ayn 5b11	i.+ile 34a09
ig̱vā : (Ar.) Yoldan çıkarma.	i.+iyle 49b14
i.+yı şeytāna 16a08	iẖtiyārī : (Ar.) Seçmeli.
i.+yı şeytānī 21a14	i. 23a11, 23a12
iẖrāc : (Ar.) Çıkarma.	i.+dür 23b07 i. 8a04
i. 5a13, 16a02	iẖyā : (Ar.) Diriltme canlandırma.
iẖrāk : (Ar.) Yakma.	i.+yı ebediyye 23a15
i. 6a01, 13b12, 18a11, 40b12,	iḵān : (Ar.) Sağlam bilme, biliş.
42b12	i. 3a05, 40b05, 44b06
i.+ından 18a12	iḵbāl : (Ar.) Birine doğru dönme.
iẖsān : (Ar.) Lütuf, iyilik.	i. 50b14
i. 44b06	iḵdām : (Ar.) Gayretle çalışma.
iẖtilāf : (Ar.) Anlaşmazlık,	i. 22a08
uyuşmazlık.	iken : İken, ...dığında, ...dığı
i. 26a15	zaman.
iẖtirāz : (Ar.) Sakınma.	i. 16b12, 25a02, 25a03,
	32b02, 42a09

iki : İki sayısı (2).	i. 3b12, 5a09, 15a06, 22b09, 26b08, 27b07, 33a01, 34a13, 34b13, 48b10, 50a05, 51a14
i. 13b13, 17b13, 24b07, 24b14, 27a08, 32b07, 33a09, 33a14, 34a07, 40a02, 56a02	i.+den 11b13, 34a11
ikinci : İkinci.	i.+dür 21b10, 55b11
i. 30b12, 33b05	i.+yle 18b02
iktibās : (Ar.) Ödünç alma.	ilahīyye : (Ar.) Bkz. ilahi.
i. 12b07	i.+ye 23a02
iktidā' : (Ar.) Tabi olma, uyma.	i' lām : (Ar.) Bildirme.
i. 27a03	i. 1b08, 4a07, 16a14
iktizā' : (Ar.) Gerekme.	i. eyle- 1b08
i. 46a15	ile : İle, birlikte.
ikrām : (Ar.) Hürmet, saygı gösterme.	i. 1b08, 5b10, 8b06, 11b07, 11b12, 13b05, 14b07, 17a09, 17b12, 19a03, 20a15, 20b03, 21a02, 21a04, 23a15, 23b11, 24b08, 25a14, 31a13, 31b04, 31b05, 32a13, 32a14, 37a02, 38b15, 40a03, 40b08, 41b12, 43b01, 44a06, 45b13, 49b13, 50b01, 50b12, 50b15, 51b08, 51b08, 57b10
i.+la 17a14	ilerü : İleri.
il : Memleket, diyar.	i. 12a14
i.+den 55a03	ilhām : (Ar.) Gönüle, içe doğan şey.
ilā'l-lah : (Ar.) Yeter, kafi anlamında bir söz.	i. 33b14, 48b11, 49a01
i. 5a06	
ilah : (Ar.) Allah, yaratan.	
i. 2b15	
ilahī : (Ar.) Allah'a mensup, ilahi.	

i.+dan 4b13, 21b14

i.+ı ıalb-i ilahĩ 48b10

‘illiyyĩn : (Ar.) Cennetin ve gökyüzünün en kutsal, en yüksek tabakası.

‘i.+den 18b05

‘ilm : (Ar.) Bilme, biliş.

‘i.+den 22b08

‘i.+dür 48b11

‘i.+i 10a10

‘i.+i ıadıminde 10a04

‘ilm-i ledün : (Ar.) Allahı’n sırlarına ait manevi bilgi, gayb ilmi.

‘i.+den 3b10, 7a07

‘ilme'l-yakĩn : (Ar.) Şüphesiz, kesin bilgi.

‘i. 55a14, 55b01, 55b05

‘ilmĩ : (Ar.) İlimle, bilgi ile ilgili.

‘i.+dür 47a04

iltifāt : (Ar.) Yüzünü çevirip bakma, dikkat.

i. 22b07

‘imāret : (Ar.) Umran, bayındırlık.

‘i.+i bāına 29b02

īmān : (Ar.) İnanç, İslam dinini kabul etme.

i. 3a04, 24a05, 24b03, 44b05, 54a09

i.+dan 54b11

i.+ları 36b04

imdi : Şimdi, artık, ñ halde.

i. 3a03, 7b14, 8b09, 9a14, 9b12, 10a13, 12a10, 13a10, 13b02, 14a03, 20a01, 23a08, 25a01, 25b07, 28b04, 30b11, 31a11, 33a08, 33b10, 37b10, 38b01, 39a15, 39b09, 41a01, 41b09, 42a08, 42b13, 43a07, 45a10, 45b10, 46a06, 46a09, 46b15, 47b02, 48b04, 50a01, 50a04, 50b04, 51a13, 52a13, 52b04, 54a04, 54b07, 55a13, 55b02, 55b09, 56a15, 56b13, 57b04

imiş : Ek fiil.

i. 28b13

imkān : (Ar.) Olabilirlik.

i.+dan 10a03, 10a07

imkāniyyet : (Ar.) Bkz. imkan.

i. 51b08

imtişāl : (Ar.) Boyun eğme, gerekeni yapma.

i. 17b07

imtiyāz : (Ar.) Ayrıcalık.

i. 54b12

in- : İnmek.

i.-er 43b10

‘**ināyet** : (Ar.) Lütuf, gayret.

‘i.+e 15a01

‘i.+i bī-‘illeti 3b06

‘i.+i ezelī 20a02

‘i.+üm 18a08

inkār : (Ar.) Gizleme.

i. 27a06

inkırāz : (Ar.) Yok olma.

i.+ı ‘āleme 57b02

inkıyād : (Ar.) Kendini teslim etme.

i.+da 5b01

inkisār : (Ar.) Kırılma, gücenme.

i. 29a14

ins : (Ar.) İnsan.

i. 2a05

insān : (Ar.) İnsan, kişi.

i. 11b12, 22a04, 22a15,

31a03, 40b02, 40b07, 42a02, 53b09

i.+dan 18b06, 22a06

i.+ı kāmīl 13a08

insānī : (Ar.) İnsana mensup.

i. 8b15, 14a01

i.+ye 11b11

intihāsuz : (Ar.) Bitmeyen, tükenmeyen.

i. 53a04

intikāl : (Ar.) Nakil, göçme.

i. 24b08

ir- : Ermek.

i. 27a11, 29a12.

i.-di 20b10

i.-e 46b11

i.-ecek 20a03

i.-eler 29b06

i.-en 41b02, 46b14

i.-icek 28b02

i.-ince 8a07

i.-medin 14a15	i.-icek 40b11
i.-mişdür 14b09, 27b03, 36b01	i.-mez 21a15, 37b12
i.-üb 28b11	i.-se 27b09
irâdet : (Ar.) İrade, gönül isteği.	i.-ür 26b09
i. 10b04	i.-üb 6b01, 28a05, 28b01, 30a05, 34b14
i.+i ğaybla 39a03	i.-ür 20a10, 26a02, 26a03, 27b07, 27b08, 28b01, 28b03, 35b06, 36a10, 48b13, 49a02, 52b01
i.+i Hakk 39a05	i.-ürdi 14b03
i‘râz : (Ar.) Yüz çevirme, sakinma.	i.-ürler 30a07, 57a06
i. 30b02	i.-ürsin 29b12
‘irfân : (Ar.) Bilme, anlama.	irîşmek : Erişmek, ulaşmak.
‘i. 5a08, 19b01, 44b06, 51b03	i. 38a04
‘i.+a 8a07	irsâl : (Ar.) Gönderme, yollama.
‘i.+da 28a07	i. 1b08, 2a08, 15b06, 15b08, 17a14, 35a15, 39b13
irgür- : Ulaştırmak, eriştirmek.	i. kı1- 1b08
i.-ür 38a03	irşād : (Ar.) Doğru yolu gösterme, uyarma.
irîş- : Erişmek, ulaşmak.	i. 28a09, 35a08, 37b01, 38a11
i.-di 11b13	i.+ı ilahî 5a09
i.-e 15a06	
i.-emeyen 37b07	
i.-emez 28a12	

İsā : (Ar.) Hz. İsa.

i. 31b13

İşāl : (Ar.) Ulaştırılma, vardırılma.

i. 37a06

işbāt : (Ar.) Şahit ve delille
doğruyu ortaya çıkarma.

i. 40a06

i.+la 40a03

işneyniyyet : (Ar.) İkilik, ikiden
ibaret olma.

i. 34b03

ise : İse (Ek-fiil).

i. 24a13

İslām : (Ar.) Hz. Muhammed'in
Allah tarafından tebliğine memur
olduğu din, İslam dini.

i. 3a04, 29a08

ism : (Ar.) İsim, ad.

i.+i 10a09

i.+ine 8b12

i.+iyle 58a02

İsrāfīl : (Ar.) Dört büyük melekten,
kıyamet kopacağını öttüreceği boru
ile bildirecek olan melek.

i. 55b12

iste- : İstemek.

i.-digün 16b14

i.-dügün 17a03

i.-rise 39b07

i.-ye 15a01

isti'ānet : (Ar.) Yardım isteme.

i. 5a03

isti'āze : (Ar.) Allah'a sığınma.

i. 18a12

istid'ā : (Ar.) Yalvararak isteme.

i. 5a01

isti'dād : (Ar.) Meyil, kabiliyet.

i. 21a12, 33a03, 39a06

istifsār : (Ar.) Sorma.

i. 16b13

istiğfār : (Ar.) Allah'tan günahlarının
bağışlanmasını isteme.

i. 58a04

istiğnā : (Ar.) İhtiyaçsızlık.

i.+i tāmī 13b08	iş : Hal, durum, vaziyet.
istigrāk : (Ar.) Kendinden geçip dünyayı unutma, dalma.	i. 25a14
i.+i 23b08	iş‘ār : (Ar.) Yazı ile bildirme.
istikāmet : (Ar.) Allah’a kullukta bulunma.	i. 30b08
i.+de 5b01	işāret : (Ar.) Gösterme, iz.
istikbāl : (Ar.) Karşılama.	i. 8a02
i. 26a01, 28b10, 57b13	i.+dür 18a02, 35b11, 44b01
istikrāh : (Ar.) Tiksinme.	i.+i celī-yi ‘ālī 51b05
i. 23b14	i.+i dilpezīr 51a15
istimā‘ : (Ar.) Dinleme, kulak verme.	işid- : İşitmek.
i. 12a03	i.-esin 40b08
isti‘māl : (Ar.) Kullanma.	i.-icek 18b01
i. 27b02	işit- : İşitmek.
istimdād : (Ar.) Meded, yardım isteme.	i.-medi 17b03
i. 5a04	işle- : İşlemek.
‘iṣyān : (Ar.) İtaatsizlik, emre boyun eğmeme.	i.-medin 14b03
‘i. 54a08	işrāk : (Ar.) Doğma, ışıklandırma.
‘i.+da 3b07	i. 40b13
‘i.+umı 6b06	‘iṣret : (Ar.) İçki, İçki içme.
	‘i. 17b04, 25a11
	it- : Etmek.

i. 9a05, 15a01, 35a14, 35b09,
35b12, 38a15, 39a12, 41a14, 42b08

i.-di 22a11, 22a11, 22b01,
22b04, 22b04

i.-diler 13a08

i.-dügün 18a09

i.-dügi 12b11, 39a01, 42b14,
43a06, 43a09, 48a06

i.-dügün 48a09

i.-dükçe 6a12

i.-dükçe 43b09

i.-dükde 32b03

i.-düm 4a01, 5a03, 17a09,
17a10

i.-ki 21b11

i.-kim 42a08

i.-me 27a08

i.-meden 30b01

i.-medi 17b03, 22a04

i.-medin 14b03, 14b04

i.-mege 15a05, 21a12, 39a06,
41a08

i.-mekden 30b02

i.-mesinün 9a03, 23a07

i.-meye 22a15

i.-meyem 17b06

i.-meyesin 17b09

i.-meyüb 22b11, 47b10

i.-mez 19a06, 41b03, 56b02

i.-mezden 10a01

i.-mezdi 14a14, 42a08

i.-mezler 49a13

i.-mişler 4a06

i.-mişlerdür 4a07

i.-se 22b11, 37b10

i.-señ 21a04

i‘tikād : (Ar.) Bağlanma, inanma.

i.+larına 36a15

ittibā‘ : (Ar.) Tabi olma, uyma.

i. 17b07

ittişāf : (Ar.) Muttasıf olma,
vasıflanma.

i.+dan 45b06

ittişālsüz : (Ar.) Dokunmasız,
bitişmesiz.

i. 53a07	‘i.+i 16b15
izāfāt : (Ar.) İzafetler, dünya ile olan bağlar, ilgiler.	‘i.+i dünyā 25a10
i. 52a06	‘i.+inde 46a09
i‘zāz : Saygı gösterme.	
i.+ı ikrāmla 17a14	
izdivāc : (Ar.) Birbirine eş olma.	
i.+ından 18b09	
izdiyād : (Ar.) Artma, çoğalma.	
i. 12a05	
izhār : (Ar.) Ortaya çıkarma, gösterme.	
i. 10b01, 11b05	
i.+ı kudret 10b05	
izmihlāl : (Ar.) Yok olma.	
i.+i vücūd-ı beşeriyetden	
49a15	
‘izz : (Ar.) Değer, yücelik.	
‘i. 50b15	
‘izzet : (Ar.) Değer, yücelik, saygı.	
‘i. 4b07, 45b12, 58a08	
‘i.+de 14a10, 17b05, 18a14,	
18b07, 58a08	

K

Ka‘be : (Ar.) Müslümanların hacı olmak üzere belli zamanda gidip ziyaret ettikleri yer.

k.+yi ehl-i taḥḳīḳ 3a05

k.+yi ḥaḳīḳatde 4a03

Ḳābe Ḳavseyṇi Ev Ednā : (Ar.) ”İki yay arası kadar, yahut daha yakın” anlamında bir ayet.

ḳ. 3a07

ḳābil : (Ar.) Kabul, olabilir.

ḳ. 3a03

ḳ.+dür 12b06

ḳādir : (Ar.) Kudret, güç sahibi.

ḳ. 33a14, 37b09, 41a08, 41a10, 49b15

Ḳāf : (Ar.) Masallarda, zümrüd-i anka kuşunun yaşadığı rivayet olunan dağ.

ḳ.+a 7b02

ḳabīḥ : (Ar.) Çirkin, yakışıksız, fena.

ḳ. 24a07, 25a14

ḳ.+inden 23b14

ḳabr : (Ar.) Mezar.

ḳ. 44a04, 48b09

ḳabūl : (Ar.) Rız olma, alma.

ḳ. 4b12, 19b02, 20b13, 21a12, 22a04, 22a05, 22a13, 22a15, 22b04, 39a06

ḳ.+e 33a03

ḳ.+i Ḥaḳḳı 27a07

ḳabẓ : (Ar.) Azrail tarafından ruhun teslim alınması, ölme.

ḳ. 23b03, 35b07, 35b09

ḳaçan : Ne zaman.

ḳ. 21a06, 25b13, 42a14, 49b03

ḳ.-kim 21a03, 51b13

ḳadem : (Ar.) Adım, ayak.

ḳ. 28a06, 34b01, 42b08, 48b03

ḳadīm : (Ar.) Eski, başlangıcı olmayan, öteden beri var olan.

ḳ. 2b09, 3b05, 10a08, 41b04

ḳ.+i 32b05

ḳ.+idür 20b01

ḳ.+inde 1b09, 9b03, 10a04, 28b13, 32a11, 39a15, 43a02, 46a06

ḳadīmī : (Ar.) Öteden beri var olan, daimi.

ḳ. 45b01

ḳadr : (Ar.) Değer, derece.

ḳ. 55a11

ḳ.+in 25a05

ḳadr : (Ar.) Meziyet, derece.

ḳ. ü't-tāḳa :

ḳ. 3b15

ḳahr : (Ar.) Üstün gelerek mahvetme.

ḳ. 30b01, 51b14

ḳ.+ı 24a09, 42a11, 47a12

ḳ.+ı 'āleminden 46a11, 46a13

ḳ.+ı nefis 29a10

ḳā'im : (Ar.) Ayakta durma, bulunma.

ḳ. 47a14

kā'ināt : (Ar.) Var olan şeylerin hepsi, dünya.

k. 33b01, 33b12, 53b05

k.+da 7b07

k.+ı 6a01

ḳal- : Kalmak, durmak.

ḳ.-a 35a12

ḳ.-dı 21a02

ḳ.-maya 46b10, 49a14, 53b14, 54a01

ḳ.-maz 7b05, 32b04, 51a13, 53a15

ḳ.-sa 47a10

ḳ.-ub 2a12, 4a08, 11a10, 36a14, 57a01

ḳ.-ur 24a09, 34a03, 36b09, 38b14, 46b04, 54a04, 54a05, 54a06, 54a07, 54a08, 54a08, 54a09, 54a10

ḳalb : (Ar.) Yürek, gönül.

ķ. 24a15, 28a03, 31b04,
33a12, 40b13, 40b15, 41b13, 43b06,
44b07, 45a02

ķ.+de 22a02, 38b07, 47b13

ķ.+den 5a12, 40a11

ķ.+dür 33b09

ķ.+e 21a07, 29b01, 33a12,
40a10, 40b11, 42b04

ķ.+i 13b13, 31b02, 31b11,
32a14, 33a02, 47b13, 55b11

ķ.+i ilahî 48b10

ķ.+i maḥzûna 6b03

ķ.+i Mûsâya 21b15

ķ.+i pür-ḥuzûrlarından 6b04

ķ.+inde 36b08, 38b14, 41a06

ķ.+ine 34a01, 37b14, 41a13

ķ.+kim 32a15

ķ.+leri 19b11

ķalbî : (Ar.) Kalbe mensup, kalble
ilgili.

ķ. 34a10

ķ.+dür 32b08, 34a08

ķ.+dür-ki 32b12, 33b05

ķaldur- : Kaldırmak.

ķ.-mayub 48b05

ķ.-ub 4b01

ķale : Kale.

ķ.+yi ķāfa 7b02

ķalem : (Ar.) Kalem.

ķ. 46b03, 51a10, 54a06

ķālīb : (Ar.) Vücut, beden, gövde.

ķ.+uñ 18b08

ķalîl : (Ar.) Az, çok olmayan.

ķ. 3a01

ķamer : (Ar.) Ay.

ķ. 12b04, 12b08, 12b10,
12b11, 19b02, 43a15, 47b10

ķ.+e 19a13

ķ.+i bî-noķşāna 13a06

ķ.+i şubḥ-ı ebed 13a02

ķamerî : (Ar.) Ay'ñ mensup, ay ile
ilgili.

ķ.+de(n) 13a05

ķāmil : (Ar.) Kemale ermiş, olgun,
geniş bilgili.

k. 3a02, 13a08, 28b08,
34b07, 34b13, 35b04, 35b10, 36b05,
37b08, 37b08, 38a08, 38a09, 40a05,
49b13, 51b04, 53b10, 56a08

k.+de 28a15, 34b05

k.+den 27b12

k.+den.ki 55b10

k.+dür 34b09

k.+ler 4a02, 51b02

k.+ler-kim 5a15

k.+üñ 34b15, 38a11

kāmilān : (Ar. Far.) Kamiller, kamil
olanlar.

k. 53b10

ķamu : Bütün, hep.

ķ. 8b02, 8b03

ķan : Kan.

ķ. 16a11

ķandan : Nereden.

ķ. 48b14

ķankı : Hangi.

ķ. 21a13, 23b11, 35b05,
35b11, 35b13, 36a05

ķānūn : (Ar.) Her türlü nizam, kaide,
kural.

ķ. 37b01

ķ.+ı şerī^c at 26a05, 28a14,
34b14

ķ.+ın 56a11

ķapu : Kapı.

ķ. 49a11

ķ.+sına 4b07

ķ.+sını 33b03

ķār : (Far.) İş güç, iş.

k. 30b11

k.+i düşvār 14a14

k.+uñda 15b14

ķara : Kara.

ķ. 47a08

ķ.+dur 47a08

ķarār : (Ar.) Durma, sonuca
bağlama, karar.

ķ. 11b04, 14a10, 17a02,
17b05, 20a09, 21a01, 54b10

ķarīb : (Ar.) Yakın, yakın olan.

ķ.+de 34a15, 37b11

ķasāvet : (Ar.) Keder, gam, tasa.

ķ.+i ķalbi 31b11

ķasem : (Ar.) Yemin, and.

ķ. 15b01

ķāşır : (Ar.) Kısa, az.

ķ.+dur 47a02, 48a14

ķāsırlıķ : (Ar.) Kısalık, azlık.

ķ.+uñ 58a05

ķāşif : (Ar.) Keşfeden, meydana çıkaran.

k.+i envār-ı melekūt 6a09

ķat : Kat, huzur.

ķ.+ında 38b02, 40b01

ķat- : Katmak, dahil etmek.

ķ.-arlar 57a09

ķatʿ : (Ar.) Halletme, sona erdirme, bitirme.

ķ. 20a08, 23b02, 26a10, 34a15, 54a15

ķ.+ı mesāfet 36b10

ķ.+ı menzil 2a11

ķ.+ı ʿarīķ 27a05

ķatṛān : (Ar.) Katran.

ķ.+dan 44a06

ķatre : (Ar.) Damla.

ķ. 2a10, 2b14, 2b14, 7a11, 7b13, 7b15, 26b13

ķ.+dür 41b03

ķ.+nūñ 7a12

ķatt : (Ar.) En boy, boyut.

ķ.+dan 45b04

ķav : Kav mantarlarından kurutularak elde edilen, çabuk tutuşan, süngerimsi madde.

ķ. 20b10

ķavī : (Ar.) Kuvvetli, sağlam.

ķ. 28a11

ķayd : (Ar.) Kayıt, bağlanma.

ķ.+ından 23a13

ķayyūm : (Ar.) Allah (Asli sıfatlardan kıyam binefsihi sıfatı dolayısıyla).

ķ. 3b05

ķaza' : (Ar.) Yazgı, kader.

ķ.+i taḥayyürde 2a12

keffe : (Ar.) Terazi gözü.

k.+yi mizāna 40a14

kehl : (Ar.) Göze sürme çekme.

k.+i hicāb 6a02

kelām : (Ar.) Söz, lakırdı, Kuran-ı Kerim.

k. 7a07, 37a07, 50b12, 55a12

k.+a 12a14, 32b14

k.+dan 19a15

k.+dur 30b11

k.+ı 40b08

k.+ı ene'l-Hakk 36a04

k.+ı Qadīmīnde 1b09, 9b03, 28b13, 32a11, 39a15, 43a02, 46a06

k.+ı lā-yezāliden 11b08

k.+ı mā-lā-ya' nī 33a11

k.+ı mā-lā-ya' nīden 38b13

k.+ı, nā-şāyeste 6a07

k.+ınuñ 19b14

k.+la 30b05

kelimāt : (Ar.) Kelimeler, sözler.

k. 27b02, 33a06

kelime-yi tevḥīd : (Ar.) ''La ilahe illallah Muhammedün resulullah'' sözü.

k. 21a07, 39b10, 39b12, 41b12

kem : (Far.) Eksik.

k. 46a09

kemāl : (Ar.) Yetkinlik, tamlık, mükemmellik.

k. 8a13, 15b05, 28a08, 28b01, 35a07

k.+e 28a05, 28b02

k.+i dereceden 49a07

k.+i kereminden 8b04

k.+i luṭf 6b02

k.+i muḥabbetüñ 16a04

kenār : (Far.) Kıyısı, uç.

k. 52b14

k.+a 44b11

kendi : Kendi.

k. 49b14

kendü : Kendi.

k. 4a03, 12a04, 54a02, 54a02,
57b14

k.+den 12a12, 46b12, 46b13,
48a04, 49a08, 58a07

k.+lerin 30a02

k.+lügenle 49a09

k.+ni 48a02

k.+nün 33b13

k.+ye 9b02

k.+yi 20b04, 58a06

kerem : (Ar.) Cömertlik.

k.+inden 8b04

kerim : (Ar.) Cömert, kerem sahibi,
ulu, büyük.

k. 29a03

k.+inde 1b09, 14a04, 50a02,
52b05, 53a05

kerre : (Ar.) Defa, kez.

k. 6a07, 33b08, 36a07

keşāfet : (Ar.) Sıklık, yoğunluk.

k. 18b14

k.+den 14a12

k.+i ʿanāşırı 31a05

keşif : (Ar.) Sık, yoğun.

k.+dür 18b15

keşir : (Ar.) Çok olan, bol.

k. 3a01

k.+i ḥayr-ı duʿāʾ 8b05

keşret : (Ar.) Çokluk, bolluk.

k. 10a11, 34a05

k.+de 10a15

k.+e 15a03

k.+i ṭaʿām 31b11

kesb : (Ar.) Kazanma, edinme.

k. 12b09, 12b12, 13a08,
29a06, 39a04

k.+i kemāl 15b05

kesil- : Kesilmek.

k.-üb 18b12

kesr : (Ar.) Kırılma.

k.+i rūsūm 46a14

keşf : (Ar.) Ortaya çıkarma, Allah
tarafından ilham olunma.

k. 6b08, 8a11, 12a10, 13a12,
19a09, 19b09, 27b04, 27b14, 33a01,

33b12, 39a01, 42a06, 43b15, 44a10,
49a12, 54b11, 58a03

k.+e 28b09

k.+i envār-ı cebbār 33b09

k.+i mūsā-vār 12a10

ketm-i ‘adem : (Ar.) Allah’ın ruh ve
cisim alemlerini yaratmayı istediği
zaman bütün mahlukların ilki olan
cevher-i ahzar’ın çıktığı yer.

k.+den 17a04

kevākib : (Ar.) Yıldızlar.

k. 19b02, 46b05

kevkeb : (Ar.) Yıldız.

k. 45a02

k.+e 19b12

k.+inde 19b04

kevn : (Ar.) Var olma, varlık.

k. 2b14, 11a06, 17a06,
20a07, 50a14, 50b01, 53a14

kevneyn : (Ar.) Cismani ve Ruhani
alem, dünya ve ahiret.

k.+e 29b15

kībāb : (Ar.) Kubbeler.

ķ. 44a02

ķ.+da 5b07

ķible : (Ar.) Namaza başlarken
yönelinen taraf, Mekke tarafı.

ķ.+ye 40a02

ķ.+yi erbāb-ı ĩķān 3a05

ķıl- : Kılmak, yapmak, etmek.

ķ.-a 6b08, 8b08, 9b10, 10a15,
10b13, 11b06, 18b01, 30b14, 31a05,
32b01, 34a04, 34b04, 36b12, 37a01,
37a06, 37a13, 37b01, 38a01, 40a05,
40a10, 40a12, 40b03, 49b03, 51a03,
51a08, 57b15

ķ.-alum 8a12

ķ.-am 17a15, 17b01, 18a03,
18a05, 18a10

ķ.-an 4a03, 4b09, 34a14

ķ.-dı 3b11, 10a02, 10b15,
11a05, 11a14, 11b04, 13a01, 16a15,
19b12, 22a05, 22b05, 31b15, 33b02,
33b04

ķ.-dı-ki 10b04

ķ.-dılar 14a10, 20b13, 22a10,
33b08

ķ.-duğı 56a03	ķ.-ub 1b08, 3b10, 4a01, 4b15,
ķ.-duķça 6a13	5a10, 5b12, 5b15, 9b09, 11a13,
ķ.-duķda 32b05	11b09, 11b14, 15a04, 15b01, 16a06,
ķ.-dum 4b02, 4b03, 5a02	16a13, 16b02, 16b09, 17a03, 17b12,
ķ.-madı 22b07, 24b14	19b06, 20a06, 20b09, 20b13, 20b14,
ķ.-malıdırlar 37a09	21a01, 24a15, 25a03, 27a11, 30a03,
ķ.-mamışdur 6a05, 19a08	31b14, 32a09, 35a04, 37a14, 37b14,
ķ.-maya 22a13, 35a13	48a04, 48b06, 51b15, 52a08, 57b09,
ķ.-mayalar 6b03	57b10, 58a02
ķ.-mayasın 15b13, 17b08	ķ.-ur 9b03, 20a12, 21a09,
ķ.-mayınca 41a09	21a11, 28b09, 31b03, 33a03, 33a05,
ķ.-mayub 2a12, 17a02, 20a09	34a01, 34a03, 35b13, 35b15, 42b06,
ķ.-maz 19a05, 36b11, 54b10	44a09, 45b08, 45b12, 46a14, 46a15,
ķ.-mazlar 30a01, 54b14	50a07, 52a15, 54a11
ķ.-mış 20a13, 24b03, 36a08	ķ.-urđı 14a11
ķ.-mışdı 15a08, 19b05	ķ.-urlar 15a15, 24b08, 56a10
ķ.-mışdur 6a04, 30b09, 41a13	ķ.-ursa 27a14
ķ.-mışlardur 19a10	ķıldur- : Kıldırmaq, yaptırmak,
ķ.-mışsın 29b11	ettirmek.
ķ.-sa 31a08, 32a03, 32b15,	ķ.-a 37a15
33b12, 46b02, 52a05	ķ.-urlar 56a10, 56a14
ķ.-sam 15b10	ķillet : (Ar.) Az, azlık.
	ķ.+i kelāma 32b14
	ķ.+i kelāmdur 30b11
	ķ.+i şa' āma 31a07

kılma : Kılma, yapma, etme.

k. 58a06

k.+dan 38b04

k.+sını 25a15

k.+sınıñ 45b10, 54b08

kılmağ : Kılma, yapma, etme.

k.+ile 18a14

kılmağ : Kılma, yapma, etme.

k.+dan 27b03

k.+dur 34a10

kılma- : Kılmamak, yapmamak, etmemek.

k. 33a13

k.+dur 22b14

kıluvir- : Kılıvermek, kılmak.

k.-e 23a03

kırk : 40 sayısı.

k. 57a04

kırmızı : Kırmızı.

k. 44a14, 45a05

kıyâmet : (Ar.) Dünyanın sonu, bütün ölülerin dirilerek mahşerde toplanacakları zaman.

k.+de 27a09

kıyâs : (Ar.) Karşılaştırma, örnekseme.

k. 19b13, 45a08

kızdur- : Kızdırmak, ateşlendirmek.

k.-dılar 47a06

kızıl : Parlak kırmızı renk, kızıl.

k. 47a06

kibâr : (Ar.) Büyükler, ulular.

k. 29a11

kim : Ki bağlacı.

k. 2b14

kim : Kim zamiri : 8b03, 13b05

k. 8b03, 13b05

k.+dür 7a07

k.+ki 22a10, 22b09, 24b13, 31a07, 32a03, 32b14, 33b11

k.+üñ.kim 9b05

k.+üñle 13b03

kimesne : Kimse.

k. 37b09, 57a04, 57a09, 57a11, 57a12, 57b02

k.+leri 57a08

kimi : Bazı, kimi.	k. 6b11
k.+n 57a03, 57a03	kon- : Konmak, bir yere inmek.
kimse : Kimse.	ķ.-ar 20a11
k. 10a02, 10a07, 56b14,	konıl- : Konulmak, bırakılmak.
57a15	ķ.-mışdur 21b05
k.+dür.ki 34b13	ķ.-sa 40a14
k.+ye 13b10, 27a09	korķu : Korku.
kimyā : (Ar.) Kimya.	ķ.+sından 42a15
k.+yı naẓarlarına 6a15	koşıl- : Koşulmak.
ķiři : İnsan, kimse, şahıs.	ķ.-mışdur 20b02
k. 3b02, 13b02	koy- : Koymak, bırakmak.
k.+ye 49a12	ķ.-ar 13b04
ķiřver : (Far.) İklim, memleket.	ķ.-ub 4b14, 5a14
k.+i leřāfetde 14a09	köşe : (Far.) Köşe.
kitāb : (Ar.) Kitap.	k.+sinde 57a13
k. 8b09	ķuddise : (Ar.) ''Mübarek olsun''
k.+a 8b04	anlamına gelen ve ermişler hakkında
k.+ı řerīfe 6a08	kullanılan bir dua.
k.+lar 19b15	ķ. 26b01
k.+lardan 30b04	ķudret : (Ar.) Kuvvet, güç.
ķiyāset : (Ar.) Uyanıklılık,	ķ. 1b07, 10b05, 11b07, 32b11
anlayışlılık.	ķ.+i 2b12

ķ.+inden 7b03	ķ.+ı Kerīm 29a03
ķ.+ini 10b01	ķ.+ı Kerīmīnde 1b09, 14a03,
ķ.+ümle 16b06	52b05, 53a05
ķuds : (Ar.) Temizlik, mübareklik.	ķurb : (Ar.) Yakın olma, yakınlık.
ķ. 2a04	ķ.+da 5b05, 5b05
ķ.+i melekūt 2a02	ķ.+ı ceberūt 2a02
ķudsi : (Ar.) Mübarek, kutsal.	ķ.+ı ġārda 33b06
ķ.+sinde 20b04	ķ.+ı Hākķda 15a07
ķul : Allah’a göre insan, abd.	ķ.+ı hāzret-i ‘izzetde 14a09
ķ. 31a13	ķ.+ı ‘izzetde 18a14, 18b07,
ķ.+a 40a04	58a08
ķ.+ını 3b09	ķ.+ı Rabbü'l-ālemīnden
ķ.+larıma 35a14	14b14
ķ.+uma 16a07	ķ.+ına 37b11
ķ.+uñ 42a14	ķūsü'l-vecel : (Far. Ar.) Ürpertici ses.
ķulak : Kulak organı.	k. 15a05
ķ.+lar 17b02	ķuṭb : (Ar.) Bir tarikatin ulusu,
ķ.+larına 20b09	büyüğü.
ķulüb : (Ar.) Kalpler, gönüller.	ķ. 56a12, 56b01
ķ.+a 5a14	ķ.+dan 55b10, 56b01
ķur’ān : (Ar.) Kuran-ı Kerim.	ķ.+ı ‘ālem 9a13, 55b07,
ķ.+ı ‘Azīmīnde 50a02	55b09, 56a04,
	ķ.+ı ‘ālemden 56a03

ķ.+1         57a10

ķ    '        : (Ar.) Ariflerin,
alimlerin ulusu, b     .

ķ. 2a14, 56a06

ķ     : (Ar.) Sağlamlık, kudret.

ķ. 27a14

ķ.+de 37b06, 37b07, 43b08

ķ.+i r          22a07

ķ.+iyle 28b09, 28b11, 37a04

ķ       : (Ar.) Sıkıntılar,        .

ķ.+1 m        40b15

ķ      : (Ar.) Bulanıklık.

ķ.+den 39a05

ķ.+i zeng           41b13

ķ    : (Ar.)          ,      
      uymayan davranı larda
bulunma.

ķ. 54a08, 54b11

ķ   : K  .

ķ. 21b03

ķ    : (Ar.) B     , tamamı.

ķ. 7a15, 48a13, 49b04

ķ       : (Ar.) B       ,
tamamıyla.

ķ. 7b11, 23b07, 40a14,
53b11, 54a15

ķ      : (Ar.) Kamiller.

ķ.+i m          56b02

ķ    : (Ar.) Bir        aslı, hakikati.

ķ.+inde 2b05

ķ.+     13a11

ķ     : (Ar.) Taht, makam.

ķ. 46b02, 51a10, 53b13,
54a05

ķ       : (Ar.) Ke    , ke     .

ķ.+1 ilah   3b12

ķ.+larında 4a04

ķ     : (Ar.) Kitaplar.

ķ.+i sem        39b09

L

lā-cerem : (Ar.) Şüphesiz, elbette.

l. 19a06, 22b01, 31b01

lāceverdī : (Far.) Lacivert renkte olan.

l. 44a14

lafz : (Ar.) Söz.

l.+1 40b02

lāhūt : (Ar.) Uluhiyet alemi.

l. 2a03

l.+a 30a07

l.+dan 27b15

l.+dur.ki 6a11

lāmi' : (Ar.) Parlak, parlayan.

l. 8a08, 28a01, 44a15, 48b10

laṭīf : (Ar.) Hoş, güzel.

l. 50a10, 50b04

l.+dür 18b15

lā-yezāl : (Ar.) Zevalsiz, bitimsiz.

l. 12a08, 15a07, 53b15,

57b12

lāyık : (Ar.) Yakışan, yaraşır.

l. 38a05

lāzım : (Ar.) Gerek, gerekli.

l. 27a08, 35b09

l.+dur 39a13

l.+dur.ki 37a09

lehümā : (Ar.) Birinden yana olan, birinin tarafını tutan.

l. 3b03

leme'ān : (Ar.) Parlama, parıldama.

l. 43a14, 44b15

lem-yezal : (Ar.) Zeval bulmaz, baki, kalıcı.

l.- 18b12

lerze : (Far.) Titreme, titireyiş.

l. 42a12, 48a02

leṭāfet : (Ar.) Hoşluk, güzellik.

l. 18b13

l.+de 14a09, 14b11, 45a15

l.+e 31a06

l.+inde 50b08	l. 33a15
levḥ : (Ar.) Üzerine resim, yazı gibi şeyler yazılabilen nesne.	luṭf : (Ar.) Hoşluk, güzellik.
l. 46b03, 47b14, 51a10, 54a05	l. 6b02
l.+ine 37a08	l.+ı 47a12, 52a03
leyle-yi mi' rāc : (Ar.) Hz. Muhammed'in göğsü çıktığı gece.	l.+ların 6a04
l.+da 35a10	l.+undan 50a08
leṣā'iz : (Ar.) Tatlı şeyler, zevk alınacak şeyler.	l.+unuñ 50a07
l. 14b07, 40a14, 40a15	
lezzet : (Ar) Tat, çeşni.	
l. 40a13	
l.+e 40a15	
l.+inden 55a10	
l.+ümüz 40b01	
lisān : (Ar.) Konuşulan dil, dil.	
l. 8a12, 33a09, 33a10, 33b08	
l.+ı 1b06, 1b08, 4a08, 6a09, 8b12, 11a13, 11b06, 33a06, 40b07	
lisānī : (Ar.) Lisana, dile ait, dille ilgili.	

M

mā' : (Ar.) Su.

m.+i mūncemid 47b11

m.+i šāfī 50b05

ma'ād : (Ar.) Dönülen yer, dönüş.

m.+ina 26a12

ma' a-hazā : (Ar.) Bununla beraber.

m. 19b07

ma' ānī : (Ar.) Manalar.

m.+yi envār 43b06

ma' ārif : (Ar.) Bilgi, marifetler.

m.+i a' lā 32a08

m.+i envāra 38a06

m.+i ilahī 34a12

ma' būd : (Ar.) İbadet olunan, Allah.

m. 1b03

ma' den : (Ar.) Maden.

m.+ül-'irfān 2a14

m.+ül-'yaqīn 5a07

ma' dūm : (Ar.) Yok olan, mevcut olmayan.

m.+dur 7a02, 51b09

mā-fihā : (Ar.) Öteki dünya, ahiret.

m. 11a03, 21b01, 55a07

mağāra : (Ar.) Mağara, in.

m.+dan 19a12

mağfūr : (Ar.) Allah tarafından günahları affedilmiş kimse, yargılanmış.

m.+unda 6b07

mağlūb : (Ar.) Yenilen, yenilmiş kimse.

m. 18b13

mağrib : (Ar.) Garb, batı memleketleri.

m.+i 'ademde 13a04

mağrūr : (Ar.) Gururlu, büyüklük taslayan.

m. 36b02

māh : (Far.) Ay.

m. 9b02

m.+ı seyyāre 43a04

maḥall : (Ar.) Yer, mekan, mevki.

m. 40b14

m.+de 12a15, 21b15, 26b04,
37a07, 51a15

m.+i ‘aḳabede 36a13

m.+i muḥāṭara 37b02

m.+i varṭadan 37a14

m.+i varṭalar 36a08

m.+inden 22b13

maḥbūb : (Ar.) Sevilen, sevgili.

m.+ı ezelīden 15a08

m.+ı ḥaḳīḳī 26b10

m.+ı ḥaḳīḳīye 20a08

m.+ı ḥaḫret 26b15, 38a07

maḥcūb : (Ar.) Utanan.

m. 15a09, 15b03, 38b05

maḥfī : (Ar.) Gizli, saklı.

m. 31a11, 32b15

m.+yi nihān 14a15

maḥfūz : (Ar.) Saklanmış, krunmuş.

m. 5b07

māhir : (Ar.) Maharetli, becerikli.

m. 36b14

m.+ler-ki 5b02

maḥkī : (Ar.) Hikaye olunmuş,
anlatılmış.

m.+sidür 48a15

maḥlūk : (Ar.) Yaratılmış.

m. 31b09, 32b02

maḥlūkāt : (Ar.) Yaratılanlar,
canlılar.

m. 11a04

m.+ına 10b01

maḥlūt : (Ar.) Karıştırılmış,
katılmış, karışık.

m. 5b11

maḥrūm : (Ar.) Bahtsız, nasipsiz.

m. 4b08

maḥsūsāt : (Ar.) Gözle görülür
şeyler.

m. 38b07, 38b12

m.+ı 39a08

m.+ı zāhiri ve bāṭinī 51a11

māh-tāb : (Far.) Ay ışığı, mehtap.

m. 46b05

maḥv : (Ar.) Yok etme, ortadan
kaldırma, perişan etme.

m. 6b07, 26b12, 26b13,
37a10, 38b15, 41b05, 43a07, 46b03,
46b07, 46b10, 49b06, 49b10, 53b14,
54a01

maḥzā : (Ar.) Tam, halis, katkısız.

m. 34b08

maḥzūn : (Ar.) Hüzünlü, tasalı,
kaygılı.

m. 18b04

m.+a 6b04

mā'il : (Ar.) Bir yana eğilmiş,
hevesli, istekli.

m. 15b11

ma'īset : (Ar.) Yaşama, geçinme.

m. 29a06

maḳām : (Ar.) Durulan yer, durak,
makam.

m. 48a14

m.+a 35a15, 35b11, 41b02,
44a15, 53b07

m.+da 30a01, 30b03, 35b05,
35b13, 35b14, 36a03, 36a05, 36a13,
48b09, 49a06, 49b07, 55a12

m.+dan 12a13, 56a09

m.+dasın 29b07

m.+dur 30b12

m.+ı aşlına 9a02, 23a07

m.+ı cem' ü'l-cem' de 37a10

m.+ı mezkūrātdan 37a03

m.+ı mu' ayyenesine 26a11

m.+ı ünsden 15a01

m.+ı velāyete 28a06

m.+ı velāyetüñ 8a10

m.+ına 29b12

m.+kim 48a05

m.+larında 14a10

m.+unda 11b04

m.+uñ 14b09, 48b07, 54b13,
56a11

maḳāmāt : (Ar.) Makamlar,
meclisler.

m. 7a05, 8a10, 56a01, 56a09

m.+ı 56a10

m.+uñ 55a02	ma' ḳulāt : (Ar.) Aklın uygun bulduğu, akıl ile bilinen şeyler.
maḳāmlu : (Ar.) Makam sahibi.	m.+ıyla 6b13
m. 11b04	mā-lā-ya' nī : (Ar.) Manasız, faydasız, boş.
maḳarr : (Ar.) Karar , kabul edilen.	m. 33a11
m.+lardur 7a10	ma' lūl : (Ar.) Hastalıklı, illetli, sakat.
maḳbūl : (Ar.) Kabul olunmuş, beğenilen.	m. 36b10
m. 51b02	ma' lūm : (Ar.) Bilinen, belli.
m.+ı ḥazret 27a07	m. 6a05, 7a15, 7b08, 7b09, 8b09, 12b14, 28b12, 31a08, 32a09, 35b08, 38a12, 48a15
maḳdūr : (Ar.) Güç, kuvvet, Allah'ın takdiri.	m.+ı 35b15, 36a09
m.+a 2b12	ma' mūr : (Ar.) Bayındır, şenlikli.
maḳṣad : (Ar.) Kasdolunan, istenilen şey.	m. 57a15
m.+ı aḳṣādan-ki 51a01	ma' nā : (Ar.) Mana, anlam, içyüz.
m.+ı ḥaḳīḳat 36a14	m. 8b01, 22b12, 35b01
maḳṣūd : (Ar.) İstenilen şey, istek.	m.+dan 37b15
m. 17a01, 26a15, 26b09, 28b12	m.+ları 45a07
m.+a 4b15, 20a01, 28a05, 29b06, 37b03, 37b12, 38a03, 48b07	m.+sı 44b04, 53a13
m.+ı aḳṣāya 38a05	m.+yı 47a02, 48b11
	m.+yı ḡaybī 22a01

m.+yı ḥaḳīḳī 40b03	m.+i ʿavāmdur 55b05
m.+yı kelime-yi tevḥīd 39b10	m.+i ḥaḳīḳatden 22b15
mānend : (Far.) Benzer, eş.	m.+i ilahī 22b09, 33a01
m.+i 2b08, 52b10	m.+i nefis 32a07
m.+i deryā 57b15	m.+i nefis-ki 32a03
m.+i nūr 19b06	m.+inde 12a04
maʿnevī : (Ar.) Madde dışı olan, manaya ait.	m.+ün 8a11
m. 35a03	maʿrifetu'l-lah : Allahı tanıma, onu isimleriyle ve sıfatlarıyla bilme.
māniʿ : (Ar.) Engel olan, engel.	m. 24b11, 24b14, 25a07, 32a04
m. 14a13	maʿrūf : (Ar.) Herkesçe bilinen, tanınmış.
maʿnī : (Ar.) Bkz. mana.	m.+dur 53a02
m. 8b02	m.+unuñ 55a09
m.+dür 8a14	mā-sivā' : (Ar.) Allah'ın dışındaki her şey, bütün yaratılanlar.
manşib : (Ar.) Makam, rütbe, derece.	m. 21b01, 23a13, 23b11, 55a08
m. 57a02	mā-sivā'u'l-lah : (Ar.) Allah'ın dışındaki her şey.
mantıḳu'l-ğayb : (Ar.) Gayb ilmi, gayb mantığı.	m. 41a07
m. 8b13	m. +a 22b06
maʿrifet : (Ar.) Marifet, ustalık.	
m. 54b02, 55a15, 55b02, 55b05	
m.+i aʿlādur 32a04	

m. +dan 53a13	m.+ı şerîfî 18a02
maşrif : (Ar.) Sarf, harcama mahalli.	ma' zûl : (Ar.) İşinden çıkarılmış.
m.+ine 22b14	m. 25a03
maşrık : (Ar.) Güneşin doğduğu taraf, doğu.	me' âd : (Ar.) Ahiret.
m. 50a08, 50b02	m.+ına 6b14
m.+dan 32b03	mebde' : (Ar.) Başlangıç, ilk unsur.
mât : (Far.) Yenilme.	m. 26a12
m. 7b04	m.+i vücūd 10b10
maṭla' : (Ar.) Tulu edecek, doğacak yer.	mecâl : (Ar.) Güç, kuvvet, imkan.
m.+ından 43a05, 44b04	m. 2b06, 7b05
maṭlûb : (Ar.) Taleb edilen, istenilen.	mecâz : (Ar.) Hakikatin, gerçeğin zıttı.
m.+uñ 17a01	m.+ını 26b11
maẓhar : (Ar.) Nail olma.	mecâzî : (Ar.) Mecaza ait, mecazla ilgili olan.
m. 10b12, 31b02, 35a02	m. 13b10
m.+ı 47a10	m.+den 12b02
m.+ı esrâr-ı celî 3a06	meclis : (Ar.) Toplanılacak, oturulacak yer.
m.+ı envâr-ı ḥafî 3a05	m.+i Rabbâniyye 49a10
m.+ı 'ilm-i Rabbü'l-âlemin	mecma' : (Ar.) Toplanılacak, kavuşulacak yer.
2a15	
m.+ı nevmden 32a15	
maẓmûn : (Ar.) Sanatlı, ince söz.	

m.+1 ʿulūmū'l-evvelīn ve'l-
āhīrīn 2a15

meczūb : (Ar.) Cezbolunmuş, Allah
sevgisinden dolayı cezbe tutularak
kendinden geçmiş olan.

m. 27b04, 28a13, 28b07

m.+dur 28a13, 28b06

m.+1 muṭlaḳ 26b08

m.+1 sālik 27b06

m.+1 sālikdür 27b05

meczūbīn : (Ar.) Meczuplar.

m.+dendür-ki 26b07

meddāḥ : (Ar.) Metheden,
eğlendiren.

m.+uñ 16b05

meded : (Ar.) Yardım, imdat.

m. 26a03

medḥ : (Ar.) Övme.

m. 16a12

meftūn : (Ar.) Fitneye düşmüş.

m. 36b02

meger : (Far.) Meğer, oysa ki,
halbuki.

m.+ki 49a13

meḥāmid : (Ar.) İyi, iyilik, iyi
 taraflar.

m.+inden 2a10

mehālik : (Ar.) Helak olacak,
tehlikeli.

m.+inden 27a04

mehcūr : (Ar.) Terk olunmuş, yalnız.

m. 3b09, 4b06

mehlikāt : (Ar.) Tehlikeler.

m. 27a05

mekān : (Ar.) Yer, mahal.

m. 2b14, 11a06, 17a06,

50a14, 50b01, 52b14, 53a10, 54a09,
55a11

m.+dan 20a07, 53a14

Mekke : (Ar.) Hicaz'da Hz.

Muhammed'in doğduğu ve Kabe'nin
bulunduğu şehir.

m.+de 33b07

mekr : (Ar.) Hile, düzen.

m. 35b06

mekşūfāt : (Ar.) Keşf olunanlar,
meydana çıkarılanlar.

m.+ı esrārī 50b11

mekşūfiyyet : (Ar.) Keşif, ortaya
çıkarma.

m.+den 42a09

mektūm : (Ar.) Gizli, saklı.

m. 13a05

melā : (Ar.) Topluluk, doluluk.

m. 32b13

melā'ik : (Ar.) Melekler.

m.+lerime 16a05

melā'ike : (Ar.) Melekler.

m. 11a03mü'minīn, 55b13

m.+ye 16a12

m.+yi müheyyem 5b12

melek : (Ar.) Allah'ın, halleri diğer
canlılara benzemeyecek şekilde
nurdan yarattığı varlıklar.

m. 28a11

m.+i muḥarreb 33b14

m.+lerim 16a06

m.+ül'ervāḥ

melekiyyet : (Ar.) Melek, meleğe
mensup, meleklerle ilgili.

m.+e 31a01, 34b03

melekūt : (Ar.) Ruhların ve
meleklerin alemi.

m. 2a02, 6a10, 15a13, 20a11,
43b15

m.+a 28a02

m.+dan 28a02

melikū'l-mennān : (Ar.) İhsan sahibi,
ihsanı bol, Allah.

m. 5a07

melekū'l-mevt : (Ar.) Ölüm meleği,
Azrail.

m. 24a03

memlū : (Ar.) Doldurulmuş, dolu.

m. 17a10, 17b12, 31b04

men' : (Ar.) Yasaklama, yasak.

m. 17b08

menāhī : (Ar.) Haram olmuş,
yapılması men edilmiş şeyler.

m.+den 27b12

menāzil : (Ar.) Menziller, konak yerleri.

m. 54a15

m.+i ʿaḳabāt 36a09

m.+i baʿīde 34a15

m.+ün 27a04

mencāt : (Ar.) Kurtulma.

m. 37a05

menn : (Ar.) Bağışlama.

m. 3b03

menşe' : (Ar.) Bir şeyin çıktığı yer, esas, kök.

m.+i 11a08

me'nūs : (Ar.) Alışılmış, alışık.

m. 5b09, 19a03, 19a04, 30a14, 38b05, 45b14, 55a06

menzil : (Ar.) Mesafe, konak.

m. 2a11, 20b01

m.+dedür 54b04

m.+e 14a15, 28b11

m.+i 55b12, 55b13

m.+i sālik 48b02

merātib : (Ar.) Rütbeler, dereceler.

m.+i aʿlām-içün 15b05

m.+i aʿlāya 38a04

m.+i ʿālīye 14b08, 17a10

m.+i eclā-kim 32a08

merdūd : (Ar.) Reddolanmış, geri çevrilmiş.

m.+dur 35b03

mer'ī : (Ar.) Gözle görülen.

m. 45b02

merkez : (Ar.) Merkez, orta nokta.

m.+inden 55b15

mertebe : (Ar.) Rütbe, derece.

m. 41a02

m.+de 7b07

m.+sin 57b05

m.+yi mutavassıt 41a03, 41a10

m.+yi mübtedī 41a02, 41a04

m.+yi müntehī 41a15

m.+yi müntehīdür 41a03

mesāfet : (Ar.) Ara, uzaklık.

m. 36b10

meşelâ : (Ar.) Misal olarak, şunun gibi.

m. 44b05

mesken : (Ar.) Oturlacak yer, ev.

m. 8b07

meslûbü'l-‘aql : (Ar.) Aklı alınmış, deli edilmiş.

m.+durlar 27a15

mesned : (Ar.) Dayanılan şey, derece.

m.+i sermedî 17b04

mesrûr : (Ar.) Mecnun, sevinmiş.

m. 18b03

mest : (Far.) Sarhoş.

m. 11b14, 12a07, 12a08,
12a10

m.+i hâzret-i dîvâne-yi ezel
56b09

mestlûk : (Ar.) Sarhoşluk.

m. 12a05

mestûr : (Ar.) Örtülü, gizli.

m. 3b08, 6a04, 14b05, 21a06,
32a08

mes‘ûd : (Ar.) Saadetli, bahtiyar.

m. 57b08

meşârib : (Ar.) Mizaçlar, tabiatlar, ahlaklar.

m. 26b06

m.+e 30b06

meşâyiḥ : (Ar.) Şeyhler.

m. 27a01

m.+i ‘azâm 39b04

m.+i muḥaqqıḳîn 38b02

meşḡûl : (Ar.) Bir işle meşgul, tutulmuş.

m. 18a05, 29b02

meşreb : (Ar.) Yartılış, mizaç, ahlak.

m. 26a14, 26b03, 28b12,
35b11

m.+inden 26b05

m.+ine 4a05, 26a13

m.+lerinüñ 4a05

meşrû‘ : (Ar.) Caiz olan, şeraite uygun olan.

m.+dur 34b05

mevâni‘ : (Ar.) Maniler, engeller.

m. 16a08	m. 30b07
m.+i 40b12	mevşūf : (Ar.) Vasıflanmış.
mevc : (Ar.) Dalga.	m. 2b12, 37a01
m. 44b11	m.+dur 53a02
m.+ler 44b11	mevt : (Ar.) Ölüm, benliği öldürme.
mevcūd : (Ar.) Var olan, bulunan.	m. 23b04, 37b07
m. 1b04, 10a04	m.+e 37b09
mevcūdāt : (Ar.) Var olan şeyler, mahluklar, kainat.	m.+i ıztırārīdür 23b09
m. 8b14, 9b12, 10a04	m.+leri 23b07
m.+a 11b12	mevzi : (Ar.) Yer.
m.+da 7b12, 47a11	m.+i 55b11
m.+dan 54b11	meydān : (Ar.) Orta yer, meydan.
m.+uñ 11a07, 11b15	m.+da 7b04
mevkūf : (Ar.) Durdurulmuş, tutulmuş.	m.+ı ğurūrda 36b04
m. 2b12	m.+ı Kābe Kavseyni Ev Ednā 3a07
m.+dur 32a04	m.+ın 4a02
mevlā : (Ar.) Sahip, malik, Allah.	m.+ında 2a06, 27a12
m.+yla 5b09	m.+uñ 7a09
Mevlānā Celālū'd-dīn-i Rūmī : (Ar.) Mutasavvıf bir Türk şairi ve Mevlevi tarikatının kurucusudur.	meyl : (Ar.) Eğilme, istek, meyil.
	m. 20a06

m.+i 20a05	m.+ı erba ^ç adan 34a13
m.+i m̄a-sivāyī 46a01	m.+uñ 44b03
meymūne : (Ar.) Uğurlu, bereketli, kutlu.	mezra^ça : (Ar.) Ekilecek yer, tarla.
m.+de 6a14	m.+dur 25a09
me'yūs : (Ar.) Ümitsiz.	mı : Mı (Soru eki).
m. 15b12, 34a02	m. 25a13, 25b02
mezāhib : (Ar.) Mezhepler, tutulan yollar.	mi : Mi (Soru eki).
m.+i muhtelif 36a11	m. 22b02, 25a15
mezellet : (Ar.) Alçaklık, itibarsızlık.	miḥnet : (Ar.) Zahmet, sıkıntı.
m.+ine 4b14	m.+i esrār-ı ḡafletde 3b08
mezheb : (Ar.) Gidilen, tutulan yol.	miḡdār : (Ar.) Parça, kısım, doz.
m.+ine 36a10	m. 18b02, 18b09, 18b12, 27a14, 43b09, 44b13
mezkūr : (Ar.) Zikrolunmuş, anılmış.	m.+ki 27a13
m.+dan 29b13	minnet : (Ar.) Şükür, teşekkür etme.
m.+dur 27a09	m. 25a10
mezkūrāt : (Ar.) Zikredilmiş, anılmış şeyler.	m.+i bī-kerān 3b04
m.+a 19b09, 34a14, 34b04	minvāl : (Ar.) Tarz, yol, şekil.
m.+dan 37a03, 38a12	m. 14a11, 45a07
m.+ı 36a06, 47a03	mi^çrāc : (Ar.) Göğe çıkma.
m.+ı envār 50b10	m. 53a11
	m.+uñ 53a12

mir'āt : (Ar.) Ayna.

m. 17a07

m.+ı zāt-ı eḥadiyyetdür 52a15

mişāl : (Ar.) Örnek, benzer.

m. 7b13

m.+(i) 50b09

m.+i 7b13, 50b09, 52b10

m.+i āf-tāb 58a01

m.+inde 20b10, 43b04,

43b13, 43b14, 44b01, 44b15, 45a02,

45a03, 47b05, 47b06, 50a12, 50a13,

50b05, 50b07

m.+indedür 12b04

miskīn : (Ar.) Aciz, beceriksiz.

m. 24a07

mişl : (Ar.) Benzer.

m.+i 2b08

mizāc : (Ar.) Huy, tabiat.

m.+da 36b13

m.+ı mürīdde 36b06

m.+ına 36b14

mizān : (Ar.) Terazı, ölçü aleti.

m.+a 40a14

mu'ālece : (Ar.) İlaç yapma, ilaç kullanma.

m. 36b12

mu'āmele : (Ar.) Davranma, davranış.

m.+dür 29a01

mu'allel : (Ar.) Sakat, eksik.

m. 2b11

mu'arrā : (Ar.) Temizlenmiş, arınmış.

m.+dur 45b05

mu'āvenet : (Ar.) Yardım, yardım etme.

m. 26a04

mu'ayyen : (Ar.) Tayin edilmiş, belli.

m. 14a10

mu'ayyene : (Ar.) Bkz. muayyen.

m.+sine 26a11

mu'azzib : (Ar.) Azap ve eziyet veren.

m.+ini 18a11

mūcib : (Ar.) Gereken, gerektiren,
gerekli.

m.+i cezbedür 28b04

m.+ince 26a09

m.+ine 15b08

mufevvez : (Ar.) İhale ve sipariş
olunmuş.

m.+dür-kim 13b10

muğāyeret : (Ar.) Aykırılık,
uymazlık.

m.+den 18a13

muḥabbet : (Ar.) Sevgi.

m. 16a09, 16b01, 16b04,
18a04, 20b03, 25a15, 40b11

m.+i 55a06

m.+ine 11b01

m.+le 10b14

m.+üñ 16a04

muḥakkık : (Ar.) Gerçeği arayıp,
meydana çıkaran, soruşturucu.

m. 5b04, 49b13

m.+lar 51b02

muḥakkık : (Ar.) Gerçeği arayıp,
meydana çıkaranlar, soruşturucular.

m. 38b02

muḥāl : (Ar.) Mümkün olmayan.

m.+dür 33a13, 50b05

muḥālefet : (Ar.) Uygunsuzluk,
aykırılık.

m. 29b09

muḥālif : (Ar.) Aykırılık gösteren,
uygun olmayan.

m. 35b03

Muḥammed : (Ar.) Bir çok defalar
hamd ü sena olunmuş, tekrar tekrar
övülmüş anlamına gelen bu kelime,
Peygamberimizin adıdır
(Kendisinden önce de bu adı almış
kimse yoktur).

m. 2b02, 3a08, 10b09, 10b14,
11b02, 12b03, 14a07, 20b06, 35a14

m.+i 10b06

m.+indür 10b09

Muḥammedī : (Ar.) Hz.

Muhammed'e ait, onunla ilgili.

m. 10b10, 35a09

muḥārebe : (Ar.) Savaşma, çarpışma.

m. 30b01

muḥarraḳ : (Ar.) Yakılmış, yanmış.

m. 15b04

muḥarriḳ : (Ar.) Çok yakan.

m.+den 37b15

muḥāṭara : (Ar.) Tehlike, zarar.

m. 36a13, 37b02

muḥibb : (Ar.) Sevgi besleyen, dost.

m.+ün 16b05

muḥibbī : (Ar.) Muhib ile ilgili.

m.+dür 47b03, 47b04

muḥīṭ : (Ar.) Etrafını çeviren,
kuşatan.

m. 10a10, 54a11

m.+dür 53a07

muḥkem : (Ar.) Sağlam, kuvvetli.

m. 4a12, 41a06

m. tut- 4a12

muḥriḳ : (Ar.) Yakan, yakıcı.

m.+dür 46a12

muḥtāc : (Ar.) İhtiyacı olan.

m. 19a07

muḥtārūn : (Ar.) Seçilmişler,
seçkinler.

m. 57b01

muḥtelif : (Ar.) Türlü, çeşitli.

m. 28b13, 48b08

m.+dür 26a14, 30a13

muḥtelife : (Ar.) Bkz. muhtelif.

m. 36a12, 36b07, 44b12

m.+den 35b10

muḥterem : (Ar.) Saygıdeğer.

m. 9b13, 25b11, 41b09

muḥyi : (Ar.) Canlandıran, hayat
veren.

m.+dür 47b03, 50a08

mu‘īn : (Ar.) Yardımcı.

m. 8b09

muḳābele : (Ar.) Karşılık verme,
karşılama.

m. 20b12, 52b14

m.+siyle 12b09

muḳābil : (Ar.) Karşı karşıya gelen,
karşılık.

m. 12b06, 13a03, 13a07,
40a15, 42b06

m.+den 45b07

mukaddes : (Ar.) Mübarek, temiz.

m. 2a05

m.+i 52b08

m.+inden 10b05

m.+ine 8b08, 10b04

m.+ümden 15b03

m.+ümle 15b12

mukarreb : (Ar.) Yaklaşmış, yakın.

m. 33b15

m.+lerdür 56b04

mukarrebân : (Ar.) Yaklaşmış
olanlar, yakınlar.

m.+ı kırb-ı ceberût 2a02

mukarrebîn : (Ar.) Yaklaşmış
olanlar, yakınlar.

m. 56b02

mukayyed : (Ar.) Bağlı, bağlanmış.

m. 23b11

m.+dür 6b13

mukîm : (Ar.) İkamet eden, oturan.

m. 30a01

muktezâsınca : (Ar.) Gereğince.

m. 8a04, 57b13

munfaşıl : (Ar.) Ayrı, ayrılmış.

m. 53a01

muntazır : (Ar.) Gözleyen, bekleyen.

m. 4b04, 20b11

murād : (Ar.) İstek, dilek.

m. 8a14, 21b10, 24b11,

38b04

m.+dur 30a10

m.+ı 14b04

m.+uñ 4b12

murebbe' : (Ar.) Bağdaş kurarak
oturma.

m. 33b03, 40a01

Mūsā : (Ar.) Hz. Musa.

m. 3b02, 19b05

m.+ya 21b15

Mūsā-vār : (Ar. Far.) (Hz.) Musa
gibi.

m. 12a10

muşaffā : (Ar.) Tasfiye edilmiş,
arınmış.

m. 21a11, 33a02

musallaṭ : (Ar.) Sataşmış, ilişmiş.

m. 15b10, 18a10, 37b15,
42b03

muşarraʿ : (Ar.) İki mısrası olan
kafiyeli beyit.

m. 46b07

muşaykal : (Ar.) Cilalı, parlak.

m. 12b05, 41b12

mūşil : (Ar.) Ulaştıran, yetiştiren.

m.+i müşāhede-yi ġaffārdur
33b10

m.+i zıkr-i ḳalbdür 33b08

Mustafā : (Ar.) Seçilmiş, Hz.
Muhammed'in adlarından.

m. 3a08

muşāḳat : (Ar.) Düşmanlık, karşıtlık.

m. 2a06

muṭābık : (Ar.) Uyan, uygun.

m. 6a14, 8a06

mutavassıṭ : (Ar.) Aracılık eden,
aracı.

m. 41a03, 41a10

muṭavvel : (Ar.) Uzatılmış, uzun.

m. 30b04

m.+dür 44b13

muʿtekif : (Ar.) Bir ibadethaneye
çekilip namaz, niyaz ve ibadetle
meşgul olan.

m. 38b09, 40a01

m.+lerdür 5b02

muʿtekifāt : (Ar.) İbadetle meşgul
olanlar, ibadetle meşgul olmalar.

m.+ı şavāmiʿ 2a03

muṭlak : (Ar.) Kayıtsız, yalnız, tek.

m. 26b08, 47a15, 52a02

m.+ınuñ 56b05

muṭṭaliʿ : (Ar.) Bilgili, haberli.

m. 13b13, 33b15, 56b10,
57a01

muttaşıf : (Ar.) Vasıflanan.

m. 31a13, 32a13, 37a02

muttaşıl : (Ar.) Ulaşan, kavuşan.

m.+dur 53a01

muṣāfiḳ : (Ar.) Uygun, yerinde.

m. 6a13, 16b11, 30b06,
50a06

muṣī : (Ar.) Işık veren, parlayan.

m. 50a08, 50a13

m.+dür-ki 50b04

muṣlim : (Ar.) Karanlık.

m. 39b15

m.+de 38b09

muṣmaḥill : (Ar.) Çökmüş, yok
olmuş.

m. 38a02, 40b03, 41b04

muṣṭarib : (Ar.) İztırabı, sıkıntısı
olan.

m. 18a15, 23b15, 42a10

mübārek : (Ar.) Bereketli, feyizli.

m. 19a13

m.+lerine 6a15

müberrā : (Ar.) Temize çıkmış,
aklanmış.

m.+dur 45b04

mübeşşir : (Ar.) Müjdecî, muştucu.

m. 17a14

mübtedā : (Ar.) Başlangıç.

m.+yı mevcūdāt 8b14, 9b12

mübtedī : (Ar.) Yenilik ortaya koyan.

m. 39a08, 41a02, 41a04,
41a07

mübtelā : (Ar.) Tutkun, tutulmuş.

m. 36b03, 41b04

m.+dur 24b15

mücāhede : (Ar.) Uğraşma, nefsi
yenmeye çalışma.

m. 25a07, 27a12, 28a15,
28b04, 28b08, 28b09

m.+de 29a14

mücellā : (Ar.) Parlak, cilalı.

m. 12b04, 21a11, 33a02

mücerred : (Ar.) Yalın, yalnız.

m. 17a12

m.+dür 45b02

müdām : (Ar.) Devam eden, sürekli.

m.+ı bedr-i ay 32a13

müdāvement : (Ar.) Devam etme.

m. 9a05, 32b15, 38a15,
38b04, 40a05, 40a07, 41a01

m.+i evrād-ı şerīf 29a04

m.+i zıkr 38b14

m.+i zıkrde 40b10

müdde‘ī : (Ar.) İddia eden.

m. 38a10

müddet : (Ar.) Zaman, vakit.

m.+i qarībde 37b10

müdekkik : (Ar.) İnceden inceye
araştıran.

m.+ler 51b02

müfarekat : (Ar.) Ayrılma,
uzaklaşma.

m.+da 18b07

müfevvez : (Ar.) İhale ve sipariş
olunmuş.

m.+dür 7b12, 49a06

müfevvezān : (Ar.-Far) İhale ve
sipariş olunanlar.

m.+ı baħr-i lāhūt 2a03

müfid : (Ar.) İfade eden, anlatan.

m. 8b02

müfni : (Ar.) Yok eden.

m. 46a12

m.+nüñ 49b06

müfniyyet : (Ar.) Yok eden, mahv
eden, yok olma.

m.+inüñ 49b02

müheyem : (Ar.) Hakka aşık,
Hakka ulaşmış.

m. 5b12

mülāyim : (Ar.) Uygun.

m. 36b15

mülāzemet : (Ar.) Bir işe sımsıkı
bağlanma, devamlı meşgul olma.

m. 29a02, 30b14, 31a05,
31a07, 32a03, 32b14, 33b12, 34a14,
34b04, 38b03, 40b02, 57b11

m.+i nevāfil 29a04,

m.+i zıkrul-lah 39a14, 39b14

mülāzım : (Ar.) Bir işe sarılan,
tutunup kalan.

m.+ı zıkr-i Hakk 38b09

mülāzımān : (Ar.) Bir işe sarılanlar,
tutunanlar.

m.+ı 57a10

mülk : (Ar.) Ev, mal, mülk.

m. 20a11

m.+i ‘ademdedür 13a15

m.+inde 55a01

mültezim : (Ar.) Bir şeyi veya kimseyi lüzumlu sayıp taraflık gösteren.

m. 15b09

mümâşile : (Ar.) Benzeyen, andıran.

m.+yi ekvândan 1b11

mü'min : (Ar.) İman etmiş, İslam dinine inanmış.

m.+ler 10b08, 42b07, 42b10

mü'minîn : (Ar.) İman etmiş olanlar, İslam dinine inanmış olanlar.

m. 11a03, 33b06

mümit : (Ar.) Öldüren, öldürücü.

m.+idür 47b03

mümkîn : (Ar.) Ar.) Olabilir, olan, olabilen.

m. 24a02, 38a07

m.+dür 7a02

mümkînât : (Ar.) Olabilir şeyler, mevcut olanlar, olabilenler.

m. 7b01, 9b09, 11a09, 13a04, 17a07, 47b10

m.+a 53a01

m.+dan 45b06, 54a12

mümtâz : (Ar.) Üstün tutulmuş, seçkin.

m. 22a14

mümteni’ : (Ar.) Olamaz.

m. 7a01, 7a02

münâcât : (Ar.) Allah’ñ dua etme, yalvarma.

m. 4b01

münâsib : (Ar.) Uygun, yakışır.

m. 8a05, 18b13, 36b14, 57a08

m.+dür 37a01

münakkaş : (Ar.) Nakışlı, resimli, işlemeli.

m. 23b06, 38b07

müncemid : (Ar.) Donmuş, buz halinde olan.

m. 47b11, 47b13	m. 6a01, 42b06
münderic : (Ar.) İçinde bulunan, içinde.	münsedd : (Ar.) Kapanan, kapalı, tıkalı.
m.+dür 52a13	m. 57b09
münevver : (Ar.) Nurlandırılmış, ışıklı, parlak.	münseliḥ : (Ar.) Sıyrılıp çıkan.
m. 12b08, 12b09, 13a03, 28a04, 31b04, 44b02, 50a10	m. 49b10
münevver : (Ar.) Nurlandırılmış, tenvir edilmiş.	münselik : (Ar.) Yola giren, bir tarikata girmiş.
m.+ül-ğayre 12b10	m. 23a03
münezzeh : (Ar.) Temiz, arı, uzak.	müntehā : (Ar.) Son bulmuş, son derece.
m. 54a12	m. 36a06, 53b09
m.+dür 19b08, 45b03	müntehī : (Ar.) Sona eren, en son.
münīr : (Ar.) Nurlandıran, ışık veren.	m. 41a15, 54b03
m. 13a05, 51a15	m.+dür 41a03
münkalib : (Ar.) Dönmüş, değişmiş.	mürekkeb : (Ar.) İki veya daha çok şeyin karışmasından meydana gelen.
m. 12b13	m. 36b10
münkarız : (Ar.) Biten, arkası gelmeyen.	m.+dür 31a03
m. 57b02	m.+i cāndur 36b09
münkaṭı' : (Ar.) Kesilen, son bulan.	müretteb : (Ar.) Dizilmiş, kurulmuş.
	m. 11a06
	mürğ : (Far.) Kuş.

m.+i rūḥ 27b10	m. 37a14
mürīd : (Ar.) Bir şeyhe bağlı olan kimse, irade eden.	Müslimān : (Ar.) İslam dininde olan, dindar.
m. 30a09, 37a02, 37b10	m.+uñdur 29a08
m.+de 36b06	müstağrak : (Ar.) Batmış.
m.+ini 34b12	m. 51a11
m.+üñ 37a11, 37b14	müstağrik : (Ar.) Dalmış, batmış.
mürselīn : (Ar.) Peygamberler.	m. 5a11, 24b06, 26b11, 55a06, 56b06
m. 10b15	müstaķille : (Ar.) Kendi başına, bağımsız.
mürşid : (Ar.) Doğru yolu gösteren, kılavuz.	m.+si 47a14
m. 34b06, 34b11	müstaķīm : (Ar.) Doğru, düz.
m.+e 37a09	m. 26a06
m.+i kāmīl 28b07,34b07, 34b13, 35b04, 36b05, 38a08, 40a05, 56a08	müstehlek : (Ar.) Yok olmuş, bitirilmiş.
m.+i kāmilde 28a15, 34b05	m. 51a11
m.+i kāmilden 27b12	müsteṭāb : (Ar.) Hoş, güzel bulunan.
m.+i kāmildür 34b09	m. 27b07
m.+i kāmilüñ 34b15, 38a11	m.+i ḥazret 49a01
mürtefi' : (Ar.) Yükselen, yükselmiş.	müstevlī : (Ar.) Ele geçiren, kaplayan.
m.+i estār 33b09	m. 15a10, 24a10, 42a12
müsetter : (Ar.) Örtülü, gizli.	

müşābehet : (Ar.) Benzeyiş,
benzeme.

m.+den 19b08

müşābihe : (Ar.) Benzeyen, benzer.
m.+yi eşyādan 1b11

müşāhede : (Ar.) Gözle görme, Allah
alemini görme.

m. 42b13, 43a10, 44b12,
48a08

m.+sinde 56b05

m.+sine 14b12

m.+i cemāl-i eḥadiyyet 24b01

m.+i cemāl-i ulūhiyyete

14a12

m.+i cemāl-i ulūhiyyetinden
55b03

m.+i ḡaffārdur 33b10

m.+i mezkūrāta 19b09

müşfik : (Ar.) Şefkatli, merhametli.

m. 22a04

müşkil : (Ar.) Güçlük, zorluk.

m. 25a14, 43a09

müşkilāt : (Ar.) Güçlükler, zorluklar.

m.+ı mümkünāt 7a15

müşṭāk : (Ar.) Özleyen, can atan.

m. 15b14, 17a01

mütāba‘at : (Ar.) Birine tabi olma,
arkasından gitme, uyma.

m.+ı şerī‘at 28b11

mütecerriḍ : (Ar.) Yalnız kalma.

m.+e 32a01

mütecessim : (Ar.) Cisimlenen, gözle
görünen.

m. 44a06

müte‘ellim : (Ar.) Acı duyan, içi
sızlayan.

m. 15a10, 18a13

müteḥakkık : (Ar.) Doğruluğu
meydana çıkaran.

m. 7a05

müteḥallik : (Ar.) Ahlak edinen, yeni
bir huy kazanan.

m. 31a14, 32a14

m.+i mübtedā-yı mevcūdāt

9b12

mütehammil : (Ar.) Tahammül eden,
dayanan.

m. 6b10, 19b15

mütehayyir : (Ar.) Hayrette kalan,
şaşmış.

m. 2a12

mütelaḳḳıḅ : (Ar.) Lakab alan, lakap
takınan.

m. 31a06

mütelezziz : (Ar.) Tat alan, hoşlanan.

m. 14b07

mütemekkin : (Ar.) Yerleşmiş,
oturan.

m. 15a07

mütenāhī : (Ar.) Sona eren, biten.

m. 7a10, 12b01

müteveccih : (Ar.) Bir tarafa dönen,
yönelen.

m. 4a12, 20a08, 25b15,
26a08, 40a02

müyesser : (Ar.) Kolay gelen,
kolaylıkla olan.

m. 39a10

müyessir : (Ar.) Kolaylıkla yapan.

m. 28a11

müzākeret : (Ar.) Bir iş hakkında
konuşma, danışma.

m. 2a07

müzāyaka : (Ar.) Sıkıntı, darlık,
yokluk.

m.+da 57a05

N

nā-bedīd : (Far.) Görünmez, belirsiz, kayıp.

n. 40b09, 47b10, 49b07, 50a14, 50b01

nā-dān : (Far.) Bilmez.

n. 13b14

nādir : (Ar.) Az, ender.

n. 37b09

nā-gehān : (Far.) Ansızın, birdenbire.

n. 53b04

naql : (Ar.) Bir şeyi başka bir yere taşıma, götürme, aktarma.

n. 6b13

nālān : (Far.) İnleyen.

n. 15a12

nām : (Far.) İsim, ün, lakap.

n. 49a14, 53b14

n.+1 28a06

n.+1 şerifleri 4a09

n.+umı 16a03

n.+uñı 16b06

nā-mahdūd : (Far.) Sınırlanmamış, sınırsız

n. 1b02

nā-mahşūr : (Far.) Sınırlanmamış.

n. 3a10

nā-ma' dūd : (Far.) Sayısız, belirsiz.

n. 1b02

nār : (Ar.) Ateş, od.

n. 21a08, 43b08

n.+dan 54b13

n.+1 ' aşk 20b11

n.+1 cehennem 42b09

n.+1 fırkat 15a10

n.+1 hasreti 18b02

n.+1 hirmānda 3b07

n.+1 muhabbet 40b11

n.+1 nefis 42b06

n.+1 nefsi 42b05

n.+1 şıfat 20a04

n.+ımı 42b11	n. 8a14, 16a07, 29b15,
n.+ımı 18a10	32b11, 37a11, 37b14
nārī : (Ar.) Ateşe ait, ateşle ilgili.	n.+ı evvelde 30a11
n. 21a04	n.+ı ḥaḳāret-ile 32b10
nās : (Ar.) İnsanlar, halk, herkes.	n.+ı himmet 6b01
n.+dan 34a09	n.+ı ‘ināyetüm 18a07
naşb : (Ar.) Dikme, saplama.	n.+ı kuṭbdan 56b01
n. 57a03	n.+ı muḥabbetle 10b14
nā-şāyeste : (Far.) Layık olmayan.	n.+ı mürşid-i kāmilde 28a15,
n. 6a08	34b05
nāşī : (Ar.) Neşet eden, ileri gelen.	n.+ı mürşid-i kāmilden
n. 34a13, 36a12, 55b03	27b12
nā-tamāmān : (Far. Ar.)	n.+ına 27b14, 29a12
Tamamlanmamış, eksik olanlar.	n.+ında 28b08, 32b13, 34a05,
n. 30b10	39a07, 41b03, 47b15, 51b02
nāṭıḳ : (Ar.) Söyleyen, konuşan, bildiren.	n.+ları 19a13
n. 6a09, 8b11	n.+larına 6a15
nāz : (Far.) Yapmacıklık, şımarıklık.	nāzır : (Ar.) Bakan, gözeten.
n. 50b15	n. 6b01, 8b04, 13a11, 32b10
naẓar : (Ar.) Bakma, göz atma.	n.+ından 8b08
	ne : Ne, hangi şey, nasıl, hangi.
	n. 2b10, 2b10, 2b10, 7b09,
	10a09, 10a09, 10a09, 10a10, 15a04,

24a12, 27a13, 29b07, 29b12, 31a08,
35a15, 35b06, 35b07, 35b12, 35b14,
36a03, 36a10, 36b15, 46b04, 46b04,
46b04, 46b05, 46b05, 52b15, 54a04,
54a04, 54a05, 54a05, 54a05, 54a06,
54a06, 54a06, 54a07, 54a07, 54a08,
54a08, 54a08, 54a09, 54a09, 54a09,
54a10, 54a10

n.+kadar 37b06

n.+ki 21b01, 44a03, 55a07

n.+kim 47a11, 47b01

nebeviyye : (Ar.) Nebiye,
peygambere ait.

n.+ye 8a06

nebi : (Ar.) Peygamber, haberci.

n.+yi muhterem 9b13, 25b11,
41b09

necm : (Ar.) Yıldız.

n.+i hüdā 3a11

nedāmet : (Ar.) Pişmanlık.

n. 24a01, 24b12

n.+i āḥir 25a08

nefes : (Ar.) Soluk.

n.+de 17a08

nefret : (Ar.) Tikisinme, ürkme.

n. 20a06, 34a03

nefs : (Ar.) Ruh, can, hayat.

n. 29a10, 32a07, 42b05,
42b06, 42b12, 42b15, 43b01, 45b11,
45b13

n.+de 34b12

n.+e 12b10, 22b01, 22b12,
29b08

n.+i 30a14, 42b05

n.+i emr 13a15

n.+inden 23a12, 23b10

n.+ine 16a08, 22b03, 29b01

n.+ine-ki 22a12

n.+inüñ 12a04

n.+iyle 40a06

n.+ki 32a04

n.+le 30b01

n.+üñ 15b10, 15b11, 17b09

nefsānī : (Ar.) Canlılığın uyandırdığı
arzularla ilgili.

n. 21a15

nefy : (Ar.) Sürme, sürgün etme.

n.+i ḥavāṭır 49a06	n.+e 12a01, 12a01, 17b04,
n.+i ḥavāṭır-ı mā-sivā'u'l-lah	19b08
41a07	n.+i insāniyye 11b11
nehy : (Ar.) Yasak etme.	n.+i šānī 27a15
n. 41a14	nevāfil : (Ar.) Farz ve vacib'den
nekebāt : (Far.) Düşkünlük veren,	mada yapılan ibadetler, nafileler.
uyuşturan.	n. 29a04
n. 27b02	n.+i 57b11
ne resme : Nasıl, ne şekilde.	nevāhī : (Ar.) Yanlar, taraflar.
n. 36a01, 31a09, 32b06,	n.+den 17b08
7b10	nevbet : (Ar.) Kez, kere, defa.
nesne : Şey, nesne.	n. 33b04
n. 14a12, 14b01, 19a05,	nevm : (Ar.) Uyku.
20a15, 24b05, 24b06, 51a13	n. 32b06
n.+ler 18b13, 41b15	n.+den 32a15
n.+leri 17b01, 45b14	n.+i 'aynī 32b07, 32b08
n.+yi gayr-i mütenāhī 7a10	n.+i ḳalbīdūr 32b08
neşr : (Ar.) Yayma, dağıtma.	n+i ḳalbīdūr-ki 32b12
n. 43a05	nez' : (Ar.) Yok etme, can
nev' : (Ar.) Çeşit, tür, türlü.	çekişme.
n. 27a08, 28b15, 32b07,	n.+de 23b12, 24a14, 24b03
33a09, 33a15, 34a07, 55a15	n.+de-ki 23b03
n.+an 19a15	n.+e 42a03

nīkān : (Far.) İyiler, hoşlar, iyi kimseler.

n.+ı ümmīzdür 29b03

nice : Nasıl, çok kez, hayli, kaç, ne kadar.

n. 16b11, 16b12, 19b15,
31a10, 31b08, 36a07, 47a05, 47a06,
47a07, 51b03

n.+ki 43b06

n.+lere 4a09

nidā : (Ar.) Bağırma, çağırma, seslenme.

n. 4b05, 16a13, 16b02,
16b09, 48b13, 49a01, 49a04

n.+yı elestü bi Rabbiküm
11b10, 20b09

n.+yı ḥazret-i zāt-ı
eḥadiyyetüñ 12a02

n.+yı irci'î ilā Rabbiki 23b01,
27b08

n.+yı ulūhiyyet 27b08

nihān : (Far.) Gizli, saklı.

n. 14a15

nihāyet : (Ar.) Son, uç, son derece.

n. 6b14, 28a05

n.+den 28a08, 48b15

n.+i 54b02

n.+i menzıl-i sālīk 48b02

n.+i velāyet 7a06

n.+inden 35a06

n.+ine 35a01

nihāyetsüz : (Ar.) Sonsuz, sonu olmayan.

n.+dür 53a05

nihāyetsüzlük : (Ar.) Sonsuzluk, sonu olmama.

n.+le 53a02

nīkāb : (Far.) Örtü, yüz örtüsü.

n. 24b01

nīṣān : (Far.) İşaret, iz, belirti.

n. 53a15, 53b14, 54a10

n.+ı 49a14, 50b12, 52b13

nitekim : Nitekim, nasıl ki.

n. 1b07, 3a12, 4a14, 9b03,
10b02, 10b06, 11a10, 12b10, 13b01,
17b14, 20a12, 20b04, 28b13, 31a14,
32a05, 32a10, 35a09, 35b01, 40b07,

42a02, 42a13, 42b07, 42b07, 43a02, 53a05, 53a07	n.+ı mā-sivā'u'l-lahı 21a10
ni' met : (Ar.) İyilik, ihsan, bağış.	nūr : (Ar.) Aydınlık, parlaklık, parıltı.
n.+üme 16a01	n. 12b05, 12b07, 12b09, 12b12, 12b13, 13a03, 13a05, 19b06, 31b04, 32a15, 42b02, 42b07, 43a05, 43b04, 44a13, 44b15, 45a04, 45b08, 45b09, 50a08, 50b04, 50b06, 50b09, 56a11
niyāz : (Far.) Yalvarma, yakarma. n. 4b02	
niyyet : (Ar.) Niyet, meram. n.+i 41a06	
nizām : (Ar.) Dizi, düzen, tertip. n.+ı 57b03	n.+dan 44a01, 47a12, 47b15, 50b07
nokta : (Ar.) Nokta, iz. n. 55b13	n.+ı 5b15, 12b11, 13a08, 19b03, 31b05, 35b14, 45b01, 46a11
nolsa : Ne olsa. n. 22b02	n.+ı āf-tāb 46b04 n.+ı āf-tābuñ 12b08 n.+ı Aḥmed 11a05 n.+ı 'aql 26b14 n.+ı 'arş 44a09 n.+ı 'aşk 21a08 n.+ı 'aşka 20b08 n.+ı celāl 46b09 n.+ı cemāl 50a01, 50b13 n.+ı cemāl-i eḥadiyyet 41a08 n.+ı cemāl-i Ḥaḫka 40b14
nukabā : (Ar.) Nakipler, bir kavim veya kabilenin reisi. n. 57a04	
nukūş : (Ar.) Nakışlar, resimler. n. 39a02, 53a10 n.+dan 45b02 n.+ı ekvāndan 10a03 n.+ı maḫsūsāt 38b07	

n.+1 cemāl-i ilahī 50a05	n.+1 lā-yezāl 53b15
n.+1 cemāl-i ulūhiyyetden 24b04	n.+1 Muḥammed 10b09
n.+1 cezbe-yi Ḥaḳḳ 44b09	n.+1 Muḥammedindür 10b08
n.+1 çeşm-i evliyā 3a08	n.+1 muḳaddesinden 10b05
n.+1 eḥadiyyet 51b13	n.+1 muṭlaḳ 52a02
n.+1 evrād 44b07	n.+1 muḥīṭ 54a11
n.+1 ferdāniyyetiyle 34a01	n.+1 pertevinden 20a14
n.+1 ğayba 42b06	n.+1 rūḥ 44b07
n.+1 Ḥaḳḳ 9a07, 19b12, 31b06, 32b01, 40b05, 41a01, 41a13, 45a10, 45b10	n.+1 şamediyeye 31b02
n.+1 Ḥaḳḳdan 49a15	n.+1 şamediyyetle 31b03
n.+1 Ḥaḳḳuñ 33a02, 14b11	n.+1 şıfāt 9a08
n.+1 Ḥudādandur 10b09	n.+1 şıfāt-ı celāl 46a05
n.+1 iḥsān 44b05	n.+1 şıfāt-ı cemāl 9a09, 50a09
n.+1 iḳān 44b06	n.+1 şıfāt-ı cemāldür 50b10
n.+1 imān 24b02, 44b05	n.+1 siyāhuñ 46b06
n.+1 ʿirfān 19a15, 44b06	n.+1 şems 47b09
n.+1 ḳadīm 41b04	n.+1 şems-i ulūhiyyet 42b14
n.+1 ḳadīmi 32b05	n.+1 şevḳdür 45a06
n.+1 ḳalb 44b06	n.+1 ṭāʿāt 44b07
n.+1 ḳamer 12b08	n.+1 ulūhiyyet 19b03, 21a11
	n.+1 vaḥdetdür 45a03
	n.+1 vāḥidüñ 51b06

n.+1 velāyetle 37a04	n.+larından 37a12
n.+1 velāyet-i şeyḥ 44b09	n.+unuñ 47a12
n.+1 velāyetle 37b14	n.+uñ 9a06, 41b08, 43b01,
n.+1 zāt 53b03	47a10, 48a09
n.+1 zāt-ı bī-ḥūn 52b03	nūrānī : (Ar.) Nurlu, ışıklı.
n.+1 zāt-ı eḥadiyyet 33a04,	n. 16b08, 52b11
34a04	nūrāniyyet : (Ar.) Nurluluk,
n.+1 zāt-ı eḥadiyyete 52a10	parlaklık.
n.+1 zāt-ı Ḥaḫḫuñ 9a10	n.+e 12b12, 42b15
n.+1 zāt-ı pāk 34a02	nūṣ : (Far.) Tatlı, eğlence.
n.+1 zātiyyet 46b08	n. 11b14
n.+1 zıkr 40a07, 43a07, 44b05	nu‘ūt : (Ar.) Methederek anlatılan
n.+1 zıkrul-lah 42b03	şeyler, vasıflandırmalar.
n.+1 zuhūr-ı tecellī-yi Ḥaḫḫ	n.+ile 53b06
45a13	nübüvvet : (Ar.) Nebilik,
n.+1-kim 49b02	peygamberlik.
n.+ıdur 45a01, 45a02	n.+den 45a04
n.+ıdur-ki 50a07	n.+dür 7a07
n.+ından 52a04	n.+lerinde 39b12
n.+ınuñ 11b03, 20b07	nücebā : (Ar.) Soyu soppa temiz, nesli
n.+ıñuz 42b11	pak olan insanlar.
n.+kim 44b14, 45a01, 45a03,	n. 56b15
45a04, 45a05	nücūm : (Ar.) Yıldızlar.

n. 43b13

n.+a 19a13

n.+ı mümkünāt 9b09, 13a04

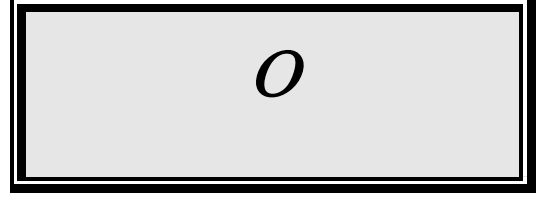
nüdemā' : (Ar.) Nedimler, yardım edenler.

n.+i hâzretdürler 56b03

nüzûl : (Ar.) Aşağı inme, alçalma.

n. 35a12

n.+i kütüb-i semâviyye 39b09

o : O sıfatı.

o. 13a08, 14b09, 47a09

o.+dur 13a14

oku- : Okumak.

o.-r 47b15

ol : O zamiri.

o. 2b10, 3b05, 4a12, 13b10, 19b02, 22a10, 23b04, 30b06, 34b13, 38b14, 39a08, 54a03, 54b03,

o.+dur 2b07, 47b03, 53a03

o.+dur-ki 6a08, 8a15, 23a12, 23b09, 26a05, 27a15, 27b06, 29a09, 29a13, 29b14, 32b09, 33a12, 34a10, 34b11, 35b04, 35b08, 37b08, 39b14, 41a04, 41a11, 41a15, 42a10, 45a13, 45b11, 47b05, 49b01, 49b14, 50a09, 50b13, 53a09, 54b09, 57a05

o.+ki 8b09, 39b15

ol : O. krş. o.

o. 1b03, 2b11, 3a03, 3b05,
5a15, 5b02, 5b03, 7a12, 11b10,
12a02, 12a05, 12a12, 13a02, 13a05,
13a06, 14a08, 14b06, 14b15, 15a01,
15a03, 15b02, 15b04, 15b06, 15b07,
17b01, 17b06, 19a04, 19a05, 19a09,
19a15, 20b15, 21b02, 22a06, 22a09,
22a10, 22b08, 22b09, 22b11, 23a01,
23a02, 24a01, 24a01, 24a10, 24a12,
27a14, 32a15, 35a09, 35a10, 35a11,
36b01, 38a01, 39a07, 40a12, 40a15,
41b15, 42a05, 44b14, 44b15, 45a01,
45a01, 45a02, 45a03, 45a04, 45a05,
45b07, 45b13, 46a12, 46b11, 49b04,
50b02, 50b11, 51b04, 53b05, 54a11,
54b03, 54b04, 55a08, 55b10, 56a09

ol- : Olmak.

o.-a 8b04, 9b07, 9b09, 13b13,
13b13, 16a05, 16b05, 18a14, 18a15,
18b04, 21a13, 22a14, 23a14, 23b01,
24a13, 24b03, 26a08, 27a10, 31a13,
31a14, 31b10, 32b14, 33a14, 33b12,
34b08, 35a03, 35a05, 35b05, 35b08,
35b15, 36a03, 36a07, 36a08, 36a09,
36a11, 36b14, 37a02, 37b09, 37b09,
38a05, 38a06, 38a07, 38a10, 38b10,
39a11, 40a03, 40a08, 40a13, 40b03,

40b04, 40b14, 47a14, 48b07, 48b08,
49b14, 49b15, 50a15, 50b01, 51a05,
52a02, 52b08, 53b05, 56a08, 56a09

o.-gıl 17a05

o.-acak 7b10

o.-alar 2a14, 6b01

o.-am 17b06, 17b14

o.-an 4a02, 6b08, 6b15, 8a08,
8a08, 8a09, 12a13, 16b10, 30a12,
31a04, 47b14, 57a08

o.-anda 55a02

o.-anı 30b05

o.-anlar 8a14, 23a03

o.-anlardan 34b03

o.-asın 15b09, 15b11, 16a01,
16a03, 17b13, 18a06, 21b11, 25a12,
42a09, 53b08, 57b06, 57b08, 57b10

o.-dı 4a12, 4b12, 4b13,
10b10, 10b11, 10b12, 11a08, 11b04,
13a03, 13a04, 14a13, 19b13, 20b12,
21a01, 22a02, 22b01, 22b05, 22b06,
25a11, 39a11, 47a06, 47a07, 47a08

o.-dılar 11b14, 13a07

o.-diñsa 13a09

o.-dıysa 12b14	o.-mağdur 30b01
o.-duğı 3b14, 8b12, 19a14, 21a03, 26b13, 30a14, 31b07, 35a11, 45b14, 47a10, 47b12	o.-mamak 19b01
o.-duğından 43b03	o.-ması 11b15, 12a02
o.-duğunlayın 48a01	o.-masına 9a15
o.-duğuñ 15b13, 25b01	o.-maya 8b02, 17a06, 17a13, 17b05, 20a01, 32b10, 32b12, 33a11, 39b15, 40a15, 52b09, 55a09
o.-dukça 41a10	o.-mayasın 21b15
o.-dum 4b04	o.-mayıcağ 7b08
o.-ıcağ 7b07, 31b09, 37b01, 56a09	o.-mayınca 40b15, 49a08
o.-ınub 8a05	o.-mayub 18a04, 18a05
o.-kadar 24a13, 40a06, 57b11	o.-maz 6b10, 28b05, 31a11, 32b02, 33b15, 37b08, 41a08, 41a09, 42b07, 42b13, 49a08, 49a09, 49a13, 54b12
o.-kadar 37b06	o.-mazdan 25a04
o.-ma 39b08	o.-mazdı 14b05
o.-madı 2b12, 2b13	o.-mazlar 6a01, 27a10, 30a01, 56b10, 56b15, 57b03
o.-madın 42b12	o.-mış 25a02
o.-maduğı 48b15	o.-mışdı 10a10
o.-mağ 21b05	o.-mışdur 12a03, 12b10, 21a06, 23b06, 23b11, 27a07, 27b04,
o.-mağa 12b06, 49b14	
o.-mağıçün 15b04	
o.-mağla 33b07, 34b05	
o.-mağũada 17a12	

36a13, 38b05, 38b06, 38b08, 39b13,

41a14, 41b04, 51b07, 56b08

o.-mışlar 5b06

o.-mışlardur 5b08, 5b10,
5b13, 7a05, 20b11, 36b03, 56b07,
56b09

o.-sa 12b07, 13b05, 22b03,
22b10, 25b01, 25b15, 35b03, 36b08,
36b10, 42a03

o.-saydı 42a06

o.-sun 7b10, 26b07, 30b05,
30b06, 51b01, 51b03, 51b04, 58a01

o.-ub 2a09, 5a11, 5b07, 5b09,
7a15, 7b02, 15a07, 15a09, 15a10,
15a10, 15b03, 15b12, 15b14, 16a01,
16b12, 17a01, 17a07, 17a12, 18b08,
18b10, 19a04, 20a02, 20b10, 21b12,
22a01, 22a05, 23a13, 23a15, 24b02,
24b06, 25a03, 25a14, 26a06, 26a08,
34a06, 35b15, 36a05, 36b08, 37b12,
38a07, 38b09, 40a01, 40a02, 40b06,
40b06, 40b09, 43a09, 44a13, 45a15,
46a13, 46b10, 47b09, 49a04, 49a13,
49b07, 49b10, 51a04, 51a09, 51a12,
52a07, 53a11, 56b06

o.-uban 53b14, 54a01

o.-uñ 16b04

o.-ur 4a10, 4b10, 4b11, 7b04,
7b10, 12a05, 12b08, 12b13, 12b13,
13b06, 13b14, 13b15, 14b07, 15a09,
15b07, 16a10, 18b09, 18b11, 18b14,
19a01, 19a02, 19a04, 19a07, 20a08,
21a05, 21a08, 21b03, 22b12, 22b13,
22b15, 23a15, 23b04, 23b15, 24a10,
26a13, 26a14, 26b10, 26b11, 26b14,
26b14, 26b15, 27a01, 27a13, 27a14,
27b02, 27b13, 27b14, 28a01, 28a02,
28a03, 28a04, 28a05, 28a11, 28a11,
28b12, 30a11, 30a13, 31a07, 31a08,
31b02, 31b04, 31b05, 31b06, 32a07,
32a13, 32a14, 32b06, 32b15, 33a01,
33a02, 33a05, 34a02, 34a05, 34a06,
34a13, 34b04, 35b01, 35b02, 36a02,
36a04, 36a05, 36a06, 37b02, 37b03,
37b04, 37b07, 38a02, 38a02, 38a09,
38a12, 38b11, 38b12, 38b13, 38b15,
39a02, 39a02, 39a03, 39a05, 39a06,
39a08, 40b12, 41b04, 41b05, 41b12,
41b14, 42a05, 42a11, 42a12, 42a13,
42b03, 42b15, 43a01, 43a02, 43a07,
43a10, 43a13, 43a14, 43a15, 43a15,
43b05, 43b06, 43b07, 43b08, 43b11,
43b15, 44a01, 44a01, 44a04, 44a05,

44a07, 44a08, 44a10, 44a12, 44b03,
44b15, 45a05, 45a14, 45b08, 45b09,
45b13, 46b01, 48a05, 48a06, 48a15,
48b09, 48b11, 49a05, 49a07, 49b04,
49b07, 49b08, 49b09, 49b10, 49b13,
50a10, 50a11, 50a14, 50a14, 50b06,
51a11, 53a11, 53b09, 53b10, 53b11,
53b12, 54a15, 54b11, 54b15, 55a01,
55a02, 55a04, 55a12, 55a15, 55b03,
55b07, 55b07, 55b11, 55b15, 56a04,
57a15

o.-urdu 14b04, 14b13, 39a09,
46b04, 46b07, 47b09, 47b10, 47b11

o.-urlar 24b07, 29b02, 57a01

o.-ursa 7b01, 13b03, 20a03,
33a07, 37a04, 37b06, 52a09

o.-ursañ 13a11

olar : Onlar zamiri.

o.+uñ 54b14

olın- : Olunmak.

o.-a 15a03, 18b05, 19a10,
19b14, 45a08, 53b02

o.-dı 5a10, 5a15, 8b10

o.-duğın 8a13

o.-maz 4b09, 7b04, 50b13

o.-sa 19b15, 20a12

o.-ub 39b13

o.-ur 19b01, 23b04, 28a08,
44b12

o.-urlar 4a09

o.-ursa 19a11

on bir : On bir (11 sayısı).

o. 9b02

on sekiz biñ : On sekiz bin (18000
sayısı).

o. 11a15, 46b03, 51a10

on üç : On üç (13 sayısı).

o. 8b10, 9a14,

orta : Orta, ara.

o.+sında 55b12

otur- : Oturmak.

o.-ub 33b03

otuz : Otuz (30 sayısı).

o. 29b08

Ö

öl- : Ölmek.

ö.-üb 30a08

‘ömr : (Ar.) Ömür, yaşam.

‘ö.+i ‘azizüñ 25a04

‘ö.+in 24b13

‘ö.+inñ 29b11

öñ : Ön, önce, ileri, makbul.

ö.+ünce 27b13

öyle : Öyle.

ö. 37b13, 47b06, 47b13,
49b08, 50b04, 56a09

özge : Başka, gayrı.

ö. 45a06, 50b12

P

pāk : (Far.) Temiz, halis,
mübarek.

p. 10a01, 10a08, 11a09,
34a02, 40b15, 52a10

p.+i 19b08, 52a15, 52b08,
53b12

p.+i Muḥammed 10b14,
11b02, 20b06,

p.+i Muḥammedi 10b06,
10b10

p.+i Muḥammedī 10b10

p.+i ulūhiyyet 54b08

p.+ine 16a15, 21b04, 35a02

p.+inüñ 20a14

pākī : (Far.) Temizlik, arılık.

p. 32a10

p.+ki 10b03

pāy-ı taht : (Ar.) Başşehir, başkent.

p.+da 53a12

penc : (Far.) Beş sayısı.

p. 12a08

perde : (Far.) Perde.

p.+den 8a02

p.+yi 51a04

perr : (Far.) Kanat.

p. 30a02, 30a04, 46b10

pertev : (Far.) Işık, parlaklık.

p. 41a01

p.+i rūḥ-ı pāk 14a06

p.+i 40b14

p.+in 47b07

p.+inden 11b03, 12b12,

20a14, 20b07, 43a06, 46b07, 49b06

p.+indendür 47a13

pervâne : (Far.) Fırıldak, çark.

p. 26a08

p.+ler 30a02

pervâne-vārī : (Far.) Pervane gibi.

p. 13b11

pervāz : (Far.) Uçma, uçuş.

p. 7b02, 15a03, 20a10,

27b10, 30a04

pes : (Far.) Öyle ise, sonuç olarak.

p. 4a14, 7b07, 8b03, 10b09,

11a05, 24a10, 26b03, 28a10, 32a07,

36b11, 47a11, 55a15

peydā : (Far.) Meydanda, açıktā.

p. 36b07, 40a13, 40b12,

43a14, 43b05, 44a05, 45b13

pinhān : (Far.) Gizli.

p. 10a09, 21a01, 21a03

p.+ı 10a14, 12b02

R

Rabb : (Ar.) Allah.

r. 16b03

Rabbānī : (Ar.) Rab’la, Allah’la ilgili.

r. 5b03, 7b09, 48b03, 48b10

r.+den 3b13

r.+dür 22b09

r.+ye 49a10

Rabbāniyye : (Ar.) Bkz. rabbani.

r. 32a14

Rabbü'l-‘ālemīn : (Ar.) Alemlerin Rabbi, Allah.

r. 2a15, 56b03

r.+den 14b14

rābi‘a : (Ar.) Rabi’nin müennesi, dördüncü.

r. 28b06

r.+yi tarīķ 29b14

rāġib : (Ar.) İstekli, isteyen.

r. 4a06

r.+ı rumūz-ı pinhānı 12b02

rāh : (Ar.) Yol, tutlan yol, usul.

r.+ı ‘ademde 37b04

r.+ı ebrā(r) 29b03

r.+ı fenādan 37b11

r.+ı Hāķķa 28a09, 35a08, 38a03, 50a06

r.+ı şubehāt 37a13

raĥm : (Ar.) Esirgeme, koruma.

r.+de 18b12, 18b15

r.+den 19a01

raĥmet : (Ar.) Esirgeme, koruma, acıma.

r. 35a09

rāzī : (Ar.) Rıza gösteren, kabul eden.

r. 17b06

rāzık : (Ar.) Rızık veren.

r. 1b04

recā : (Ar.) Ümit, umma, istek, dilek.

r. 4b02, 5a03, 54b12, 54b14,
55a01, 55a03

r.+dan 55a03

r.+muz 23a01

redd : (Ar.) Geri çevirme, kabul
etmeme.

r. 4b09, 27a07

ref : (Ar.) Kaldırma, hükümsüz
bırakma, yukarı kaldırma.

r. 16b15, 33a05, 33a14,
39a02, 39a09, 40a08, 42a05, 43b12,
49a04, 51a04, 51a12, 53a11, 53b11

r.+i vücūd 46a14

reh-ber : (Far.) Kılavuz, yol
gösterici.

r. 38a09

reh-nümā : (Far.) Yol göstereni
kılavuz.

r.-nümā 4a10, 20a02

remz : (Ar.) İşaret, işaretle
anlatma.

r. 8a01

r.+de 52a12

r.+i 52a11

r.+i ḥafī 51b04

r.+i münir 51a15

r.+ile 4a07, 8a03

r.+inde 13a09

r.+ün 47a01

reng : (Far.) Renk.

r. 43a06, 51b08, 52b13,
54a10

r.+de 44a15

r.+iyle 13a06

resm : (Ar.) Eser, nişan.

r. 32b06

resūl : (Ar.) Elçi, peygamber.

r.+i 11a13

r.+ine 1b07, 11a12

r.+ümün 15b08

Resūlu'l-lah : (Ar.) Hz. Muhammed.

r. 2b02, 3a12, 10b06, 13b01,
17b14, 31a14, 32a05, 34b09, 39b02,
42a13, 52a14

Resūlü Ekrem : (Ar.) Hz.

Muhammed.

r. 9b13, 23a08, 25b11, 32a01,
41b09

revā : (Far.) Yakışır, uygun,
yerinde.

r. 4b11, 14b04, 31b10

revān : (Far.) Yürüyen, giden, akan.

r. 15a13, 25a04

revş : (Far.) Gidiş, usul, yol.

r. 19a14

rikkıyyet : (Ar.) Kulluk, kölelik.

r.+e 31a02

rızā : (Ar.) Hoşnutluk,
memnunluk.

r.+mı 15b15

ri‘āyet : (Ar.) Sayma, saygı,
gözetme.

r. 27a11, 27a13

ricālū'l-ğayb : (Ar.) Her devirde olan,
fakat görülmeyen ve Allah'ın
emirlerine göre insanları idareye
çalışan mübarek kimseler.

r. 9a14, 56b13

ricz : (Ar.) Azap.

r.+i şiddet 15a12

rihlet : (Ar.) Göç, göçme, ölme.

r. 14b14, 18a14, 56a03

rişte : (Far.) İlgı, bağ.

r.+yi beyāna 5a14

rivāyet : (Ar.) Söylenti, hikaye.

r.+de 47a04

riyāzet : (Ar.) Nefsi kırma, dünya
lezzetlerinden skınma.

r. 25a06, 27a12, 28b04,

28b08, 29a14, 30a13, 30a14, 36b15

r.+dedür 34b08

r.+den 30b03

rū : (Far.) Çehre.

r.+y1 4b14

rū-y1 ‘arz : (Far.) Yeryüzü, dünya.

r.+a 16b01

rūḥ : (Ar.) Can, nefes.

r. 14b11, 14b13, 15a06,

15b01, 17a12, 18a13, 18b01, 23b03,

23b14, 25a01, 27b10, 35b13, 36b10,

38b04, 38b15, 44b07

r.+a 15a05, 27b09, 29b01,
31a04, 40a11

r.+dan 40a11

r.+1 14b09, 18b05, 52a15

r.+1 Aḥmed 11a05

r.+1 Aḥmedden 11a06

r.+1 insānī 8b15, 14a01

r.+1 miskīn 24a07

r.+1 Muḥammed 12b03

r.+1 pāk 11a08, 14a06

r.+1 pāk-i Muḥammed 10b13,
11b02, 20b06

r.+1 pāk-i Muḥammedī 10b06

r.+1 pāk-i Muḥammedī 10b10

r.+1 pākine 35a02

r.+1 pākinūn 20a13

r.+1 şerīfī 11a08

r.+1 şerīfinden 52b01

r.+uñ 20a02, 20b01, 38b11

rūḥānī : (Ar.) Ruha ait, ruh ile ilgili.

r. 49b05

r.+den 30a06

rūḥāniyye : (Ar.) Ruhani, ruhanilik.

r.+de 7a01

rūḥāniyyet : (Ar.) Ruhanilik.

r. 22a07

r.+e 31a01, 34b02

ruḥṣat : (Ar.) İzin, müsaade.

r. 57b08

rumūz : (Ar.) Remizler, işaretler.

r. 51b01

r.+1 pinhānı 12b02

rūšen : (Far.) Aydın, parlak.

r. 39b15

rūšenālīk : (Far.) Bkz. rušen.

r. 39a07,

rūšenālīk : (Far.) Bkz. rušen.

r. 39a09, 47a08

rūyet : (Ar.) Görme, bakma.

r.+i 31b15

rūz : (Far.) Gün, gündüz.

r. 17a02

rūcūʿ : (Ar.) Dönme, geri dönme.

r. 9a02, 17a13, 18a09, 23a07,
26a10, 35a06

r.+i ervāḥ 23a10

rūkn : (Ar.) Bir şeyin en sağlam
tarafı, temeli.

r.+i a^ç zām 34b08

r.+i a^ç zāmın 30b03

rūsūḥ : (Ar.) Muhkem, sağlam
olma.

r. 40b11, 41a06

rūsūm : (Ar.) Usul, merasim.

r. 46a14

rü'yā : (Ar.) Rüya, düş.

r.+sında 9b01

S

sa^ç ādet : (Ar.) Mutluluk.

s. 50b14

s.+de 3a11

s.+i ebedī 51a01

s.+iyle 57b08

sā^ç at : (Ar.) Saat, vakit.

s.+e 6a13

şābir : (Ar.) Sabreden.

ş. 16a01

şābit : (Ar.) Hareketsiz, ispat
edilmiş, anlaşılmış.

ş. 13a12

şadā : (Ar.) Ses, seda.

ş. 4b05

ş.+y1 şevkdür 48b13

şadef : (Ar.) Sedef.

ş.+i kalbden 5a11

şādık : (Ar.) Bağlılığı, sadakati
olan.

ş. 4a06, 16b10, 50a05, 52a10	şahîf : (Ar.) Üzerine yazı yazılabilen kağıt yaprağı.
ş.+1 āvār-ı ğam-ḥār 4b06	
ş.+larum 16b07	ş.+de 4a01
şadır : (Ar.) Çıkan.	şahîfe : (Ar.)
ş. 27b02	ş.+yi kudretinden 7b03
şafā : (Ar.) Saflık, gönül şenliği.	ş.+yi zemîn 6b09
ş.+da 11a11	sāhil : (Ar.) Deniz kenarı, kıyı.
ş.+y1 kalb 43b06	s.+i selāmete 37a05
şāfī : (Ar.) Temiz, saf.	şahn : (Ar.) Boş yer, yer.
ş. 39a05, 41b14, 47b13,	ş.+1 şahîfde 3b15
50a13, 50b05	şahrā : (Ar.) Sahra, çöl.
şag : Sağ, sağ taraf.	ş.+sında 2a07
ş. 52b12, 56a05, 56a06	ş.+y1 vücūda 17a04
sāhāt : (Ar.) Açık yerler.	sā'il : (Ar.) Soru soran.
s.+1 hūdā 3a06	s. 29b10
şāhib : (Ar.) Sahip.	sā'ir : (Ar.) Seyreden, diğer.
ş.+i 44a11	s. 11a04
ş.+i kemāl 8a13	s.+leri 30a09
ş.+i velāyet 38a09	sākıt : (Ar.) Düşen, düşmüş.
şāhibü'l-irfān : (Ar.) İlim, irfan sahibi.	s. 26b15, 52a06
ş. 30b07	sākin : (Ar.) Oturan, ikame eden.
	s.+lerdür 57a14

şākit : (Ar.) Susan, ses çıkarmayan.	32a01, 32a05, 34b10, 41b09, 42a13, 52a14
s. 38b13	
s.+dür 53b01	şāliha : (Ar.) İyi, uygun.
	ş. 36b12
şakla- : Saklamak.	sālik : (Ar.) Bir yolda giden, bir tarikata girmiş olan.
ş.-mayub 22b10	s. 27b06, 38b08, 43b02, 48b02, 48b14, 49b03, 53a14
şal- : Salmak, bırakmak.	s.+den 8a07, 36a04, 49b07
ş.-maz 41a01	s.+dür 27b06
ş.-ub 47b08	s.+e 30b15, 39a12, 49b03, 53a11
şalāh : (Ar.) Düzeltme, iyileşme.	s.+i ğayr-i meczūb 28b07
ş.+ı ‘ālem 55b14	s.+i ğayr-i meczūbdur 28b06
ş.+ına 35b04	s.+i meczūb 28a13
şalāt : (Ar.) Namaz.	s.+i meczūbdur 28a13
ş. 29a02	s.+i şādık 50a05
şalavāt : (Ar.) Hz. Muhammed’e ve Onun soyundan gelenlere Okunan dua.	s.+inde 23a03
ş. 3a02	s.+lerüñ 48a14
şallā'l-lahu : (Ar.) Allah’ın şanı, selamı.	s.+üñ 35b08, 44b10, 48a01, 48a06
ş. 2b02, 3a13, 9b13, 10b07, 10b14, 11b02, 12b03, 13b01, 14a07, 17b14, 20b06, 23a08, 25b11, 31a15,	şāliş : (Ar.) Üçüncü.
	ş. 41a03, 41a15

şālīşe : (Ar.) Bkz. salis.

ş. 28a13

s.+nũñ 30a10

s.+yi ʔarīḳ 29a13

salṭanat : (Ar.) Sultanlık,
hükümdarlık.

s.+ı velāyetde 55b15

şamediyyet : (Ar.) Ezeli, ebedi,
kimseye ve hiç bir şeye muhtaç
olmayan Allah.

ş.+dür 12a11

ş.+e 31b02

ş.+idür 31a12

ş.+le 31b03

şamt : (Ar.) Susma.

ş. 30b09, 30b12, 33a09

ş.+ı cāndur 33a10

ş.+ı ʔalḅ 33a11

ş.+ı lisān 33a09, 33a10

şan- : Sanmak.

ş.-anlar 54b03

ş.-ur 43b02

şan^çat : (Ar.) Sanat.

ş.+ından 7a11

şāni^ç : (Ar.) Yapan, işleyen.

ş.+i bī-āletũñ 7a11

ş.+i kevn ü mekân 2b14

şānī : (Ar.) İkinci.

ş. 27a15, 41a02, 41a10

şāniye : (Ar.) İkinci.

ş. 27b05, 29a09

şarf : (Ar.) Harcama.

ş. 21b04, 22b11, 22b11,
22b14, 45b15

şarı : Sarı.

ş. 44a14

şariḥ : (Ar.) Açık, belli.

ş. 48b09

şarrāf : (Ar.) Sarraf, sarfeden.

ş.+ı kāmiller-kim 5a15

sāṭi^ç : (Ar.) Yükselen.

s. 28a02

şavāb : (Ar.) Doğruluk, dürüstlük.

ş.+uñ 9b06

şavāmi^ç : (Ar.) İbadet yerleri.

ş. 2a04	seḥāb : (Ar.) Bulut.
şavm : (Ar.) Oruç.	s. 43b13, 50a13
ş. 29a02, 39b15	s.+ı beşeriyet 18b11, 40a08
sa'y : (Ar.) Çalışma, gayret etme.	s.+ı mevānī' i 40b12
s. 29a15, 29b09, 41a09, 42a08	seḥāvet : (Ar.) Cömertlik.
sebeb : (Ar.) Sebep, neden.	s.+ün 57b15
s. 9a15	seher : (Ar.) Uykusuzluk.
s.+i 45b13	s. 30b09
s.+i fenā-yı ḥaḳīḳatdür 49b02	sekerāt-ı mevt : (Ar.) Can çekişirken gelen baygınlık, dalgınlık.
sebkāt : (Ar.) Geçme, ilerleme.	s. 23b04
s. 19a08	selām : (Ar.) Selam.
secde : (Ar.) Secde.	s. 3a09
s. 9b03	selāmet : (Ar.) Salımlık, eminlik, iyi netice.
s.+yi şükri 4b14	s.+e 37a05
sedīr : (Ar.) Sedir.	selb : (Ar.) Kaldırma, giderme.
s. 44a02	s. 26b14, 36a05, 38b11, 48a05, 49b08
sefer : (Ar.) Yolculuk.	sellem : (Ar. Far.) ”Selamete erdirdsin anlamında” bir söz.
s. 15a04	s. 2b03, 3a13, 9b14, 10b07, 10b14, 11b03, 12b04, 13b01, 17b15,
sefīh : (Ar.) Zevk ve eğlenceye düşkün, akılsız.	
s. 27b01	

20b06, 23a09, 25b12, 31a15, 32a02,
32a06, 34b10, 39b02, 41b10, 42a14

s.+den 14a07

s.+e 37a06

s.+ün 52a14

sem' : (Ar.) İşitme, dinleme.

s.+i rūḥa 27b09

semāviyye : (Ar.) Semaya mensup,
Allah'tan olan.

s. 39b09

semā' : (Ar.) Gökyüzü.

s.+i hidāyetde 3a12

semā' : (Ar.) İşitme, duyma.

s.+i cānla 52a11

semavāt : (Ar.) İnsanın olgunlaşıp
yükseldiği büyük aşamalar, gökler.

s. 16b05, 22a03, 22a12,

43b15

s.+a 16a14

s.+da 16a13

sen : 2.tekil şahıs zamiri, sen.

s. 46b14, 48a09, 53b08

s.+de 46b10

s.+den 16b14, 17b05, 18a08,

57b14

s.+i 15b02, 15b04, 16a12,

18a11, 46b12

s.+ün 4b11, 16a03, 18a12,

23b13, 25a01, 25b01

s.+ünle 16a05, 33a08

s.+ünledür 16b14

s.+ünüm.kim 17a05

saña s. 6a06, 15b09,

17a06, 17b01, 17b13, 18a03, 25a10,

33a07, 46b11, 46b13, 46b14, 46b14

ṣenā : (Ar.) Övme, övüş.

s.+yi nā-maḥdūd 1b02

senlig : Senlik, sen.

s.+ün 57b14

senliksüz : Senliksiz.

s. 46b14

ser-gerdān : (Far.) Başı dönen,
şaşkın.

s. 7a13, 13b15, 16b11

ser-ḥikmet : (Far. Ar.) Hikmet
sebebi, aslı.

s. 9a15

ser-zenîş : (Far.) Başa kakma.

s. 16a06

serā'ir : (Ar.) Gizli şeyler.

s.+i sırda 11a10

serāy : (Far.) Saray.

s.+ı vahşete 15a02

serîr : (Ar.) Taht.

s.+i velāyete 56a14

serî' : (Ar.) Çabuk, hızlı.

s. 28a10

sermedî : (Far.) Daimi, sürekli.

s. 17b04, 51a02

s.+dür 45b01

sev- : Sevmek.

s.-dügine 20b03

s.-dügün 17a02

sevāb : (Ar.) Allah tarafından mükafatlandırılan hareket, sevap.

s.+ı 14b03

seyāhat : (Ar.) Yolculuk, gezi.

s. 29a09

seyr : (Ar.) Yolculuk, yürüyüş, gidiş.

s. 2a09, 16b11, 29a10, 29b05, 35b12, 36a02, 37b05, 37b10, 43a06

s.+i 28a10, 28b05

s.+i insān 53b09

s.+i sülūk 26a12

s.+inden 7a13

s.+ine 28a12

s.+ini 6b12

s.-i insān 53b09

s.+lerinün 4a04

seyr-i fī'l-lah : Allah'ın sıfatlarında ve isimlerinde ilerleme.

s.+uñ 54b01

seyr-i sülūk : (Ar.) Allah'a ulaşma yolunda ilerlemek.

s.+ı 26a12

seyyāre : (Ar.) Gezegen.

s. 43a04

seyyid : (Ar.) Efendi, ileri gelen, baş.

s.+i 'ālem 20a13

seyyid-i kâ'inât : (Ar.) Hz.

Muhammed.

s. 33b01

şiddîk : (Ar.) Pek doğru sözünün eri kimse, İslam aleminin ilk halifesi ve Hz. Muhammed'in vefalı dostlarından Hz. Ebubekir'in lakabı.

ş.+a 33b06

şiddîk : (Ar.) Doğruluk, yürek temizliği.

ş.+1 kalbde 22a02

ş.+uñ 16a04

şifât : (Ar.) Sıfatlar, vasıflar.

ş. 9a08, 19b09, 53b06

ş.+1 10a09, 10a13, 35b14, 46a11

ş.+1 celâl 46a05, 47b02

ş.+1 celâl-i nûr 45b08

ş.+1 cemâl 9a09, 50a09

ş.+1 cemâldür 50b10

ş.+1 cemâl-i nûr 45b09

ş.+1 luţfunuñ 50a07

ş.+1 muḳaddes 2a05

ş.+1 muḳaddesi 52b08

ş.+1 müfninüñ 49b06

ş.+1 müfniyyetinüñ 49b02

ş.+1 nefis 42b12

ş.+1 ulûhiyyetine 1b06

ş.+ına 10b12

ş.+ından 19b10

şifat : (Ar.) Hal, şekil, varlık.

ş. 7b02, 20a04

ş.+dan 48a07

ş.+1 46a10

ş.+1 Allah 31a13

ş.+1 Allahdandır 32a10

ş.+1 ḳadîmidür 20b01

ş.+1 muḥabbet 20b03

ş.+1 nûr-ı ulûhiyyet 19b03

ş.+1 şamediyetidür 31a12

ş.+la 23b12

ş.+lar 37a02

ş.+ları 2b09

ş.+ların 40a10

şığ- : Sığmak.

ş.-maz 6b11	sırren : (Ar.) Gizlice, gizli olarak.
şırāṭ : (Ar.) Sırat köprüsü.	s. 32b13
ş. 42b08	sıl- : Silmek.
sırr : (Ar.) Gizli tutulan, Allah'ın	s.-mekdür 55b04
akıl ermeyen hikmeti.	s.-üb 21a10
s. 54b11	siñ- : Sinmek, gizlenmek.
s.+a 40a11	s.-üb 21a02
s.+da 11a11, 13b14	sirāyet : (Ar.) Geçme, yayılma.
s.+dan 40a11	s. 40a12
s.+ı 9b06, 33b12, 34b06,	sitem-kār : (Far.) Zulüm ve haksızlık
49b13, 51a09, 52a01, 52a05, 52a08	eden.
s.+ı hikmet 22a05	s. 6a12
s.+ı kâ'inâtda 7b07	siyāh : (Far.) Kara, siyah.
s.+ın 8a12, 22a06	s.+dur.ki 48a10
s.+ına 20a03, 27b07	s.+ı 46b07
s.+ında 7a12, 19b14	s.+lığı 48a09
s.+ından 4a05, 5a09	s.+lık 47a09
s.+ınuñ 5b14	s.+uñ 46b06
s.+ıyla 7a05	siz : 2. çoğul şahıs zamiri, siz.
s.+uñda 16b09	s. 16a10, 16b01, 16b04
sırrahü'l-‘azîz : Büyük sırra ulaşmış,	şol : Sol, sol taraf.
Allah'a ulaşmış.	ş. 40a03, 52b12, 56a04
s. 26b01	

şoñra : Sonra.	ş.+1 sa ^c âdet 50b14
ş. 27a12, 28b10, 48b04, 49b09, 52a13, 53b01	şuffe : (Ar.) Sofa.
şor- : Sormak.	ş.+yi şafāda 11a11
ş.-madın 14b02	şulehā : (Ar.) Salih, iyi, günah işlemeyen kimseler.
söyin- : Sönmek, parlaklığı gitmek.	ş. 29a11
s.-ür 42b07	sultān : (Ar.) Padişah, hükümdar.
söyindür- : Söndürmek.	s. 25a02, 25a02
s.-mesün 42b11	sultānī : (Ar.) Sultana, hükümdara ait.
söyle- : Söylemek.	s.+ye 49a10
s.-yeydi 6a08	şun- : Sunmak.
söylemek : Söyleme.	ş.-madın 14b01
s. 33a07	şunūf : (Ar.) Sınıflar.
söz : Söz.	ş.+1 teslīmāt 3a02
s. 54a03	şūret : (Ar.) Görünüş, tarz.
s.+e 40b09	ş. 35b01
şu : Su.	şūretā : (Ar.) Görünüşte.
ş. 47b11, 47b12	ş. 6a05
su'āl : (Ar.) Sorma, soru.	şu'ūd : (Ar.) Yukarı çıkma, yükselme.
s. 14b02, 19a11, 29b07	ş. 9b08, 56a14
şubḥ : (Ar.) Sabah.	şuver : (Ar.) Suretler.
ş.+1 ebed 13a02	

ş.+i mevcūdātda 7b12, nuḳūş-
ı mā-sivā'u'l-lah(ı)21a10, ta' yīnāt
51b08

sūbhānī : (Ar.) Allah'a ait, Allah ile
ilgili.

s. 15a06, 51a14

s.+ye 49a10

sūflī : (Ar.) Aşağıda bulunan,
aşağı.

s.+den 20a06

sülūk : (Ar.) Bir yola girme, bir
tarikata intisab etme.

s. 9a04, 25b06, 26a04, 27b12,
35a01, 38a03

s.+a 35a08

s.+dan 3b10, 36a12, 36b09

s.+ı Muḥammedī 35a09

s.+ı sālīkden 8a07

s.+ın 35b09

s.+ından 26b05

s.+unda 36a07

sūr- : Sürmek, devam etmek.

s.-en 40b01

sūr'at : (Ar.) Sürat, hız.

s.+le 43a13, 43a15, 43b03

süvārī : (Far.) Atlı, at kullanan.

s.+de 3a03

Ş

şād : (Far.) Sevinçli.

ş. 18b03

şāhid : (Ar.) Şahit, tanık.

ş.+dür.ki 1b05, 1b07

şahş : (Ar.) Şahıs, kişi, kimse.

ş.+uñ 26a12

şākir : (Ar.) Şükreden, gördüğü iyiliğe karşı dua eden.

ş. 16a01, 16a03, 18a05

şān : (Ar.) Şan, şöret, ün.

ş.+ında 27a01

ş.+ından 22a13

şarāb : (Ar.) İçilecek şey.

ş.+ı aşk-ı ilahiden 11b13

şeb : (Far.) Gece.

ş. 17a02

ş.+i hicrānuñ 51a03

şecere : (Ar.) Küçük ağaç, tek bir ağaç.

ş.+den 19b06

şed : (Ar.) Hamle etme, davranma.

ş. 48b03

şefā‘at : (Ar.) Birinin suçundan geçilmesi veya dileğinin yerine getirilmesi için edilen aracılık..

ş. 5a03

şeffāf : (Ar.) Saydam.

ş. 44a13, 50a13

şefī‘ : (Ar.) Şefaate eden.

ş. 27a10, 27a10

şefkat : Şefkat, acıyarak ve esirgeyerek sevmek.

ş.+uñ 58a01

şehādet : (Ar.) Şahitlik, delalet.

ş. 7b08, 19a03, 49b05

ş.+de 7b12, 14b06

ş.+e 19a02, 35a12

ş.+le 38b04

şehvāt : (Ar.) Şehvetler, aşırı istekler.

ş.+dan 30b02

şehîr : (Ar.) Namlı, ünlü.	ş.+i şubh-ı sa ^c âdet 50b14
ş.+in 20a10	ş.+i ulûhiyyet 42b14
şekk : (Ar.)	şems-vâr : (Far.) Güneş gibi, güneş misali.
ş.+i 40b04	ş. 40a09, 50a10
şekl : (Ar.) Şekil, biçim, kılık.	şerâ'it : (Ar.) Şartlar.
ş.+i kabîh 25a13	ş.+i mülâzemet-i zikru'l-lah 39b13
ş.+i kabîhinden 23b14,	
ş.+le 43a09	şerâyi' : (Ar.) Şariatlar, şariat hükümleri.
şem' : (Ar.) Mum.	ş.+i nebeviyyeye 8a06
ş.+i celâl-i ehadîyyetde 13b11	
ş.+i celâl-i ehadîyyete 30a03	şerbet : (Ar.) Şerbet, içilecek tatlı şey.
ş.+i nâr 43b08	ş. 36b15
şems : (Ar.) Güneş.	şeref : (Ar.) Büyüklük, ululuk.
ş. 19b02, 45a03, 47b09	ş.+ini 10b13
ş.+den 47b12	şerh : (Ar.) Açma, açıklama.
ş.+e 12b05, 12b06, 19a13	ş. 8a01
ş.+i ehadîyyet 12b15	ş.+inde 46b15
ş.+i ehadîyyete 13a02,	şerî'at : (Ar.) Doğru yol, Allah'ın emri.
ş.+i hâkîkat-i cemâline 18b10,	ş. 26a05, 27b11, 28a14,
ş.+i ikân 40b05,	28b11, 34b14

ş.+a 35b02	ş.+dür 45a06, 48b13
ş.+e 27a11, 27a13	ş.+i cemāl-i zü'l-celāliden
ş.+i 15b08	11b08, 34a11
ş.+ine 17b07	ş.+inden 12a03, 55a10
şerîf : (Ar.) Şerefli, mübarek, soylu, temiz.	ş.+le 20b14
ş. 29a05	ş.+lerinden 24b09
ş.+e 6a09	ş.+üm 17a09
ş.+i 11a08, 18a02	ş.+ümden 17b12, 18a07
ş.+inden 52b01	şey' : (Ar.) Şey, nesne.
ş.+inüñ 7a04, 18a01, 49b13	ş. 12a04
ş.+leri 4a09	ş.+e 12a12
ş.+lerin 6a03	ş.+i 22b13
şer'îyye : (Ar.) Şeriat ile ilgili, şeraite uygun.	ş.+üñ 47a13
ş. 26b15	şeyh : (Ar.) Bir tekke veya zaviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse.
şevâğil : (Ar.) Meşguliyetler, uğraşmalar.	ş. 3b03, 5a08, 37a06, 37b08, 37b13, 44b10, 56a07
ş. 39a08	ş.+üñ 37b05
şevk : (Ar.) Şiddetli arzu, keyif, sevinç, neşe.	şeytân : (Ar.) Şeytan.
ş. 24b07, 43b05, 45b13, 55a05	ş. 24a06, 31a08, 31a11, 35b06
	ş.+a 16a09

şeytānī : (Ar.) Şeytana ait, şeytanla ilgili, şeytana yakışır.

ş. 21a14, 27b03

şiddet : (Ar.) Sertlik, katılık.

ş. 15a12

ş.+le 23b03

şim : Şimdi, bulunulan zaman.

ş.+den 17a05, 48b01, 54a14, 54b01

şimdi : Şimdi, şu an.

ş. 39a10, 47a08

şol : Şu (Sıfat)

ş. 21a02, 26b12, 43a04, 47b11, 48b15

şöyle : Şöyle.

ş. 50a02

ş.+ki 37a08

ş.+kim 19b15, 28a11

şu° ā° : (Ar.) Işın, ı ışık, aydınlık.

ş. 27b15, 43b07, 46b05

ş.+1 āf-tāb 43a14

ş.+1 āf-tābdur 12b07

şubehāt : (Ar.) Kuşkular, şüpheler.

ş. 37a13

şuğul : (Ar.) meşgul olacak şeyler.

ş. 16a07

şu° lelen- : (Ar.) Işıldamak, parıldamak.

ş.-üb 20a05

şu° ūr : (Ar.) Anlama, anlayış.

ş. 49b09

ş.+1 36a11

ş.+1 umūr-ı dünyeviyyeden

42a02

şübhe : (Ar.) Kuşku, şüphe.

ş.+ye 36b02

şükr : (Ar.) Görülen iyiliğe karşılık gösterilen memnunluk, minnettarlık.

ş.+i 4b15

ş.+i bī-pāyān 3b04

şümūs : (Ar.) Güneşler, şemsler.

ş. 43b14

ş.+1 ḥamd-i nā-ma° dūd 1b02

ş.+1 meḥāmidinden 2a10

şürü° : (Ar.) Başlama.

ş. 4b15, 5a10, 20a01

ş.+1 izhâr-ı kudret 10b05

şüyûh : (Ar.) Şeyhler.

ş.+1 cihân 37a08

T

tâ kim : (Far.) Ta ki, o zamana dek,
o zamanda.

t. 16a03, 37a02, 41a06,
48b06, 57b14, 58a01, 58a07

Ta'âlâ : (Ar.) "Yüksek olsun"
anlamına gelen bir söz olup, Allah
adıyla birlikte kullanılır.

t. 1b04, 1b05, 2b02, 2b02,
6b06, 9b03, 9b14, 10b07, 11a12,
11b05, 13b01, 13b04, 13b07, 14a03,
14a07, 15a11, 16a15, 17b14, 18a15,
20b02, 24a09, 24a11, 25b07, 25b09,
25b11, 25b14, 28b13, 31a15, 31b03,
31b12, 32a01, 32a05, 32a08, 32a11,
33b13, 33b15, 34b10, 35a13, 37a07,
39a15, 39b02, 41b10, 42a14, 42a15,
43a02, 45a11, 46a06, 47a15, 50a02,
52b04, 58a02

t.+da 13b05

t.+nuñ 10b11, 19b08, 25a05,
25b15, 31a12, 32b05, 35b13, 37a12,

42a11, 45a15, 46a10, 46a13, 47b02,
49b01, 50a06, 52b07, 52b09, 55a05,
56b04

ta' alluḡ : (Ar.) İlgisi, olma, dünya
ilgisi

t. 23b02

t.+1 24a13

t.+1 beşeriyet 43a08

t.+1 mā-sivā 23a13

t.+1 mā-sivādur-ki 23b05

ṭa' ām : (Ar.) Yemek, aş.

ṭ. 31b11

ṭ.+a 31a07

ṭā' āt : (Ar.) İbadetler.

ṭ. 44b07

ṭā' at : (Ar.) Allah'ın emirlerini
yerine getirme, ibadet.

ṭ. 28b02

ta' ayyūn : (Ar.) Ortaya çıkma,
belirme.

t. 13a06, 18b10

ṭabakāt : (Ar.) Tabakalar.

ṭ. 57a09

ṭ.+1 8a10

tābi' : (Ar.) Bağlı kalan, boyun
eğen.

t. 31a10, 35b01, 35b02

ṭabīb : (Ar.) Hekim, doktor.

ṭ.+i ḥāzıḡ 36b05, 36b11

ṭabī' at : (Ar.) Tabiat, huy, mizaç.

ṭ.+ına 36b14

ta' bīr : (Ar.) İfade, anlatma.

t. 47a02

t.+e 12a14, 44a11

t.+i 24a02, 50b05

ta' bīrāt : (Ar.) Tabirler.

t.+1 vāḡı' ada 35b10

tāc : (Ar.) Bazı tarikat ehli
şeylerin veya hükümdarların
başlarına giydikleri başlık.

t.+1 enbiyā 3a08

t.+1 ḡuṭb 56a12

tafşīl : (Ar.) Uzun uzadıya
anlatma, açıklama.

t.+i 44b13

tağyīr : (Ar.) Başkalaştırma,
değiştirme, bozma.

t. 36b08

taḥallūfāt : (Ar.) Geride kalma,
uygun gelmeme.

t.+ı ḥal^c 2a04

taḥammül : (Ar.) Dayanma,
katlanma, kaldırma.

t. 47b10

taḥayyūr : (Ar.) Hayran olma,
hayrete düşme.

t.+de 2a12

ṭāhir : (Ar.) Temiz.

ṭ. 3b03

taḥkīk : (Ar.) Doğru olup olmadığını
araştırma.

t. 3a05

taḥlīk : (Ar.) Tıraş etme, tıraş
edilme.

t.+ı mübtedā-yı mevcūdāt
8b14

taḥliye : (Ar.) Boşaltma.

t.+yi rūḥa 29b01

taḥrīr : (Ar.) Yazma, yazılma.

t. 4a01, 6b07, 8a13, 16b07,
28a07, 37a09

t.+ine 6b09

taḥṣīl : (Ar.) Ele geçme, ele
geçirilme, edilme.

t.+i merātib-i a^c lām-içün
15b05

taḥt : (Ar.)

t.+da 53a12

t.+ı envār-ı kıbābda 5b06

t.+ı mısırda 9b08

t.+ı salṭanat-ı velāyetde

55b15

t.+ında 25a02

t.+ınuñ 9b10

taḥtānī : (Ar.) Altta olan, alttaki.

t. 52b11

ṭā'ife : (Ar.) Bölük, takım, kaim.

ṭ. 29a12, 56a15

ṭ.+nüñ 26b05, 28a10

ṭ.+yi meczūbīndendür-ki

26b07

ṭ.+yi mezkūrdur 27a09	ṭālib : (Ar.) İsteyen, istekli.
ṭ.+yi murāddur 30a09	ṭ. 4a06, 25b13, 49a07
ṭ.+yi rābi‘ a 28b06	ṭ.+i cemāl-i eḥadiyyet 12a10
ṭ.+yi rābi‘ a-yi ṭarīḳ 29b14	ṭ.+i esrār-ı mütenāhi 12b01
ṭ.+yi şāliṣe 28a12	ṭ.+i şādık 52a09
ṭ.+yi şāliṣenüñ 30a10	ṭ.+leri 28a09, 35a07
ṭ.+yi şāliṣe-yi ṭarīḳ 29a13	ṭāli‘ : (Ar.) Tulu eden, doğan.
ṭ.+yi şāniye 27b05, şāniye 29a08	ṭ. 8a09, 28a03
ṭāḳat : (Ar.) Güç, kuvvet.	ta‘līm : (Ar.) Öğrenme, öğretme.
ṭ. 14b12, 21b02	t. 19b12, 33b02, 33b04, 33b08, 48a07, 48b15
taḳrīr : (Ar.) Anlatma, sağlamaştırma.	tamām : (Ar.) Tamam, tam.
t. 50b12	t. 30b11
taḳvā : (Ar.) Allah’dan korkma, Allah korkusuyla dinin yasak ettiği şeylerden kaçınma.	tāmmī : (Ar.) Tam, eksiksiz.
t. 57b09	t. 13b08
ṭaleb : (Ar.) İsteme, istenme, dileme.	ta‘n : (Ar.) Yermek, ayıplama.
ṭ. 14b03, 27b11, 42a08	ṭ. 6a07, 16a10
ṭ.+i ‘ālemine 45b15	ṭaraf : (Ar.) Yön, bölge, yer.
ṭ.+i ḥazret-i ‘izzet 45b12	ṭ.+a 23b15
	ṭ.+da 24a01, 24a03, 24a04
	ṭ.+dan 24a05, 24a06
	ṭ.+ı keşāfet 18b14

ṭ.+ında 40a03	ṭarīkat : (Ar.) Allah’a ulaşmak
ṭ.+ındaki 56a04, 56a05	arzusuyla tutulan yol; tasavvufi
tārīk : (Far.) Karanlık.	meslek.
t. 39a07	ṭ. 26a05, 27b11, 28a14,
ṭarīk : (Ar.) Yol.	34b15
ṭ. 26b03, 27a06, 29a01,	taṣadduḳāt : (Ar.) Sadakalar.
29a07, 29a09, 29a13, 29b03, 29b14,	t. 29a06
35b12	taṣarruf : (Ar.) Sahip olma.
ṭ.+de 38a09	t. 37a04, 37b06, 38a10,
ṭ.+den 26a14	56a13
ṭ.+i fenādan 37a15, 37b10	t.+ı 57a02, 57a05
ṭ.+i ġurūrdan 37a14	taṣavvur : (Ar.) Göz önüne getirme,
ṭ.+i Ḥaḳḳda 4a10	kurgulama.
ṭ.+i mücāhedede 29a14	t. 36a15
ṭ.+i remz-ile 8a03	taṣfiye : (Ar.) Temizleme,
ṭ.+i seyāḥat 29a09	saflaştırma.
ṭ.+i vāṣılān 28b14	t.+yi ḳalb 24a15
ṭ.+idür 29a08	t.+yi ḳalbe 29b01
ṭ.+ile 26a15	ṭaṣra : Dışarı.
ṭ.ü'l-ḳabūl 19b01	ṭ. 19a12, 43b12
ṭ.+ün 35b04	ṭ.+dur 53a01
	taṭvīl : (Ar.) Uzatma.
	t.+i kelāmıla 30b04

ṭavāf : (Ar.) Hacı olmak üzere
zamanında ve muayyen usül
dahilinde Kabe'nin etrafını dolaşarak
ziyaret etme.

ṭ. 4a03

ṭavr : (Ar.) Hal, davranış,
büyüklük.

ṭ.+ı 'aqlıdan 48a03

ṭ.+ı ilhâmdan 21b14

ta' yīb : (Ar.) Ayıplama.

t. 8a14

ta' yīn : (Ar.) Ayırma, belli etme.

t. 11a07, 11a10

ta' yīnāt : (Ar.) Ayırmalar, belli
etmelr.

t. 51b08

taẓarru' : (Ar.) Kendini alçaltarak
yalvarma.

t. 15a14

t.+ı 4b01

tāze : (Far.) Taze, yıpranmamış.

t. 39b07

ta' zīz : (Ar.) İzzetlendirme, şerefli
kılma.

t.+i ma' nā-yı kelime-yi

tevḥīd 39b09

tebdīl : (Ar.) Değiştirme, başka hale
getirme.

t. 31a02, 34b03, 42b15

t.+i ahlāk 29a15

t.+i ahlāka 29b09

tecellī : (Ar.) Görünme, belirme,
Hak nurunun tesiriyle makbul
kulların kalbinde ilahi sırların ayan
olması hali.

t. 5b15, 10a02, 10a12, 10a15,

10b04, 10b15, 13a01, 19b06, 19b12,

20b03, 20b09, 24b03, 31b03, 32b01,

32b05, 33a04, 34a01, 34a04, 35b13,

35b15, 41a09, 41a13, 44a09, 45b07,

45b10, 46a14, 46b02, 46b09, 48b06,

49b03, 50a07, 51a08, 51b15, 52a05,

52a08, 52a15, 53b03, 54b08, 58a02

t.+si-kim 51b07

t.+sinūñ 21a11

t.+yi ez-cemāl-i Ḥaqq-bīn

12a09

t.+yi Hakk 45a13	t. 7b09
t.+yi nūr-ı Hakkıñ 14b11	t.+dan 8a09
t.+yi irādet 10b04,	tec̣ṛibe : (Ar.) Tecrübe, görmüş geçirmişlik.
t.+yi lāhutdur-ki 6a11	t.+ler 36a08
t.+yi nūr-ı cemāl 50a01,	tedṛic : (Ar.) Derece derece ilerleme.
50b13	t.+le 18b12, 19a03
t.+yi nūr-ı Hakkdan 49a15	tefeḳkür : (Ar.) Düşünme, zihin yorma.
t.+yi nūr-ı ‘irfān 19a15	t.+e 7b05
t.+yi nūr-ı şifāt 9a08	tefḥīm : (Ar.) Anlatma, bildirme.
t.+yi nūr-ı şifāt-ı celāl 46a04	t. 12a15
t.+yi nūr-ı şifāt-ı cemāl 9a09,	t.+den 45b05
50a09	tekāḷif : (Ar.) Teklifler.
t.+yi nūr-ı şifāt-ı cemāldür	t.+i şer‘iyye 26b15
50b10	tekṃil : (Ar.) Tamamlama.
t.+yi, nūr-ı zāt-ı bī-çün 52b03	t.+i kemāl 28a08, 35a07
t.+yi nūr-ı zāt-ı Hakkıñ 9a10	teḷḳin : (Ar.) İman esaslarının anlatma.
t.+yi şifāt 19b09	t.+i mürşid-i kāmīl 40a05
t.+yi zāt 52b01, 53a09	temāmet : (Ar.) Hepsî, tamamı.
t.+yi zātda 55a13	t. 10a11
t.+yi zāt-ı Hakk 54b07	
t.+yi zāt-ı Hakkıñ 9a12	
tecelliyāt : (Ar.) Allah’ın lütfuna nail olma.	

temennā : (Ar.) Bkz. temenni.

t. 5a04

temennī : (Ar.) Dileme, dilek, istek.

t. 14b04, 15a15, 17a03

temşīl : (Ar.) Benzetme, örnek söz.

t. 12b01, 12b14

t.+i mecāziden 12b02

tenezzül : (Ar.) Alçalma, Gönül
alçaklığı.

t. 11a05

t.+i 48a15

tenezzülāt : (Ar.) Alçalmalar,
inmeler.

t.+dan 38b15

tenzīh : (Ar.) Kusur kondurmama.

t. 1b11

terakķī : (Ar.) Yükselme, ilerleme.

t. 56a10

t.+si 48a15

tercemān : (Ar.) Tercüman.

t. 40b06

terk : (Ar.) Bırakma, vazgeçme.

t. 30a15, 37b04

t.+i maķāmdur 30b12

t.+i nevm 32b06

t.+i nevm-i ‘aynī 32b07,

32b08

t.+i nevm-i ķalbīdür 32b08

t.+i nevm-i ķalbīdür-ki 32b12

tertīb : (Ar.) Düzene koyma.

t. 8b10

tesbīh : (Ar.) Tespih.

t.+leri 31b06

tesbīhāt : (Ar.) ’’Sübhānallah’’
kelimesini söyleyerek Allah’a tazim
etme.

t. 44b08

tesķīn : (Ar.) Sakin kılma.

t. 18b02, 36b13

teslīmāt : (Ar.) Kendini Allah’ın
kaderine bırakma.

t. 3a03

teşhīş : (Ar.) Seçme, tanıma.

t.+i mizācda 36b13

teşnī’ : (Ar.) Ayıplama.

t. 16a12	toğ- : Doğmak.
tevakḳuf : (Ar.) Durma.	ṭ.-a 50b02
t. 43b09	toğmak : Doğmak.
teveccüh : (Ar.) Yönelme, sevgi.	ṭ. 54a14
t.+inden 55a10	toḳun- : Dokunmak.
tevḥīd : (Ar.) Bir kılmak, Allah'ın birliğine inanma.	ṭ.-sa 21a07
t. 21a07, 39b10, 39b12, 41b12	tolınmak : Ay'ın dolunay durumuna gelmesi.
te'yidāt : (Ar.) Kuvvetlendirme, destekleme.	ṭ. 54a15
t.+ül'-melikü'l-mennān 5a07	tū' : Ziyafet, eğlence.
tezkiye : (Ar.) Temiz etme, aklama.	ṭ.+i ilhāmdan 4b13
t.+yi nefesine 29a15	tūl : (Ar.) Zaman uzunluğu.
tezyīn : (Ar.) Süsleme, süslü.	ṭ.+dan 45b03
t.+i faṣāḥāt 8b01	ṭ.+i zemān 28b08, 29b05
ṭibḳ : (Ar.) Tıpkı, aynı.	ṭ.+i zemānda 30a10
ṭ.+i 'ayāna 5a14	tūr : (Ar.) Tur Dağı.
tilāvet : (Ar.) Kur'an-ı Kerim'i güzel sesle ve usulüne göre okuma.	t. 55a12
t.+i Qur'an-ı Kerim 29a03	t.+da 19b06
tīz : (Far.) Tez, çabuk.	ṭur- : Durmak.
t. 42b10	ṭ.-sa 55a09
	ṭ.-ur 25a13, 25b02
	ṭurış- : Çalışmak, çabalamak.

ṭ.-urlar 29b02

ṭulūʿ : (Ar.) Doğma, doğuş

ṭ. ṭulūʿ

ṭ. 12b11, 12b15, 13a02,
19b04, 27b15, 32b03, 40a09, 40b04,
42b14, 43a05, 44b04, 46b01, 50b09,
51a02

ṭ.+dan 45b04

ṭuman : Duman.

ṭ. 43b13, 47b06

ṭut- : Tutmak, varsaymak.

ṭ.-ub 4a12, 5b08

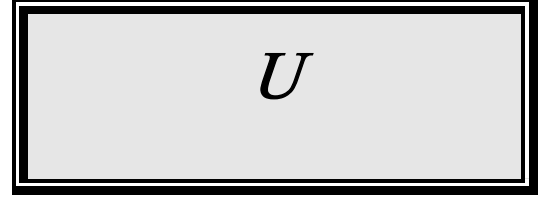
ṭ.-ki 25a10

tūrāb : (Ar.) Toprak.

t.+ı mezelletine 4b14

tūrki : Türk'e mensup, Türkçe
yazılmış.

t. 8a12

u : (Far.) Bkz. ve.

u. 2b09, 3a03, 8b04, 15b14,
17a01, 17a02, 30b09, 30b09, 47a02,
53b13, 53b14

ʿubūdiyyet : (Ar.) Kulluk, kölelik.

ʿu. 23a12, 23b10

ʿu.+in 31a02

ʿubūr : (Ar.) Başka tarafa geçme,
geçilme.

ʿu. 6a12, 15a01, 37a15,
39a01, 42b08, 56a10

uç- : Uçmak.

u.-an 6b04

ufk : (Ar.) Ufuk.

u.+ı aʿlādan 50b15

uğra- : Uğramak.

u.-yacak 37a03

uğrayugelenler : Uğrayıgelenler.

u.+in 57a07

‘**uḳalā** : (Ar.) Akıllılar, akıllı olanlar.

‘u.+nuñ 6b10, 6b13

‘u.+ya 7a01

‘**uḳūl** : (Ar.) Akıllar, zihinler.

‘u. 7b01, 47a01

‘u.+ı ‘uḳalānuñ 6b10,

‘u.+ı ‘uḳalāya 6b15

‘**ulemā**’ : (Ar.) Alimler, ilim sahipleri.

‘u.+i kibār 29a11

ulūf : (Ar.) Binler, binlerce.

u. 3a02

ulūhiyyet : (Ar.) Allah’lık sıfatı, Allah’lık vasfı.

u. 19b03, 21a11, 27b09, 32a13, 42b14, 48b06, 54a13, 54b08

u.+den 5b13, 13a03, 24b04

u.+e 14a13, 15a14, 26a07

u.+inden 52b09, 55b03

u.+ine 1b06

u.+ini 10b01, 11b05

ulū'l-elbāb : (Ar.) Akıl sahibi kimseler.

u. 7a12

ulū'l-‘azm : (Ar.) Allah’ın verdiği vazifeyi en iyi şekilde yerine getiren peygamberler.

u. 10b15

ululuḡ : Ululuk.

u.+ını 10b13

‘**ulūm** : (Ar.) İlimler, bilgiler.

‘u. 7a14

‘u.+ü'l evvelīn 2a15

‘**ulvī** : (Ar.) Yüksek, yüce.

‘u.+dür 20a05

‘**umḳ** : (Ar.) Derinlik.

‘u.+dan 45b03

‘**ummān** : (Ar.) Ulu, büyük, engin deniz.

‘u.+a 8a01

‘u.+ı bī-niṣānda 26b12

umūr : (Ar.) İşler, hususlar.

u.+ı dünyeviyyeden 42a02

unud- : Unutmak.

u.-ub 48a03	u. 3b14
‘ unşur : (Ar.) Esas, kök, eleman.	u.+ı 26a05, 28a14, 34b14
‘u.+ı luṭfların 6a03	uykusuzlġ : Uykusuzluk.
ur- : Vurmak.	u.+a 32a03
u.-a 34b01	‘ uzlet : (Ar.) Yalnızlıġa çekilmek.
u.-an 4b07	‘u. 30b10, 33b11, 34a07,
u.-dı 13a05, 20b08	34a09, 34a12, 38b02, 38b08, 39a12
u.-ub 42b08, 43a12, 44b11	‘u.+dür 30b13
u.-ur 20a10, 28a06, 41b15	‘u.-i bedenī 34a07, 34a08,
u.-urlar 30a04	‘u.-i ḳalbī 34a10
u.-ursa 7b03	‘u.-i ḳalbīdür 34a08,
‘ urefā : (Ar.) Arifler, İrfan sahibi kimseler.	
‘u. 57a11	
urıgör- : Vuruġörmek, götürmek.	
u.-üb 56a12	
urma : Vurma, vurmak.	
u.+ġa 15a03, 27b10, 44b11	
‘ urūc : (Ar) Yukarı çıkma, yükselme.	
‘u.+ı mā-sivā’u’l-lahdan	
53a13	
uslūb : (Ar.) Üslup, tarz.	

Ü

ü : (Far.) Bkz. u, ve.

ü. 2b13, 2b14, 3a01, 11a06,
17a06, 20a07, 21b03, 26a01, 30a02,
30a04, 30b10, 30b10, 30b10, 33a08,
46b10, 50a14, 50b15, 53a14, 53b13,
53b13, 54a01

üç : Üç (3 sayısı).

ü. 33b04, 33b08, 41a02,
55a15, 57a15

üçüncü : Üçüncü.

ü. 30b12

üç yüz : Üç yüz (300 sayısı).

ü. 56b14

üç yüz altmış : Üç yüz altmış
(360sayısı).

ü. 57b01

üleşdirmek : Paylaştırmak,
bölüştürmek.

ü.+dür 57a02

ümenā' : (Ar.) Güvenilir kimseler,
eminler.

ü.+i Rabbü'l-^c Ālemīn 56b03

ümīd : (Far.) Umut, umma.

ü.+im 6a08

üm̄met : (Ar.) Bir peygambere inanıp
bağlanan cemaat, taife.

ü.+lerine 39b12

üm̄mīz : (Far.) Ümit, umut.

ü.+dür 29b03

ü.+dür.ki 6b05

ü.+ümüz 22b15

üns : (Ar.) Alışkanlık, alışıklık.

ü. 15a08, 49a10

ü.+den 15a01

ü.+i 17b10

ü.-i ezeli-yi lem-yezel 18b11

ü.-i hāzretde 5b06

ü.-i hüviyet 55a05

ü.+ini 18a06

ü.+inüñ 55a10

ünsiyet : (Ar.) Alışkanlık, arkadaşlık.

ü. 39a04

ü.+i 43b01

üpre- : Ürpermek, titremek.

ü.-se 42a15

üstād : (Far.) Usta, sanatkar.

ü. 58a06

üzere : Üzere.

ü. 35b12

üzeri : Üzeri.

ü.+ne 3a10, 8b10, 15b10,
18a10, 20b08, 37a13, 37b15, 42b05,
47a09, 47b07, 57b09

üzerü : Üzeri

ü.+mden 42b10

üzre : Üzere.

ü. 3b15, 8a13, 11a07, 13a13,
14a11, 19a09, 26a06, 28a15, 28b05,
29a10, 33a09, 34b15, 37b01, 39b12,
40a01, 42b08, 45a07, 47b14

ü.+dür 23a10, 27a08, 28b15,
32b07, 33a15, 34a07, 41a02, 55a15

V

va‘d : (Ar.) Söz verme, vaad.

v.+i 28a10

va‘de : (Ar.) Söz verme, bir iş için
önceden belirtilen zaman.

v. 4a14

v.+ler 18a15, 18b07

v.+yi ilahîyle 18b02

vādī : (Ar.) İki dağ arasındaki
uzun çukur, dere.

v.+ler 44a05

v.+yi hicretde 3b08

Vādī-yi Eymen : (Ar.) Hz. Musa’nın

Tur dağında Allah’ın tecellisine
mazhar olduğu yer, Tur dağı
civarında bir dere.

v. 21b14

vāfiyāt : (Ar.) Sözünde duranlar,
sözüne güvenilenler.

v. 3a03

vaḥḍāniyyet : (Ar.) Allah'ın bir oluşu.

v.+inden 52b10

vaḥḍet : (Ar.) Teklik, birlik, Allah'a yakınlık, Allah'a ulaşma.

v. 35a10

v.+de 10a05, 10a11, 51b06

v.+den 15a02

v.+dür 45a03

v.+e 34b03

vāhibū'l-iḥsān: (Ar.) Allah, ihsan eden.

v.+a-kim 3b05

vāḥid : (Ar.) Tek, bir.

v.+den 35a05

v.+dür 26a15

v.+ün 51b07

vaḥṣet : (Ar.) Korku, ürküntü.

v. 5b08

v.+e 15a02

va'īd : (Ar.) Birini iyiliğe sevk ve kötülükten uzaklaştırmak için korkutma, yıldırma.

v.+inden 18b03

v.+ler 18b01, 18b08

vāḳi'a : (Ar.) Olmuş bir iş, gerçek.

v. 44a11

v.+da 35b10

vāḳi' : (Ar.) Olan, geçen.

v. 44a10, 55b15

vakt : (Ar.) Vakit, zaman, çağ.

v. 12b11, 17a14, 18a09,

22b12, 24a01, 24b08, 29b12, 35a11,

35b08, 38a01, 39a01, 39a07, 40a12,

41b05, 42b09, 42b14, 43a06, 49a03,

50a12, 56a04

v.+de 25a13

v.+e 19a15

v.+i ḥayātında 42a04

v.+i meymūnede 6a14

v.+i müzāyākada 57a05

v.+in 19a14, 24a10, 41a05,

41b01

v.+ki 19a09

vaktā ki : (Ar.) Ne vakit ki, o vakit ki.

v. 24a12	varan : Varan, ulaşan.
vaḳtā kim : (Ar.) Bkz. vatka ki.	v.+a 49a09
v. 12b06, 14b13, 34a04, 36b06, 38b08	vārid : (Ar.) Gelen, vasıl olan.
va'l-lahu : (Ar.) ''Allah için, Allah hakkı için'' anlamına gelen büyük yemin.	v. 22a01
v. 57b04	vāridāt : (Ar.) Hatıra gelen, içe doğan şeyler.
var : Var, mevcut.	v.+ı Rabbānī 48b10
v. 13a14, 15b03, 24a13, 35a14	v.+ı Rabbāniden 3b12
v.+dur 8b02, 13b08, 14b10, 19b15, 35b06, 44b04, 45a07, 47b01, 56a03, 56b14, 57a04	vāriş : (Ar.) Mirasçı, kendine mira düşen.
v.+dur.ki 7a06, 56a15, 57a10, 57a11, 57a12, 57b01	v.+i ma'nevī 35a03
v.+ise 21b01, 55a07	varlığ : Bkz. varlık.
v.+sa 44a03	v.+ı 47b01
var- : Varmak.	v.+ın 37a10, 37b04, 57b14
v.-a 40b09, 53b06	v.+ında 37a10
v.-asın 53b07	varlık : Varlık.
v.-sa 35b01	v. 29b05, 37b13, 38a01, 46b13, 46b13, 53b08
v.-ub 15b07, 17b06	v.+dan 37b03, 48b05
	varṭa : (Ar.) Tehlike, içinden çıkılması güç iş.
	v.+dan 37a14
	v.+lar 36a08

vaşf : (Ar.) Nitelik, bir kimsenin
veya şeyin taşıdığı hal, sıfat.

v. 7b13, 7b15

v.+ı imkândan 10a03, 10a07

v.+ı ta' ayyün 18b10

v.+ınuñ 2a06

v.+ıyla 2b11

vāşıl : (Ar.) Ulaşan, erişen,
kavuşan.

v. 26a14, 28a05, 28b12,
37b03, 38a06, 38a08, 48b07, 49a08

v.+ı cānān 34b12

v.+ı ḥazret 37b12

v.+ı Ḥazret-i Ḥakḫ 35a10

vāşılān : (Ar.) Bkz. vasilin.

v. 28b15

vāşılīn : (Ar.) Hakk'ñ erenler.

v. 29b04, 56b02

v.+dendür 26b01, 29a13

vāşıta : (Ar.) Aracı, arada bulunan,
araç.

v.+sıyla 38a08

v.+y1 ḥiṭāb 49a04

v.+y1 insān 11b12

vāşıtasuz : (Ar.) Araçsız, vasıtasız.

v.+suz 39a10

vāsi' : (Ar.) Geniş, açık, enli, bol.

v. 13b13, 18a03

vaṭan : (Ar.) Yurt.

v.+ı aşliyyede 24b10

v.+ı aşliyyeden 15a04,

v.+ı aşliyyesine 20a09, 26a10

vazā'if : (Ar.) Vazifeler.

v.+i da' vāt 29a05

ve : (Ar.) Ve, dahi, de, ile, hem.

v. 1b02, 1b03, 1b04, 1b05,
1b06, 1b09, 1b11, 2a02, 2a03, 2a05,
2a06, 2a10, 2a11, 2b03, 3a02, 3a03,
3a04, 3a09, 3a09, 3a10, 3a10, 3a12,
3a13, 3b02, 3b04, 3b05, 3b05, 3b05,
3b06, 3b07, 3b08, 3b10, 3b12, 3b13,
4a03, 4a04, 4a04, 4a06, 4a06, 4a08,
4a09, 4a10, 4a10, 4b02, 4b02, 4b03,
4b05, 4b06, 4b07, 4b08, 4b12, 4b13,
4b15, 5a02, 5a03, 5a03, 5a04, 5a12,
5b02, 5b03, 5b05, 6a03, 6a09, 6a10,

6a11, 6a12, 6a13, 6a15, 6b02, 6b09,	18b01, 18b03, 18b03, 18b08, 18b10,
6b11, 6b12, 7a05, 7a06, 7a08, 7a10,	18b14, 18b15, 19a05, 19a08, 19a13,
7a13, 7a13, 7a15, 7b08, 7b09, 7b10,	19a13, 19b02, 19b09, 19b14, 20a06,
7b12, 8a01, 8a06, 8a10, 8a12, 8a13,	20a07, 20a09, 20a10, 20a11, 20a13,
8b01, 8b05, 8b05, 8b05, 8b06, 8b11,	20a14, 20b02, 20b06, 21a05, 21a09,
9a08, 9a15, 9b02, 9b02, 9b05, 9b09,	21a11, 21a15, 21b01, 21b01, 21b04,
9b13, 9b14, 10a03, 10a05, 10a13,	21b05, 21b12, 21b14, 22a01, 22a03,
10b01, 10b05, 10b07, 10b09, 10b10,	22a07, 22a13, 22b06, 22b07, 22b08,
10b12, 10b12, 10b13, 10b14, 11a02,	22b09, 22b11, 22b14, 23a01, 23a09,
11a03, 11a03, 11a04, 11a11, 11a11,	23a11, 23b01, 23b04, 23b07, 23b08,
11a12, 11a13, 11b03, 11b08, 12a01,	23b09, 24a02, 24a04, 24a04, 24a05,
12a08, 12a11, 12b01, 12b02, 12b04,	24a05, 24a06, 24a08, 24a09, 24a10,
12b05, 12b11, 13a04, 13b01, 13b08,	24a14, 24b01, 24b05, 24b07, 24b11,
13b13, 13b14, 14a03, 14a07, 14a08,	24b12, 25a02, 25a07, 25a11, 25a13,
14a09, 14a13, 14a14, 14a15, 14a15,	25b09, 25b10, 25b11, 25b12, 26a01,
14b01, 14b01, 14b02, 14b03, 14b04,	26a03, 26a04, 26a05, 26a11, 26a12,
14b07, 14b13, 14b15, 14b15, 15a01,	26a13, 26b03, 26b05, 26b12, 26b14,
15a02, 15a03, 15a06, 15a11, 15a15,	27a04, 27a05, 27a05, 27a08, 27a10,
15b05, 15b06, 15b09, 15b15, 16a04,	27a12, 27b01, 27b11, 27b12, 28a07,
16a05, 16a08, 16a08, 16a11, 16b01,	28a07, 28a09, 28a12, 28a14, 28b04,
16b02, 16b04, 16b05, 16b05, 16b07,	28b05, 28b08, 28b14, 29a02, 29a03,
16b08, 16b09, 16b10, 16b10, 16b12,	29a03, 29a03, 29a03, 29a04, 29a04,
17a02, 17a05, 17a07, 17a08, 17a09,	29a05, 29a05, 29a06, 29a07, 29a08,
17a13, 17a15, 17a15, 17b01, 17b02,	29a11, 29a11, 29a11, 29a13, 29a14,
17b03, 17b04, 17b05, 17b07, 17b08,	29a14, 29a14, 29a15, 29b01, 29b01,
17b11, 17b12, 17b15, 18a03, 18a04,	29b02, 29b03, 29b03, 29b06, 29b12,
18a07, 18a08, 18a11, 18a14, 18a15,	29b13, 29b14, 29b15, 30a01, 30a02,

30a06, 30b01, 30b02, 30b06, 30b13,	42b05, 43a01, 43a08, 43a14, 43a14,
30b13, 31a01, 31a02, 31a02, 31a09,	43b05, 43b06, 43b07, 43b13, 43b14,
31a15, 31b04, 32a02, 32a02, 32a06,	43b14, 43b14, 43b15, 44a01, 44a02,
32a08, 32a14, 32b01, 32b02, 32b08,	44a02, 44a02, 44a02, 44a03, 44a04,
32b10, 32b11, 32b11, 32b12, 32b13,	44a05, 44a06, 44a06, 44a07, 44a08,
32b13, 32b13, 32b14, 33a02, 33a10,	44a09, 44a09, 44a09, 44a10, 44a11,
33a11, 33a15, 33b05, 33b05, 33b09,	44a13, 44a14, 44a14, 44a14, 44a14,
33b10, 33b11, 33b15, 34a05, 34a07,	44a15, 44b01, 44b01, 44b02, 44b02,
34a08, 34a10, 34a11, 34a11, 34a14,	44b04, 44b05, 44b05, 44b06, 44b06,
34b02, 34b03, 34b04, 34b10, 34b13,	44b06, 44b07, 44b07, 44b07, 44b08,
34b14, 35a05, 35a07, 35a07, 35a10,	44b08, 44b09, 44b09, 45a01, 45a02,
35b05, 35b06, 35b06, 35b07, 35b07,	45a04, 45a05, 45a06, 45a11, 45a15,
35b09, 35b11, 35b12, 35b13, 35b14,	45b01, 45b02, 45b02, 45b02, 45b03,
36a01, 36a02, 36a03, 36a03, 36a06,	45b03, 45b04, 45b04, 45b04, 45b06,
36a07, 36a09, 36a09, 36a11, 36a13,	45b06, 45b07, 45b07, 45b11, 45b15,
36b02, 36b03, 36b05, 36b07, 36b14,	46a12, 46a14, 46b02, 46b03, 46b03,
36b15, 37a01, 37a04, 37a05, 37a12,	46b04, 46b05, 46b05, 47a01, 47a04,
37a13, 37a14, 37a15, 37b05, 37b12,	47a04, 47a06, 47a07, 47a12, 47a12,
37b13, 37b15, 38a05, 38a06, 38a06,	47a13, 47b03, 47b04, 47b09, 47b15,
38a08, 38a09, 38a09, 38a10, 38a10,	48a01, 48a05, 48a06, 48a07, 48a08,
38a15, 38b04, 38b06, 39a02, 39a03,	48a13, 48a14, 48a15, 48b01, 48b05,
39a05, 39a12, 39a13, 39b02, 39b02,	48b07, 48b09, 48b10, 48b11, 48b15,
39b04, 40a04, 40a04, 40a04, 40a06,	49a01, 49a01, 49a02, 49a03, 49a04,
40a06, 40a07, 40a11, 40a11, 40a11,	49a06, 49a10, 49a10, 49a11, 49a12,
40a13, 40b04, 40b05, 40b08, 41b03,	49a14, 49b04, 49b05, 50a02, 50a03,
41b09, 41b10, 42a01, 42a05, 42a07,	50a05, 50a06, 50a08, 50a08, 50a10,
42a11, 42a13, 42a14, 42b02, 42b04,	50a11, 50a13, 50a13, 50a13, 50a13,

50b04, 50b05, 50b07, 50b08, 50b09,
 50b11, 50b11, 51a01, 51a01, 51a02,
 51a05, 51a05, 51a06, 51a06, 51a06,
 51a06, 51a07, 51a07, 51a07, 51a07,
 51a08, 51a08, 51a08, 51a10, 51a10,
 51a10, 51a10, 51a11, 51a12, 51a14,
 51a15, 51b02, 51b02, 51b02, 51b04,
 51b05, 51b06, 51b06, 51b08, 51b08,
 51b09, 51b10, 52a02, 52a06, 52a10,
 52a14, 52b08, 52b09, 52b10, 52b10,
 52b11, 52b11, 52b12, 52b12, 52b13,
 52b13, 52b14, 52b14, 52b14, 52b14,
 52b14, 52b15, 52b15, 53a01, 53a08,
 53a10, 53a15, 53b04, 54a06, 54a07,
 54a09, 54a14, 54a14, 54a15, 54b01,
 54b01, 54b10, 54b11, 54b12, 54b15,
 55a01, 55a03, 55a04, 55a05, 55a06,
 55a06, 55a07, 55a07, 55a08, 55a10,
 55a10, 55a11, 55a11, 55a14, 55a14,
 55b01, 55b01, 55b11, 55b13, 56a05,
 56a05, 56a08, 56a11, 56a11, 56b02,
 56b03, 57a03, 57a07, 57a09, 57a11,
 57a12, 57a15, 58a01, 58a05, 58a05,
 58a06, 58a07

veyā : Veya.

v. 22b03

veyāhūd : Veya, isterseniz.

v. 23b13, 45b09, 47b06

vech : (Ar.) Çehre, üslup, sebep.

v.+le 3b11, 7b09, 18a11,

18b07, 19b13, 24a12, 31a08, 35a08,
 35b07, 36a10

vedā' : (Ar.) Ayrılma, ayrılış.

v. 25a03

vedī'a : (Ar.) Emanet.

v.+dur.ki 21b03

vehhāb : (Ar.) Fazla bağışlayan.

v. 4a13

vehm : (Ar.) Yersiz korku, şüphe.

v. 40b04

v.+i ğayriyyetdür 12a13

v.+i ta' bīre 12a14

v.+ile 2b06

velāyet : (Ar.) Velilik, dostluk,
 sadakat.

v. 7a06, 38a10, 57b05

v.+de 56a01

v.+dür 6b14

v.+e 28a06, 56a14, 57a07

v.+i şeyḥ 44b10

v.+le 6a04, 37a04, 37b14
v.+ün 8a11
velakin : (Ar.) Fakat, ama.
v. 6a01, 12a05, 12a12, 33a13
velī : (Ar.) Ermiş, eren.
v. 35a15, 58a02
verā' : (Ar.) Arka, geri.
v.+i hicābdan 40a07, 42b04
v.+i perdeden 8a02
verici : Verici, veren.
v. 37a12
vesā'ir : (Ar.) Ve başkaları, bunun gibiler ve benzerleri.
v. 56a01
vesvās : (Ar.) Şeytan.
v. 32b01
vesvese : (Ar.) Şüphe, kuruntu.
v. 31a09
v.+yi şeytān 24a06
vezīr : (Ar.) Vezir, valilik ve vekillik gibi yüksek rütbelerde bulunan paşa ünvanı taşıyan kimse.
v.+i 56a02

vicdān : (Ar.) Bir şeyi bir halde görme, insanın içindeki iyi ile kötüyü ayırt eden duygu.
v.+a 49a06
v.+ında 43b03, 43b05, 45b12
v.+ında-ki 48b12
vir- : Vermek.
v.-digüm 15b15
v.-diler 11b10, 11b15, 20b15
v.-dükden 27a12
v.-e 15a12, 46b13
v.-meye 32b09
v.-mezler 49a11
v.-mişlerdür 36b04
v.-üb 8b07
v.-ür 21a13, 30a12, 41a08
vişāl : (Ar.) Ulaşma, bitişme.
v.+inün 26b10
vukūf : (Ar.) Haberli olma.
v.+ı 36a11
vuşlat : (Ar.) Ulaşma, kavuşma.
v. 18b01

v.+1 31b15	v.+ından 58a04
v.+1 ebedîsin 15a14	v.+ını 35a04
vuẕû : (Ar.) Abdest, abdest alma.	v.+ınuñ 25a01
v.+yla 40a01	v.+ıyla 57a15
vücûd : (Ar.) Var olma, varlık, insan gövdesi.	v.+ların 20b12
v. 10b10, 13b08, 41b02, 46a14, 51b10	v.+undan 41b02, 49a13
v.+a 10b06, 11a01, 11a03, 11a05, 11a09, 11b01, 11b03, 11b09, 14a08, 17a04, 20a14, 20b07, 28a03, 40a12	vücûdât : (Ar.) Varlıklar.
v.+1 42a14, 51b09	v.+dan 40a13
v.+1 berekâtındadır 57b03	vürûd : (Ar.) Gelme, varma.
v.+1 beşerîyyet 45b11	v.+ına 2a13
v.+1 beşerîyyetde 15b06	
v.+1 beşerîyyetden 49a15	
v.+1 erkân 40b03	
v.+1 mecâzını 26b11	
v.+1 muṭṭlaḳ 47a15	
v.+1 müstakîllesî 47a13	
v.+1 şerîflerin 6a03	
v.+ın 13b11	

Y

ya : Ya bağlacı.

y. 45b08

yā : (Ar.) Ey, hey.

y. 8b09, 15b01, 16a06,
35a13, 42b10

yād : (Far.) Anma, hatırlama.

y. 4a09, 8b06, 58a06

yād-gār : (Far.) Yadigar, bir kimseyi
veya nesneyi hatırlatacak şey.

y. 4a08

yār : (Far.) Sevgili, dost

y.+i bī-gāne 5b08

yağ- : Yakmak.

y.-ub 21a09, 47a06, 47a07,
47a07

yaķīn : (Ar.) Sağlam bilgi, kesin
olarak bilme (Tasavvufi anlamda).

y. 55a15

y.+e 38a04

yan : Yan.

y.+ına 56a06

yañ : Yan.

y.+a 46b12

yan- : Yanmak.

y.-ub 20a04, 21b03

ya‘nī : (Ar.) Sözün kıyası, doğrusu.

y. 10b03, 10b08, 22b01,
22b05, 34b02, 47b03, 52a03

yap- : Yapmak.

y.-ub 33b03

yaş : Yaş, göz yaşı.

y.+ı 15a13

yazıl- : Yazılmak.

y.-urdu 14b04

yed : (Ar.) El, kuvvet.

y.+i mübāreklerine 6a15

y.+i kudretümle 16b06

yedi : Yedi sayısı.

y. 53a12, 57a09

yek : (Far.) Bir, tek.

y. 22a09

yememeklik : Yememek,
yememeklik.

y. 31a12

yer : Yer, zemin, toprak.

y.+e 13b11

y.+ine 25b02, 56a05

yeşil : Yeşil.

y. 44a14, 45a04

yetmiş biñ : Yetmiş bin (70.000
sayısı).

y. 16b08

Yezdān : (Ar.) Allah.

y. 10a08

yıgma : Yoksun bırakmak, men
etmek.

y.+ya 36b04

yıl : Yıl, sene.

y. 17a11, 47a05, 47a07,
55a08

y.+dır 29b08

y.+lar 31b08

yıldız : Yıldız.

y. 9b02

yine : Yine.

y. 2b07, 2b07, 7b02, 24a01,
25b09, 50a03

yir : Bkz. yer.

y. 47b07, 53b13, 54a04

yoğ : Bkz. yok.

y.+idi 10a04, 22a07, 22a09

y.+idi.ki 14a12, 22a08

yoħsa : Yoksa.

y. 13b14

yok : Yok.

y. 2b08, 2b09, 2b15, 2b15

y.+dur 7b13, 12a14, 43b01,

47a09, 51b10, 52b10, 52b12, 52b13,
52b13, 52b15, 53b02, 54b02

y.+dur.kim 47a14

y.+durur 2b05

yol : Yol, yöntem, izin.

y. 5b04, 21a14, 24b06,

32b09, 33a12, 37b11, 49a11

y. bul- 5b04

y.+da 8b03, 20a12, 27a05,

49a11

y.+dan 36b15

y.+ında 29b05, 54b03

y.+ları 38b06, 38b10

y.+ların 38a01, 57b09

y.+unda 29b15

yu- : Yıkamak.

y. 48b04

yum- : Yummak.

y.-a 40a02

y.-ub 33b04

Yūsuf : (Ar.) Hz. Yusuf

y. 9b07

y.+uñ 31b08

Yūsuf : (Ar.) Hz. Yusuf.

y.ü'l-şiddīk 9b01

yüz : Yüz, yön, taraf.

y.+in 23b15

y.+inden 35b02, 51b14

y.+ini 20a06, 26a06

y.+ünden 35b01

Z

ẓāhir : (Ar.) Açık, belli,
görünürde.

z. 10a09, 10b13, 11b04,

16a05, 19b01, 19b13, 20b12, 21a05,

21a08, 22a02, 23b01, 36a04, 38b10,

40a08, 43a10, 43a15, 43b11, 44a13,

44b15, 45a05, 45b08, 45b09, 46a13,

48a01, 48a06, 49a05, 50a11, 50a14,

50b06, 51b07, 52a02, 53b12

z.+de 35b03

z.+dür 53a04

z.+i 'avāmü'n-nās 5b10

z.+i vicdânında 48b12

ẓāhirī : (Ar.) Görünen, görünürdeki.

z. 51a12

ẓāhiriyye : (Ar.) Bkz. zahiri.

z.+ye 29a02

zaḥmet : (Ar.) Sıkıntı, eziyet, zor.

z. 32a15, 42a07

z.+i cū' dan 31b05

z.+i melekü'l-mevt 24a03	z.+1 2b09, 10a12, 10a13,
ẓa'if : (Ar.) Zayıf, güçsüz.	z.+1 bî-çün 2a05, 52b03
z. 4a10	z.+1 bî-çünına 10b11, 15b01
ẓa'iflig : (Ar.) Zayıflık, güçsüzlük.	z.+1 eḥadiyyet 10b11, 27b14,
z.+ün 58a04	33a04, 34a04
zā'il : (Ar.) Sona eren, devamlı olmayan.	z.+1 eḥadiyyetdür 52a15
z. 43a02, 43a13, 43b03,	z.+1 eḥadiyyete 52a10
51a03	z.+1 eḥadiyyeti 10a15
zākir : (Ar.) Zikreden, anan.	z.+1 eḥadiyyetün 12a02
z. 18a04, 42a10	z.+1 ferdāniyyetine 1b05
zākiyyāt : (Ar.) Saf, temiz, doğru, hareketliler.	z.+1 Hakk 19b10, 54b07
z. 3a02	z.+1 Hakkdan 49a02
zārī : (Far.) Ağlayıp sızlama.	z.+1 Hakkuñ 9a11, 9a12
z. 15a12	z.+1 ḥazret-i ulūhiyyet 54a12
zāt : (Ar.) Sahip, malik, kendi.	z.+1 pāk 10a01, 34a02
z. 1b03, 10a14, 17a06,	z.+1 pāki 19b08, 52b08,
23b11, 35b14, 52a09, 52b01, 53a09,	53b12
53b03, 54b08	z.+1 pākī 32a10
z.+a 12b04, 13a12, 47a14	z.+1 pākī-ki 10b03
z.+da 55a14	z.+1 pākine 16a15, 21b04
z.+dur 51b06	z.+1 şamediyetdür 12a11
	z.+ın 54a02

z.+ına 10a01, 10a12	zengār : (Ar.) Pas, leke, kir.
z.+ından 10a02, 10a06	z.+i 41b13
z.+ını 2b07, 10a02, 10a06	zerrāt : (Ar.) Zerrelere, pek ufak parçalar.
z.+ıyla 54a02	z.+ı cihān 40b06
zātiyyet : (Ar.) Kendiyle ilgili, kendine ait, kişilik.	zerre : (Ar.) Pek ufak parça.
z. 46b08	z. 2a11, 12a09, 12a09, 33a08
zāyiʿ : (Ar.) Zarar, ziyan.	z.+de 7a14
z. 29b11	z.+den 46a09
zebān : (Far.) Dil, lisan.	z.+yi 8a01
z.+ında 33a11	zevk : (Ar.) Haz, hoş giden hal.
zekevāt : (Ar.) Zekatlar.	z. 17a09, 18a07, 24b07, 25a11, 40a13, 43b05
z. 29a03	z.+den 19a04
zemān : (Ar.) Zaman, vakit, çağ.	z.+e 7b11
z. 2b13, 15a07, 28b08, 29b05, 34a05, 39b07, 39b08, 41a11, 52b13, 53a10, 54a09	z.+i hazā Rabbī 19b13
z.+da 30a11, 30a12, 30a13	z.+i kelām-ı lā-yezāliden 11b08
z.+ı karībde 34a14	z.+in 43a11
z.+ında 55b10	z.+ini 48a08
zemīn : (Far.) Yer, yeryüzü.	z.+le 17b04
z. 6b09	z.+leri 15b13
z.+i vücūda 28a02	z.+lerinde 4a04

zevkıyyāt : (Ar.) Zevke, eğlenceye
ait hususlar.

z.+dur 7b11

zevkī : (Ar.) Zevke ait, zevkle
ilgili.

z.+dür 47a04

zevklü : (Ar.) Zevkli.

z. 48b11

zıll : (Ar.) Gölge.

z. 50b07

zıkr : (Ar.) Anma, anılma.

z. 30b04, 30b10, 30b13,
33a14, 33b05, 38b15, 40a07, 42a10,
43a08, 44b05

z.+de 40b10

z.+e 40b02

z.+i dilden 40a10

z.+i Hakk 38b10

z.+i Hakk'a 38b03

z.+i Hakk'dan 32b12, 39b08

z.+i kalbdür 33b09

z.+i lisān 33b08

z.+i lisānī 33a15

z.+ümden 17b12

zikru'l-lah : (Ar.) Allah'ı anma.

z.39a14, 39b14, 42b03

z.+a 32b15, 38a15

z.+dan 24b05, 41b08

zīrā : (Far.) Çünkü, şundan
dolayı.

z. 4a01, 6b12, 12b04, 14b09,
18b14, 22b07, 22b13, 27a05, 27a10,
29b04, 36a11, 36b09, 37b03, 40b15,
41a07, 41a13, 41b04, 43b01, 48b01

ziyā' : (Ar.) Işık, aydınlık.

z. 43a13, 46b04

z.+i 12b05, 43a14, 46b05

z.+sı 43b07

ziyāde : (Ar.) Fazla, çok, artma.

z. 19a02, 27a14, 28b05,
31b11, 43b06, 43b07

z.+yi şevklerinden 24b08,
harāret 42b02

ziyān : (Far.) Zarar, kayıp.

z. 6a07

zuhhād : (Ar.) Zahitler.

z. 29a11	ẓulümāt : (Ar.) Karanlık, karanlıklar.
ẓuhūr : (Ar.) Görünme, meydana çıkma.	z. 12b11, 12b13
z. 9a06, 19a01, 41b05, 41b08	zübdetü'l-kāmilīn : (Ar.) Ariflerin, kamillerin seçkini, büyüğü.
z.+a 11a02, 11a07	z. 56a07
z.+1 tecellī-yi Hakk 45a13	ẓü'l-celālī : (Ar.) Celal, ululuk sahibi olan Allah.
z.+1 zıkr 42a10	z. den 34a11
ẓulm : (Ar.) Zulüm, eziyet.	
z. 22a11, 22b01, 22b04, 22b12, 22b13	
ẓulmānī : (Ar.) Zulmetli, karanlığa mensup.	
z. 16b08, 44a05, 46a11, 52b11	
ẓulmāt : (Ar.) Karanlıklar.	
z. 32b01, 32b04	
z.+1 beşeriyet 43a06	
z.+1 nefis 42b15	
z.+ını 51a03	
ẓulmet : (Ar.) Karanlık.	
z.+inden 47a11	
ẓulūm : (Ar.) Karanlık.	
z. 21b12	

KAYNAKLAR

- Bursalı Mehmet Tahir (2000). *Osmanlı Müellifleri I - II - III*, Bizim Büro Basımevi. Ankara.
- CEBECİOĞLU, Ethem (2009). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. Ağaç Kitabevi Yayınları. Ankara.
- CİNLİOĞLU, Halis Turgut (1950). *Tokat Vilayeti Meşhurları* (1. Kısım). Aksisada Matbaası. Samsun.
- DEVELLİOĞLU, Ferit (2005). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*. Aydın Kitabevi (22. Baskı). Ankara.
- DİLÇİN, Cem (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. TDK Yayınları. Ankara.
- Elmalılı Hamdi Yazır (2005). *Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali*. Huzur Yayınları. İstanbul.
- İslam Alimleri Ansiklopedisi* (1992). Türkiye Gazetesi Yay., İstanbul.
- İslam Ansiklopedisi* (1991). Türkiye Diyanet Vakfı. İstanbul.
- KANAR, Mehmet (2010). *Farsça Türkçe Sözlük*. Say Yayınları. İstanbul.
- Türkçe Sözlük* (2000). TDK Yayınları. Ankara.
- Yazım Kılavuzu* (2008). TDK Yayınları. Ankara.
- YILDIRIM, Suat (1998). *Kur'an-ı Hakim ve Açıklamalı Meali*. Feza Gazetecilik Yayıncılık. İstanbul.

Mantıku'l-Gayb, tasavvufla ilgili Türkçe bir eserdir ve dönemin gramer kurallarını barındırmaktadır. Eser, didaktik bir anlayış çerçevesinde yazılmış olup, 13 babdan oluşmaktadır. Eserde düz yazı ve nazım bir arada kullanılmıştır. Eserin konusunu; Allah'a ulaşmanın yolları, dinî ve tasavvufî değerler, ahlaki sorumluluklar ve nefis terbiyesi oluşturmaktadır. Sık sık dinî ve ahlaki değerlere vurgu yapan yazar, öğütlerini ve tecrübelerini daha sonraki nesillere iletme görevi üstlenmiştir. Ayrıca eserde konunun desteklenmesi amacıyla, Arapça ve Farsça ifadeler, hadisler ve ayetler de yer almaktadır.

Bu eserde Mantıku'l-Gayb, transkripsiyonlu alfabeye geçirilmiştir ve eserin dizini hazırlanmıştır.

SONÇAĞ YAYINCILIK MATBAACILIK
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı No.: 48/48
İskitler 06070 ANKARA
T: (312) 341 36 67
soncagyayincilik@gmail.com
www.soncagyayincilik.com.tr

